

‘Vertel het Maar’

jaargang 30 - nr. 2

7 april tot en met 30 juni 2024

Informatie

‘Vertel het Maar’ is een methode voor kindernevendienst en zondagsschool, die als kwartaaluitgave verschijnt. De methode sluit aan bij ‘In Orde’ Oecumenisch rooster en volgt de gang van het kerkelijk jaar. In de loop van de tijd komt de gehele Bijbel aan de orde.

‘Vertel het Maar’ wordt gesteund door de Confessionele Beweging, de Christelijke Gereformeerde Jeugdorganisatie, Stichting Opwekking (Kinderwerk Timotheüs) en het Leger des Heils.

Stichting ‘Vertel Het Maar’

Postbus 2028, 3800 CA Amersfoort
tel. 06 - 247 858 06 (secretariaat)

www.vertelhetmaar.nl

Email: info@vertelhetmaar.nl

IBANnummer: NL83 RABO 0129 8055 13

Het abonnementsjaar loopt van 1 januari t/m 31 december, opzeggingen uiterlijk 1 november van het voorafgaande jaar.

De kosten voor een jaarabonnement € 160,00.

Een los kwartaalnummer (digitaal) kost € 50. Oudere nummers in digitale vorm (indien beschikbaar) zijn te koop bij de administratie.

Medewerkers

Schrijver/Schrijfsters Onderbouw

Tineke Demmink, Ineke Fröling-Flantua,
Katinka van de Glind, Susanne van Kan,
Roanne Steenberg, Hester Visser-Montaban,
Jolanda Vester en Ellen Zuidwegt-Dronkers

Schrijver/schrijfsters Middenbouw

Cora de Groot, Jannie Hekman, Marian Melis,
Janneke van der Molen, Rene van Oosterveld,
Rianne van Rees en Petra Wilbrink

Schrijvers/schrijfsters Bovenbouw

Marieke van de Beek, Ria van Buuren-van den Berg,
Ester van Dijk, Rosa Erkelens-Prins, Janny van Vuuren-
van Nederpelt, Rene van Oosterveld en Mirjam Zielman.

Werkgroep Achtergrondinformatie

(redactie: ds. W.P. van der Hoeven)

ds. R. Barth, ds. W.M. de Bruin, ds. G. Doorn,
ds. H. de Jong, ds. G.J. Krol, ds. D. Riemens,
mw. ds. A. Smouter-de Rooij, ds. K. Smouter en
ds. W.P. van der Hoeven

Verwerkingen, creatieve ideeën en liederen

Michel de Boer, Corina Bron, Karine Hubregtse, Rian van
Middelkoop, Janneke van der Molen, Ineke Moor, Wiesje
Mourits, Hanneke Muller, Karin Neels, Alja Nijenhuis,
Hester Nijhoff, Anneke Roukema, Marjolein Schimmel,
Jannie Slingerland, Maria den Toom, Sandra van der
Zwaag, Judith Zwerver, Pieta Zeilstra (liederenkeuze)

Thema's en Doelen en hoofdredactie

ds. D. Westerneng

Bestuur

Ds. A.W. Estié (voorzitter), mw. ds. A. van Geerenstein
(secretaris), dhr. H. Stomphorst (toegevoegd penning-
meester)

AUTEURSRECHT: Niets uit deze uitgave (uitgezonderd de verwerkingen, vertelplaten, themastrips en liederen) mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

© 2024 Stichting ‘Vertel het Maar’, Postbus 2028, 3800 CA Amersfoort ISSN 1387 – 2923

Inhoudsopgave 2e kwartaal

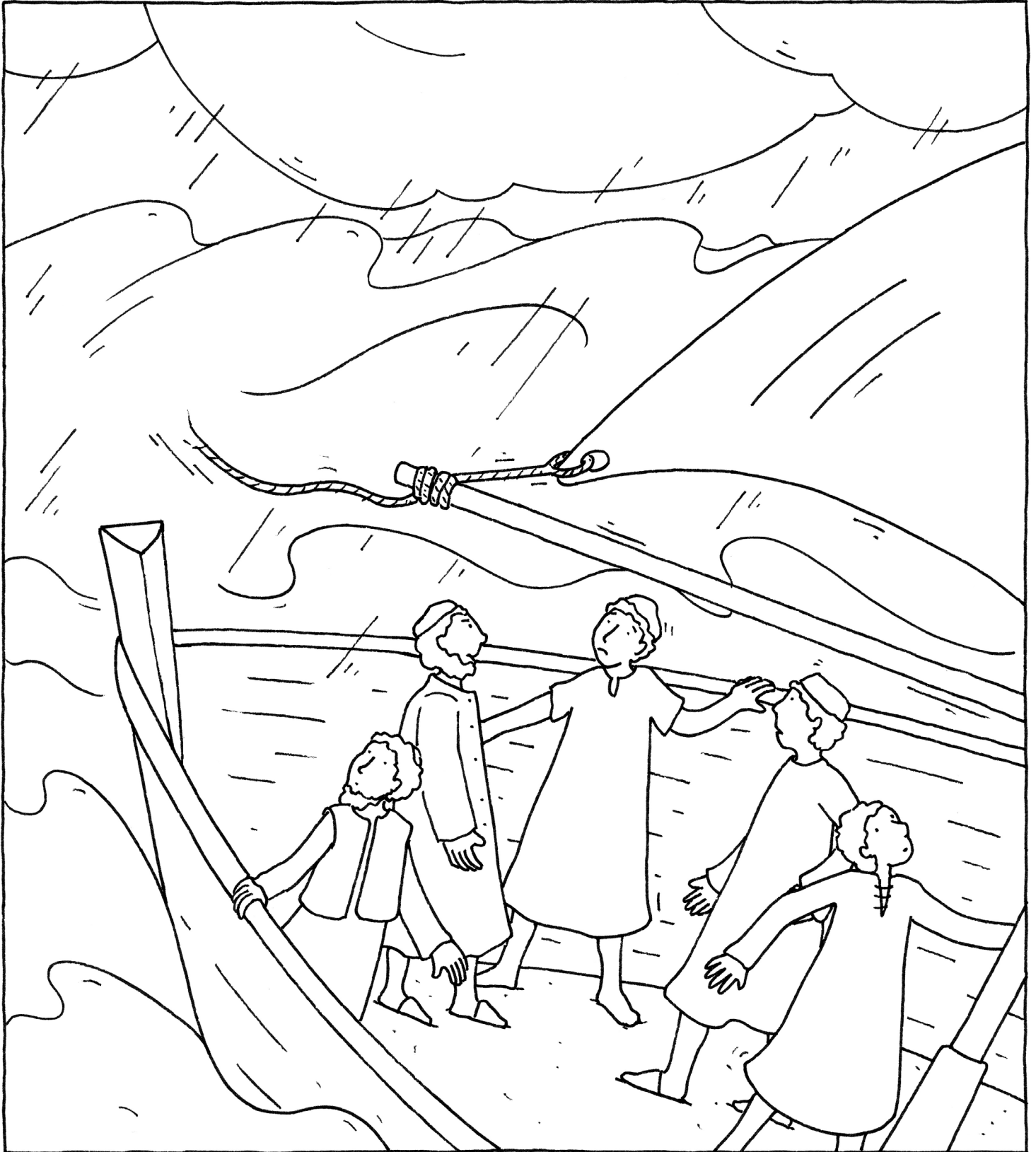
Datum	Bijbelgedeelte	Onderwerp	Pagina
7 april	Jona 1	Jona vlucht voor God	3
14 april	Jona 2	Jona wordt gered door God	12
21 april	Jona 3	Jona vertelt Gods boodschap in Ninevé	18
28 april	Jona 4	God spaart ook Ninevé	26
PINKSTERPROJECT:			
5 mei	Johannes 13:31-35, 15:9-17	Elkaar liefhebben in het spoor van Jezus	35
9 mei (hemelvaart)	Johannes 14: 1-14	Jezus gaat voor ons uit naar de hemel	42
12 mei	Johannes 14:15-31	Niet alleen zonder Jezus in ons midden	50
19 mei (Pinksteren)	Johannes 15:1-8	Door de Geest verbonden met Jezus	57
26 mei	Genesis 1: 1-12	God scheidt de aarde uit de chaos	62
2 juni	Genesis 1:13-31	Dieren en mensen in Gods schepping	72
9 juni	Genesis 2: 8-25	Adam en Eva samen gelukkig in het paradijs	82
16 juni	Genesis 3	De eerste zonde	89
23 juni	Genesis 4:1-16, 25-26	Kain en Abel	97
30 juni	Genesis 4:17-24, 5:21-24	Lamech en Henoch	106

Voor de bijbelgedeelten die in de komende kwartalen worden verteld, kun je kijken onder het kopje 'roosters' op de website.

7 april 2024

Jona vlucht voor God

Jona 1

Thema: Wat God wil, klopt niet

Doel

De kinderen ontdekken dat Jona niet wil begrijpen dat God uit liefde Nineve nog een kans geeft. Daarom is hij God ongehoorzaam en vlucht.

Toelichting

Jona is Gods profeet. Hij moet Gods woorden overbrengen. God vertelt hem dat hij Nineve moet waarschuwen om de zonde die daar gedaan wordt. Jona vindt Gods geduld onnodig. De HEER kan meteen de straf over Nineve wel uitvoeren. Daarom gehoorzaamt Jona niet en reist per boot ergens anders heen.

Jona begrijpt niet dat Gods liefde betekent dat Hij een nieuwe kans geeft aan Nineve om beter te leven. Eigenlijk geeft Jona te weinig om de heidense inwoners van Nineve.

Geloven is God en onze naasten liefhebben. Wij hebben Gods genade steeds nodig, dan gunnen die ook van harte aan een ander.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Jona loopt weg

Richtlijnen: Vertel aan de jongste kinderen dat Jona niet doet wat God zegt, terwijl hij dat wel hoort te doen. God is immers zijn baas. Dat God straft door een storm kunnen ze goed begrijpen. God laat zo merken dat Hij boos is. Hij wil graag de mensen in Nineve waarschuwen dat het verkeerd gaat, maar Jona vindt dat God veel te aardig voor hen is.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Jona doet zijn eigen zin

Richtlijnen: Kinderen uit de middenbouw begrijpen, dat het niet goed is als ze geen rekening houden met een ander. Je moet elkaar helpen. Zij begrijpen heel goed dat Jona fout zit tegenover God en de inwoners van Nineve. God houdt van Nineve en wil de inwoners een nieuwe kans geven, maar Jona vindt dat niet nodig. Genoeg geduld gehad! Jona voert Gods opdracht niet uit, maar gaat zijn eigen gang.

Het valt trouwens niet mee van de ander te houden, als je hem niet zo graag mag. Maar omdat God vraagt Hem en onze naasten lief te hebben, zullen we toch gehoorzaam moeten doen wat Hij zegt.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: God, U bent veel te lief.

Richtlijnen: Jona gehoorzaamt niet aan de opdracht die God hem geeft en waarschuwt de mensen in Nineve niet voor Gods straf die dreigt. God is zijn ogen verkeerd bezig door te veel liefde en geduld te tonen. De inwoners van Nineve krijgen, zonder dat ze iets merken, een verkeerd beeld van Israëls God. De HEER laat Jona merken dat hij zich niet moet verbeelden het beter te weten dan God en dat hij beter is dan de inwoners van Nineve. God vraagt door de storm: Jona, waar ben je nu eigenlijk mee bezig? Jij zit verkeerd, niet Ik. Jij bent mijn profeet en had gehoorzaam mijn liefde moeten uitspreken. Zo lijkt het afgelopen met profeet Jona in plaats van met Nineve. De rollen zijn omgekeerd.

Vinden jongeren het moeilijk om Gods liefde steeds weer te vertellen en uit te stralen, ook naar degene die ze niet zo mogen en tegen Gods geboden ingaan?

Extra bijbelgedeelte: Marcus 4:35-41

(De discipelen worden bestraft door Jezus vanwege hun ongeloof en moedeloosheid tijdens de storm op het meer. Ze worden aan het denken gezet hoe groot de macht van Jezus, Gods Zoon, is)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Algemene inleiding

Het boek van Jona kun je in twee gedeelten opdelen. Hoofdstuk 1-2: onder de dienst van God vandaan vluchten. Hoofdstuk 3-4: berouw hebben. Het hoofdthema van het boek is de relatie tussen God en zijn profeet. Je hebt de roeping tot profeet van God ontvangen. En dit is lang niet altijd een aangename job. Het komt vaak voor dat profeten in hun bediening de wanhoop nabij zijn. Waarom ik nu, Heer? Denk aan Elia of aan Jeremia. Zo ook Jona. Hij baalt ervan dat hij naar Nineve, het centrum van het heidendom, moet om Gods oordeel aan te zeggen. Hij moet Gods Woord brengen naar een stad die toch niet luisteren wil. Het ambt van profeet is een eenzame taak. Hij voelt zich genomen (Amos 7:15), ongeschikt (Jeremia 1:6), verleid (Jeremia 20:6) en bedreigd (Jeremia 20:10). Alle gevoelens van angst komen naar boven. Hij zal alleen weerstand tegenkomen en bovendien, die mensen zijn de waarschuwing niet waard. Ze hebben toch zelf voor hun onheil gekozen?

Jona ben Amittai leefde ten tijde van Jerobeam II (784-753) (II Koningen 14:25). Nineve was in zijn tijd van de meest goddeloze stad ter wereld, later werd Nineve hierin opgevolgd door Babel. In Nahum 3:1 wordt Nineve de stad van bloedvergieten en roof genoemd. Jona betekent witte duif. Mensen werden in die tijd vaker naar dieren vernoemd. Het boek Jona is waarschijnlijk geschreven in de Perzische tijd (5e-4e eeuw v.Chr.).

Jona probeert te ontkomen aan de opdracht van God. Hij wil naar de verste uithoek van de wereld die hij bedenken kan vluchten: Tarsis (Tartessos) wordt gelokaliseerd in Zuid-Spanje. Joppe (Jafo), waarvandaan hij probeert te vluchten, is in Perzische tijd een belangrijke havenstad in Israël. Hij betaalt grif voor een dure overtocht met een zeeschip naar Spanje! Maar wat je ook probeert God is de almachtige schepper en heerser der aarde. Aan Hem kun je niet ontkomen. Vluchten voor God is onmogelijk, lees ook Amos 3:8 en Jeremia 20:9. Jona had beter moeten weten... Hij valt in de slaap der vergetelheid op het schip, maar God vergeet hem niet.

Zeelieden kennen normaal de weersomstandigheden en zien van tevoren een storm aankomen. Nu komt de storm plotse-ling uit het niets opzetten, dus moet het een bovennatuurlijke macht zijn. Ze proberen al het mogelijke om al de goden die ze kunnen bedenken gunstig te stemmen. Hoe meer goden je aanroept, hoe groter je kans op behoud is. Dan komen ze tot de ontdekking dat Jona de Schepper van hemel en aarde vereert: de Oppergod. Niet zomaar een ondergod die heerst over een stad of de zee. En voor Hem is hij op de vlucht! Ook de zeelieden snappen dat dat wel fout moet gaan. Ze proberen eerst hun gast nog te redden en geen zonde op zich te laden door een onschuldige te vermoorden, maar ze ontdekken dat de enige mogelijkheid helaas is om Jona's oplossing op te volgen en hem overboord te gooien. Jona heeft God en zijn naasten tot het uiterste gedreven in zijn eigenzinnigheid om zijn roeping te ontlopen.

Meer gedetailleerde beschrijving (vers voor vers)

Jona, de zoon van Amittai:

De profeet Jona ben Amittai wordt eerder genoemd inde Bijbel (II Koningen 14:25). Jona betekent duif.

Nineve

Nineve werd geregelmatisch genoemd als grootste stad ter wereld en het centrum van het heidendom. Eerst was Nineve het symbool van de meest goddeloze stad, later Babel.

Nahum 3:1 de stad van bloedvergieten en roof. Laatste hoofdstad van het Assyrische rijk. In 612v. Chr. werd Nineve door Babel met de grond gelijk gemaakt.

Nimrod wordt als stichter van de stad genoemd (Genesis 10:11), daarom Assyrië land van Nimrod genoemd (Micha 5:5).

Nimrod betekent: wij zijn weerspannig. Het is een opzettelijke Hebreeuwse verhaspeling van Ninurta: dat is Sumerisch-voor Babylonische oorlogs en jachtgod, de god van de stad Kalach (Genesis 10:9).

Jafo

Meer over de stad Jafo of Joppe: <https://www.christipedia.nl/wiki/Jafo>

Tarsis

Meer over het gebied Tarsis: <https://www.christipedia.nl/wiki/Tarsis>

Vs.7. Lot werpen: zie bijvoorbeeld ook Numeri 26:55

Het Bijbelse 'lot werpen' was een plechtige religieuze handeling waarbij men God aanriep om Zijn beslissing in gevallen waarin het menselijk verstand te kort schoot. Er wordt onderscheid gemaakt tussen het lot van voorspelling, het lot van raadpleging, en het lot van verdeling. Die komen alle drie in het Oude Testament voor. De urim en de tummim, de twee stenen in het borstschild van de hogepriester worden wel eens onder het lot van voorspelling begrepen.

Het werpen van het lot was een serieuze zaak, en geen spel waar het volk Israël zich mee vermaakte. Het lot bepaalde bijvoorbeeld welke bok als reinigings- of verzoenoffer werd gebruikt. Jozua wierp het lot om te bepalen hoe het land onder de verschillende stammen verdeeld zou worden. Nehemia bepaalde aan de hand van het lot wie binnen de muren van Jeruzalem mocht wonen en wie niet. De apostelen wierpen loten om te bepalen wie de plaats van Judas in moest nemen. Het Hebreeuwse woord voor 'lot' wordt in verband gebracht met het werkwoord rollen, wentelen. In Spreuken 16 vers 33 staat dat het lot in de schoot wordt geworpen. Daarbij kan je denken aan het schudden van de loten in het bovenste deel van het kled. Het was geen gokken en werd niet als toeval beschouwd, want de Heere besliste.

Vs. 14vv De heidense zeelieden gedroegen zich veel geloviger en vromer dan de voortvluchtige Jona. Met ontzag voor de hemelse machten en groot verantwoordelijkheidsgevoel ten opzichte van de medemens.

Vragen bij het gedeelte

- Jona was gevluht voor de opdracht van God. Ben jij weleens bang voor iets wat je moet doen? En ook voor iets wat jij gelooft dat God wel van je vraagt, maar dat je eigenlijk niet durft? Noem eens een voorbeeld?
- Waarom ben je daar bang voor als je weet dat God altijd bij je is en het de goede keuze is als je naar God luistert?
- Heb jij weleens geprobeerd iets wat je van God moet doen te ontvluchten? Wat was het gevolg?

Auteur: ASdR

Liederen

Psalm 25: 1, 2 en 3

Lied 356: 1 en 5

Lied 531

(=Gezang 47 LvdK)

Lied 617

(=Gezang 208 LvdK)

Hij is de Rots

Hemelhoog 340

Jona, Jona, ga naar Nineve

Hemelhoog 83

Een wijs man bouwde zijn huis op de rots

Hemelhoog 89

Hij leeft

Hemelhoog 182

Jona uit de grote vis

Alles wordt nieuw deel 1: 2

Juich, doe mee allemaal

Opwekking voor kinderen 276

Auteur: PZ

0704 onderbouw

Jona loopt weg

Van dit verhaal is een schetsbordverhaal gemaakt
Dit is tekenen of schilderen terwijl je vertelt.
Dit kan heel eenvoudig aan de hand van de volgende aanwijzingen.
De kinderen vinden het prachtig!
Natuurlijk kunt u het ook gewoon vertellen.

Benodigheden

- een stuk behangpapier
- verschillende kleuren waterverf uit een tubetje/fles
- penselen.
- óf een tekenbord en verschillende kleuren krijtjes.

Van tevoren een gedeelte van de tekening maken, zie voorbeeld 1.
Op voorbeeld 2 zie je wat je erbij tekent terwijl je vertelt; dit wordt in het verhaal aangegeven met de cursief gedrukte gedeelten tussen haakjes.

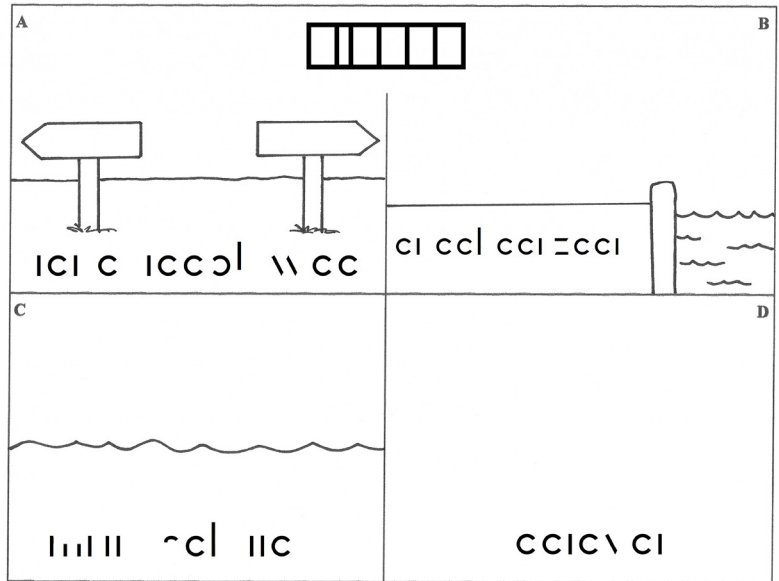
Je kunt zelf kijken welke kleuren je gebruikt.
Zorg dat alles van tevoren klaarligt, dat je er goed bij kan en de kinderen het goed kunnen zien.
Sta er niet voor als je tekent, maar probeer wat aan de zijkant te staan. De tekeningen zijn eenvoudig, het is immers een **schetsbord** verhaal.

Let erop dat je *éérst het stukje erbij tekent* en *dán pas vertelt wat het is*.
Vaak reageren de kinderen er al op als ze zien wat het wordt. Je krijgt dan leuke interactie.

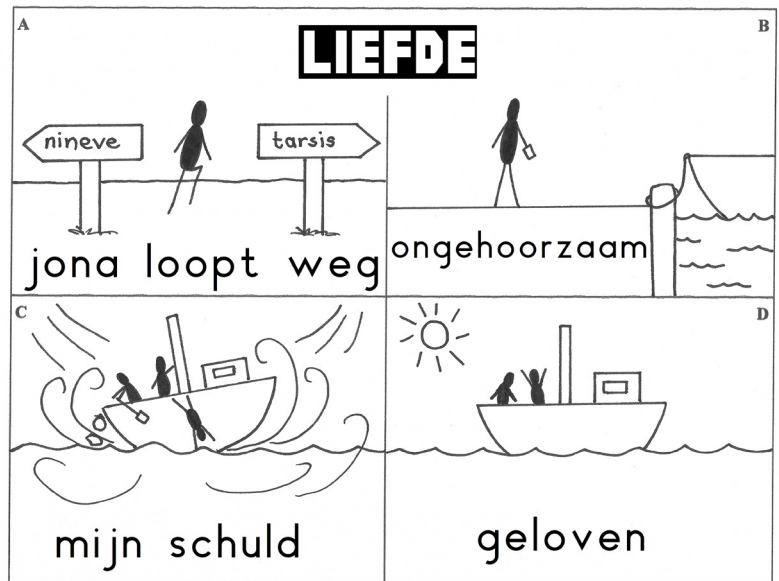
Het woord 'liefde' is gemaakt van zgn. 'ladderletters'.
Van tevoren schilder/teken je een gele balk met daarin, met rode verf/krijt, de lijnen van de vakken. De ladderletters maak je tijdens het verhaal af met rode verf/krijt.
Eventueel kun je met dunne potloodlijntjes van tevoren aangeven waar de strepen van de letters moeten komen.

Gebruik twee verschillende kleuren voor de personen uit dit verhaal.
Eén voor Jona, en één voor de zeelieden.

voorbeeld 1

voorbeeld 2

Inleiding

Laat een bijbel zien en vertel de kinderen dat je een verhaal gaat vertellen uit de bijbel. Het boek van God. Eventueel kun je samen het lied zingen: 'Hé, luister mee!' (Opwekking Kids 112) <https://www.youtube.com/watch?v=GrYnvBewBCA>

A

Op de weg loopt een (*teken Jona*) man. Het is een profeet van God. Een profeet is een man aan wie God iets vertelt. De profeet moet het dan weer aan de mensen vertellen. De profeet is een knecht van God en moet naar Hem luisteren en doen wat Hij zegt.

Deze profeet heet (*maak het woord 'Jona' af*) Jona. God heeft tegen Jona gezegd dat hij naar de grote stad (*schrijf het woord 'Nineve' in de linker wegwijzer*) Nineve moet gaan. God heeft gezien wat voor slechte dingen de mensen daar doen. Jona moet de mensen waarschuwen. Maar Jona denkt: 'Nineve? Die grote stad waar zoveel slechte mensen wonen? In Nineve zijn de vijanden van Israël, en ik moet ze gaan waarschuwen? Ze doen zulke vreselijke slechte dingen en God heeft nog geduld met hen? Nee, God is veel te aardig voor die mensen, Hij moet ze juist straffen! Ik doe het niet! Ik ga de andere kant op. Ik ga naar (*schrijf het woord 'Tarsis' in de rechter wegwijzer*) Tarsis!'

En Jona (*maak de zin 'loopt weg' af*) loopt weg.

B

(*teken Jona*) Jona wil zo v er mogelijk van God weglopen en gaat naar de haven in Jafo.

Daar liggen heel veel (*teken de boot*) boten.

Jona zoekt een boot die helemaal naar Tarsis zal varen, naar de overkant van de zee.

Hij koopt een (*teken het kaartje*) kaartje en gaat aan boord van het schip.

Jona wil niet aan de opdracht van God denken. Hij wil niet naar Hem luisteren. Jona wil alleen maar zo ver mogelijk van God vandaan vluchten.

Jona is (*maak het woord 'on gehoorzaam' af*) on gehoorzaam.

C

(*teken de boot terwijl je verder vertelt*) De boot vaart de zee op.

Onder in de boot zoekt Jona een plaatjes om te slapen. 'Zo', denkt hij, 'hier ziet God mij niet.'

Maar God ziet Jona w el! God wil dat Jona naar Nineve gaat en niet naar Tarsis.

Dan stuurt de Here God een zware storm.

(*teken de wind*) Het begint plotseling heel hard te waaien.

(*teken de golven*) De golven worden hoog en wild, ze slaan over de boot heen.

Wat een zware storm is dit! De (*teken de zeemannen*) zeemannen proberen het schip te redden.

Ze gooien (*teken de spullen*) losse spullen overboord, zodat het schip wat lichter wordt.

Maar het helpt niet!

Wat worden de zeemannen bang! Zo een wilde storm hebben ze nog nooit meegemaakt.

Ze roepen tot hun goden of die willen helpen. Wat zijn ze bang!

En Jona? Jona ligt onder in de boot te slapen.

De kapitein gaat naar hem toe en roept: 'Lig jij hier te slapen? Vooruit sta op en bid tot jouw God. Misschien kan Hij voor ons zorgen, anders gaan we dood!'

De zeemannen zeggen tegen elkaar: 'Wie zijn schuld is het dat deze storm gekomen is? Dit is geen gewone storm, zo een wilde storm hebben we nog nooit meegemaakt! We gaan er om loten wie zijn schuld het is.'

Dat doen ze en het lot valt op... Jona.

De zeemannen beginnen Jona vragen te stellen: 'Waarom gebeurt dit? Wat doe jij hier? Waar kom je vandaan? Uit welk land? Bij welk volk hoor je?'

Jona zegt: 'Ik hoor bij het volk Israël. De HEER die de hemel, zee en aarde gemaakt heeft is mijn God.'

Ik ben weggelopen van God en heb niet naar Hem geluisterd. Ik was ongehoorzaam.

Deze storm is (*maak het woord 'mijn schuld' af*) mijn schuld. Gooi mij maar overboord, in het water,' zegt Jona. 'Dan zal de storm ophouden.'

'Nee', zeggen de zeemannen, 'Dat kunnen wij niet doen, dan zal je verdrinken.'

En ze (*teken de roeispaan*) proberen de boot naar het land te roeien. Ze doen erg hun best, maar het lukt niet. Het begint steeds harder te stormen!

'Och, Here', roepen de zeemannen, 'Vergeef ons als we deze man in zee gooien.'

Dan pakken ze Jona vast en (*teken Jona*) gooien hem in de zee.

D

(*teken de kalme zee*) Meteen wordt de zee rustig!

(*teken de boot terwijl je verder vertelt*) De boot ligt rustig en stil op het water. De harde wind en de hoge golven zijn weg! De (*teken de zon*) zon begint te schijnen.

(*teken de zeemannen*) De zeemannen kijken vol verbazing om zich heen. Dit heeft de God van Jona gedaan!

De God die de hemel, de zee en de aarde gemaakt heeft. Hij is de echte God!

De zeemannen gaan bidden en in de Here God (*maak het woord 'geloven' af*) geloven.

En Jona? God zorgt ook voor Jona, want hij m oet naar Nineve. Want Gods (*maak het ladderwoord 'liefde' af*) liefde is h eel groot!

Hoe het verhaal verder gaat, vertellen we de volgende keer.

Afsluiting

Laat het eerste stukje van een lied over Jona horen.

Bijvoorbeeld 'Jona' van Elly & Rikkert <https://www.youtube.com/watch?v=MxICbGMXjW0>

Laat het stukje over de vis nog niet horen.

Auteur: EZD

Jona doet zijn eigen zin

Inleiding

Micha en Rosa zitten stilletjes op de slaapkamer van Rosa. Het is helemaal misgegaan vandaag. Mama was niet thuis vanmiddag en ze hadden afgesproken om bij Micha te spelen. Maar Rosa had de sleutel meegenomen en toen zijn ze samen toch bij Rosa thuis gaan spelen. Toen ze wat te drinken wilden pakken, vielen de glazen van het aanrecht op de grond. De glazen vielen in wel honderd stukjes. En toen ze daarna wilden opruimen, stapte Rosa op een stuk glas en kreeg ze een grote snee in haar voet. Wat deed het pijn! Toen zijn ze, huilend, naar het huis van Micha gegaan. De vader van Micha was thuis. Hij heeft de wond schoongemaakt en er een pleister opgeplakt. Daarna heeft hij de moeder van Rosa gebeld. Natuurlijk was mama boos. Want dit was niet de afspraak. Ze zei: 'Kom maar naar huis, dan zullen we er over praten.' Micha is meegegaan. 'Ik was er ook bij en als jij alleen straf krijgt, dan is dat niet eerlijk.' Mama keek echt niet blij toen ze binnenkwamen. Ze had een veger en blik in haar hand en er lag een dweil klaar. Ze wees naar de trap. Dus nu zitten ze hier op de slaapkamer van Rosa. Mama heeft inmiddels al het glas opgeruimd. Dan komt ze naar boven. Rosa en Micha houden hun adem in, wat voor straf zullen ze krijgen? Want als je je misdragen hebt, hoort daar natuurlijk straf bij. Misschien mogen ze de hele week niet meer samen spelen, of mogen ze geen spelletjes spelen. Of misschien bedenkt mama nog wel iets ergers. Mama kijkt Rosa en Micha aan en zegt: 'Hoe kon dit nu gebeuren? We hadden toch een afspraak?' De kinderen knikken en Rosa zegt: 'We krijgen nu vast een erge straf, he? Maar we hebben er echt spijt van, mama.' Dan verschijnt er een glimlach op het gezicht van mama. 'Menen jullie dat? Hebben jullie er echt spijt van?' Rosa en Micha knikken hard. 'Nou, dan vergeef ik het jullie. Maar beloof je me dat jij je de volgende keer aan onze afspraak houdt?' Rosa rent naar mama toe en geeft haar een knuffel. 'Dat beloof ik, mam!'

Bijbelvertelling

'Maak je klaar... maak je klaar...' Mopperend loopt Jona door de straten. 'Maak je klaar en ga naar Nineve, die grote stad.' Even schopt Jona tegen een steentje dat voor zijn voeten ligt. Op reis gaan is prima, maar naar Nineve? Nee dank je wel, en dan zeker niet met deze opdracht die hij kreeg. Nee hoor, Jona gaat wel op reis maar hij gaat de andere kant op. Even denkt Jona terug aan die stem die hij hoorde. Het was de stem van de HEER, dat snapte Jona wel. Maar hij had zo'n vreemde opdracht gekregen. God wil de inwoners van Nineve een kans geven om zich te bekeren. De inwoners van de stad misdragen zich en maken veel verkeerde keuzes. Tja, en bij misdragen hoort straffen, dat weet toch iedereen. Maar God wil hun dus nog een kans geven. Nou, daar is Jona het dus niet mee eens. En daarom gaat hij dus de andere kant op. Hij heeft zijn spullen gepakt en gaat op pad. Weg van God, weg van Nineve. Weer ligt er een steentje voor zijn voeten en hij geeft er een harde schop tegenaan. Jona wil

naar de stad Tarsis gaan. Tarsis ligt aan de overkant van de zee, daarom gaat Jona naar de havenstad Jafo.

In de haven van Jafo liggen veel schepen. Jona spreekt een kapitein aan. 'Gaat u naar Tarsis? Kan ik met u meevaren?' 'Nee, helaas, mijn schip gaat niet naar Tarsis. Maar kijk u eens bij dat schip daar, dat gaat als het goed is wel naar Tarsis. Wellicht kunt u meevaren. Goede reis.' Jona loopt verder langs de kade en stopt bij een ander groot schip. 'Beste kapitein, vaart u naar Tarsis? Kan ik meevaren?' De kapitein kijkt Jona aan en knikt. 'Dat is goed, u bent precies op tijd. Breng uw spullen aan boord. We vertrekken straks.' Jona is blij, stapt aan boord en zoekt een plekje voor zijn tas. Dan gaat hij aan de reling staan. De matrozen zijn druk bezig, de loopplank wordt ingetrokken en de zeilen worden gehesen. Langzaam begint het schip te varen. Eerst de haven van Jafo uit en dan de zee op. Boven zijn hoofd vliegen wat vogels en in het water zie je hier en daar wat vissen zwemmen.

Als het 's avonds donker wordt, zoekt Jona een hoekje op waar hij kan gaan liggen slapen. De volgende dag begint met een mooie blauwe lucht en de zon die lekker schijnt. De matrozen gaan aan het werk en Jona geniet van de reis. De wind blaast flink in de zeilen. Langzaam verandert de lucht. Er komen grijze wolken en de wind begint steeds sterker te worden. Als snel vallen de eerste regendruppels. Jona gaat het ruim van het schip in, zoekt een plekje om te zitten. Al snel valt hij in slaap. Boven op het dek wordt hard gewerkt. De zee wordt steeds wilder en het schip gaat steeds hoger op de golven. De matrozen worden bang. Ze hebben vaker storm meegemaakt, maar vandaag lijken de golven veel hoger dan ze ooit hebben gezien. Om te zorgen dat het schip wat lichter wordt, gooien ze de lading overboord. Maar het helpt niet, het schip kraakt en gaat alle kanten op. De matrozen vallen op hun knieën en roepen tot hun goden. Maar het helpt allemaal niet. De kapitein gaat het ruim in en maakt Jona wakker. 'Hoe kan het dat je hier ligt te slapen? Wordt wakker. Sta op en bid tot jouw God. Misschien dat Hij ons kan beschermen, zodat het schip niet vergaat.' Jona komt boven op het dek van het schip. Hij schrikt van de hevige storm en de angst van de matrozen. Ondertussen proberen de matrozen te ontdekken wiens schuld het is dat deze ramp hen treft. Ze werpen het lot en dat wijst Jona aan. Ze roepen naar hem: 'Vertel ons toch, hoe komt het dat deze ramp ons treft? Wat doe je hier aan boord? Waar kom je vandaan? Uit welk land kom je? Bij welk volk hoor je?' Jona weet dat het zijn schuld is, deze storm komt van de HEER omdat hij niet naar Hem geluisterd heeft. Dan geeft Jona antwoord op de vragen die hem gesteld worden. 'Ik ben Jona en mijn God is de God van de hemel, de God die de zee en de aarde heeft gemaakt. En ik ben voor Hem op de vlucht gegaan.' Nu worden de matrozen nog banger en ze zeggen: 'Hoe heb je dat nou kunnen doen? Wat moeten we met je doen zodat de zee weer kalm zal worden?'

Ze kijken het donker in, de golven worden alsmaar hoger en hoger. Even is Jona stil, dan zegt hij: 'Gooi mij maar in de zee, dan zal de zee rustig worden. Want ik weet dat het mijn schuld is dat deze storm hier is.' Maar de matrozen schudden hun hoofd. Nee, ze gooien niemand zomaar overboord. Ze pakken de roeiriemen en beginnen uit alle macht te roeien. Maar het lijkt wel of ze niet verder komen. 'Zullen we doen wat die Jona zegt? Zullen we hem overboord gooien?', roept iemand. Een ander roept: 'Laten we zijn God aanroepen, misschien helpt dat!' De anderen knikken en samen roepen ze: 'HEER, laat ons niet vergaan. En laat ons niet vergaan als we deze man overboord gooien. Help ons toch!'

Dan staan ze op en pakken Jona vast. Jona voelt hoe hij wordt opgetild. Hij ziet de reling van het schip dichterbij komen. Dan wordt hij hoger getild en hij voelt hoe sterke armen hem overboord gooien. Jona voelt het natte water, proeft het zout van het water in zijn mond. En dan zakt hij naar beneden, het donkere water in. Aan dek staan de matrozen naar het water te kijken. De golven worden al minder hoog, de donkere lucht begint wat lichter te worden. En al snel is er van de storm niets meer te merken. De mannen turen nog in het donkere water, maar Jona is nergens meer te zien.

Auteur: JvdM

God, U bent veel te lief

Iets leuks vertellen is natuurlijk veel makkelijker dan iets vervelends vertellen. Of dat je zelf een vervelende boodschap moet vertellen. Bijvoorbeeld als je een slecht rapport hebt, of dat je spreekbeurt niet goed ging. Wie kan daar een voorbeeld van noemen? Ben je weleens bang dat iets niet lukt? Probeer je zelf weleens van God weg te vluchten?

Nineve

Nineve is een stad waar veel afgoderij is, het is een gruwel voor God. Allemaal afgodsbeeldjes die totaal niet kunnen tonen wie God werkelijk is. Iedereen doet daar van alles wat verboden is, wat niet overeenkomt met de Tien Geboden. Het is de meest goddeloze stad ter wereld en God zelf zegt dat het 'ten hemel schreiend' is. Deze uitdrukking wordt ook weleens gebruikt in de huidige tijd, om iets waar het slecht gaat, iets wat erg is.

Profeten

Er zijn veel profeten in de Bijbel, die mooie en minder mooie dingen moeten vertellen. Daar zijn ze niet blij mee, integendeel. Jesaja bijvoorbeeld, die profeteert wel over de komst van Jezus en de komst van het Koninkrijk, maar niet alleen dat. Vooral Jeremia is een profeet die veel narigheid moet vertellen. Hij vindt dat zo lastig, dat hij zijn geboortedag vervloekt.

Jona

Jona, zijn naam betekent 'duif'. Hij wordt geroepen om als profeet naar een akelige stad te gaan en daar zelfs nog te vertellen dat deze in veertig dagen tijd ondersteboven wordt gekeerd. Er zijn wel meer voorbeelden bekend van steden waar veel criminaliteit is (ook daar zijn voorbeelden van) en waar je niet graag naartoe gaat. Maar als er één geen zin heeft in deze missie, dan is het Jona wel. Hij klaagt niet, maar gaat gewoon precies de tegenovergestelde richting op. Met een schip naar Tarsis. Nineve ligt ten oosten van Israël. Jona stapt op een schip dat over de Middellandse Zee naar Tarsis reist. Er wordt veel gevaren, vliegtuigen en auto's bestaan immers nog lang niet. Tarsis ligt in wat wij het huidige Zuid-Spanje noemen. Misschien is het goed om even met elkaar op de landkaart te kijken.

De vlucht

Jona wil wegvlugten van God. Maar zoals in Psalm 139 staat, God is overal, voor Hem kan je niet wegvlugten. Het is natuurlijk een mooie gedachte, dat God altijd bij je is, ook op moeilijke plaatsen en in zware tijden, maar het kan ook weleens lastig zijn. We hebben God soms niet nodig, omdat we dingen willen doen, op plaatsen willen zijn waar Hij niets van mag weten. Dit geldt zeker voor Jona, misschien wel de meest eigenwijze profeet aller tijden. Hij gaat onderin het schip liggen slapen, hij hoopt natuurlijk wakker te worden op de eindbestemming, in Tarsis, om daar verder te gaan met zijn leven.

De storm

Dan loopt het heel anders. De bemanning van het schip weet natuurlijk wel wanneer er slecht weer aankomt. Toch is deze anders, er komt een storm en niet zo'n zuinige ook, zonder dat je dat aan voelt of ziet komen. De mensen van schip bidden allemaal tot hun eigen god, in de hoop dat het goed komt. Ze weten namelijk dat deze storm een straf van de goden is. Er is één persoon aan boord, die onderin ligt te slapen. Het is Jona, die wel geroepen is om profeet te zijn, maar daar geen gehoor aan heeft gegeven. De andere opvarenden maken hem wakker en vertellen hoe ernstig de situatie is. Ze vragen zich af door wie het komt, dat ze in deze narigheid geraakt zijn. Om erachter te komen werpen ze het lot. Dit ritueel komt uit het Bijbelboek Numeri. Het is een manier om te ontdekken wat God wil. Het is duidelijk, het lot valt op Jona! Die is in deze niet de gelukkige winnaar, maar juist de ongelukkige.

De andere scheepvaarders vragen in welke god hij gelooft. Dan vertelt Jona over het volk en de God bij wie hij hoort. Hij is Joods, hij vereert God die hemel en aarde gemaakt heeft. Hij vertelt eveneens dat hij is gevlucht voor deze God. De andere mensen worden vreselijk bang en ze zijn ook boos. Zelfs zij begrijpen dat je niet zomaar kunt en mag wegvlugten voor God.

In zee

Intussen wordt de storm heviger en heviger. Jona geeft toe dat het zijn schuld is en vraagt de mensen om hem maar overboord te gooien. Stel je voor dat je zomaar in de woeste zee verdwijnt. Daar hebben de anderen wel bezwaar tegen. Ze proberen tegen de zware golven op te roeien om toch het land maar te bereiken. Maar wat ze ook doen, het helpt niet. Ze zien in dat er geen andere optie is om Jona in zee te gooien. Dat doen ze ook, meteen is de storm weg, de zee is weer kalm. Een ding hebben zowel Jona als de andere mensen op het schip gemerkt: God is Degene voor wie ze ontzag moeten hebben. De scheepvaarders brengen God dan een offer.

Deze geschiedenis doet denken aan het Nieuwe Testament, de storm op het meer, waar Jezus gewoon slaapt, terwijl de discipelen in paniek zijn en Hem wakker maken. Dan zegt Jezus dat ze op God moeten vertrouwen, meteen wordt alles stil.

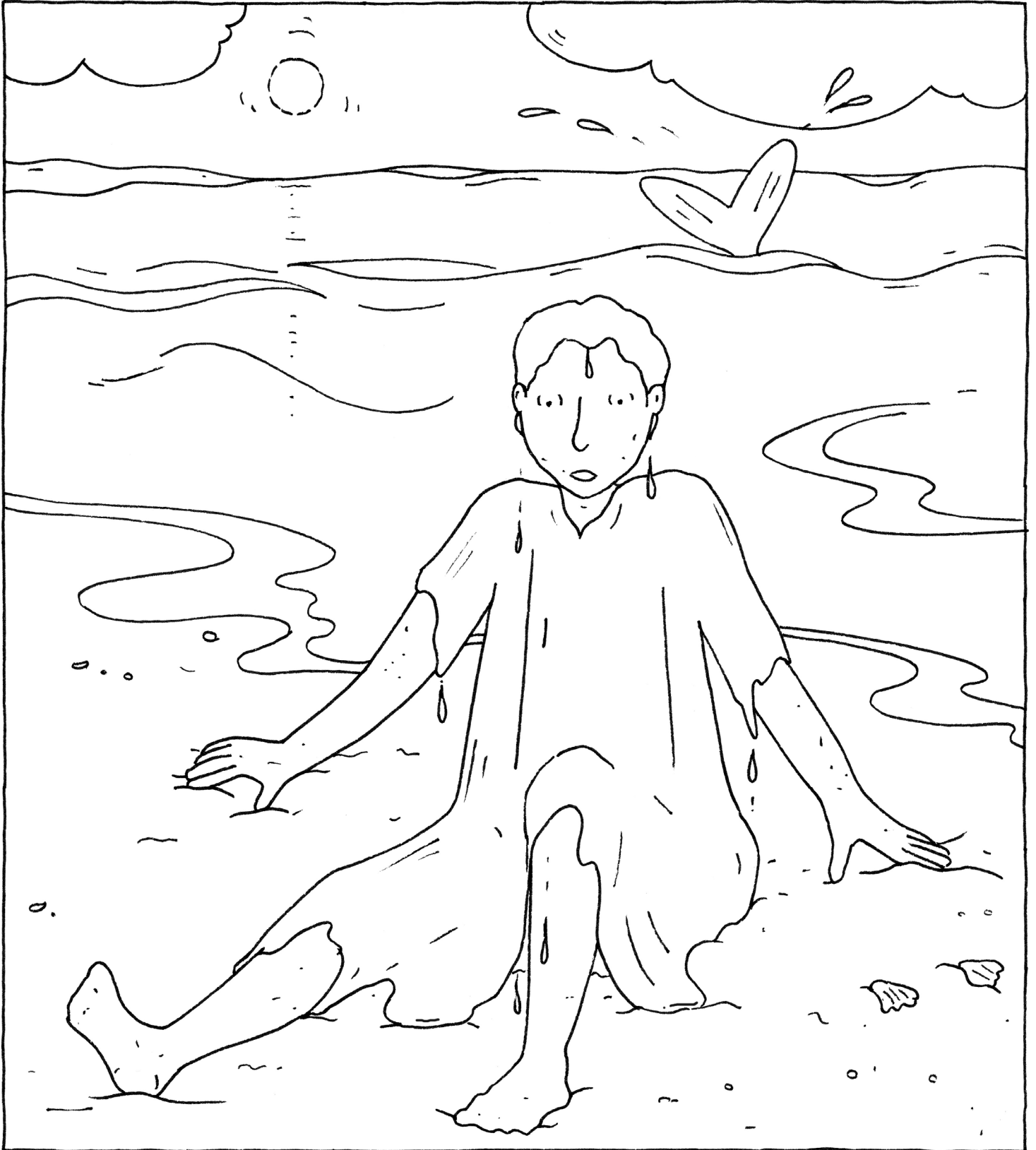
Zo weten we dat God genade geeft aan iedereen, aan Jona, maar ook aan Nineve, dat wordt in de volgende hoofdstukken wel duidelijk.

Auteur: EVD

14 april 2024

Jona wordt gered door God

Jona 2

Thema: De HEER redt

Doel

De kinderen ontdekken dat God ook geduld heeft met zijn ongehoorzame profeet Jona

Toelichting

Jona wordt op een wonderlijke manier gered uit zee. Drie dagen verblijft hij in de vis. Tijd om na te denken, om de realiteit tot zich door te laten dringen dat hij verloren is. De enige die nog iets voor hem kan doen is God: de HEER die redt (vs. 10), Dan brengt God hem op het strand.

Je kunt verdwalen in je leven, je weinig of niets van Hem aantrekken. Soms ontdek je pijnlijk dat je van niet luisteren naar God niet gelukkig wordt. Dan kun je stug doorgaan op je verkeerde weg om weer naar je Heer terugkeren. Je kunt altijd bidden tot God om hulp. Hij zal je nooit zijn liefde weigeren. Kijk maar naar Jona.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: De HEER redt Jona

Richtlijnen: Vertel aan de jongste kinderen dat Jona in een grote vis terecht komt. Ga niet uitvoerig in op hoe dat kan en wat hij daar ziet. Gebruik eventueel een plaat uit een kinderbijbel. Daarop wordt in veel gevallen de nadruk gelegd op de bezinning, het feit dat Jona bidt tot God. Het lijkt afgelopen met hem, maar God houdt van Jona en geeft ook hem een tweede kans. Hij laat Jona niet vallen.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: De HEER redt Jona's leven

Richtlijnen: Vraag de kinderen: Vind jij het eng om opgesloten te zitten? Kom je er wel weer uit? Of moet je 'altijd' in de donker blijven?

Jona voelt zich verloren. Zijn einde is nabij, nu een vis hem heeft opgeslokt. Hij denkt na over wat hij verkeerd heeft gedaan. Hij bidt in zijn nood om redding. Wat Jona heeft gezegd, lezen we niet. Waarschijnlijk heeft hij gesmeekt om vergeving. De HEER luistert en wil Jona opnieuw in dienst nemen. Daarom stuurt Hij een grote vis, die Jona aan vaste wal brengt.

Wij weten dat God zijn Zoon als Redder heeft gestuurd. Erkennen wij, net als Jona, dat wij het zelf niet redden, maar gered moeten worden? God wil ook ons steeds weer trouw zijn en liefhebben, ook al gaan wij in de fout. Vergeving vragen in Jezus' naam mag altijd!

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: De HEER verhoort het gebed van Jona

Richtlijnen: De HEER hoort naar het gebed dat Jona in doodsnood bidt. Komt er nog iets van zijn leven (als profeet van God) terecht? In een vis op volle zee overdenkt en belijdt Jona zijn zonde. De HEER reageert in liefde en redt hem. Jona mag leven. God laat ook zien dat Hij niet van zijn plan afwijkt, als mensen daarin niet willen meewerken. Nineve moet worden gewaarschuwd; dat is het doel. Het is erg als wij niet naar God luisteren, maar God probeert ons dan terug te roepen en gaat intussen verder met zijn plan.

Jona lijkt op ons met onze zonde tegen God en de naaste. Vaak gaan daardoor dingen mis en komen we steeds dieper in de problemen. Durven we te bidden om de komst van Jezus in ons leven als Verlosser? Vertrouwen we erop dat de HEER steeds wil redden. Omdat Hij onze God wil zijn.

Extra bijbelgedeelte: Psalm 40

(De dichter dankt God dat Hij redde uit het graf. Hij is dankbaar en ziet het als een kans om van Gods liefde te getuigen. Zou Jona ook zo reageren, nu hij op het strand staat?)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Algemene inleiding

Jona kan als profeet zijn roeping niet ontlopen. Zelfs niet als hij afdaalt in de dood. De zee was een symbool voor de dood. De mensen uit de tijd waren doodsbang voor de zee, denk ook aan de schipbreuk van Paulus bij Malta in het Nieuwe Testament. Meestal konden ze niet zwemmen en als de zee op gingen probeerden ze zoveel mogelijk vlak langs de kust te varen, zodat ze snel aan land konden.

Zelfs door de dood heen, houdt God Jona aan zijn roeping. God zet altijd de laatste zet, welke vluchtpogingen je ook doet. Door de dood heen krijgt Jona niet de weg van zijn zelfgekozen vrijheid terug, maar de weg terug naar God. Ook op de weg naar de dood is God de Heer. De uitredding van Jona door God van zijn zelfgekozen weg leidt naar Gods weg. In het gebed spreekt Jona de doodsnoed uit, de verbanning uit Gods ogen, omdat hij op weg is naar de diepste duisternis waar geen God is. Maar hij ervaart de redding uit de dood door God en zendt daarvoor naar God zijn dankgebed op. Hij belooft God zijn beloften in te lossen en offers te brengen. Belofte aan de Heer van de wereld maakt schuld. Zonder de God van het leven kan Jona niet leven. Jona belijdt dat hij de dienaar van de Almachtige levende God is, die je niet ontvluchten kan. Zoals zij die armzalige goden vereren dat wel kunnen, omdat ze niet levende goden vereren. Aan de tijdgenoten van Jezus wordt het teken van Jona beloofd. Zoals Jona drie dagen en drie nachten in het binnenste van het monster moest verblijven, verbleef Jezus drie dagen en nachten in de dood (Matteüs 12:40). Zo laat Jezus zien dat hij de ware Zoon van God is, Hij die als mens naar de aarde was gekomen en de dood overwonnen heeft door op te staan uit de diepste duisternis. Niet vreemd dat de Rooms-katholieke kerk het wonder van de opstanding graag afbeeldt door middel van de vis die Jona uitspuwt.

Meer gedetailleerde beschrijving (vers voor vers)

Zee In de Openbaring naar Johannes kondigt Johannes de nieuwe wereld aan met het beeld '... en de zee was niet meer'. Dit beeld van de verdwenen zee diende voor de lezers rond het jaar 100 na Chr. als teken van hoop. Dit betekent dat heel lang de zee het symbool is geweest van de dood.
Het teken van Jona (Jona 1:17): Matteüs 16:4, Lucas 11:30

Een of twee vragen bij het gedeelte

- Wat betekent het voor jou dat God Heer en Meester is over de wereld, zowel over de levenden als over de doden?
- Hoor jij om je heen dat het niet uitmaakt wat of waarin je gelooft? Wat vind jij daarvan?

Auteur: ASdR

Liederen

Psalm 116	
Lied 130a	(=Gezang 19 LvdK)
Lied 352	(=Gezang 345 LvdK)
Hij is de Rots	Hemelhoog 340
Jona, Jona, ga naar Nineve	Hemelhoog 83
Jona uit de grote vis	Alles wordt nieuw 1: 12
Hij leeft!	Hemelhoog 182
Juich, doe mee allemaal	Opwekking voor kinderen 276
Een steen op het graf	Op Toonhoogte 428

Auteur: PZ

De HEER redt Jona

O nee, daar gaat Jona, overboord van het schip waarop hij zit. Nu ligt hij in het water.

Wat gaat er nu gebeuren? Zou de Here God Jona nog wel willen helpen? En hem horen?

Jona heeft niet geluisterd naar God. Hij is ongehoorzaam geweest.

Maar weet je wat zo bijzonder is? De Here God gaat Jona zeker helpen. Hij houdt heel veel van hem. Hij laat Jona niet in de steek!

Daarom stuurt Hij een grote vis naar Jona toe. Die grote vis slikt Jona in één keer door.

En daar zit Jona nu, in de buik van de grote vis, midden op de zee!

Jona is erg bang. Wat nu? Wat gaat er nu gebeuren?

Komt hij hier ooit nog uit?

Weet je wat hij doet?

Hij denkt na over wat er allemaal is gebeurd. En hij begint te bidden tot de HEER.

Want Jona begrijpt dat God die grote vis heeft gestuurd.

Daarom durft hij nu ook weer te bidden. God zorgt nog steeds voor Jona!

Jona vouwt zijn handen en zegt: 'Here God, ik dank U dat U mij niet hebt laten verdrinken en nog steeds voor mij zorgt. Ik heb nagedacht over alles wat er is gebeurd. Ik heb er zo'n enorme spijt van dat ik niet naar U hebt geluisterd. Ik ben ongehoorzaam geweest. Ik zal dat niet meer doen. Ik zal nu altijd doen wat U zegt en naar U luisteren!

De Here God hoort wat Jona zegt en blijft voor Jona zorgen in de buik van de vis. Maar hij moet nog wel drie nachten in de buik van de vis blijven! En Jona blijft bidden!

Dan stuurt God de vis naar het strand en daar spuwde die grote vis Jona weer uit op het strand.

Jona vond het vreselijk om in de buik van de vis te zitten. Maar hij dankt de Here God, want Hij heeft voor Jona gezorgd en hem niet in de steek gelaten. De Heer heeft ondanks dat Jona niet naar God luisterde, hem toch gered.

En Jona heeft veel spijt. Hij wil voortaan naar de Here God luisteren en doen wat God van hem vraagt. En niet meer ongehoorzaam zijn.

Afsluiting

Zing eventueel het lied:

Jona, Jona ga naar Nineve!

(Elly en Rikkert)

Auteur: RS

Dit plaatje is te vinden op:

<https://www.hervormdvollenhove.nl/userfiles/files/Jona-Zondag-1-Jona-op-de-vlucht-c-4-8-werkbladen.pdf>

Mogelijkheid om te gebruiken bij het vertellen van dit Bijbelverhaal

De HEER redt Jona's leven

Inleiding

Stel je voor dat je opgesloten zit; misschien is het je wel eens overkomen. Je ging naar de wc, deed de deur op slot, maar toen je klaar was ging het slot niet meer open. Mij is het wel eens overkomen. Dat is toch wel spannend. Je zit in dat kamertje en de deur gaat niet meer open. Dan bons je op de deur en hoop je dat iemand je hoort en dat het lukt om vanaf de buitenkant de deur te openen.

Stel je nu eens voor dat je ergens opgesloten zit waar er geen licht is. Je zit dus opgesloten in het donker, dat klinkt mij nog veel spannender in de oren.

Vandaag gaat het in het verhaal weer over Jona en hij zit op een donkere plaats waar hij niet weg kan.

Bijbelvertelling

Jona's ogen beginnen een beetje aan het donker te wennen. Zijn neus went nog steeds niet aan de geur die hij constant ruikt. Het stinkt naar rotte vis en zout zeewater. Zijn voeten zijn nat, eigenlijk is alles nat. Even had hij gedacht dat hij verdronk in de stormachtige zee, toen hij overboord werd gegooid. Hij trappelde met zijn benen en zwaaide met zijn armen. Maar hij ging steeds dieper de zee in. En toen... plotseling... had hij een grote luchtstroom gevoeld. Samen met tientallen vissen ging hij ergens naar binnen. Gelijk wist hij het: hij is opgeslokt door een grote vis. Het ging allemaal heel snel. En nu zit hij dus hier, tussen vissen die zijn opgegeten. Hij leeft nog, hij is niet verdronken. Maar hoe zal het nu verder gaan met hem? Hij kan niet voor altijd hier in de donkere buik van een vis blijven.

Er zullen al een paar dagen voorbij zijn, inmiddels, maar hoe lang gaat dit nog duren? Hij kan er ook niet zomaar uit. Jona is bang. Hij denkt na over wat hij verkeerd heeft gedaan en over alles wat is misgegaan daarna. Er is er maar één die deze fouten heeft gemaakt en dat is hijzelf. Er is er ook maar één die hem zou kunnen helpen en dat is de Here God. Dan begint Jona in de buik van de vis te bidden tot God. Hij gaat op zijn knieën in het water zitten en sluit zijn ogen. Hardop begint Jona te spreken tot God.

Heer, ik ben zo bang, daarom roep ik naar U.
Ik was bijna dood, maar U geeft mij antwoord.
U hoort mij als ik om hulp schreeuw.
U gooide mij in de diepe zee en het water was overal om mij heen.
Ik dacht dat U mij niet meer wilde zien.
En nu is hier bijna het einde van mijn leven.
Nu denk ik weer aan U, HEER.
Ik bid tot U. Luistert U naar mij?
Kunt U mij redden, HEER?
Kunt U mij vergeven alles wat ik fout deed?
Ik zal U bedanken met offers en ik zal voor U zingen.
Ik zal alles voor U doen, dat beloof ik U.
Want U alleen kunt mij redden, HEER!

Dan is het stil om Jona heen. Af en toe klotst er een nieuwe golf water binnen. Zou de Here God naar hem luisteren? Zal Hij hem kunnen redden, zou Hij hem willen redden? Jona vraagt zich af of hij het verdient om gered te worden. Er is iets wat hij zeker weet. Als hij hier uitkomt, zal hij naar Nineve gaan.

Plotseling klinkt er een vreemd en brullend geluid. Binnen in de buik begint er van alles te bewegen. Jona probeert iets te vinden waar hij zich aan vast kan houden. Maar zijn handen vinden niets in het donker. Dan rolt hij naar voren en plotseling komt er licht binnen. Voordat Jona het weet ligt hij op het zand in de zon. Hij kijkt naar de zee en ziet daar de staart van een grote vis in het water verdwijnen. Jona blijft even op zijn rug in het zand liggen. Wat is het geweldig om weer licht te zien en de warmte van de zon te voelen! En wat is het heerlijk om de frisse zeewind te ruiken in plaats van de stinkende lucht in de buik van de vis. Er verschijnt een grote lach op het gezicht van Jona.

Wat is hij toch eigenwijs en dom geweest. Als God je een opdracht geeft dan moet je die opdracht uitvoeren. Wij kunnen niet zonder de Heer. Hij redt ons steeds weer. Dat heeft Jona zelf ervaren en dat heeft hij nu wel geleerd. Even denkt hij terug aan wat er in de afgelopen dagen is gebeurd. Hij kreeg een opdracht van de Here God, luisterde niet en ging helemaal de andere kant op. Terwijl hij vluchtte voor God, wist de HEER precies waar hij was. Hij stuurde een storm, Hij stuurde een vis en Hij stuurde de vis naar dit strand. Nee, er niemand zoals God!

Langzaam staat Jona op. Hij klopt het zand van zijn kleding. Zo in de zon droogt zijn kleding snel op. Toch is het slim om snel andere kleding aan te trekken, want de stank gaat er vast niet meer uit. En nu? Wat moet hij nu doen? Zou God hem nog willen gebruiken om de inwoners van Nineve te waarschuwen? Jona denkt nog aan zijn gebed in de buik van de vis. Hij vertrouwt God en wacht of hij weer een opdracht krijgt.

Gebed

God, dank U wel dat U op ons let. Dank U wel dat U altijd voor ons zorgt. Dank U wel dat U onze fouten vergeeft als wij om vergeving vragen. Wij kunnen niet leven zonder U. Amen.

Auteur: JvdM

De HEER verhoort het gebed van Jona

Het is net of je een spannende film aan het kijken bent. Jona zat op een schip, dat een andere kant op ging dan waar God hem naartoe wilde sturen.

- Wie heeft weleens het gevoel gehad als je aan het zwemmen was, onder water, dat je niet meer naar boven kon?
- Wie van jullie is weleens in nood geweest waarvan je dacht dat er nooit redding zou zijn? Wat heb je toen gedaan? Wie weet wat je het beste kan doen? Het antwoord is natuurlijk: bidden. Wie heeft weleens gemerkt dat bidden helpt?

Jona in de zee

Uiteindelijk heeft Jona toegegeven aan de mensen op het schip naar Tarsis, dat de grote storm zijn schuld was, omdat hij niet heeft geluisterd naar de opdracht van God. Daarom heeft hij hun gevraagd om hem overboord te gooien. Natuurlijk dacht Jona dat hij zou verdinken en dat het met hem afgelopen zou zijn. De zee is immers hetzelfde als de dood. Als iemand in zee valt, is er geen redden meer aan.

Daarom is de zee, als je het woord begrijpt, een metafoor. In het laatste boek van de Bijbel, Openbaring, staat er ook: 'de zee zal er niet meer zijn'. Hiermee wordt bedoeld dat de dood er niet meer zal zijn.

De redding is nabij

Maar dan gebeurt er iets heel anders... Er komt een vis, een hele grote vis, het zou een walvis kunnen zijn geweest, maar ook een ander soort vis. Het is in de geschiedenis weleens voorgekomen dat een persoon volledig intact ingeslikt en uitgespoeld werd door een vis. Het is heel bizar, als je erover nadenkt, maar er gebeuren gekke dingen, mensen die in bepaalde omstandigheden op wonderbaarlijke wijze overleven. Dingen die theoretisch niet kunnen. Maar voor God is niets te wonderlijk. Kijk mar in het boek Genesis: Abraham en Sara krijgen een zoon op hoge leeftijd.

Dan zit Jona in die vis, drie dagen en drie nachten. Inderdaad, precies als bij de kruisiging en opstanding van Jezus. De zee, die als het ware het dodenrijk is, daarin blijft Jona drie dagen en drie nachten. Zo heeft hij alle tijd en gelegenheid om eens na te denken over wie God nu eigenlijk is. Jona weet het nu, het is een wonder dat hij gered is, ondanks zijn starre gedrag.

Jona weet nu wie God is, enerzijds streng, anderzijds heel liefelijk en genadig. Dat wil niet zeggen dat God twee verschillende karakters heeft of uit twee dingen bestaat, helemaal niet. Als je afdwaalt kan het verkeerd aflopen, maar uiteindelijk zal God je ook redden. Maar helemaal gered is Jona nog niet. Als hij in de buik van die vis blijft, zal het alsnog fout aflopen.

Bidden

Daarom doet Jona het enige wat hem kan redden: hij gaat bidden. Zijn gebed in het tweede hoofdstuk van dit boek lijkt wel een Psalm en feitelijk is dat ook zo. Psalmen zijn gebeden, ze uiteten het gevoel van de persoon die ze maakt en in de situatie waarin ze zitten. Jona weet eindelijk dat alleen God kan helpen, dat hij moet luisteren naar de stem van God. Maar hij weet ook dat God naar hem luistert.

Jona zegt letterlijk dat God hem in het dodenrijk heeft gestuurd, maar tegelijkertijd ook heeft gered. Hij is inde golven van de zee terecht gekomen, waardoor hij niet naar boven kon zwemmen, toch is hij nu veilig. God heeft Jona van beneden naar boven gehaald, zegt hij.

Aan de ene kant is Jona natuurlijk gered, maar hij is nog (lang) niet veilig. Dat weet hij ook wel, hij vraagt niet voor niets om de echte veiligheid.

Het belangrijkste is dat Jona God erkent als HEER en Hem gehoorzaam wil zijn.

Hoe zit dat in ons leven? Denken we er regelmatig aan om Jezus te erkennen als Verlosser? Waar zouden we zijn zonder Hem?

Veel mensen en kinderen lijkt het niet zo leuk en goed om te geloven. Ze hebben niet zo'n goed beeld van godsdienst, ze denken dat het te maken heeft met niets mogen en van alles moeten. Daarom ging Jona ook weg, hij dacht dat het zonder God beter zou zijn, dat hij een beter leven zou krijgen. Maar het werd een intens grote teleurstelling. Nu weet Jona dat het leven met God veel beter is dan het leven zonder Hem.

Jona mag als profeet optreden, dat hij mensen moet gaan waarschuwen is niet zo leuk. Het is wel de moeite waard, want als deze mensen God ook erkennen en beter gaan leven, dan wordt de stad niet ondersteboven gekeerd. Jona weet hoeveel God van hem houdt en van andere mensen. En zoals gezegd, het gebed van Jona lijkt wel een Psalm. Psalm 40 is een van die Psalmen die erop lijkt. In het laatste vers zegt degene die de Psalm heeft geschreven: 'Ik ben arm en zwak, HEER, denk aan mij, U bent mijn helper, mijn bevrijder'.

Dus vergeet niet om te bidden, net als Jona.

Auteur: EvD

21 april 2024

Jona vertelt Gods boodschap in Nineve

Jona 3

Thema: Bekeren is terugkeren naar God

Doel

De kinderen ontdekken dat je moet gehoorzamen als God zegt dat het anders moet

Toelichting

God wil liever vergeven dan bestraffen. Die genade is zijn liefde voor mensen. Daarom stuurt de HEER Jona opnieuw naar Nineve. De stad luistert en neemt Gods woorden serieus. De koning en de inwoners bekeren zich. Bekeren is teruggaan naar God: het verkeerde achter je laten en weer het goede doen. Een ander leven, weer helemaal op God en de naaste gericht.

Dat in Nineve iedereen het boetekleed aantrekt is een verrassing. God ziet het en trekt zijn straf in. Met veel vreugde verandert Hij van gedachten.

Wij geloven dat God ons door Jezus heeft gered. Wij mogen leven, omdat Hij is gestorven en opgestaan. Dat is niet vrijblijvend; daar hoort ook een leven vanuit Jezus bij. Luisteren naar Gods waarschuwingen en aanwijzingen, leven zoals Hij in zijn Woord vraagt. Dan kan God vol vreugde zijn liefde blijven tonen.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Nineve luistert naar Jona

Richtlijnen: Jona zegt tegen de inwoners van Nineve dat God hen gaat straffen, omdat ze zich niets van Hem aantrekken. Ze doen veel verkeerde dingen. De HEER is blij, als Hij merkt dat ze naar Jona luisteren. Ze krijgen spijt en willen anders gaan leven. De HEER vergeeft hen en straft hen niet.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Echt berouw heeft gevolgen

Richtlijnen: Ga met deze groep in op het berouw hebben en belijden van schuld. Het is niet even gauw 'sorry' zeggen en gewoon verdergaan. Het is echt stilstaan bij wat er fout gegaan is. Bedenken dat het niet goed was en dat ook uitspreken. Naar God toe moeten wij onze zonden in ons gebed noemen, er vergeving voor vragen en beloven het vanaf nu beter te doen. Dat is bekering.

We hebben een paar weken geleden Pasen gevierd. Al onze zonden zijn door God vergeven, omdat Jezus aan het kruis stierf. We mogen op weg naar Gods Koninkrijk, waar alles goed is. Dat kan alleen als we proberen te leven zoals Jezus ons leert. Ervoor kiezen het verkeerde weg te doen en het goede te doen.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Nineve bekeert zich

Richtlijnen: De jongeren kunnen zich de vreugde van de HEER voorstellen, toen Hij zag dat de mensen luisterden naar de waarschuwendende woorden van Jona. Heel de heidense stad bekeerde zich, het wordt een stad vol kinderen van God. Prachtig! Daarnaast kunnen de jongeren uit de bovenbouw worden aangesproken op het feit dat God ook van hen verwacht, dat ze het verkeerde, oude steeds achter zich laten en met Hem en zijn geboden leven.

Juist omdat ze Pasen hebben gevierd. We zijn dankbaar dat Jezus ons heeft gered door te lijden en te sterven. Nu vraagt God of we ons gedrag willen veranderen, als we die boodschap van geduld en genade horen. Kijken we kritisch naar ons leven en keren we onszelf naar Hem. Gods liefde is wel gratis, maar niet goedkoop!

Extra bijbelgedeelte: Kolossenzen 3: 1-4

Pasen leidt er, als het goed is, toe dat wij ons richten op Christus. Hij volgde gehoorzaam zijn Vader, dan willen wij zijn voorbeeld navolgen. Met Gods hulp en zeker van zijn zegen.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het tekstgedeelte

We lezen vandaag verder in het eerlijke Bijbelboek Jona. De Bijbel maakt het beeld van de profeet Jona niet mooier dan het is. In de voorafgaande hoofdstukken lezen we dat Jona ongehoorzaam is aan de opdracht van de Here God om tegen Nineve te preken, om de stad aan te klagen vanwege het vele kwaad. Jona gaat de tegenovergestelde kant uit, naar Tarsis. Daar gaat hij aan boord van een schip. De Here God verliest hem echter niet uit het oog! Als hij eenmaal in zee geworpen is en door een grote vis is opgeslokt, bidt deze ongehoorzame profeet tot de HEER. Het bijzondere van dit gebed is, dat Jona het zo formuleert alsof hij al door de Here God gered is. Hij heeft daarin blijkbaar het volste vertrouwen, ondanks zijn eerdere ongehoorzaamheid. Zijn vertrouwen wordt niet beschaamd, want de Here God zorgt ervoor dat de vis Jona uitspuugt. God is de Schepper die Heer is over zijn schepping, Opnieuw komt het woord, de opdracht tot Jona. Dit keer gaat hij wel. Nineve blijkt een grote stad te zijn! Jona is nauwelijks met zijn verkondiging begonnen of er komt al reactie. God reageert op het berouw en de boete van de inwoners van Nineve en laat genade voor recht gelden.

Vers voor vers

- Vs. 2 De opdracht die Jona krijgt wordt deze tweede keer explicieter vermeld. Jona moet de woorden spreken die de HEER tot hem spreekt. Misschien zit hier ook wel wat humor in. De HEER kent zijn knecht maar al te goed. Straks geeft de profeet zijn eigen draai aan Gods woorden.
- Vs. 3 De bewoording van het begin van dit vers laat duidelijk zien dat Jona nu wel gehoorzaam is.
- Vs. 4v De prediking van Jona is kort maar krachtig. Heeft hij in liefde de waarheid gezegd? Opvallend is dat er geen oproep tot omkeer klinkt. Jona moet alleen het oordeel aankondigen. Er wordt wel gesuggereerd dat Jona maar een halve boodschap gebracht heeft, maar dat lijkt met het oog op wat de Here God in vers 2 zegt niet logisch. De preek van Jona heeft direct gevolg. 'De inwoners van Nineve geloofden God'. Niet de naam HEER wordt gebruikt, maar het algemene God. De reactie van de inwoners kan niet anders dan het werk van Gods Geest zijn. Ze nemen de boodschap heel serieus!
- Vs. 6 De koning volgt het voorbeeld van de inwoners. Ook hij verootmoedigt zich, ook hij doet boete. Er is sprake van een oprecht schuldbesef en berouw. Iedereen moet meedoen, mens en dier. Naast het schuldbesef is er ook de oproep van de koning om anders te gaan leven. Het is al met al de perfecte reactie op de verkondiging van Jona. Hij legt de vinger bij de zere plek.
- Vs. 9 In het 'misschien', 'wie weet' klinkt de onzekerheid bij de koning door. Het is aan God, niet aan hem. Laat het ook niet zien dat hij zich goed bewust was van de omvang van het kwaad dat misdreven werd? Hij weet dat hij geen rechten heeft, maar slechts aangewezen is op Gods genade.
- Vs. 10 God ziet de reactie van de mensen in Nineve. Dan klinkt het evangelie: God kreeg berouw! De inwoners bekeerden zich, keerden zich om van hun slechte wegen. Ook de Here God keert zich om, zou je kunnen zeggen. Het was dus zeker wel Gods bedoeling geweest om de stad te straffen. Je zou zeggen: eind goed, al goed. Maar Jona denkt daar anders over blijkt uit het vervolg.

Vragen

- Hoe zou jij het vinden, hoe zou je reageren als iemand de vinger legt bij het 'kwade' in jouw leven?
- Herken je in je eigen leven (iets van) het bevrijdende van oprecht berouw?

Auteur: HdJ

Liederen

Psalm 2	
Gezang 254 LvdK	
Lied 645	(=Gezang 219 LvdK)
Hij is de Rots	Hemelhoog 340
Jona, Jona, ga naar Nineve	Hemelhoog 83
Jona uit de grote vis	Alles wordt nieuw 1: 12
Juich, doe mee allemaal	Opwekking voor kinderen 276
Vertel het aan de mensen	Hemelhoog 691
Een wijs man bouwde zijn huis op de rots	Hemelhoog 89
Weet je dat de lente komt?	Hemelhoog 207

Auteur: PZ

Nineve luistert naar Jona

Jona is blij dat hij uit de vis is. Hij is zo blij dat God voor hem zorgt! Hij dankt en prijst God! Kort daarna spreekt de Here God opnieuw tegen Jona.

God zegt tegen hem: 'Jona, je moet naar de grote stad Nineve. Ik ga de mensen in Nineve straffen, want ze doen heel slechte dingen. Daarom wil ik hen straffen, Jona, want ze willen niet naar Mij luisteren.'

Jona gaat direct op stap. Hij luistert naar wat de Here God van hem vraagt. Na een lange reis komt hij bij de stad Nineve. Wat een grote stad en wat wonen er veel mensen, zeg.

Terwijl Jona door de stad loopt, begint hij te roepen: 'Over veertig dagen gaat de Here God jullie straffen. Jullie doen slechte dingen. Jullie willen niet naar Hem luisteren!'

De mensen kijken verschrikt naar Jona. Wat zegt hij allemaal? Gaat God hen straffen?

De hele dag loopt Jona door Nineve. Overal roept hij hetzelfde: 'Over veertig dagen gaat de Here God jullie straffen. Jullie doen slechte dingen. Jullie willen niet naar Hem luisteren!'

De mensen in Nineve schrikken enorm als ze horen wat Jona hun vertelt. De mensen kennen de God van de Israëlieten wel. Ze weten eigenlijk wel dat ze naar Hem moeten luisteren. Ze weten ook dat wat God zegt altijd gebeurt!

De mensen in Nineve zeggen tegen elkaar: 'We moeten nooit meer slechte dingen doen, maar luisteren naar de Here God. Zullen we naar die God gaan en tot Hem bidden!'

We zullen zeggen dat we er spijt van hebben dat we zo gemeen zijn geweest en niet wilden luisteren. Misschien wil de Here God het ons vergeven. En ons niet meer straffen'

Zo gebeurt het. De mensen van Nineve bekeren zich. Dat betekent dat ze omkeren, gaan naar de Here God. Ze willen bij Hem horen. Ze bidden tot Hem. En zeggen dat ze spijt hebben en geen slechte dingen meer zullen doen.

Wat denken jullie? Luistert de Here God naar de mensen van Nineve?

Ja, gelukkig wel! Hij ziet dat de mensen van Nineve er echt spijt van hebben, van de verkeerde dingen die ze hebben gedaan. Hij hoort dat ze graag weer bij Hem terug willen komen. Daar wordt God heel blij van! Daarom besluit de Here God dat Hij de mensen van Nineve niet meer zal straffen. Hij vergeeft hen wat ze verkeerd hebben gedaan.

De mensen keren zich om naar de Here God en daar is Hij ontzettend blij mee!

Auteur: RS

Echt berouw heeft gevolgen

Leg de bijbel open in de kring bij Psalm 32 en houd ook Jona 3 bij de hand. Begin een gesprekje als volgt: 'In onze wereld en in ons leven gebeuren goede en minder goede dingen.

- Doen mensen altijd wat goed is? Wie heeft een voorbeeld?
- Doen mensen ook dingen waar God niet blij mee is? Wie heeft een voorbeeld?
- Wie maakte wel eens mee dat het fout ging. Hoe dan?
- Kan wat niet goed ging altijd met 'sorry zeggen' weer worden goed gemaakt, denken jullie?
- Zou de Here God daar ook iets mee te maken hebben? (Neem je bijbel met Ps. 32).

In deze Psalm gaat het over een moment waarop koning David eens heel erg in de fout ging. Door zijn schuld ging zelfs iemand dood. David voelde zich heel schuldig; sorry zeggen was niet genoeg, wist hij. Na een tijdje maakte hij er een lied/een psalm over. Die bleef in de Bijbel bewaard.

Het is Psalm nr. 32. Daarin lezen we dit; 'Ik kreunde de hele dag want deze schuld drukte zwaar op mij. Het ging niet goed met me, tot ik erachter kwam dat ik over mijn schuld aan U moest vertellen. Dat heb ik gedaan: alles aan U opgebiecht. Niks daarvan achtergehouden. Ik bad: 'HEER, wat ik deed was absoluut niet goed. U was daar niet blij mee. Wilt U me verder helpen? Toen... ontdekte ik dat U, God, de zonde, die ik had gedaan, vergaf. Door die vergeving ben ik nu bevrijd van die zware schuld. Daarom kan ik zingen: Gelukkig ben je als God je zonde, dat waar Hij niet blij mee is, vergeeft. Dan kun je gelukkig verder leven.'

Vandaag horen we over een situatie die zich ongeveer 3000 jaar geleden afspeelde in het land Assyrië. Het is een ongelooflijk verhaal. Luister maar...

Weet je nog van Jona, de profeet die van God naar de grote stad Nineve moest? Hij weigerde. Dat ging niet goed en Jona kwam terecht in de buik van een vis. Daar dacht hij na en bad tot de Heer zijn God. Na drie dagen spuugde de vis hem op het droge en kijk, daar zit hij nu.

Gods plan met de stad Nineve is niet veranderd, dus geeft God Jona die opdracht nog een keer. 'Maak je klaar, profeet en ga naar de grote stad Nineve. Spreek daar de woorden die Ik je zeg.' Jona staat op en loopt richting Nineve. Daar wonen Assyriërs, vijanden van zijn volk Israël. Jona heeft een hekel aan hen, maar dit keer gaat hij wel. Om door deze stad te lopen heeft hij drie dagen nodig. Ik lees dat Jona dat maar één dag doet. Dat vindt hij genoeg. 'Kijk, daar loopt hij door de smalle straten en over de pleinen van de stad. Hij roept precies wat God hem heeft gezegd: 'Nog veertig dagen en dan wordt deze stad weggevaagd om het kwaad dat hier gebeurt! Nog veertig dagen en dan is het over en uit met jullie. Dan zal God deze stad verwoesten! Nog veertig da-

gen...' De Ninevieten kijken de roepende profeet uit Israël na. 'Hoor je dat?', zeggen ze. Omdat de woorden hen blijven bezighouden besluiten ze er iets mee te doen. 'We moeten laten zien dat we die boodschap van God serieus nemen en spijt hebben van onze manier van leven', zeggen ze tegen elkaar. 'Dat kan het best door boetekleren aan te trekken en niets te eten of te drinken. Dan ziet God dat we ons zijn boodschap echt aantrekken.'

Gods boodschap komt ook terecht in het paleis van de koning. Die luistert naar wat zijn ambtenaren vertellen over de roepende profeet: 'God zegt: 'Nog veertig dagen, dan zal deze stad worden verwoest vanwege het kwaad dat hier wordt gedaan! Nog veertig dagen. en dan...'' Geeft de koning daarna bevel om deze onruststoker te laten oppakken door zijn soldaten? Laat hij Jona in de gevangenis zetten? Hij is toch degene die alles beslist en voor wie iedereen bang is in dit machtige koninkrijk? Het gaat anders, lezen we in de Bijbel. Let maar op: de koning staat op, trekt zijn dure purperrode koningsmantel uit en zet zijn kostbare kroon af. 'Breng mij een boetekleed!', roept hij naar een ambtenaar. Even later draagt iemand een ongekleurde, ruwharig, geweven jas naar binnen. De koning trekt die aan en gaat met zijn hoofd tussen zijn handen en met blote voeten in kleermakerszit op de grond zitten. Zo blijft hij lange tijd zitten. Iedereen houdt zijn adem in als ze de koning als een verdrietige man op de grond zien zitten. Wat betekent dit?

Na een poosje schudt de koning zijn haren los en geeft duidelijke opdrachten: 'Stuur boodschappers onze stad in. In de komende dagen mag niemand iets eten of drinken. Dat geldt voor alle volwassenen, kinderen en dieren in de stad. Iedereen moet vasten en zich kleden in een boetekleed. Laat iedereen God aanroepen en anders gaan leven door geen geweld te gebruiken of iets te doen wat te maken heeft met onrecht of criminaliteit. Wie weet... misschien zal God dán van gedachten veranderen en niet doen wat Hij van plan is. Wie weet... misschien laat Hij zijn woede los en mag onze stad blijven bestaan.

De boodschappers gaan zo snel zij kunnen. Geen straat, plein of steegje wordt overgeslagen. 'Luister naar het woord van onze koning: niemand mag de komende dagen eten of drinken. Ook de dieren niet. Doe een boetekleed aan en verander je leven!' Dat is de opdracht van onze koning.' Massaal luisteren de Ninevieten naar dit bevel. De stad wordt er anders door. Mensen vasten door niet te eten en te drinken en laten zo zien dat ze Gods woorden heel serieus nemen. De koning en zijn mensen doen het goede voor elkaar en zo wordt het leven in de stad anders en beter.

ga verder op de volgende bladzijde

God in de hemel ziet wat er gebeurt in Nineve. Hij wordt er heel blij van. De Ninevieten lieten zien dat ze berouw/spijt hadden en keerden hun manieren van leven om. Toen God dat zag...keerde Hij zijn plan óók om. We lezen in vers 10 (lees dit hardop voor): 'Toen God dit zag kwam Hij terug op wat Hij had gedreigd te doen. Hij deed het niet!'

Vind je dit geen ongelooflijk verhaal over Gods liefde voor mensen?

Zullen we samen zingen over God die van mensen houdt?

Zing afrondend OTH 459:1 We willen samen vieren dat God van mensen houdt.

Afrondend gesprekje

Weet je nog van Pasen? Al onze zonden zijn door God vergeven, omdat Jezus daarvoor stierf aan een kruis. De Ninevieten begrepen dat God wilde dat zij spijt kregen over hun manieren van leven, omdat die niet paste bij wat Hij had bedoeld.

Precies zo is het belangrijk dat wij proberen te leven zoals Jezus ons voordeed: het verkeerde weg doen en het goede doen in ons leven. Omdat God voor ons een goed leven heeft bedoeld is het belangrijk dat wij leven zoals Hij voor ons heeft bedacht.

Zullen we bidden dat de Heilige Geest ons daar de komende week bij helpt?

Sluit met een kort gebed hiervoor af en zing samen couplet 3 van OTH 459.

NB.

** Weet je dat de naam Nineve nog steeds bestaat? Die oude plek waar al eeuwenlang mensen wonen, ligt in Noord-Irak en heet nu Mosul. In de vlakte van Nineve wonen nog steeds mensen die in de God van Abraham en Jakob geloven. Het leven van deze christenen is niet makkelijk want er was lange tijd oorlog in die streek. Neem de situatie van deze christenen mee in je gebed. Ook zij horen bij de familie van God en hebben de hulp van de Heilige Geest nodig in hun geloofsleven.*

Auteur: JHP

Nineve bekeert zich

Bijbelverhaal

Wat een verrassing dat het verhaal van Jona verder gaat. Dat had je niet verwacht toen hij in zee was gegooid. Je zou verwachten dat dat het laatste was, wat de Bijbelschrijver over Jona zou opschrijven. Maar nee, het liep anders, hoorden we vorige week. Jona krijgt een nieuwe kans. Hij wordt opnieuw geroepen. God geeft hem dezelfde opdracht. Alweer een grote verrassing. Misschien ook wel voor Jona zelf. Hij was de eerste keer eigenwijs en ongehoorzaam geweest. Hoe bijzonder is het, dat we nu lezen in de Bijbel: 'Het Woord van God kwam weer tot Jona: Sta op, ga naar de grote stad Nineve en zeg tegen haar die woorden die Ik tot je spreek.' God gaat hem vertellen wat hij roepen moet. De precieze woorden zal hij horen tegen de tijd dat hij op de juiste plek is. Dat betekent dus dat God met hem meegaat. Hij hoeft niet alleen de vijand tegemoet. Want dat is wel Jona's moeite. Nineve is de hoofdstad van Israëls vijanden.

De inwoners van Nineve en haar koning zijn geen lieverdjes; Nineve is een schurkenstad, een terroristenstad. Ze zijn bekend om hun strijd lust en hun wrede martelmethodes. Nineve is in die tijd een van de grootste wereldsteden met indrukwekkende gebouwen, tempels en afgodsbeelden.

Jona heeft zijn lesje geleerd Hij krijgt de kans om het nu beter te doen. Hij gaat als een gehoorzame dienstknecht op reis naar Nineve. Het zal best even geduurd hebben voor hij bij de stad arriveert. Het is al gauw een afstand van 1000 kilometer. Hij zal deze reis voor het grootste deel gelopen hebben, maar uiteindelijk komt Jona daar aan. Wat een indrukwekkende grote stad, als Jona alle straten van de stad wil doortrekken, kost hem dat drie dagen. Bij Nineve vallen de stadjes van zijn eigen land bij in het niet.

Jona zal zich niet zo op zijn gemak hebben gevoeld tussen al die grote beelden die de stad sierden. Op elke straathoek ziet hij weer een ander afgodsbeeld of tempel. Toch laat hij zich er niet door afschrikken, inmiddels weet hij wat hij moet spreken. Hij zoekt een geschikte plek en begint te roepen. Zijn boodschap is kort en krachtig: 'Nog veertig dagen en Nineve wordt ondersteboven gekeerd!' Hij loopt verder naar de volgende straat. Daar op de hoek roept hij weer zijn korte boodschap. Hij doet wat hij moet doen, en zo loopt hij van straat naar straat en spreekt op iedere hoek. Dat doet hij een dag lang, dan hoeft het niet meer. Aan het eind van de dag weet heel Nineve wat de vreemde boodschapper te zeggen heeft. Ik stel me zo voor hoe dat gegaan is. Zoiets gaat als een lopend vuurtje. Ze vertellen het door aan elkaar op straat en thuis, in de winkel, in de herberg en in het paleis. Nog veertig dagen en dan!

Wij zouden dit geen preek noemen. Het is maar één zin. Het is wel een heftige zin. Het oordeel komt! De gebouwen, de stenen van de stad worden omgekeerd. Maar

moest Jona erbij zeggen; het duurt nog veertig dagen. Dat is nou het mooie aan onze God. Hij geeft de Ninevieten nog zoveel dagen de tijd om over deze boodschap na te denken en te kiezen. Wat gaan we doen? Moeten we hier wat mee, of negeren we dit? Hoe zullen de mensen hebben gereageerd op de woorden van Jona? Ik denk een beetje zoals het bij ons zou gaan: iemand die in zijn straat een vreemde man ziet staan en hem hoort roepen, vraagt: Waarom doet u dit? Dan zal Jona verteld hebben dat hij gestuurd is. En als anderen vragen door wie hij naar Nineve gestuurd is, kan hij vertellen van de God van Israël. Net zoals hij dat deed bij de zeelui op het schip. Misschien hebben ze daar in Nineve wel gevraagd of die God inderdaad machtig genoeg is om hun geweldige stad om te kunnen keren. Daarop heeft Jona vast zijn eigen verhaal laten horen; van zijn vlucht, van de storm, van de vis. Misschien is het zo gegaan. Misschien hebben de mensen in dit verhaal ontdekt dat de God van Israël wel heel bijzonder is. De man uit de vis die daar voor hen staat is het bewijs. Jona weet niet wat de mensen met de boodschap van God doen. God heeft het hem niet verteld. Hij heeft zijn werk gedaan en verlaat Nineve.

Intussen is de stad in rep en roer. De boodschap is goed aangekomen. De woorden hebben de mensen geraakt. De mensen in Nineve geloven in God. Ze zijn vast overtuigd dat de boodschap waar is. Dat het oordeel komen zal. Ze zijn niet boos geworden. Ze hebben die profeet met zijn dreigende boodschap niet gedood. Dat had zomaar kunnen gebeuren. Nee, ze zeggen tegen elkaar: zoals we hier met elkaar leven is het niet goed. Wij hebben elkaar en anderen veel pijn gedaan. Daar hebben we spijt van. We hebben nog veertig dagen. Zullen we laten zien aan de God van de boodschapper dat we spijt hebben? We eten niet en drinken zo min mogelijk. We trekken onze mooie kleren uit en doen onze rouwkleding aan. (gemaakt van ruwe, stugge stof) We gooien as over ons hoofd, Wie weet.... Als die God van de man uit de vis ons zo ziet.... Misschien zal Hij het oordeel dan niet over ons laten komen. Wie weet....

De koning doet ook mee en roept al zijn ministers en de rest van het personeel in het paleis op hetzelfde doen. Iedereen moet vasten. Zelfs de dieren in de stad krijgen geen eten en bijna geen drinken. Ze blaten, ze loeien. Het lijkt wel of ze net als de mensen ook roepen om vergeving. Heel Nineve leeft in onzekerheid en grote spanning toe naar de dag waarop de ramp zal plaatsvinden. Toch hebben ze wat hoop. Wie weet... zeggen ze tegen elkaar. Nog 19 dagen. Wie weet.... nog 7 dagen. Wie weet...!

En ja, wij weten het wel. Wij kennen onze God. Hij is niet blij als Hij een stad met zoveel inwoners straffen moet. Natuurlijk ziet Hij dat de mensen spijt hebben van hun zondige leven. Hij hoort hun roepen. Hij hoort het huilen van de kleine kinderen. De klagende geluiden van de dieren. Het ongelooflijke is gebeurd. De hele stad heeft

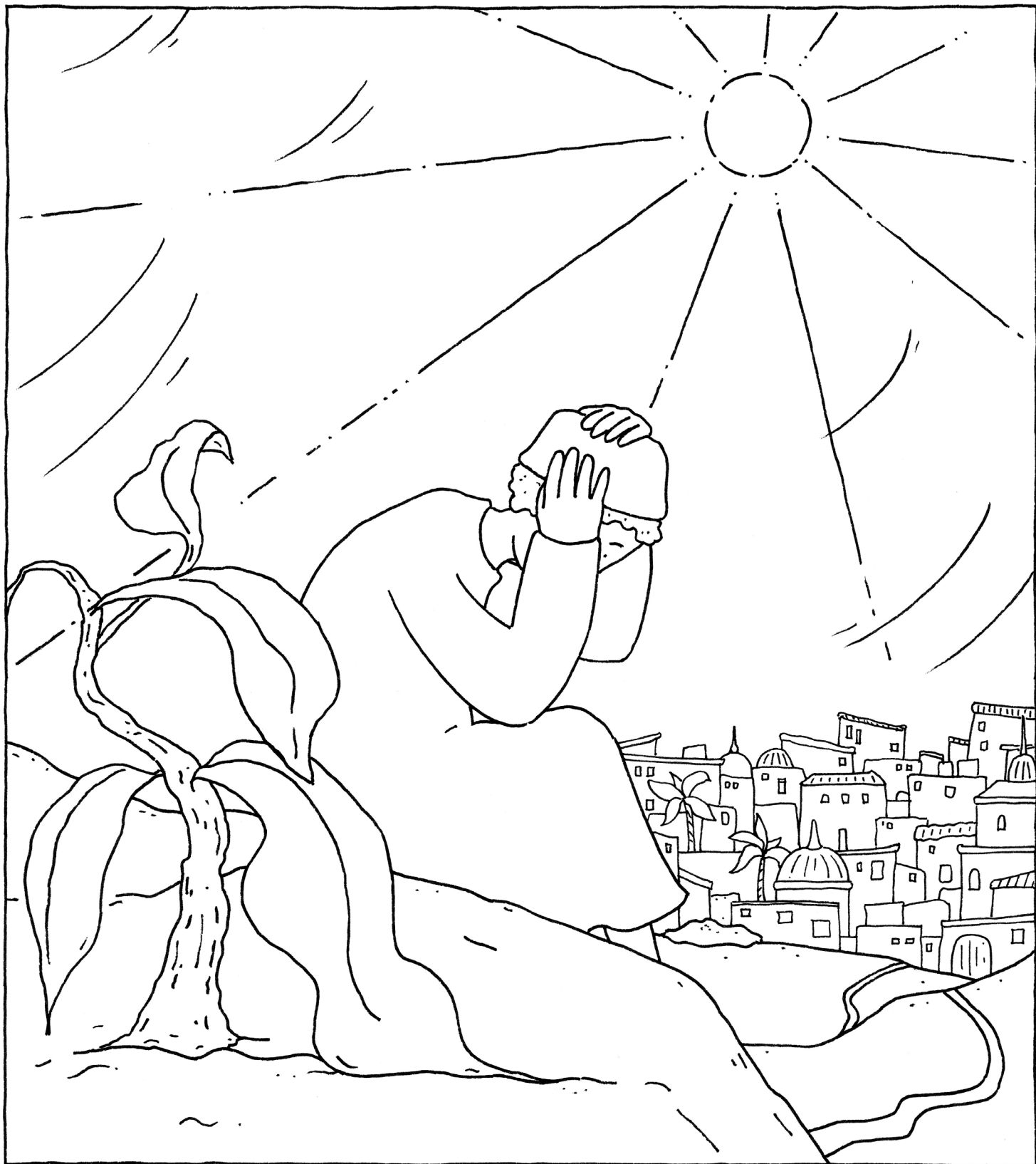
zich naar God gekeerd. En nu doet God hetzelfde. Het hart van God keert zich naar de mensen in Nineve. Hij zal hun stad niet gaan omkeren.
Wie vergeving vraagt, zal vergeving ontvangen. De dag van het oordeel gaat voorbij.
Het wordt avond. Het wordt nacht. Er komt een nieuwe dag!

Auteur: RE

28 april 2024

God spaart ook Nineve

Jona 4

Thema: Gods liefde gun je ook aan een ander

Doel

De kinderen ontdekken dat we Gods liefde niet voor onszelf alleen mogen claimen, maar blij zijn met iedereen die in die liefde deelt.

Toelichting

God wil liefde zijn voor alle mensen; zijn genade is onvoorstelbaar groot. Jona heeft daar moeite mee. God leert hem opnieuw een les. Er groeit uit het niets een wonderboom die schaduw geeft in de hitte. Jona is opgetogen: Gods liefde voor hem. Dezelfde boom raakt hij ook snel weer kwijt. Jona is boos en verdrietig over de ondergang van de boom. Zijn 120.000 inwoners die in God geloven niet waardevoller dan een boom? Gun hun ook Gods liefde en wees daarmee samen gelukkig. Gods is groot genoeg om iedereen in zijn armen te sluiten.

De kerk is de gemeenschap van alle heiligen. Heiligen zijn alle mensen door Gods genade nieuw worden gemaakt door het geloof in Jezus Christus. Zij horen bij elkaar als Gods kinderen, ze zijn één. Je hoort blij en dankbaar te zijn met een nieuwe broer of zus in het geloof.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Jona vindt God te lief

Richtlijnen: De kinderen gunnen elkaar niet altijd iets fijns. Soms zijn ze jaloers op de ander. Zij willen het meeste en het beste. Zo kan Jona het ook niet hebben dat de HEER goed is voor Nineve. Leg de nadruk op de grote liefde van God. Ook als Hij van anderen houdt, komen wij niets tekort. God wil het goede voor alle mensen.

Dat blijkt wel als Hij de Here Jezus geeft voor heel de wereld.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Gods liefde is voor iedereen

Richtlijnen: God wil van iedereen houden die zijn kind wil zijn. Hij is niet alleen de God van de mensen die altijd keurig hebben geleefd, maar ook van hen die ooit iets ergs hebben gedaan, maar daarvan nu berouw hebben en beter leven. Wij moeten niet jaloers zijn op de ander. Gods liefde is groot genoeg voor alle mensen.

In Johannes 3:16 lezen dat God de wereld zo liefhad dat Hij zijn Zoon gaf om iedereen die in Hem eeuwig leven te geven. Niet alleen Israël, niet alleen nette mensen, maar iedereen die blij met Hem is en Jezus nodig heeft. Liefde pak je uit Gods hand aan en deel je uit.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Wees ook blij met Gods liefde voor de ander

Richtlijnen: Maak aan de jongeren duidelijk, dat Gods liefde groot genoeg is voor iedereen. Jona hoeft zich niet achtergesteld te voelen bij de inwoners van Nineve. Hij komt niets tekort. Jona zou blij moeten zijn voor deze mensen. Het is veel mooier te zien dat God goed is voor een ander dan dat Hij die ander straft. Wees blij samen met hem of haar. Gods liefde verdien je niet, die is altijd een verrassing, net als Jona's wonderboom.

In de Apostolische Geloofsbelijdenis staat: de kerk is de gemeenschap van alle heiligen. Heiligen zijn alle mensen door Gods genade nieuw worden gemaakt door het geloof in Jezus Christus. Het gaat dus niet om ons geloofsprestaties, maar om Gods liefde voor ons. Heiligen horen bij elkaar als Gods kinderen, ze zijn één. Als er dus iemand bijkomt, ben je dankbaar voor dat nieuwe bewijs van Gods liefde.

Extra bijbelgedeelte: 1 Johannes 4: 7-12

Gods onverdiende liefde voor ons maakt ons dankbaar. We proberen daarom dezelfde liefde voor elkaar op te brengen. Wat wij ontvingen, gunnen we ieder ander ook.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het tekstgedeelte

Het lijkt 'eind goed, al goed' te worden aan het eind van het vorige hoofdstuk. Voor Nineve wel. Zij ervaren de zegen van een oprechte schuldbelijdenis en bekering. Jona niet, integendeel. Hij wordt woest. Dat verwacht je in eerste instantie niet! Van de reactie op zijn ene preek droomt menig voorganger. Opnieuw bidt Jona tot de HEER. Hij had deze afloop al voorzien. Hij kent zijn God. Hij weet dat de HEER genadig en barmhartig is. Jona is boos om wie God is. Dat is des te verbazingwekkender als je beseft dat Jona zelf ook van genade leeft. De Here God had hem immers uit de buik van de grote vis gered. Blijkbaar is in de opvatting van Jona de genade van God niet voor iedereen. We moeten echter tegelijk bedenken dat het Assyrische rijk de vijand was van Israël en dat ze bepaald geen 'lieve jongens' waren. Ze waren de nazi's van het oude Midden-Oosten. De woorden van Jezus: 'heb je vijanden lief' hebben net zoals in Jezus' eigen dagen, ook hier een diepe zeggingskracht.

Vers voor vers

- Vs. 2 Bewust wordt hier de Godsnaam HEER gebruikt. Hij is de ene, ware levende God, de God van Israël die in Jezus onze hemelse Vader is. Ondanks alles heeft Hij lief. Dat geldt voor Nineve, dat geldt voor een ongehoorzame profeet en dat geldt ook voor ons.
- Vs. 3v De boosheid van Jona zit zo diep, dat hij zelfs wel wil sterven. Als de Here God zo is, zo genadig, liefdevol, goed en trouw, dan hoeft het voor hem niet meer. De HEER zelf probeert met Jona in gesprek te komen. Het vragen stellen, dat is de HEER ten voeten uit. Vragen en doorvragen. Je ziet het ook bij de Here Jezus: 'hoe heet je?' 'hoe lang is hij al ziek?' 'wie zoek je?' Jona reageert niet, hij wil blijkbaar geen contact. Hij zet daarmee de relatie met de Here God wel onder druk.
- Vs. 5 Als een soort van ramptoerist heeft Jona zich gesetteld om te kijken wat er gaat gebeuren. Heeft Jona iets geleerd van Gods genade? Of was genade voor hem toch slechts iets theoretisch en niet een doorleefde werkelijkheid? Waarom gunt hij de ander de genade van God niet?
- Vs. 6 Jona staat niet open voor een eerlijk gesprek. De Here God probeert op een andere manier met hem in contact te komen door een wonderboom voor Jona te laten groeien. Mogelijk dat deze boom zijn ergernis laat verdwijnen. Jona is er mee in zijn nopjes. Het genieten van de boom is echter van korte duur.
- Vs. 8 De wonderboom verdort snel. Opnieuw vraagt Jona te mogen sterven. Nu zoekt hij wel het contact met de Here God. Je krijgt het beeld van een klein kind dat zijn zin niet krijgt. Door het gebed van Jona is er wel een opening voor contact. Opnieuw stelt de Here God een vraag. Is het terecht dat je zo kwaad bent? Jona zelf is er duidelijk over: het is terecht! Treffend om te zien hoe eerlijk de Bijbel is.
- Vs. 10v De emotie van Jona is voor de Here God een aanknopingspunt om zijn kant van de zaak te laten zien. Hij is bewogen om zijn mensen, om zijn schepping. Hij heeft geen welgevallen aan de dood van de goddeloze. Daarom ook de verkondiging van het oordeel, met als bedoeling dat Hij het niet uit hoeft te voeren. Over de reactie van Jona lezen we niet. Het gaat dan ook niet om de reactie van Jona, maar om die van ons! De stad is gespaard. Blijkbaar gaat het later toch weer mis, want in het Bijbelboek Nahum lezen we over de ondergang van de stad.

Vragen

- Iemand zei eens: 'Het kostte minder moeite een miljoenen stad vol heidenen te bekeren dan één vroom mens als Jona.' Herkenbaar?
- Wat doet het verdriet van de Here God met jou?
- Wat leer jezelf van dit hoofdstuk?

Auteur: HdJ

Liederen

Psalm 100	
Lied 705	(=Gezang 255 LvdK)
Lied 704	(=Gezang 44 LvdK)
Hij is de Rots	Hemelhoog 340
Jona uit de grote vis	Alles wordt nieuw 1: 12
Diep, diep, diep als de zee	Hemelhoog 327
Zie, hoe groot Jezus' liefde is	Evangelische liedbundel 450
Een wijs man bouwde zijn huis op de rots	Hemelhoog 89
Zie de zon	Hemelhoog 257
Klap in je handen van blijdschap	Op Toonhoogte 432

Auteur: PZ

Jona vindt God te lief

Er is iets héél bijzonders gebeurd!

Bart en Simon kijken naar mama in het bed die een klein bundeltje vasthoudt. 'Het lijkt wel een pop', fluistert Bart zachtjes. Mama kijkt even glimlachend naar de jongens. 'Wat is ze nog klein hé? Maar ze wordt ook groot hoor, net als jullie! En jullie mogen haar grote broers zijn!' 'Wat moeten wij nou met zo'n baby?', vraagt Simon een beetje brommerig. Mama hoort het niet eens, die kijkt alleen maar naar de baby. Die heeft nu vast geen tijd meer voor zijn broer en hem, denkt Simon. 'Zo', zegt papa, 'nu gaan jullie maar weer even spelen! Jasmijn krijgt zo wat te eten van mama en dan gaan ze allebei even slapen. Vanmiddag komen opa en oma naar Jasmijn kijken'. 'Oh leuk!', roept Bart 'Ik ga de baby laten zien!' Nou leuk hoor... opa en oma komen nu ook al alleen voor die stomme baby... 'Och wat een schatje! Kijk dat neusje! Wat heeft ze al veel haar op haar hoofdje! Ze lijkt precies op jou toen je zo klein was!' Opa en oma hangen over de wieg bij de kleine Jasmijn. Bart heeft ze trots meegenomen naar de wieg van zijn kleine zusje. Simon heeft amper een kus gehad van opa en maar een kleine knuffel van oma, voordat Bart ze meetrok naar de slaapkamer van papa en mama. Simon gaat naar buiten met zijn bal en schopt de bal tegen de muur. Bam! bam! bam! Dan komt papa naar buiten. 'Simon! Ga alsjeblieft ergens anders voetballen! We kunnen elkaar niet eens verstaan!'

S Avonds is het niet mama die Bart en Simon naar bed brengt, maar papa. 'Nou vooruit, pyjama's aan, nog even je tandenpoetsen en dan mogen jullie mama en Jasmijn even welterusten zeggen.'

'Jippy!', roept Bart! 'Moet het echt?', vraagt Simon? 'Ik kan ook zelf naar bed hoor.' 'Natuurlijk moet dat', zegt papa dan. 'Mama is vandaag in bed gebleven omdat ze nog moe is van de bevalling. Dat is een zware klus hoor! Maar ze mist jullie natuurlijk wel een beetje. Morgen komt ze ook weer even beneden met Jasmijn.' 'Nou die mag ze rustig boven laten', moppert Simon zachtjes voor zich uit. Mama zit rechtop in bed, in haar armen houdt ze de kleine Jasmijn, papa zit op de rand van het bed.

'Mamaaa!', juicht Bart en hij rent naar het bed toe. Met een grote sprong springt hij op het bed vlak naast mama. 'Haha', lacht mama, 'ik ben ook blij jou weer te zien hoor! Maar doe je wel een béétje voorzichtig?' Simon schuifelt de kamer binnen. 'Hoi, mompelt hij en blijft bij de deur staan. 'Hé Simon!', zegt mama, 'wat fijn jullie nog even te zien! Kom je er ook even bij. Gezellig met ons hele gezin, dan lees ik nog een verhaal voor.' 'Eh, nee, ik ben moe. Welterusten.' En Simon wil zich al omdraaien. 'Simon, wacht eens', zegt mama. 'Kom eens bij me. Wil je misschien vertellen wat je dwars zit?' Mama kijkt Simon aan. Ze kijkt lief en wat bezorgd. Simon voelt zijn tranen prikken, maar schudt zijn hoofd. 'Ach Simon, kom eens even bij me', zegt mama. Ze geeft Jasmijn aan papa en strekt haar armen naar Simon uit. Simon loopt naar mama, klimt op bed en laat zich in haar armen vallen.

Hij huilt. 'Ik wil helemaal geen grote broer zijn van de baby, ik bèn al grote broer van Bart. Ik wil jouw lieve kleine jongen blijven! Dat zeg je altijd toch? Maar nu is de baby klein en wij groot!' Straks houd je alleen nog van de baby!'

'Maar Simon', begint mama te vertellen, 'Weet je dan niet dat de Here God ons heeft gemaakt, net als Hijzelf? Dat wij heel veel op Hem lijken? En ben je vergeten dat er in de Here God zoveel liefde is dat er voor alle mensen van de hele wereld genoeg is? Van iedereen houdt de Here God het allermeeste!' 'Dat kán helemaal niet', moppert Simon. 'Dan voor iedereen een klein beetje...' 'Nee', zegt mama. 'Dat is nu zo bijzonder. De Here God houdt van iedereen het allermeeste! Er is altijd meer dan genoeg. Want wij zijn allemaal kinderen van de Here God. En Hij heeft ons ook zo gemaakt. Ook alle papa's en mama's hebben genoeg liefde gekregen en een superhart van de Here God, zodat wij ook van ál onze kinderen het allermeeste kunnen houden. Dus lieve grote, kleine Simon... Ik houd het allermeeste van jou! Gisteren vandaag, morgen en voor altijd! En ik ook! zegt papa. En van mij en Jasmijn ook het allermeeste toch? vraagt Bart, terwijl hij zich tevreden tegen de andere kant van mama aan nestelt.

'Precies', zegt mama! 'Zal ik dan nu dat verhaaltje nog voorlezen?' Ja, knikt Simon. Alles mama en papa het allermeeste van hem houden dan kan hij vast óók proberen van zijn babyzusje te gaan houden. En mama leest, over Jona, die tegen de mensen in de stad Nineve moesten vertellen dat de Here God het allermeeste van hen hield. Dat waren ze vergeten en nu luisterden de mensen niet meer naar de Here God. Dat betekende dat er een straf zou komen en dat wilde de Here God nu juist niet. want Hij hield zoveel van hen allemaal... Maar Jona was een beetje boos. God hield toch het allermeeste van hem? En de mensen in Nineve hadden een heleboel slechte dingen gedaan. Ook tegen de familie van Jona. Laat God ze maar straffen, dacht hij. Maar tóch wilde de Here God dat hij naar ze toe zou gaan en vertellen wat de Here God aan Jona had verteld.

Gelukkig kwam het allemaal goed. Jona ging naar Nineve en de mensen luisterden en kregen spijt van wat ze hadden gedaan. Vanaf nu wilde ze weer luisteren naar de Here God. En werden ze ook niet gestraft. En zo leerde Jona dat de Here God van álle mensen het allermeeste kon houden. Dat verhaal klonk wel héél bekend...

Auteur: JV

Gods liefde is voor iedereen

Neem een groot hart mee van gekleurd karton + een schrijfstift. Twee flinke stickers met daarop: 1, het volk van Jakob/Israël en 2, mensen uit Nineve en voldoende naamstickers. Schrijf met stift op de achterkant van het hart de woorden van Johannes 3:16. Leg een bijbel open bij Jona 4.

Kennen jullie één symbool waarbij een ander direct begrijpt dat het gaat over 'houden van'?
Zou je zo'n hart kunnen gebruiken als het over God gaat?
Waarom en wie kent een voorbeeld?

In de Bijbel lezen we veel verhalen die iets van Gods liefde voor mensen laten zien. Vorige week hoorden we dat God zijn plan met de stad Nineve veranderde, omdat de inwoners zijn woorden serieus namen. Uit liefde voor de mensen spaarde Hij de stad. Vandaag beginnen we met het zingen van een lied dat gaat over Gods liefde voor mensen.

We zingen OTH 457:1

Lezend in de Bijbel ontdekken we dat God een heel groot hart heeft. Dat hart is vol liefde. Er past veel in. De profeet Jesaja (43:1) weet dat en vertelde erover. 'God zegt: Wees niet angstig volk van Israël. Ik heb jou bij je naam geroepen. Je hoort bij Mij, want je bent kostbaar in Mijn ogen. Ik houd van jou!' God heeft in zijn hart dus plaats voor de mensen van het volk van Jakob, van Israël. (plak die sticker op het hart).

De profeet Jona, weet dat ook maar de Here God wil hem helpen begrijpen dat zijn liefde niet alleen voor deze groep is. Luister maar....

Jona zit op een plekje aan de rand van de stad Nineve. Het is erg warm in dat land dus heeft hij een hut gebouwd van bladeren en takken. Omdat het snikheet is kan hij zo toch een beetje in de schaduw zitten en kan hij meteen goed zien wat er met de stad gaat gebeuren. Een dag lang heeft hij door de straten van die stad gelopen. Wel 1000 keer heeft hij geroepen: 'Dit zegt God de HEER, nog veertig dagen en dan zal deze stad worden omgekeerd vanwege het kwaad dat hier wordt gedaan!' Dat de mensen op straat schrokken van die woorden, heeft Jona wel gezien, maar wat er verder is gebeurd weet hij niet. Hij zag ook dat de Ninevieten nadachten over Gods woorden.

Jona wrijft in zijn handen; 'Net goed voor hen. God zal die vijandige Assyrische mensen een lesje leren. Waarom duurt het eigenlijk zo lang voor God iets doet? Het zal toch niet...?' Jona schudt zijn hoofd; 'Nee, als God iets zegt, meent Hij dat serieus.' Als de dag al bijna voorbij is, is er nog niks bijzonders te zien. De profeet wordt er onrustig van. Deze stad vol mensen verdient dat God hun leven omkeert, zodat zij op deze manier niet verder

kunnen leven. Als God niks doet aan het kwaad en het geweld van deze stad ga ik nog liever dood, bedenkt Jona in zijn hut. Zijn woede naar God wordt groter en groter. Even later kan hij zich niet meer inhouden. Hij steekt zijn vuist naar boven en roept: 'Zie je nou wel HEER, ik wist het wel. U bent een God die veel geduld hebt, die vergeving en liefde geeft en ook nog goedheid uitdeelt. Dáárom wilde ik niet naar dit land en deze stad. Ik weet het wel. U gaat het gewoon niet doen! Nou, als het zo moet ben ik nog liever dood!'

Jona veegt het zweet van zijn gezicht. Daar zit hij nou in dit land tussen de vijanden van zijn volk. Hij gaat nog liever dood. Gods zachte stem probeert contact te maken met de boze profeet: 'Jona, is het eigenlijk terecht dat je zo woedend bent?' De profeet zegt niks, met een ontevreden gezicht blijft hij in zijn uitkijkpost zitten. Als hij om zich heen kijkt ziet hij, ineens, dat naast zijn hut een groene plant uit de grond omhoog is gekomen. Gek, die stond daar eerst nog niet. De plant groeit snel en na één nacht is hij zo groot als een boom. Prachtig gewoon! Jona is ontzettend blij met de boom want zo kan hij nog beter in de schaduw zitten. Als de zon ondergaat besluit Jona in zijn hut te gaan slapen. Hij wil zien wat er met de stad gaat gebeuren. Als hij de volgende dag opstaat loopt hij rond zijn hut. Zijn oog valt op de nieuw-gegroeide plant. Hij is zo groot als een boom maar het lijkt of de bladeren er vandaag minder goed uitzien dan gisteren. In de Bijbel lezen we: 'God laat de plant door een worm aanvreten, zodat hij verdort en doodgaat.'

Als de zon hoger aan de hemel komt, begint er een harde, hete wind te waaien. Jona heeft nu niet genoeg schaduw meer in de hut en die gloeiendhete wind verschroeit hem bijna. Wat moet hij toch doen! Hij kan wel huilen of liever, schreeuwen van boosheid en teleurstelling. Woedend steekt hij een gebalde vuist naar boven. 'HEER, roept hij, ik ben nog liever dood dan dat ik zo verder moet leven!' Dit is geen leven!

Weer klinkt de zachte stem van de God die hem naar dit land stuurde; 'Jona, is het terecht dat je zo woedend bent over die plant?' Jona windt zich steeds meer op. Hij schreeuwt woedend zijn antwoord naar boven; 'Ja God, ik ben verschrikkelijk kwaad en dat is terecht! Zo kan ik toch niet leven! Het klopt gewoon niet!'

God is nog niet uitgesproken. Weer klinkt zijn stem: (lees vers 10 uit Jona 4 hardop voor). 'Weet je Jona. Jij hebt verdriet omdat je deze wonderboom moet missen. Zonder dat jij er iets aan deed is hij gegroeid. Nu hij is doodgegaan, ben jij verschrikkelijk boos en mis je hem. Weet je, profeet, zo heb ik verdriet om die meer dan honderdtwintigduizend mensen in de stad Nineve. Die mensen met al hun kinderen en dieren. Begrijp je dat ik dáár verdriet over heb als het met hen niet goed gaat?' (Leg de bijbel weg en laat een korte stilte vallen voor je verder gaat.).

Met dit laatste antwoord van God is het boekje Jona in de Bijbel uit. We weten niet hoe het verder is gegaan met Jona. Het lijkt of God wil dat wij over zijn antwoord aan Jona gaan nadenken. Alsof Hij naar ons kijkt en zegt: 'Heb jij, hebben jullie eigenlijk wel begrepen dat Mijn hart groot genoeg is om van veel meer mensen op mijn aarde te houden?' Jona vond die gedachte lastig. Hij wist zeker, God houdt van Israël. Maar dat die liefde ook gold voor die gemene, agressieve Assyriërs ging hem te ver. Hij werd er woedend van.

Veel later in de mensengeschiedenis stuurde God iemand die dat wel begreep. Die vertelde aan iedereen; 'God heeft de wereld zo lief dat Hij zijn enige Zoon gestuurd heeft, zodat Hij iedereen die in Hem gelooft, nieuw leven heeft. Het was de Zoon van God zelf die liet zien dat Gods goedheid en liefde voor mensen verder gaat dan alleen het volk van Jakob. Jona zei: 'Ik weet best dat U veel geduld hebt en liefde en goedheid. Toen het om Nineve ging maakte hem dat heel boos. Zelf hield hij niet van die gemene Assyriërs en dat veranderde niet toen ze zich omkeerden en het anders gingen doen in hun leven. Jezus maakte het verschil: Hij deelde die liefde van God graag uit aan iedereen. Ook aan jou en jullie en mij.

Afrondend...

Neem het kartonnen hart en wijs naar de sticker met het volk van Israël. Jona geloofde dat zijn volk in Gods hart paste. Dat klopte volgens hem. Plak ook de sticker voor mensen uit Nineve op dat hart. Daar zat voor Jona de moeilijkheid. Dat zij ook in Gods hart pasten maakte hem woedend. Later stuurde God iemand om te vertellen dat het toch echt waar is. Jezus zei: 'Wie gelooft dat Ik de Zoon van God ben, krijgt ook een plek in Gods hart vol liefde. Dat geldt ook vandaag: wie van jullie gelooft dat Jezus Gods Zoon ons helpt leven zoals God wil en onze zonden vergeeft, mag zijn naam ook in dit hart schrijven/plakken. (geef die gelegenheid of gebruik de naamstickers). Die hoort er ook bij. Gods liefde is voor alle mensen die willen luisteren naar wat Hij te zeggen heeft. Dat leren we vandaag uit dit ongelooflijke verhaal van Jona en de Ninevieten.

Dank voor Gods boodschap van deze dag. Bid afrondend kort voor alle kinderen dat geloof in God hen verder helpt. Ook voor de gelovigen die nu in de vlakte van Nineve hun leven met God leven. (zie vorige week).

Zing met elkaar Op Toonhoogte nr. 351; Alzo lief had God de wereld. (Joh.3:16)

Auteur: JHP

Wees ook blij met Gods liefde voor de ander

Bijbelverhaal

De preek van Jona bracht een grote verandering. Dat hoorden we vorige week. De mensen in de grote stad Nineve namen de boodschap van Jona serieus. Ze lieten hun spijt zien. En ze kregen van de koning de opdracht om voortaan beter voor elkaar te zorgen. Ze mochten elkaar geen pijn meer doen.

Wat een mooi resultaat op de preek van Jona! Jona moet wel heel blij zijn met deze reactie. In het hoofdstuk van vandaag lezen we hoe het verhaal verder gaat. Toen Jona zijn opdracht uitgevoerd had, had hij gewoon terug naar zijn eigen land kunnen gaan. Maar dat deed hij niet. Jona heeft aan de oostkant van de stad een plekje gezocht met goed zicht op de stad. Blijkbaar heeft ook Jona vol verwachting de veertig dagen afgeteld. En hij heeft gezien dat die 40ste dag gewoon voorbij is gegaan. Er gebeurde niets; geen natuurramp, geen vuur uit de hemel. Geen vijandelijk leger. Niks.

'Jona is boos'
Zandverhalen/ Elburg

En nu? Nu is Jona heel boos. Hij trilt van woede. Hij wil niet dat God ook van de mensen in Nineve houdt.

Daar spreekt hij over met de Here God. Hij is heel eerlijk. Dat is goed. Hij loopt nu niet meer weg. Hij zegt nu wat hij vindt: Ik wist het wel! Valt hij boos uit. Ik wist wel dat U genadig bent. Dat was nou precies de reden waarom ik niet naar deze stad toe wilde. Daarom vluchtte ik de eerste keer naar Tarsis. Ik wist het wel. Ik ken U toch! U wilt liever niet straffen. Neem alstublieft mijn leven van mij weg. Het is beter voor mij te sterven dan te leven. Jona wil dit gewoon niet meemaken. Hij is boos omdat God niet langer boos is op de mensen van Nineve. 't Is voor hem niet te begrijpen; dat God ook van Nineve houdt!

Wat denk je Jona: Is het terecht dat je boos bent? vraagt God aan de boze profeet. Jona heeft geen zin om hierop te reageren. In zijn zelfgemaakte hutje zit hij te mokken. Omdat het anders loopt dan hij gehoopt had. Tijd voor de Here God om Jona een les te leren. God laat in korte tijd een wonderboom groeien. Een ideale boom om onder te zitten. Jona kan heerlijk in de schaduw van de bladeren zitten. Hij is er erg blij mee. Maar in de vroege morgen laat God de boom aanvreten door een worm. Zo snel als de boom gegroeid is, verdort hij ook. Daar zit Jona nou net niet op te wachten. We kunnen ons wel voorstellen hoe teleurgesteld hij is, als hij de bladeren ziet verdorren. Nu heeft hij geen schaduwplekje meer. Maar dat niet alleen. God stuurt ook nog een hete woestijnwind. Dat maakt het zitten daar op die plek bijna niet om uit te houden. De hete zon steekt op Jona's hoofd. Het wordt hem te veel. Jona wordt opnieuw kwaad. Hij zegt nog een keer: Ik wil liever sterven dan leven.

De Here God zegt: 'Jona, heb jij het recht om boos te zijn?' Nu heeft Jona zijn antwoord meteen klaar. Nou en of! Heel terecht is het dat ik boos ben. Ik zal het blijven ook. Deze keer is Jona boos op de wonderboom, boos op God, die iets van hem afneemt. Terwijl God die wonderboom liet groeien. Als God ervoor kiest om de boom weer weg te nemen, heeft Jona daar niets over te zeggen.

Ik vind het heel mooi om te lezen dat God met veel geduld Jona wil leren hoe Hij naar de situatie kijkt. God trekt een parallel tussen de wonderboom en de grote stad Nineve; 'Jona', zegt Hij, 'waarom hecht je zoveel waarde aan een boom, waarom wil jij die sparen? Wat betekent één boom als je die vergelijkt met de grote stad

waarin veel mensen en dieren wonen. Jij bent boos, je hebt medelijden met jezelf omdat de boom is verdord. Je had die boom graag willen houden. Zou ik dan niet de stad Nineve sparen, waar alleen al wel 120.000 kinderen in wonen? Ik heb hen allemaal gemaakt. Ik ben hun Schepper. Ik ken ze allemaal en zorg voor ze, ook voor al hun vee'.

God denkt ook aan de dieren. Hier stopt het verhaal. We lezen niet hoe Jona heeft gereageerd. Mogelijk is hij alleen maar stil geweest. Wat kan hij hierop zeggen? God heeft uitgelegd wat in zijn hart is. Jona moet ontdekt hebben, net als wij vandaag ontdekken; Het hart van God is vol liefde, vol genade.

Gespreksvragen

1. Er staat in het hele boekje Jona verschillende keren: 'God beschikte een...' Zoek ze allemaal op in de vier hoofdstukken. Voor wie deed God dit.....? Waarom?
2. Jullie hebben vandaag het laatste verhaal van Jona gehoord. Maak een lijstje van wie gehoorzaam was aan God in het hele verhaal (Jona1-4) en een tweede lijstje van wie juist ongehoorzaam was aan God. Wat valt je op?
3. Wat laat de Here God van zichzelf zien in het verhaal van vandaag?
4. Bespreek de houding van Jona, kun je hem begrijpen? Wat denken jullie, moeten wij niet dezelfde lessen die Jona kreeg ook leren? Welke?
5. Tot slot mogen jullie dankpunten vanuit dit verhaal opschrijven om straks in het gebed te gebruiken.

Auteur: RE

5 mei 2024

Elkaar liefhebben in het spoor van Jezus

Johannes 13:31-35 en 15:9-17

Thema: Kniel neer, net als Jezus

Doel

Gods overwinning op de dood kwam er doordat Jezus de minste wil zijn. Doordat Hij knielt voor zijn discipelen leert Hij hun dat Gods Koninkrijk komt als zijn volgelingen God en de naaste dienen.

Toelichting

Op Pinksteren schenkt God zijn Geest, die het geloof in Christus in ons laat ontstaan en voedt. De Geest overtuigt ons dat we het echte leven pas vinden als we leven in de geest van Jezus. Dat we wat Hij ons heeft geleerd en voorgedaan ook tot de kern van ons leven maken. Zijn liefde voor ons wekt onze liefde tot Hem en de naaste op.

Daarom kijken we op weg naar Pinksteren terug op een moment dat Jezus zijn opofferende liefde zichtbaar en tastbaar maakt. Voor het Pascha (voor de viering van Israëls bevrijding uit de slavernij, voor de instelling van het Avondmaal waarin de kerk Christus' dood en overwinning verkondigt) doet Jezus het werk dat normaal gesproken een slaaf doet. Hij als Meester wast de voeten van zijn leerlingen. Wanneer Petrus protesteert tegen Jezus' houding, zegt Jezus: Petrus, als jij je niet door Mij wilt laten wassen, kun je niet met Mij verbonden zijn. Alleen door mijn lijden voor jou kun je verlost worden. Jezus vraagt zijn discipelen om te leven zoals Hij. Ze moeten elkaar de voeten wassen, elkaar dienen, de minste willen zijn. Dan is ons leven een teken van volmaakte Koninkrijk. In het dienen van elkaar laten wij Gods goedheid en trouw zien.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Jezus wast de voeten van zijn leerlingen

Richtlijnen: Vertel aan de jongste kinderen dat voor het Pascha niemand het vieze werkje wil doen. Niemand wast de voeten van de anderen. Dan doet Jezus het! Ze schrikken en schamen zich diep. Petrus zegt: dit is helemaal verkeerd, ik moet voor Jezus knielen en zijn voeten wassen. Maar Jezus zegt, dat het zo echt goed is. Omdat Hij zal lijden en sterven, kan Petrus bij Hem horen. Jezus geeft liefde en Petrus krijgt die liefde.

Jezus leert tegen zijn leerlingen: Kijk goed, hoe Ik het heb gedaan. Jullie moeten niet de belangrijkste willen zijn, God wil dat wij knielen voor elkaar en elkaar helpen.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Dienen zoals Jezus deed

Richtlijnen: De kinderen weten al wel het nodige van de maatschappij. Wat vinden zij van een dokter die het eten in het ziekenhuis rondbrengt, een directeur die de prullenbakken in het kantoor leegt en koning die het verkeer staat te regelen? Is dat niet de omgekeerde wereld?

Jezus wil zijn leerlingen laten voelen wat Gods liefde betekent, hoe Hij hun Meester wil zijn. Hij doet daarom het smerigste karweitje. Jezus pakt de waskom en de handdoek en doet het werk van een slaaf voor zijn leerlingen. Een dag later zal Jezus alle zonden wegwassen door te sterven aan het kruis op Golgota. Alleen daardoor komt het voor altijd goed met de mensen die op Hem vertrouwen.

De les voor ons: laat elkaar liefde zien net als Jezus. Help elkaar en dien elkaar.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Elkaar liefhebben omdat Jezus ons liefhad

Richtlijnen: Als inleiding zou je een aantal beroepen kunnen noemen met de vraag deze in volgorde van belangrijkheid te zetten. Klopt dat met wat men vindt (zie de lijstjes op internet). Gods Koninkrijk is anders dan onze wereld. Bij ons gaat het om hoog op de maatschappelijke ladder staan. Zo is onze maatschappij ook ingericht (verschil in salaris, aanzien en macht).

Voor het Pascha (voor de viering van Israëls bevrijding uit de slavernij, voor de instelling van het Avondmaal waarin de kerk Christus' dood en overwinning verkondigt) doet Jezus het werk dat normaal gesproken een slaaf doet. Hij als Meester wast de voeten van zijn leerlingen. Wanneer Petrus protesteert tegen Jezus' houding, zegt Jezus: Petrus, als jij je niet door Mij wilt laten wassen, kun je niet met Mij verbonden zijn. Alleen door mijn lijden voor jou kun je verlost worden. Jezus vraagt zijn discipelen om te leven zoals Hij. Ze moeten elkaar de voeten wassen, elkaar dienen, de minste willen zijn. Dan is ons leven een teken van volmaakte Koninkrijk. In het dienen van elkaar laten wij Gods goedheid en trouw zien.

Wat betekent Jezus' houding voor onze maatschappij en voor jou persoonlijk?

Extra Bijbelgedeelte: Filippenzen 2:5-11

Jezus is neergedaald uit de hemel en heeft zich vernederd, opdat iedereen voor Hem zal buigen en Hem zal erkennen als Heer.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Algemene Inleiding

In Johannes 13 begint met de voetwassing van de discipelen door Jezus. Jezus vernedert zich tijdens de maaltijd voor hen allen. De meester is hier een slaaf. Pas wanneer Hij iedereen heeft gediend als een slaaf, kan de maaltijd verder gaan. Bij deze maaltijd vinden vervolgens gesprekken plaats tussen Jezus en zijn discipelen. Judas ontdekt, dat Jezus weet wat hij van plan is. Als Judas in de gaten heeft, dat Jezus weet dat hij Hem zal verraden, verlaat Judas de zaal waar de maaltijd wordt gehouden. Je zou hier kunnen zeggen: het net sluit zich om Jezus. Maar Jezus ziet het duidelijk anders. Hij spreekt van de grootheid van zijn Vader, die meteen ook de grootheid is van de Mensenzoon. Wat is dat voor een grootheid? Ik denk dat de grootheid van God (zijn heerlijkheid) te vinden is op de plek waar God is, in de hemel, op die plek waarvan Jezus zegt dat Hij daar snel zal komen. Ondertussen uit die grootheid zich hierin, dat die hoge en heilige God zich in zijn Zoon heeft gegeven en vernederd, opdat eenieder die in hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leeft (Joh.3:16). Met de grootheid van God legt Hij zijn gewicht in de schaal. En die schaal slaat dan altijd door naar de kant van zijn eeuwige liefde voor al zijn kinderen. Die kinderen – wij – kunnen niet zomaar bij God komen (daar hebben wij de gekruisigde en opgestane Heer en Heiland voor nodig). Maar wij kunnen wel luisteren naar wat Jezus zegt: elkaar liefhebben, zoals Hij ons heeft liefgehad. Dan zal iedereen kunnen zien dat wij Jezus volgen in ons leven en dat wij Hem grootmaken door te luisteren naar wat Hij ons zegt.

Van deze liefde spreekt Jezus ook in hoofdstuk 15. Daar wordt opnieuw duidelijk, dat het liefhebben van Jezus alles te maken heeft met het luisteren naar zijn geboden. Sterker nog: als wij luisteren naar zijn geboden, zoals Hij luisterde naar de geboden van zijn Vader, blijven wij/wonen wij/leven wij in zijn liefde. En die liefde bestaat eruit, dat je bereid bent om je leven te geven voor je vrienden. Het is opmerkelijk, dat Jezus zijn discipelen hier aanduidt als zijn vrienden. Een meester staat boven zijn leerling. Maar als vrienden sta je naast elkaar. Alle onderscheid valt weg. En het valt weg, zegt Jezus, omdat zijn vrienden alles weten van wat de Vader tegen Hem heeft gezegd. Bovendien heeft Jezus nadrukkelijk zijn discipelen uitgekozen en niet andersom. Hij kiest voor hen en Hij kiest voor ons als zijn kerk en zijn gemeente. Die kerk en gemeente krijgen in die eerste groep van discipelen een duidelijke opdracht: op weg gaan en vrucht dragen. Op weg gaan, dat kunnen we nog wel... maar vrucht dragen? Die vrucht, daar mogen we ook om bidden. En als we dat doen, zegt Jezus, zal de Vader naar ons luisteren. Als dan het moment komt, dat we veel vrucht dragen zal de grootheid van de Vader zichtbaar worden (vers 8). Die vrucht is liefde. Daarom kan die vrucht alleen maar ontstaan op het moment dat wij luisteren naar het gebod dat Jezus ons geeft: heb elkaar lief.

Vers voor vers

Joh.13: 31-35

Vs. 31v Jezus zegt hier twee dingen over de grootheid van de Mensenzoon:

a. de grootheid is zichtbaar geworden in de vernedering van Jezus tot een slaaf die de voeten wast van zijn leerlingen. Jezus zal zijn weg gaan van vernedering, zelfs van kruisiging en van sterven en begraven worden. Maar in deze vernedering toont zich zijn grootheid.

b. de grootheid van God is zichtbaar geworden door de Mensenzoon

De grootheid van God en de grootheid van de Mensenzoon staan hier dus op één lijn. Daarom laat God de Mensenzoon meteen ook delen in zijn grootheid. Hiermee is duidelijk dat de weg van Jezus niet uitloopt op de dood maar op een leven in de heerlijkheid en luister van God.

Vs. 34v Een nieuw gebod: Het nieuwe van dit gebod is, dat de leerlingen elkaar moeten liefhebben zoals Jezus hen heeft liefgehad. Als zij dat doen, zijn zij herkenbaar als volgelingen van Jezus, voor alle mensen om hen heen.

Joh.15, 9-17

Nadat Jezus in de eerste 8 verzen van Joh.15 heeft gesproken over zijn Vader als wijnbouwer en over de ranken (die wij zijn) en de vruchten die hij zoekt, volgt vanaf vers 9 de toepassing van deze verzen. Deze toepassing vindt Jezus in de liefde, die Hij in zijn geboden van ons vraagt.

Vs. 9 De liefde van de Vader en de liefde van de Zoon zijn één en dezelfde. Op het moment dat wij naar Jezus luisteren en dezelfde liefde geven, worden wij in feite verenigd met Jezus, die één is in God.

Vs. 10 Jezus geeft hierbij een helder gebod, dat hij uitspreekt in vers 12 en 17

Vs. 11 Als je Jezus volgt word je vanzelf blij... De vreugde van het volgen van Jezus, het luisteren naar zijn stem en gebod, is dan ook te vergelijken met de vreugde die Israël heeft bij het luisteren naar de wet. God is hier aan het woord. En waar Hij spreekt en wij luisteren en gehoorzamen, daar vinden liefde en blijdschap elkaar.

Vs. 13 De door Jezus bedoelde liefde gaat zover, dat je bereid bent om alles te geven, zelfs je leven voor je vrienden.

Vs. 14 Je bent een vriend van Jezus als je doet wat Hij zegt. Dit geldt voor de leerlingen en voor iedereen die naar Jezus luistert en Hem gehoorzaamt. Het is echter niet de bedoeling dat wij Hem slaafs volgen. Het is de bedoeling dat wij Hem grootmaken, zoals Hij dat deed bij de voetwassing (Joh.13) en nogmaals zal doen bij de kruisiging (Joh.19).

Vs. 16 Jezus heeft zijn discipelen uitgekozen. In Joh.1, vanaf vers 39 vertelt de evangelienschrijver daarvan. Normaal koos een leerling voor zijn rabbi. Bij Jezus gaat het andersom. Jezus/de Vader kiest voor de mensen en nodigt hen/ons uit om Hem te volgen.

Vragen

1. Wat zou jij zeggen, als iemand tegen jou zegt: aan Jezus heb je ook niks. Uiteindelijk heeft-ie het toch verloren dus wat heb je nou aan Hem?
2. Is de liefde, die Jezus voor jou heeft, net zo groot als de liefde die jij hebt voor mensen om je heen? Of is dat toch anders?

Auteur: GD

Liederen

Psalm 133

Lied 656

Lied 655

Ik moet weggaan

Wees niet bedroefd

Dit is mijn gebod

Er is iemand

Leer mij uw liefde

Ben je groot of ben je klein

(=Gezang 225 LvdK)

Hemelhoog 231

Hemelhoog 240

Hemelhoog 390

Liedjes voor kinderen 3 – Elly en Rikkert Zuiderveld

Liedjes voor kinderen 3 – Elly en Rikkert Zuiderveld

Hemelhoog 389

Auteur: PZ

Jezus wast de voeten van zijn leerlingen

Voeten wassen,

Há, fijn! Het is bijna tijd voor het feest! Het Paschafeest, Daarbij vieren ze allemaal dat de Here God het volk van Israël heeft bevrijd uit Egypte. Daar moesten ze als gevangenen hard werken voor de Faraó en werden ze slecht behandeld. God bevrijdde hen en zorgde voor hen, vele jaren door de woestijn. Tot ze in het beloofde land kwamen waar ze in vrijheid konden leven. Dat leren alle Joods kinderen en wordt ieder jaar gevierd met familie en vrienden en lekker eten!

De discipelen, de vrienden van de Here Jezus hebben al een beetje trek gekregen. Ze zijn de hele dag al op pad. Wat zijn weer veel bijzondere dingen gebeurd! Maar er was ook nog tijd om een mooie kamer te vinden. Alles is nu voorbereid voor het feest. Er is speciaal paasbrood, zonder gist, en er is lekker lamsvlees. Mmm op de trap ruiken ze het eten al! Boven gekomen verwachten ze dat de jongeman er zou zijn die zorgde dat gasten lekker worden opgefrist. Hun stoffige voeten worden lekker afgespoeld voordat ze gaan eten. Maar hij is er niet. Nou ja, dan maar niet. Niemand wil dat klusje doen; dat hoort bij de bediende en die is er niet. Ze lopen door en zoeken een plekje bij de lage tafel. Een érg lage tafel want mensen zaten vroeger niet op stoelen, maar zaten of lagen op de grond. Wel zo fijn dat je buurman frisse voeten had.

Dan gebeurt er iets heel vreemds....

Daar komt Jezus aangelopen met een bak water en een doek. Hij begint de voeten van zijn vrienden te wassen. Maar, maar, dat kán toch niet? denkt Simon Petrus. Jezus is onze Leraar, onze Meester. En nu komt de Here Jezus bij hem om ook zijn voeten te wassen. 'Nee, Here!', zegt Simon Petrus, 'het is toch niet uw taak om onze voeten te wassen, U bent onze Meester! De mensen horen U te dienen en te verzorgen!'

Dan zegt de Here Jezus iets waar Simon Petrus even over na moet denken: 'Maar Petrus, als Ik jouw voeten niet mag wassen, dan bedoel je eigenlijk dat je niet bij Mij wilt horen...' Maar dát is niet wat Simon Petrus bedoelt, of wil.

'Oh maar dan moet U mij maar helemaal wassen, ook mijn gezicht en mijn handen! Want ik wil wél bij U horen, helemaal! Van het puntje van mijn tenen tot het puntje van mijn haren!' Jezus moet er om lachen. 'Ach Petrus, je hebt je toch al gewassen? Nu zijn alleen je voeten maar stoffig geworden door het lopen door het zand op je sandalen. Je bent nog schoon, hoor. En omdat je bij Mij hoort ben je voor altijd, ook van binnen schoon!

'Maar', begint de Here dan tegen iedereen die daar is te vertellen:' Jullie vinden het vreemd dat Ik jullie voeten vandaag was, want Ik ben jullie Meester. En dat klopt. Maar wanneer je wilt laten zien dat jullie bij Mij horen, betekent dit ook dat je jezelf niet belangrijker moet vinden dan andere mensen. Dat je te belangrijk bent om andere mensen te dienen en te helpen, ook wanneer dat vieze en vervelende karweitjes zijn.

Jullie kunnen doen zoals Ik het heb voorgedaan. Zorg voor elkaar, zoals Ik voor jullie zorg.

En daar moeten ze allemaal even over na denken!

Auteur: JV

Dienen zoals Jezus deed

Kerngedachte

Gods overwinning op de dood kwam er doordat Jezus de minste wilde zijn.

Doordat Hij knielt voor zijn discipelen leert Hij hun dat Gods Koninkrijk komt als zijn volgelingen God en de naaste dienen.

Inleiding

Wat denken jullie dat een koning op een normale dag doet?

Wat zou je denken als je de koning als verkeersregelaar op de weg zag staan?

Leegt de schooldirecteur bij jullie de prullenbakken?

Maakt je juf jouw huiswerk?

Oké, dat laatste is misschien geen goed idee, maar waarom klinken een verkeersregelende koning en een prullenbakken legende schooldirecteur zo vreemd?

Een koning is er toch om het land te helpen. Het verkeer omleiden als er een ongeluk is geweest is belangrijk.

Prullenbakken moeten geleegd worden, anders wordt het smerig. Waarom zou een schooldirecteur dat niet doen?

Bijbelverhaal

In het zanderige Jeruzalem stappen Jezus en de discipelen een eetkamer binnen. Het is bijna Pasen. Jezus wil nog een laatste keer met de discipelen eten. Morgen zal Jezus sterven. En over drie dagen zal Jezus opstaan. Maar dit verhaal gaat niet over het laatste avondmaal, Goede Vrijdag of Pasen. Dit verhaal gaat over de discipelen die elkaars voeten niet willen wassen.

Die voeten zijn namelijk erg vies. De discipelen hebben al een heel eind gelopen in hun sandalen. Het zand en de modder van de straten van Jeruzalem zit aan hun voetzolen vastgekoekt. Dit probleem is bekend en de Joden hebben er een oplossing voor: het voetenbad.

Als de groep de eetkamer binnenkomt, staat er al een kom water klaar, met een schone doek ernaast. Toch loopt niemand van de discipelen ernaartoe. Want als je je eigen voeten gaat wassen, moet je ook de voeten van alle anderen wassen. En daar heeft niemand zin in. Dus kijken ze bewust weg van de wasbak en lopen door naar de eettafel. Ze laten modderige voetsporen op de grond achter. Iedereen gaat aan tafel zitten en begint te eten. Dan staat Jezus, de Zoon van God, opeens op. Hij doet een schort om en loopt naar de wasbak. Hij pakt de doek en begint de voeten van zijn leerlingen te wassen. De leerlingen kijken elkaar geschrokken aan.

‘Maar, meester...’, protesteren ze geschrokken.

‘Juist’, zegt Jezus, ‘Ik ben jullie Meester. En als zelfs Ik, de Zoon van God, kan knielen om jullie voeten te wassen, kunnen jullie dat ook voor elkaar doen. Je kunt dienen en jezelf klein maken, maar nog steeds groot zijn. Ik geef jullie een nieuw gebod: heb elkaar lief. Als iemand hulp nodig heeft, help een ander dan. Dien elkaar, zoals Ik ook jullie dien.’

De komende dagen zijn lastig en de discipelen raken Jezus kwijt, al is Hij natuurlijk nooit helemaal weg. Een jaar later komen de leerlingen weer bij elkaar om samen Pasen te vieren. En dit keer loopt er wel iemand naar de wasbak om bij iedereen de voeten te wassen.

Slot

Hoe help jij mensen? Help je ook wel eens met een vies karweitje, zoals schoonmaken?

Auteur: RvR

Elkaar liefhebben omdat Jezus ons liefhad

Jezus zit met zijn discipelen aan de laatste gezamenlijke maaltijd. Judas is al weggegaan om zijn verraderswerk te gaan doen. Wat aan tafel wordt besproken zijn eigenlijk de afscheidswaarden van Jezus. Hij spreekt met zijn leerlingen over liefhebben. Liefde van Jezus voor hen, liefde van zijn Vader voor Hem en liefde van de leerlingen voor elkaar.

Zeggen dat je van iemand houdt en alles voor hem overhebt is niet zo moeilijk. Echt vasthouden aan die belofte en doen wat je uit liefde zou moeten doen is veel moeilijker. Hoeveel echtparen gaan niet uit elkaar, terwijl ze elkaar liefde en trouw hebben beloofd? Misschien heb je er in jouw gezin ook mee te maken. Maar soms loopt een vriendschap tussen jongeren ook uit op een teleurstelling. Je groeit langzaam uit elkaar -dat kan gebeuren, jullie interesses waren blijkbaar toch verschillend- of je krijgt knallende ruzie en ontwijkt elkaar verder. Dat laatste is veel pijnlijker.

Jezus weet wel dat liefhebben moeilijk is. Als het liefhebben van iemand die je kunt zien en aanraken al zo moeilijk is, hoe moet het dan met het liefhebben van God, die niet tussen ons in loopt, maar anders is, in de hemel?

Jezus' liefde voor ons

De leerlingen zijn iedere dag in de buurt van Jezus. Ze hebben een geweldig voorbeeld van liefde. Ze zien hoe ze het moeten doen in allerlei verschillende situaties. Een drie jaar lange training hebben ze inmiddels gekregen. Mocht een van hen eens een misser maken, dan is Jezus er voor hulp, extra lessen en uitleg. Zolang de Meester in de buurt is zijn de leerlingen niet zo heel erg bang om fouten te maken. Uit zijn woorden proeven ze dat Jezus niet lang meer bij hen zal zijn. Dat maakt hen onzeker en angstig. Ze zijn er nog niet aan toe om zelfstandig te geloven en lief te hebben. Ze weten dat ze fouten zullen blijven maken in het liefhebben van God en elkaar. Ze zullen zich niet altijd aan Gods geboden houden. Die geboden heeft God de Vader uit liefde voor de wereld gegeven. Hij heeft gezegd dat ze echt vrij en gelukkig zullen zijn als ze zich daaraan houden. De liefde zal daardoor groeien. Hoe moeten ze leven zonder Jezus? Wie troost hen als het mis gaat en wie houdt ze op het rechte pad? Als je het van elkaar en andere mensen moeten hebben, kan dat uitlopen op teleurstellingen. In de dagelijkse praktijk zien de discipelen wat er gebeurt als leerlingen zonder leraar achter blijven. Een rabbi verzamelde meestal een groep leerlingen om zich heen voor wie hij een leraar was. Als die rabbi overleed bleven de leerlingen zonder leraar achter en de kans was groot dat de groep uiteen zou vallen. Daarom heeft Jezus nadrukkelijk gezegd dat zijn leerlingen niet alleen zullen achterblijven.

De Trooster, de Heilige Geest zal komen om hen bij te staan en te leren wat nodig is. Hij zal de liefde van Christus in hun hart leggen. De Geest zal hen de kracht geven om vol te houden om zelf uit zijn liefde te blijven leven.

De Geest zal hen ook helpen om de betekenis van het leven van Jezus in de wereld te verkondigen. Zo zal de liefde blijven bestaan, tussen God en hen en tussen mensen onderling. Ook zonder dat Jezus lichamelijk op aarde is.

Afsluiting

Er is een mooi gezang (477 uit het Liedboek voor de kerken/ 675 Liedboek 2013): 'Geest van hierboven, leer ons geloven, hopen, liefhebben door uw kracht.'

Neem per tweetal een groot vel papier en schrijf de vetgedrukte woorden in het midden in een cirkel.

Dit is het startpunt van een mindmap. Schrijf rond de cirkel binnen 2 minuten in steekwoorden wat je van de Heilige Geest nodig hebt om in de liefde van Jezus te blijven, om God en mensen lief te hebben.

Hang alle mindmaps naast elkaar en bekijk de resultaten. Wat valt jullie op?

Heeft iedereen hetzelfde nodig van Gods Geest?

Kun je elkaars liefde ook aanvullen en ondersteunen?

Selecteer voor jezelf een paar dingen, die je nu of later in gebed aan God zou willen vragen.

Je kunt samen bidden of God jullie alles wil geven om te blijven liefhebben.

De mindmaps kunnen helpen om dat concreet te doen.

Auteur: RvO

hemelvaart 9 mei 2024

Jezus gaat voor ons uit naar de hemel

Johannes 14:1-14

Thema: Jezus gaat voor ons uit naar Huis

Doel

De kinderen beseffen dat Jezus de discipelen niet voor altijd alleen laat, als Hij naar zijn Vader gaat. Hij belooft dat Hij terugkomt en voorgoed in heerlijkheid bij alle gelovigen zal zijn.

Toelichting

Jezus legt zijn discipelen uit dat Hij na zijn opstanding naar zijn Vader teruggaat. De discipelen kunnen dan nog niet met Hem mee. Ze zijn ongerust, maar Jezus legt uit dat dat niet nodig is. Hij gaat naar het huis van zijn Vader om een plaats klaar te maken voor hen. Als die plaats klaar is, komt Hij terug en zal hen met zich meenemen. 'Dan zullen jullie zijn waar Ik ben.'

Het Vaderhuis is in de Bijbel geen letterlijk huis. Het is een beeld: daar hoor je thuis, daar woont je familie, daar ben je thuis bij God. Een belangrijke boodschap van Hemelvaart is de opdracht van Jezus: Vertrouw op Mij. Ik laat je niet in de steek. Je zult bij Mij en de Vader zijn.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Het huis van God

Richtlijnen: Alle kinderen wonen in een huis en veel van hen hebben een eigen kamer. Hun huis is – als het goed is – een veilige plek om te wonen. Soms zijn kinderen hun ouders kwijt als ze thuis zijn. Dan gaan ze zoeken, totdat ze hen weer vinden. Maar het kan ook dat hun vader en moeder een poosje weg zijn en dat er bijvoorbeeld oppas in huis is. Dat is best wel spannend voor veel jonge kinderen. Ze missen papa en mama. Maar papa en mama komen weer terug. Dat weten ze, want dat hebben ze verteld. En dan zijn ze weer samen in huis.

Vandaag horen we dat Jezus weggaat. Vertel kort hoe dat in zijn werk gaat (Handelingen 1) De discipelen vinden dat niet fijn. Dan zijn ze alleen. Maar Jezus heeft daarvoor al tegen hen gezegd, dat Hij in de hemel een plekje klaarmaken voor de discipelen. Een nieuw thuis voor in het huis van zijn Vader. En als dat nieuwe thuis klaar is, komt Hij hen halen. Dan zullen ze voor altijd bij Jezus en bij God de Vader zijn.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Verhuizen naar de hemel

Richtlijnen: De kinderen weten vast wel hoe het is om te verhuizen. Misschien is een van hen zelf wel eens verhuisd. Praat daarover met elkaar: kun je zomaar van het ene huis naar het andere huis gaan? Nee, er moet veel voorbereid worden. Het andere huis moet in orde gemaakt worden, zodat je er op een goede manier in kunt wonen. Jezus vertelt de discipelen dat het huis van zijn Vader veel kamers heeft. Die gaat Hij in orde maken. Daarna komt Hij weer terug om hen te halen. Zij zullen dan met Hem meegaan en bij Hem blijven. Dit huis is niet een echt huis, zoals wij dat kennen, maar een veilige plek waar we in ieder geval bij God de Vader en Jezus zullen zijn. Dat is wat we op Hemelvaart vieren.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Voorgoed onderdak

Richtlijnen: Waar voel jij je thuis? In je eigen huis of ook bij anderen? Hoe komt het dat je je ergens wel of niet thuis voelt? Dat heeft met verschillende dingen te maken: familie, vertrouwde spullen, gezelligheid, veiligheid, enz. Vluchtelingen hebben dat niet, terwijl een thuis de basis is van een goed leven.

De discipelen trekken inmiddels jaren op met Jezus en voelen zich thuis bij Hem. Dan vertelt Hij hun dat Hij weggaat en hen achterlaat (13:33). Ze reageren ongerust, maar Jezus stelt hen gerust. Hij gebruikt daarbij het beeld van een vaderhuis. Dit kennen ze vanuit het Oude Testament: een groep tenten, hutten of woningen, waar iedereen woonde die bij de familie hoort. Dat 'huis' van zijn Vader gaat Hij in orde maken, zodat ze straks met Hem mee mogen. Daar zullen ze dan thuis zijn bij de Vader en de Zoon. Op de meest vertrouwde plek.

Vier jij met dit verlangen Hemelvaart? Wat lijkt jou de grootste verandering tussen nu en na de Wederkomst?

Extra Bijbelgedeelte: Handelingen 1: 7 en 11

Jezus belooft twee dingen bij zijn Hemelvaart: de komst van de Heilige Geest over hen om op aarde te leven en dat Hij eens terugkeert om weer bij hen te zijn.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Algemene inleiding

Aan het begin van het Evangelie naar Johannes vertelt Johannes ons dat Jezus van hoge komaf is. Hij is het Woord van God. Het oneindige levensprincipe waaruit al het leven is ontstaan. Dit kosmische woord is mens geworden. En deze mens heet Jezus. In Jezus heeft God een brug gebouwd, vanuit de hoge hemelsferen naar onze aardse werkelijkheid. Hij is zelfs mens, 'vlees' geworden. En nu, in Johannes 14, zit zijn tijd hier op aarde er bijna op. Jezus staat op het punt om terug te keren naar de hemelse heerlijkheid. Zo bouwt Jezus vanuit onze aardse werkelijkheid aan een weg, een brug, naar God toe. Die weg is Hij zelf. Zoals Hij ook de waarheid is en het leven. Want de waarheid is dat wij leven vinden in de weg die Jezus is en wijst. Hij gaat terug naar zijn Vader. En Hij heeft een helder doel voor ogen: Jezus gaat een plaats gereed maken voor zijn bruid: de gemeente/zijn leerlingen. Als dat werk gedaan zal zijn, zal Hij terugkomen. Daarom verwachten wij als gemeente van Christus de terugkomst van de Zoon van God.

Het lijkt allemaal gesneden koek. Toch is het voor de discipelen nog niet duidelijk. Tomas stelt een vraag: wij weten niet waar U naartoe gaat... hoe zouden we de weg dan kunnen weten? Ook Filippus stelt een vraag: Laat ons de Vader zien... In hun vragen laten deze leerlingen zien, dat zij echt nog veel te leren hebben. Maar wat zouden we zelf zeggen op zo'n moment? Duidelijk is in elk geval, dat Jezus hier meteen de mogelijkheid aangrijpt om opnieuw uit te leggen en te verkondigen. Het gaat er immers om dat wij bij de Vader mogen komen. Dat kan door Jezus alleen. En die Vader, die herken je meteen als je Jezus kent. Want zij zijn één. Tegen Filippus en tegen de overige discipelen zegt Jezus dan vervolgens: zelfs als je dit (nog) niet kunt zien, moet je kijken naar wat de Vader doet in de Zoon. Want in wat God doet met zijn Zoon, -zijn gang naar het kruis en het graf, maar ook zijn opstanding uit de doden- zie je zijn liefde en daarmee zijn grootheid. Diezelfde grootheid zal te zien zijn, als wij in ons gebed tot God komen. Want dan leven wij uit de liefde van God en dan zien wij uit naar de dag dat Christus' terugkomt. Dat verlangen mag onze gebeden vullen. En die gebeden zullen verhoord worden, om Jezus' wil alleen.

Vers voor vers

- Vs. 1 Tegenover de angst van de discipelen stelt Jezus het woord vertrouwen. Jezus heeft hun net nog verteld, dat Petrus hem driemaal zal verloochenen voordat de haan zal kraaien. Iedereen schrikt. Maar Jezus wijst de weg: vertrouw op God en op Mij!
- Vs. 2vv Het Vaderhuis met de vele woningen/kamers. Zoals een bruidegom op weg gaat om een bruidsvertrek klaar te maken voor zijn bruid, zo gaat Jezus hier op weg om een vertrek klaar te maken voor Zijn kerk/zijn leerlingen. Daarbij belooft Jezus dat Hij terug zal komen. Op grond van deze uitspraak wachten wij ook nu nog op de wederkomst van Jezus.
- Vs. 6 In het Evangelie naar Johannes komen diverse Ik ben-uitspraken van Jezus voor. In de Ik ben-uitspraken hoor je altijd iets van de naam van God meeklinken. Hier lezen wij een van de bekendste uitspraken van Jezus. Ik ben de weg, de waarheid en het leven. De woorden staan hier naast elkaar, maar grijpen ook ineens. Jezus is de waarheid die hij brengt (Joh.1,17). Hij leidt ons naar het ware leven. En Hij is als enige de weg van God uit naar de mensen toe en van de mensen uit naar God toe.
- Vs. 9vv. De Vader en de Zoon zijn één. Dat kunnen wij misschien niet altijd even goed zien.
- Vs. 11 Geloof om wat de Vader doet, zegt Jezus. Hij schenkt ons Jezus, zijn Zoon, en levert Hem aan ons uit om gekruisigd te worden, om te sterven en begraven te worden. Hiermee lijkt het alsof Jezus een verloren strijd heeft gestreden. Maar het is de Heer die wint. Want de dood ligt er straks verslagen bij en Jezus leeft in eeuwigheid. Dat is het werk van de Vader en in dat werk maakt Hij de weg vrij van de mensen uit naar Hem toe.
- Vs. 13v Het punt van gebedsverhoring kan zwaar wegen, vooral als we in gesprek zijn met iemand die teleurgesteld is als het gaat om de verhoring van het gebed. Maar over welk gebed heeft Jezus het hier? Het gebed waar Jezus over spreekt staat in het grotere verband van de wederkomst van Christus. Naar die wederkomst mogen wij verlangend uitkijken. We mogen daar ook om bidden. En de Zoon zal luisteren. Want zo komt God tot Zijn eer.

Vragen

- Geloof je dat Jezus voor jou een plaats klaarmaakt bij God en dat Hij op een dag zal terugkomen? Wat betekent dit voor jou?
- Begrijp je dat de discipelen Jezus nog niet (helemaal) begrepen? Kun jij voor jezelf uitleggen, wat Jezus hier tegen jou zegt?

Auteur: GD

Liederen

Psalm 47

Lied 661

Lied 663

Ik moet weggaan

Wees niet bedroefd

Omdat de Heer verrezen is

God Heeft een plan

Dit is mijn gebod

Er is iemand

Leer mij Uw liefde

Ben je groot of ben je klein

(=Gezang 228 LvdK)

(=Gezang 234 LvdK)

Hemelhoog 231

Hemelhoog 240

Hemelhoog 696

Hemelhoog 67

Hemelhoog 390

Liedjes voor kinderen 3 – Elly en Rikkert Zuiderveld

Liedjes voor kinderen 3 – Elly en Rikkert Zuiderveld

Hemelhoog 389

Auteur: PZ

Het huis van God

Britt, Isa en Jet wonen, samen met papa en mama, in een leuk huis. Ze wonen er al hun hele leven. De zussen hebben allemaal een eigen kamer waarvoor ze zelf de kleuren mochten uitkiezen. Hun huis is een heerlijk thuis. Ze voelen zich er veilig en vrij. Soms spelen ze samen met papa en mama verstoppertje in het hele huis. Mama weet altijd de beste plekjes om zich te verstoppen. Als Jet aan de beurt is om te zoeken kan ze mama niet altijd vinden. Gelukkig helpt Britt of Isa haar dan. Samen vinden ze mama altijd.

Vandaag loopt Jet weer door het huis. Ze is op zoek naar mama en papa.

Britt ziet Jet zoeken. 'Jet, wie zoek je?' Jet haalt haar schouders op. 'Papa en mama zijn er niet, dat weet je toch?' Jet weet best dat ze er niet zijn. Mama en papa zijn samen een weekendje weg.

Jet vindt het spannend, ze mist papa en mama. Opa en oma zijn gekomen om voor hen te zorgen. Mama heeft precies verteld wanneer ze weer terugkomen.

'Opa is beneden. Misschien wil hij wel een spelletje met je doen.' Britt probeert haar zusje op te vrolijken. Opa en Jet zijn allebei dol op spelletjes.

'Britt, Jet. Kom eens naar beneden, ik heb mama aan de telefoon', roept opa naar boven. Jet vliegt de trap af. Dan hoort ze mama's stem door de telefoon. 'Nog één nachtje slapen, Jetje, dan zijn we weer thuis.'

Jet is opgelucht. Eén nachtje wachten kan ze nog wel.

In het bijbelverhaal van vandaag vertelt Jezus aan zijn leerlingen dat hij weggaat. Zijn leerlingen vinden dat niet fijn. Ze zijn een beetje bang. 'Maar dan zijn we alleen', zeggen ze. 'Wanneer zien we U weer?' Ze maken zich grote zorgen.

Jezus stelt hen gerust. Hij vertelt de leerlingen dat Hij naar de hemel, naar het huis van zijn Vader, gaat. Jezus vertelt de leerlingen wat Hij daar gaat doen en wanneer ze elkaar weer zullen zien.

'Wees niet bang. Vertrouw op God, en vertrouw op Mij. In het huis van mijn Vader is plaats voor veel mensen. Daar mogen jullie op vertrouwen. Ik ga weg om daar voor jullie een thuis te maken. Als ik dat gedaan heb, kom ik terug. Dan neem ik jullie mee, en dan zullen jullie bij Mij zijn.' Dat is prachtig wat Jezus zijn leerlingen vertelt. Jezus maakt een nieuw thuis voor hen in de hemel. In het huis van God de Vader. Hij laat hen niet in de steek. Wanneer Jezus hen komt halen, zullen de leerlingen voor altijd bij Jezus en God de Vader zijn. Ze krijgen een eeuwig thuis in de hemel.

De belofte die Jezus aan de leerlingen doet, is ook voor ons. Jezus maakt voor ons allemaal een plek in het huis van zijn Vader. Wij mogen daar voor altijd veilig wonen.

Gebed

Lieve Heer Jezus,
Dank U wel dat U in de hemel een thuis voor ons maakt.
Dank U wel dat wij daar ook mogen wonen.
Dank U wel, dat we mogen weten dat U ons niet vergeet,
U laat ons niet in de steek, daar kunnen we op vertrouwen.
Amen

Auteur: HVM

Verhuizen naar de hemel

De kinderen beseffen dat Jezus de discipelen niet voor altijd alleen laat, als Hij naar zijn Vader gaat. Hij belooft dat Hij terugkomt en voorgoed in heerlijkheid bij alle gelovigen zal zijn.

Inleiding

Ben je wel eens verhuisd? Hoe was dat?

Als mensen verhuizen, moet er altijd een heleboel gebeuren. Soms worden er verhuisdozen gestapeld tot aan het plafond. En dan moet er heen en weer gereden worden met de verhuishwagen om alles in het nieuwe huis te krijgen. Misschien moet het huis ook nog geschilderd worden. Hoe ging dat bij jullie?

Maar misschien ben je nog nooit verhuisd. Is er wel eens een buurjongen of -meisje geweest dat verhuisd is? Wat vond je ervan?

Vandaag is het hemelvaart. Jezus verhuisde eigenlijk ook. Niet van de ene straat naar de andere, maar van de aarde naar de hemel. Daar gaan we vandaag over lezen. Jezus gaat verhuizen en de discipelen gaan hem missen. Ze willen niet dat hij weggaat.

Bijbelverhaal

'U gaat echt weg?'

De discipelen kunnen niet anders dan hopen dat wat Jezus zei een grap was. Of een vergelijking die ze nog niet begrijpen. Maar Jezus heeft nu al een paar keer gezegd dat Hij niet eeuwig op aarde blijft. Ze zijn bang dat het waar is.

'Wees niet bang', zegt Jezus. 'Vertrouw op God en Mij. We laten jullie niet zomaar alleen. Zolang jullie op aarde zijn, zal Ik aan jullie denken. De Heilige Geest komt. Maar Ik moet naar de hemel. Ooit gaan jullie daar ook heen en voor die tijd moet Ik jullie kamers klaar hebben. Als Ik dat voor iedereen gedaan heb, kunnen jullie naar Me toe komen.'

'Maar hoe komen we daar?', vraagt een van de leerlingen. 'Wij weten de weg niet, Jezus.'

'Ik ben de weg, de waarheid en het leven', antwoordt Jezus. 'Jullie kennen Mij, dus kennen jullie God en kennen jullie de weg naar de hemel. Dat is waar voor iedereen die in Mij gelooft.'

Slot

Jezus vertelde dus dat hij weg zou gaan. Maar terwijl Hij weg is, zal Hij kamers klaar gaan maken voor zijn leerlingen, iedereen die in Hem gelooft. Er moet veel gebeuren bij zo'n verhuizing, dus is Hij eigenlijk alvast vooruit gereisd.

- Wat stel jij je voor bij de hemel? Lijkt het je leuk erheen te gaan?
- Wat zou jij Jezus willen vragen als je hem in de hemel ziet?

Auteur: RvR

Voorgoed onderdak

Tentenkamp

Beelden van vluchtelingen, je ziet ze vaak op de televisie. Mensen die hun heil elders zoeken, omdat ze getroffen zijn door een natuurramp of een oorlog. Een aardbeving heeft hun vertrouwde omgeving veranderd in een puinhoop. Ze zijn blij dat ze nog leven, maar ze hebben niets meer. Of het is door oorlog en geweld veel te gevaarlijk om thuis te blijven. Er lopen scherpschutters rond of er vinden bombardementen plaats. Massaal trekt de bevolking weg, naar een buurland. En soms nog verder weg. In zulke noodsituaties worden door de Verenigde Naties (UNHCR) tentenkampen gebouwd, zodat de vluchtelingen in ieder geval niet in de open lucht hoeven te slapen. En zodat ze sanitair hebben. Rijen van die witte tenten op een enorm open terrein. Er wordt voor eten en medische voorzieningen gezorgd, maar het blijft behelpen. Geen privacy, geen eigen spullen waarmee je jouw sfeer kunt creëren. Het herbouwen van de huizen duurt vaak lang, maanden of zelfs een paar jaar. Of nog langer, als de burgeroorlog of de dreiging hardnekkig is. Conflicten zijn niet zomaar voorbij, zeker niet als regeringen tegengestelde belangen hebben. Wat is de vreugde groot als mensen weer een nieuw huis hebben, een thuis.

Tentenkamp aarde

Gods Zoon woonde in de hemel, aan het hart van de Vader, in Gods heerlijkheid. Daarvandaan komt Jezus naar de aarde, waar mooie dingen zijn, maar ook zoveel vreselijks gebeurt. Hij hield niet krampachtig vast aan zijn gelijkheid aan God, maar nam daar afstand van en leefde tussen de mensen. En daar moest Hij lijden en sterven, daar offerde Hij zich op voor ons. Hij werd minder dan een slaaf in alles dat Hij deed. Jezus zegt eens: de vossen hebben een hol en de vogels een nest, maar de Mensenzoon heeft een plaats om zijn hoofd neer te leggen. Jezus leefde in de slechtst denkbare omstandigheden. De reden dat Jezus moest komen was de zonde van de mensen. Ze erkennen niet Gods plaats, ze willen Hem naar de kroon stoten. De macht hebben om te doen en te laten wat ze zelf willen, aan God gelijk zijn, geen verantwoording moeten afleggen. Dat heeft gevolgen, tussen God en mensen, tussen mensen onderling, maar ook in de schepping. De ellende in de wereld komt daaruit voort. Daar moeten we God niet de schuld van geven, die hebben we zelf veroorzaakt. Kijk, aardbevingen houden wij niet tegen, tsunami's ook niet, maar zoveel leed zou te voorkomen zijn als wij naar Gods wil zouden leven. Als we de ander zouden respecteren, geduld zouden hebben, vergevingsgezind zouden zijn. Op zo'n aarde kan Jezus toch niet thuis voelen? Daar kunnen wij ons toch ook niet thuis voelen? Als je in de Bijbel leest hoe God de aarde met alles erop en eraan bedoeld heeft... een paradijs, zeer goed, volkomen harmonieus... dan is onze maatschappij vergelen daarbij toch 'tentenkamp aarde'?

De Redder vertrekt

Jezus kwam op aarde om de wereld te redden. Iedereen die in Hem gelooft zal uit de ellende worden getrokken. Die mag voor altijd gelukkig leven. Dat is de bedoeling van het lijden en sterven van Jezus; dat wil Hij bereiken. Dat is Gods grote cadeau aan ons. Hij kijkt niet naar onze zonde, maar naar zijn eigen liefde. Hij strijkt de hand over zijn hart en stuurt zijn Zoon. Pasen is de beloning voor Jezus' inzet, het is ook het signaal dat het Reddingswerk af is met een geweldig resultaat. Het is zeker dat het weer goed gaat komen. Goed tussen God en mensen, goed tussen mensen onderling. Dan kan de Redder zich terugtrekken, weer naar Huis gaan, naar zijn Vader. Dat gaan we donderdag vieren, Hemelvaartsdag. Jezus keert terug naar de hemel. Ja maar ... is alles op aarde dan weer goed? Nee, we weten wel beter. We zijn wel gered, maar de gevolgen van de zonde zijn nog niet weg. Deze wereld kan ons thuis niet zijn.

Voor ons uit naar Huis

In Johannes 14 staat wat Jezus voor zijn sterven over aarde en hemel heeft gezegd. 'In het huis van mijn Vader zijn veel kamers, zou Ik anders gezegd hebben dat Ik een plaats voor jullie gereed zal maken? Wanneer Ik een plaats voor jullie gereedgemaakt heb, kom Ik terug. Dan zal Ik jullie met me meenemen, en dan zullen jullie zijn waar Ik ben'. Jezus maakt duidelijk dat Hij nu de ellende voorbij is. Hij keert terug naar zijn Vader in de hemel. Maar ook dat terugtrekken van de aarde heeft een zin. Jezus vergeet ons niet. We hoeven niet ongerust te zijn (vs. 1). Ook na Pasen is Gods liefde onveranderd groot. Het werk gaat door, niet meer in het tentenkamp, maar Thuis. In het Huis van de Vader zal Jezus voor iedere gelovige een kamer klaarmaken. Een kamer waar je volkomen jezelf kunt zijn, maar ook aan Gods hart. Een gelovige kan zich niet meer thuis voelen waar God niet is, waar Jezus niet woont.

Op andere plaatsen in de Bijbel lezen we hoe Jezus aan het werk gaat. In Openbaring staat dat Jezus met de engelen tegen satan en zijn legers vecht, dat Hij de duivel uit onze wereld verjaagt en voorgoed vernietigt. Dan komt Jezus terug en is er een nieuwe hemel en een nieuwe aarde van vrede en recht. Alles verandert onherkenbaar door de kracht van Gods liefde.

Als de discipelen niet begrijpen wat Jezus bedoelt met het voorbereiden van een plek voor hen, zegt Jezus: 'Ik ben de weg, de waarheid en het leven. Niemand kan bij de Vader komen dan door Mij (vs. 6). Ook wat er na Pasen gebeurt, buiten ons zicht in de hemel, is het werk van Gods Zoon. Hij maakt daar het Reddingswerk af, Hij zorgt dat er niets meer van de problemen te zien zal zijn.

Alleen maar wachten?

Je zou nu de indruk kunnen krijgen dat Jezus zegt: ga maar rustig zitten wachten, totdat Ik klaar ben. Maar dat is niet zo. Eigenlijk weten we dat ook wel.

Op Pasen zei Jezus al: Jullie zullen mijn getuigen zijn in de wereld. Jullie mogen gaan vertellen wat jullie hebben gezien en gehoord. Dat begint in jullie hart. Als jullie Mij vertrouwen en nooit vergeten wie Ik ben, die zal veel goeds kunnen doen. Als je moeilijkheden en ellende ziet, probeer reddingswerker te zijn. Biedt mensen een veilige omgeving. Een hemels Thuis kunnen jullie ze niet geven, dat is onmogelijk. En je kunt ook niet alle problemen oplossen, maar houdt je ogen en je hart open voor de mensen om je heen. Jullie kunnen een schuilplaats bieden, waar het beter is dan in de open lucht, zonder eten en veiligheid.

Als je ziet dat iemand het moeilijk heeft, sla een arm om hem heen.

Als iemand worstelt met zijn leven, luister naar zijn verhaal en wijs hem op Jezus.

Als iemand tekortkomt, zet je in om iets te kunnen geven. Daarbij ga je in de voetsporen van Jezus de Redder. God zal je daarbij helpen.

'Wanneer je iets in mijn naam vraagt, zal Ik het doen' (vs. 14)

Gezang 476

Toen ik deze jongerenpagina schreef moest ik denken aan vers 4 en 5 van een lied uit het Liedboek voor de Kerken. (In het Liedboek 2013 staat het niet, wel in Hemelhoog, nr. 579)

4. Mensenzoon tussen de kandelaren,
Wortel Davids, Morgenster,
blijf uw kerk vergaderen, bewaren,
roep haar van nabij en ver.
Laat de luchters branden van uw klaarheid,
maak uw kerk tot pijler van uw waarheid,
schuilplaats in de wildernis,
huis waarin uw vrede is.

5. Levensvorst, U loven de geslachten,
en tot uw verborgen tijd
blijft de bruid uw wederkomst verwachten
't einde van haar bange strijd.
Houd haar waakzaam, doe haar, 't hoofd geheven
uit die hoge heilsverwachting leven,
tot zij op de jongste dag
met U triomferen mag

De kerk als schuilplaats in de wildernis, huis van Gods vrede.

De kerk die wacht in een bange strijd op de overwinning.

De kerk als tentenkamp in afwachting van Gods eeuwig Thuis.

Wees dus niet ongerust, maar vertrouw op God en Jezus.

Verwerking

Vind jij dat de aarde een tentenkamp is? Of denk je dat dat overdreven is?

Verlang jij naar het Huis van de Vader?

Kost het jou moeite om reddingswerker in het voetspoor van Jezus te zijn?

Hoe probeer jij (samen met anderen) echt kerk te zijn: schuilplaats in de wildernis, huis waarin Gods vrede is?

Auteur: RvO

12 mei 2024

Niet alleen, terwijl Jezus niet op aarde is

Johannes 14:15-31

Thema: God blijft bij ons

Doel

De kinderen leren hoe God bij ons blijft, nu Jezus niet meer op aarde is.

Toelichting

Jezus gaat naar de hemel, omdat zijn verzoeningswerk op aarde volbracht is. Daar maakt Hij een plaats klaar waar wij voor altijd bij God zullen zijn. Maar hoe moet het intussen verder. Kunnen de discipelen wel zonder Jezus als hun Leraar en Vriend? Jezus vraagt hen allereerst Hem te blijven liefhebben en zijn geboden te blijven houden. De opdracht voor hen verandert niet: geloven. Bovendien is God trouw: Hij blijft bij hen en geeft de Geest der waarheid die hen voortdurend be-moedigt, te hulp schiet en corrigeert. Die nieuwe Pleitbezorger maakt hun Jezus bekend en God in hun hart laten wonen. Die nieuwe Pleitbezorger geeft dat hun geloof standhoudt en groeit en resultaat oplevert. In dit antwoord van Jezus zit dus een opdracht en een belofte.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Ik kan het niet alleen

Richtlijnen: Als inleiding kun je bijvoorbeeld vertellen over een puzzel die een kind samen met een ouder maakt. Als de ouder zegt: nu jij alleen, denkt het kind het niet te kunnen. De ouder geeft wat aanwijzingen (goed kijken en proberen) en zegt af en toe even te komen kijken en, als het echt nodig is, te zullen helpen.

Jezus vertelt zijn vrienden dat Hij naar zijn Vader in de hemel gaat. Ze schrikken: hoe moet het nu verder? Geloven in God kunnen ze niet zonder Jezus. Dat lukt niet. Jezus zegt: blijf veel van Mij houden en blijf doen wat Ik jullie heb geleerd. Dat kunnen jullie best. En wees niet bang: Ik heb jullie geholpen als het moeilijk was of niet lukte, Gods Geest (omschrijf die voor de kinderen) zal dat ook doen. Dan belooft God en dan komt het zeker goed.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Jezus blijft op een andere manier

Richtlijnen: Veel apparaten hebben een afstandsbediening. Je hoeft niet naar het toestel toe te gaan en op knopjes te drukken, maar doet dat vanuit je stoel. Een auto kun je opendraaien met de sleutel in het slot, maar er zit meestal ook een knopje op, waarmee datzelfde op afstand kan. Hetzelfde resultaat op een andere manier. Met dit principe kun je de overgang van Jezus' aanwezigheid naar de Geest enigszins uitleggen.

Vertel het bijbelgedeelte als volgt: Jezus roept de discipelen op Hem te blijven liefhebben en te doen wat Hij hun heeft geboden, ook als Hij weer bij zijn hemelse Vader is. Daarin verandert niets. Ook God verandert niet: Hij was in Jezus bij hen en liet zien wie Hij is en wat Hij wil doen. Alleen doet Hij dat niet meer door Jezus (lichamelijk aanwezig), maar door Gods Geest in hun gelovig hart en verstand. Vanuit de hemel geeft Jezus door de Geest zijn woorden aan hen door, van een afstand en toch eindeloos dichtbij. Gods nabijheid wordt niet minder, maar anders.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Angst voor verandering

Richtlijnen: Veel prepubers zullen herkennen dat verandering je onzeker kan maken. Het vertrouwde verdwijnt en wat komt ervoor in de plaats. Je was een kind, maar begint nu meer man of vrouw te worden. Dat zie je aan je lichaam, maar je merkt het ook aan je denken en je gevoelens. Die zijn niet meer kinderlijk, maar wat volwassener. Je zit op de basisschool, maar gaat straks naar de middelbare. Dat betekent verder weg en andere vrienden. Hoe moet dat? Lukt dat wel?

Jezus geeft in Johannes 14 antwoord op soortgelijke angst van de discipelen. Ten eerste zijn ze erop voorbereid door alles wat Hij ze heeft geleerd. Ze moeten gewoon doorgaan met van Hem te houden en zijn geboden te gehoorzamen. Ten tweede zullen ze door God worden geholpen met de Geest die in hun gelovige hart zal wonen. Die zal hen Gods woorden laten kennen en ervaren. Dan kunnen diezelfde woorden die ze van Jezus hoorden hen na Pinksteren helpen om te geloven dat God bij hen is en om van zijn liefde voor de wereld te getuigen. God verandert niet, Hij gaat alleen op een andere manier met hen verder.

Extra bijbelgedeelte: Filippenzen 3:12-16

Paulus is zich ervan bewust dat je Gods doel met jou op aarde nooit volledig bereikt. Hij zegt dan: ik blijf op de ingeslagen weg voortgaan (vs. 16) en God zal me duidelijk maken wat er anders moet om niet van zijn doel af te dwalen.

Ook hier: opdracht en belofte.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het bijbelgedeelte

Kort voordat Jezus zal gaan sterven, belooft Hij iemand die de leegte zal opvullen als Hijzelf niet meer op aarde is (13:33 en 14:1). Hij belooft de Heilige Geest te geven aan iedereen die Hem liefheeft en die vanuit deze liefde doet wat Jezus ons opgedragen heeft. De Geest wordt de Helper en Trooster genoemd, omdat Hij bij de leerlingen zal komen en blijven als Jezus is weggegaan naar de Vader.

Tijdens het gesprek dat nu volgt is Jezus samen met zijn twaalf apostelen in Jeruzalem, in een huis waar ze het Pesachmaal hebben gevierd (13:2) – wat Johannes overigens niet beschreven heeft. Aan het eind van dit gesprek gaat Jezus met elf leerlingen naar buiten, Judas is inmiddels al vertrokken (13:21-30).

Vers voor vers

- Vs. 15 Zowel in de NBV als de Herziene Statenvertaling klinkt hier een opdracht: als je Mij liefhebt, houd je dan aan mijn geboden. De bedoeling van de tekst is meer een belofte: als je mij liefhebt dan zul je je aan mijn geboden houden. Dezelfde gedachte komt terug in vs. 21 en 23 – liefde voor Jezus blijkt hieruit dat wij doen wat Hij ons geleerd heeft. Liefde voor Jezus brengt gehoorzaamheid voort.
- In vs. 15 en 21 spreekt Jezus over zijn geboden en in vs. 23 over zijn woord. Uit dat laatste blijkt dat Hij het geheel van zijn onderwijs bedoelt. Met het woord 'geboden' grijpt Jezus terug op wat Hij eerder zei (13:34): 'een nieuw gebod geef ik jullie dat jullie elkaar liefhebben.' Dit korte gebod bespreekt Jezus verder in 15:9-17.
- In elk van de drie gevallen (vs. 15, 21 en 23) wordt het woord 'bewaren' gebruikt. Bedoeld is dat de woorden van Jezus in je hart leven en vandaaruit heel je leven vervullen.
- Vs. 16 Jezus belooft te bidden om een ander helper, de Parakleet. Dat is iemand die je erbij kunt roepen als het moeilijk is. Vandaar dat er verschillende vertalingen zijn: pleitbezorger (= advocaat, NBV), Helper en ook Trooster. Bedoeld is iemand die Jezus' volgelingen zal helpen om te leven zoals Jezus ons geleerd heeft. Deze Parakleet 'zal bij jullie zijn' belooft Jezus. En ook zegt Hij (vs. 18): Ik zal jullie niet als wezen achterlaten. Deze Helper en Trooster zal niet weggaan, maar zal voor altijd bij de volgelingen van Jezus blijven.
- Vs. 17 Hier vertelt Jezus wie deze Helper en Trooster is: de Geest van God, de Geest van de waarheid. Met het woord waarheid grijpt Jezus terug op een woord uit het Oude Testament dat niet alleen waarheid betekent maar ook trouw en betrouwbaarheid. De Geest die Jezus zal geven, zal ons betrouwbare wegen leiden. Jullie kennen Hem al. Al die tijd dat Jezus samen met zijn leerlingen was, hebben ze de Geest aan het werk gezien. Ze kennen de Geest omdat ze Jezus kennen.
- Vs. 18v Ik kom bij jullie terug – allereerst na de opstanding en vooral door de Heilige Geest. Vandaar ook dat Jezus zegt: de wereld zal mij niet zien, maar jullie wel.
- Vs. 20v Wanneer de Heilige Geest komt zul je een beetje gaan begrijpen dat Jezus volgen betekent dat je met Hemzelf en met God, de Vader verbonden bent, in een liefdevol verlangen te doen wat past bij je hemelse Vader.
- Vs. 22v Na de vraag van een zekere Judas (niet de persoon die Jezus verraden heeft) legt Jezus dit wonder nog een keer uit. Wanneer de Heilige Geest in jullie leven komt zal de verbondenheid tussen de Vader, de opgestane Heer Jezus én jullie (en ook ons) net zo sterk zijn alsof we onder één dak wonen. God zelf zal onze huisgenoot zijn en van Hem zullen we leren wat het betekent elkaar lief te hebben, op de manier zoals Jezus ons heeft liefgehad. Natuurlijk met vallen en opstaan door onze zonde, maar toch!
- Vs. 24vv Levend in die verbondenheid zal de Heilige Geest je alles leren wat nodig is om Jezus te volgen en naar zijn liefdegebod te leven. Hij zal je dat te binnen brengen – het is de Geest die deze goddelijke liefde in ons hart plant (verg. Rom. 5:5).
- Vs. 27vv Nu komt Jezus terug op het begin van dit gesprek, 14:1. Na het vertrek van Judas de verrader en Jezus' waarschuwing voor Petrus waren de elf leerlingen ongerust en bang geworden. Nu – voordat ze naar de hof Getsemane gaan – drukt Jezus hen nogmaals op het hart dat ze niet ongerust hoeven te zijn. Ja, er gaan vreselijke dingen gebeuren, maar dit is de weg die Jezus wil gaan in liefde voor de Vader, in gehoorzaamheid aan Hem. En opnieuw zegt Hij: Ik kom bij jullie terug!

Vragen

- Jezus spreekt over de Geest van de waarheid: Hij is onze betrouwbare Gids die de weg wijst hoe we Jezus zullen volgen. Je zou een gesprekje met de kinderen over het werk van de Heilige Geest kunnen doen vanuit het beeld van een gids. Een gids is iemand die de weg veel beter weet dan wijzelf. Zonder gids kun je verdwalen en zelfs verongelukken. Dat sluit aan bij Jezus' woorden over weeskinderen. Kinderen die ouderloos zijn, hebben iemand nodig die hen leiding en richting geeft.

Auteur: RB

Liederen

Psalm 21	
Lied 680	(=Gezang 250 LvdK)
Lied 675	(=Gezang 477 LvdK)
Door de kracht	Hemelhoog 222
Ik moet weggaan	Hemelhoog 231
Omdat de Heer verrezen is	Hemelhoog 696
Vlammetjes	Hemelhoog 23
Toen de Heer was opgestaan	Op Toonhoogte 446
Elk oog zal Hem zien	Hemelhoog 720

Auteur: PZ

Ik kan het niet alleen

Inleiding

Levi en papa maken samen een puzzel. Het is een nieuwe puzzel die Levi nog niet eerder gemaakt heeft. Het is een puzzel van een raceauto van 90 stukjes. Levi heeft nog nooit een puzzel met zoveel stukjes gemaakt. Als eerste hebben papa en Levi de stukjes uitgezocht. Levi heeft ze verdeeld in verschillende groepjes. Hij heeft een groepje randstukjes, een groepje lucht en natuurlijk een groepje autostukjes. De rand is gelegd en nu zijn ze bezig met de auto. Na een tijdje zegt papa: 'Levi, ik ga nu wat anders doen. Puzzel jij zelf maar verder.' Levi schrikt ervan. Alleen de puzzel afmaken? Dat kan hij echt niet. Maar papa loopt niet meteen weg. 'Je kunt heel goed puzzelen, Levi, het gaat je vast lukken. Goed naar de stukjes kijken en probeer of ze passen. Soms helpt het om een stukje te draaien. Ik kom straks terug om te kijken hoe het gaat. Als het nodig is, help ik je verder.' Dat stelt Levi gerust. Hij gaat het eerst zelf proberen, maar als het niet lukt weet hij dat papa hem zal helpen.' Levi gaat rustig verder met puzzelen. Met de tips van papa moet het vast en zeker lukken.

In het verhaal van vandaag vertelt Jezus de leerlingen dat Hij naar zijn Vader in de hemel gaat. Ze schrikken ervan. Hoe moet het dan verder met hen? Hoe kunnen ze in God geloven als Jezus niet bij hen is? Dat hebben ze nog nooit gedaan. Ze weten zeker dat het ze niet zal lukken. Jezus laat ze niet meteen in de steek. Hij stelt hen gerust.

'Blijf veel Mij houden en leef volgens de regels die ik jullie geleerd heb. Dat kunnen jullie heel goed. Wees niet bang. Ik laat jullie niet alleen. Ik heb jullie altijd geholpen als je het moeilijk had of als iets niet lukte. Dat zal Ik blijven doen, daarom heb Ik God de Vader gevraagd om jullie een nieuwe helper te geven.'

Een nieuwe helper? De leerlingen zijn benieuwd wie dat zal zijn. De helper waar Jezus het over heeft is de Heilige Geest. De Heilige Geest kun je niet zien. Nu zijn de leerlingen nog verder in de war. Hoe kan iemand die ze niet kunnen zien hen nou helpen? De Heilige Geest is als de wind. Je kunt de wind niet zien, je kunt de wind ook niet vastpakken. Maar je kunt de wind wel voelen. Als je weleens tegen de wind in naar school bent gefietst dan weet je hoe sterk de wind kan zijn.

De Heilige Geest is als de wind. Hij troost je als je verdrietig bent. Hij geeft je moed als je iets moeilijks moet doen.

Jezus zegt: 'God beloofd dat zijn Heilige Geest jullie altijd zal helpen. Net zoals Ik altijd gedaan heb.'

De leerlingen zijn gerustgesteld. Ze weten, als God iets beloofd dan komt het zeker weten goed!

Ook nu helpt de Heilige Geest ons nog. Wanneer je verdrietig of bang bent. Wanneer je iets moeilijks moet doen. Bid tot Jezus en vraag of Hij de Heilige Geest aan jou wil geven om je te helpen. Het maakt de dingen niet altijd makkelijker, maar je kunt erop vertrouwen dat je nooit alleen bent. Door de Heilige Geest is Jezus altijd bij ons.

Auteur: HVM

Jezus blijft op een andere manier

Inleiding

Stel je voor dat je op een zaterdagmiddag een poosje alleen thuis bent. Alle andere gezinsleden zijn even weg. Is het dan een goed idee om een hele zak chips leeg te eten? Of een bak ijs uit de diepvriezer te halen en op te eten? Of om op de dure laptop van je broer een spelletje te doen? Nee he, misschien hebben je ouders wel gezegd: Neem straks gerust wat lekkers, dan is het geen punt. Maar je weet dat de chips voor zaterdagavond zijn, dan is het niet de bedoeling dat je de zak op zaterdagmiddag al leeg eet. Je weet vaak heel goed welke regels je vader en moeder hebben, ook als zij er niet zijn. Je weet wat ze graag willen en daarom doe je dingen wel of soms juist niet. Zelfs als je ouders op afstand zijn, houd je je aan hun regels.

Wie weet hebben jullie wel een auto die opengaat als je op het knopje van de sleutel drukt. Je kunt dan vast gaan zitten, voordat degene met de sleutel zelf er is. Van een afstand kan je de auto openmaken. De afstandsbediening van de tv is ook zo'n voorbeeld. Vanaf de bank kun je een ander programma op tv zoeken of een andere film aanklikken. Je hoeft niet eens zelf naar het apparaat te lopen.

Bijbelverhaal

In het Bijbelgedeelte waar we vandaag van horen legt Jezus allerlei dingen aan zijn discipelen uit. Jezus weet dat Hij bijna zal gaan sterven, Hij weet ook dat Hij zal opstaan uit de dood en dat Hij niet lang daarna naar de hemel zal gaan. Van al deze dingen heb je waarschijnlijk wel eens gehoord. Goede Vrijdag, Pasen en Hemelvaart, feesten die we vieren en aan bij deze gebeurtenissen stil staan. Maar de volgelingen van Jezus wisten het nog niet, het moest nog gaan gebeuren. Jezus vertelt hun voordat alles gebeurt al heel veel, later zullen ze hieraan terugdenken.

Jezus zegt: 'Blijf van Mij houden, dan zul je doen wat Ik van je vraag'. Vergeet Me niet, blijf Mij heel belangrijk vinden. Blijf van elkaar houden zoals je dat van Mij geleerd hebt. Ik zal voor jullie bidden. Ik zal mijn Vader vragen of Hij jullie een andere Trooster, een helper zal sturen die bij jullie blijft als Ik er niet meer ben. Jezus bedoelt de Heilige Geest, de Geest van de waarheid, de Geest van God. De discipelen kennen deze Geest van waarheid al, ze hebben Hem aan het werk gezien toen ze bij en met Jezus waren.

Ik kom terug, Ik zal jullie niet als wezen achterlaten. Een wees is iemand die geen vader en moeder meer heeft. Zo eenzaam zal Jezus zijn discipelen en ons niet achterlaten. Ik kom terug, zegt hij. Na drie dagen stond hij op uit de dood, hij kwam terug! Maar ook als hij naar de hemel zal gaan en daar nu is, zal hij eens terugkomen! Dat belooft Jezus hier ook aan ons. Hij zorgt nu voor ons vanuit de hemel, maar hij komt terug. De wereld, de mensen die niet in Jezus geloven, zullen dit niet zien, niet begrijpen,

maar de mensen die wel geloven zullen weten, voelen en geloven dat Jezus bij hen is.

Judas, een andere Judas dan de man die Jezus verraden heeft, snapt de uitleg van Jezus niet zo goed. Waarom zal Jezus zich niet bekend maken aan de wereld? Jezus legt het heel geduldig nog een keer uit. Als de Heilige Geest in je leven komt, zal de band tussen God, Jezus en de mensen die in hem geloven zo sterk zijn dat het voelt alsof we onder één dak wonen, alsof we in huis met elkaar zijn. Maar mensen die niet zullen geloven die zullen dit niet voelen. Ik vertel jullie dit nu Ik nog bij jullie ben, maar als Ik er niet meer ben, dan zal de Helper het jullie duidelijk maken. Jullie zullen je herinneren wat Ik tegen jullie heb gezegd.

De discipelen weten niet zo goed wat ze ermee moeten. Het zijn ook rare dagen geweest. Ze hebben zoveel meegemaakt met en rondom Jezus. Jezus vertelt hun zoveel, maar ze snappen het niet. Ze zijn ook bang en onrustig. Ze voelen aan dat er vreemde dingen gaan gebeuren. Jezus heeft Petrus net nog gewaarschuwd, het zal allemaal anders gaan dan zij willen en denken. Jezus stelt hen gerust. Mijn vrede geef Ik aan jullie, mijn vrede blijft bij jullie. Ze hoeven niet ongerust te zijn. Ja er gaan vreselijke dingen gebeuren, maar het is goed zo. Mijn vrede is anders dan de vrede, de rust, die de wereld kan geven. Jullie hebben toch geluisterd naar alles wat Ik heb gezegd. Als je van Me houdt, zul je blij zijn dat Ik naar de Vader ga, want de Vader is meer dan Ik.

Ik vertel dit nu aan jullie, zegt Jezus, zodat jullie het geloven als het allemaal zal gebeuren. Jezus weet door God al wat er met Hem zal gebeuren. Hij zegt aan het eind van dit gedeelte: Ik kan niet lang meer met jullie praten, want de heerser van de wereld is al onderweg. Hij heeft geen macht over Mij, maar door alles wat gaat gebeuren zal de wereld weten dat Ik doe wat de Vader wil dat Ik doe.

Ook voor ons is het moeilijk om helemaal te begrijpen wat Jezus bedoelt. Wat fijn om in de Bijbel te lezen en daar steeds meer te leren van wat God ons wil vertellen. Begrijpen en geloven. Leven met Jezus zodat er een band is tussen God, de Geest en ons. Dichtbij en met Jezus leven.

Hij is erbij. Niet zoals bij de discipelen als een mens op aarde, maar in de hemel. Ook daar weet Hij wat er gebeurt. Hij kent onze moeite, pijn en verdriet. Maar Hij is erbij. Hij geeft zijn vrede en zijn rust.

Dit gedeelte uit de Bijbel is moeilijk, maar is ook voor heel veel mensen al een grote troost geweest. Mooi en goed dat wij er ook vandaag over mogen horen en over na mogen denken.

Auteur: CdG

Angst voor verandering

Je bent gewend aan het leven dat je leidt.

Je zit op de basisschool, je hebt je vrienden, je sport, je hobby's.

De weg naar school is een fluitje van een cent. Je fietst er zonder moeite heen en na schooltijd weer terug naar huis. Zonder problemen, hoop ik, want je kijkt na-túúr-lijk ál-tijd goed uit!

Maar dan zit je in groep acht, het laatste jaar op de basisschool...

Dat voelt al een beetje anders misschien, want na dat jaar gaat er wat veranderen.

Je wordt in groep acht voorbereid om naar het voortgezet onderwijs te gaan. Je hebt een school uitgezocht waar je een richting kan kiezen voor het werk dat je later wil gaan doen.

Daarvan staat alles in het teken in groep acht.

Je voelt je groot en verheugt je op de musical aan het einde van het jaar.

Geweldig allemaal, toch?

Geweldig en...ook spannend. Alles was zo vertrouwd en straks wordt alles anders.

Hoe zal dat gaan?

Bijbelverhaal

Jezus heeft een paar jaren met zijn leerlingen door het land gereisd.

Hij heeft hun alles geleerd over God, zijn Vader. Hij heeft hun verteld hoe God wil dat de mensen met elkaar en met God omgaan. Jezus bereidt zijn leerlingen voor op de tijd dat Hij niet meer bij hen zal zijn, wanneer Hij naar de hemel gaat om weer bij God te zijn.

Jezus begrijpt heel goed dat de leerlingen het moeilijk vinden als zij eraan denken dat Hij niet meer bij hen zal zijn. Daarom praat Hij lang met hen.

'Ik heb jullie lief.

Als jullie Mij liefhebben, zal het lukken om je aan alles wat Ik jullie geleerd heb te houden.

Het belangrijkste gebod is dat jullie elkaar liefhebben.

Het is belangrijk dat alles wat Ik heb gezegd, al Mijn woorden, in jullie hart bewaard blijven.

En dat je daar naar leeft, zodat je weet wat je moet doen.'

Jezus weet wel dat het moeilijk is voor zijn leerlingen. Ze hebben zoveel nieuwe dingen geleerd in de afgelopen jaren. En Hij was altijd bij hen om al hun vragen te beantwoorden.

Dan gaat Hij verder met zijn uitleg:

'Als ik naar Mijn Vader ben gegaan, zal ik Hem vragen om een andere helper naar jullie toe te sturen.

Mijn Vader zal jullie de Heilige Geest geven, aan Wie jullie alles kunnen vragen. Hij zal in jullie hart wonen.

De Heilige Geest is Gods Geest. Hij zal jullie de waarheid laten zien en jullie leiden. Zo zal ik toch weer bij jullie zijn, want God de Vader, de Heilige Geest en Ik zijn één.'

De leerlingen horen zoveel nieuwe dingen.

Wordt alles straks anders, als Jezus teruggaat naar de Hemel?

Hoe moet dat dan, als zij vragen hebben?

De Heilige Geest in hun hart... geeft Die dan ook antwoord? Hoe dan?

Kunnen zij wel verder zonder Jezus bij zich hier, op de aarde?

Jezus kijkt de leerlingen liefdevol aan. Hij ziet hun onzekerheid en hun angst.

Maar Hij weet dat zij het allemaal zullen begrijpen, als na zijn dood en opstanding en na zijn Hemelvaart, de Heilige Geest bij hen komt. Die hen zal leiden als zij de wereld ingaan om over Jezus te vertellen. Zij zullen zich dan alles herinneren wat Jezus heeft verteld.

'Wees niet bedroefd', zegt Hij, 'maak je niet ongerust en verlies de moed niet.

Ik zal jullie vrede geven, vrede, zoals je niet in de wereld zal vinden'.

Voor nu vindt Jezus het genoeg. De leerlingen hebben veel om over na te denken.

Hun leven zal veranderen, ze weten nog niet wat er gaat komen, maar zij weten wel dat ze Jezus kunnen vertrouwen...

Slot

Straks is het voor jullie, die nu in groep acht zitten, zover. Dan stap je op de fiets, na een lange zomervakantie, om naar je nieuwe school te gaan.

Je bent daar weer de jongste en je vindt de kinderen in de hogere klassen al best groot.

Maar, kop op... het gaat lukken.

Je krijgt nieuwe vrienden. Je krijgt nieuwe leraren, die jou zullen helpen. Ook zij hebben het beste met je voor.

Vertrouw op wat je geleerd hebt, vertrouw op de toekomst.

Vertrouw bovenal op Jezus! Hij is bij je. Zijn Heilige Geest woont in je hart. Is dat niet fantastisch?

Auteur: RvBvdB

19 mei 2024

Door de Geest van waarheid verbonden met Jezus

Johannes 15: 18-25

Thema: Leven uit de Geest van waarheid

Doel

De kinderen leren dat door de Geest het geloof en de kerk ontstaan en groeien. Maar Christus' kerk krijgt ook te maken met haat en vervolging.

Toelichting

In dit bijbelgedeelte zet Jezus de wereld en degenen die in Hem geloven tegenover elkaar. Christus zelf ontmoette geloof, maar is op aarde ook gehaat en vervolgd om de woorden en daden die Hij in Gods naam spreekt en doet. Iedereen die gelooft in Jezus krijgt met dezelfde reactie te maken. De wereld, dat is iedereen die Christus niet wil aannemen en gehoorzamen als Heer, zal proberen de Geest van Pinksteren tot zwijgen te brengen. Er is maar één wapen tegen de wereld: getuigen van Gods reddende liefde.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Het is niet waar!

Richtlijnen: Wat doen kinderen wanneer ze niet naar een ander willen luisteren, omdat hij of zij iets zegt dat gemeen is. Ze stoppen hun vingers in hun oren, schreeuwen erdoorheen of delen misschien een klap of duw uit.

Ze willen hoe dan ook dat die ander ophoudt. Het is niet waar wat ze zeggen.

Vertel aan de jongste kinderen de geschiedenis van Pinksteren. Leg de nadruk op de mensen die met de apostelen spotten. Ze geloven niet wat zij over Jezus vertellen. In hun ogen kan dat niet kloppen. Petrus getuigt, net als de anderen die Gods Geest hebben ontvangen. Ze vertellen de waarheid, Gods waarheid voor ieder mens: God houdt van jou en vraagt jou om veel van Hem en de mensen om je heen te houden. Dan word je echt gelukkig.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Ze zullen ook jullie vervolgen

Richtlijnen: Jezus waarschuwt zijn leerlingen dat geloven niet alleen maar mooi is. Het lijkt prachtig om te weten dat God jou redt en je schuld vergeeft. Dat je voor altijd zijn kind mag zijn. Dat wil toch iedereen? Nee, zegt Jezus. Kijk maar naar Mij. De Joodse leiders willen Mij uit de weg ruimen, anderen maken Mij het leven moeilijk.

Vanaf Pinksteren gaan jullie over Mij vertellen over heel de aarde. Veel mensen zullen luisteren en in Mij geloven. Maar er zal ook verzet zijn: de wereld zal ook jullie haten. De wereld betekent: de mensen die weten wie Jezus is, wat Hij zegt en doet, maar zo niet willen leven. Ze weigeren te geloven dat Christus en zijn volgelingen de waarheid spreken en voorleven. We zien op Pinksteren de kracht van de Geest van waarheid: duizenden worden gedoopt, Gods kerk groeit en trekt velen aan. Maar is ook spot en ongelof: ze zullen wel dronken zijn. Net als in het aardse leven van Jezus is er verzet tegen de waarheid. Wat kun je daar tegen doen, ook vandaag? Blijven getuigen en de waarheid liefdevol laten zien!

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Geloof en haat in de wereld

Richtlijnen: Als wij leven als christenen zijn wij vertegenwoordigers van God en Jezus Christus op aarde. Wij maken het Evangelie hoorbaar en zichtbaar. Dat werkt iets uit. Op Pinksteren zien we dat de Geest oplevert, dat mensen Jezus leren kennen en zijn waarheid erkennen. In dit bijbelgedeelte legt Jezus uit, dat zijn leerlingen, wanneer ze zijn getuigen zijn, ook een andere reactie zullen ontmoeten. Ze zullen worden gehaat door de wereld. De wereld, dat is iedereen die Christus niet wil aannemen en gehoorzamen als Heer, zal proberen het getuigenis van christenen tot zwijgen te brengen. Ze willen koste wat het kost vasthouden aan hun eigen ideeën en opvattingen, ook al gaan die voorbij aan Gods reddende liefde. Ze vinden God te veeleisend. Ook dat begint direct op Pinksteren: ze zullen wel dronken zijn.

Ondervinden de jongeren zelf de zegen van de Geest van waarheid? Merken ze ook de haat van de wereld tegen die Geest? Zo ja, op welke manier? En hoe reageren ze?

Extra bijbelgedeelte: Openbaring 3:7-11

De kerk van Filadelfia is klein, maar trouw. Jezus zal maken dat ze niet zal bezwijken onder de verdrukking en verleiding van haar ongelovige omgeving.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Algemene inleiding

'Want de Geest spreekt alle talen en doet ons elkaar verstaan'

'Want de Geest doorbreekt de grenzen die door mensen zijn gemaakt'

Bij de Heilige Geest denken we eerder aan verbroedering en wederzijds begrip dan aan haat en vervolging. Toch loopt Jezus' les over de haat van de wereld voor Hem vanzelfsprekend uit op de belofte van de Heilige Geest.

We hebben in de afgelopen weken en in de voorgaande gedeelten wel gemerkt dat het sterven van Jezus niet meer ver weg is, omdat de vijandschap tegen Hem steeds groter is geworden. Jezus bereidt de discipelen voor op de vijandschap die zij ook kunnen verwachten.

Vers voor vers

- Vs. 18 Jezus waarschuwt de discipelen voor 'de wereld'. Indrukwekkend: Zijn conflict lijkt alleen met de Joodse leiders te zijn. Maar 'de wereld' is iedereen die God en de Zoon niet erkent. Hij is dan ook gekomen om voor iedereen de weg naar God vrij te maken. Op Goede Vrijdag, en in de rest van de (kerk-) geschiedenis zal dan ook blijken dat de haat niet ras- of plaatsgebonden is. En het zal niet lang duren voor de haat tegen Jezus zich op de volgelingen zal richten. Nog altijd een goed uitgangspunt: Als je om je geloof benadeeld wordt, bedenk dan dat juist daarin Jezus de eerste was.
- Vs. 19 En dit is de logica: Wie samen met 'de wereld' tegen God kiest, hoort er in de wereld bij. Wie in de Zoon gelooft hoort er dus niet bij. Vandaar de haat.
Let op met de woorden 'ik heb jullie uit de wereld weggeroepen'. Daar is vaak van gemaakt dat je dus afstand moet houden. In een klooster, bijvoorbeeld. Maar daar gaat het hier niet om. Het gaat erom dat je weggeroepen bent uit de 'gelederen' van de wereld. Over naar het andere kamp. De hele opdracht is juist om in, maar niet van de wereld te zijn, en daar te getuigen.
- Vs. 20 Als Hij lijdt, en jij volgt, dan kan je niet verbaasd zijn als je dezelfde haat oproept als Hij. Gelukkig is het tegendeel ook waar: Je zult iedereen die wel naar Jezus luistert als een vriend en bondgenoot leren kennen.
- Vs. 21 Wat zit er achter de haat tegen Jezus en de discipelen? Dat 'de wereld' de Vader niet kent. Zeker, ze kunnen Hem wel kennen uit het Oude Testament, maar ze hebben van Hem heel iemand anders gemaakt. Een God die het leven zwaar maakt met wetten en straffen. In plaats van een Schepper die begaan is met zijn maaksel, en er alles aan doet om hen te bereiken en een goede toekomst te geven.
- Vs. 22vv Jezus heeft alles gedaan om hen over de streep te trekken: Hij is het gesprek aan blijven gaan, tot het eind toe (22), en heeft het niet bij woorden gelaten, maar ongehoorde dingen voor hen gedaan. Maar ja – als je de Vader haat, haat je de Zoon, en andersom.
- Vs. 25 Vergelijk Psalm 69:5. Vervullen: De dingen die gebeurd zijn (afwijzing en haat), de dingen die op het punt staan te gebeuren (verraad en kruisiging) zijn Jezus niet maar als noodlot overkomen. Hij wist wat Hem te wachten stond, want Hij kende zowel de profetie als het besluit van God. De mensen dachten Jezus te vermoorden, maar Jezus wist dat Hij zijn leven af ging leggen.
- Jezus ontvangt haat, die gaat uitlopen op vervolging en dood. En Hij waarschuwt de discipelen dat het dus onvermijdelijk is dat zij, achter Jezus aan, ook niet met open armen ontvangen zullen worden. Juist daarom is de uitstorting van de Heilige Geest zo belangrijk voor Jezus.
- Vs. 26v De Heilige Geest is hier allereerst de 'pleitbezorger'. Een pleitbezorger was een soort advocaat die het voor je opneemt in de rechtbank. En hier zal het er dus op slaan dat de Heilige Geest, wanneer je met haat en afwijzing wordt geconfronteerd, het voor je opneemt. Door je de woorden in de mond te leggen, of door te werken in het hart van wie je aanvalt, bijvoorbeeld.
Het tweede is dat Jezus de Geest vanaf de Vader zal zenden. Dit is een van de plaatsen waar je door voelt klinken hoe Jezus er naar uitkijkt om de Geest te zenden. Maar voor die tijd moet er nog zoveel gebeuren!
De Geest van de waarheid. Zo noemen we de Heilige Geest niet vaak, maar wat een rake beschrijving! Kijk naar de Pinkstertoespraak van Petrus. De ene dag zitten de apostelen nog verward en bang binnen. Maar met Pinksteren getuigt Petrus helder, krachtig en zonder angst van Jezus. Dezelfde Petrus die Hem driemaal verloochende. Die vrijmoedigheid, die soms ongezoeten waarheid, dat is het werk van de Heilige Geest.
Wat hebben we die Heilige Geest hard nodig in onze tijd! Er zijn zoveel redenen waarom ook wij vaak niet voor Jezus uitkomen, we zijn zo vol van angst en verwarring over wat we (nog?) geloven dat we vaak nauwelijks verstaanbaar zijn. Niet vreemd natuurlijk, want wat Jezus hierboven heeft voorzegd is nog altijd waar. Als je van Hem bent, ben je niet van 'de wereld'. En dat zal de wereld je linksom of rechtsom laten voelen. Dat houd je nooit vol. Blijf dus vragen om de pleitbezorger en de Geest van de waarheid.

Auteur: KS

Liederen

Psalm 87

Lied 678

Lied 683

Vlammetjes

Ied're dag, ieder uur

't Is feest vandaag

Vuur uit de hemel

Vul mij met uw Geest

Een rivier vol van vrede

Gods Heilige Geest

(=Gezang 39 LvdK)

Hemelhoog 237

Op Toonhoogte 443

Op Toonhoogte 445

Op Toonhoogte 449

Op Toonhoogte 448

Opwekking voor kinderen 144

Opwekking 221

Auteur: PZ

Het is niet waar!

Inleiding

Lotte heeft tranen. Ze is per ongeluk met haar fiets tegen Bram aangereden. En nu is Bram boos naar de juf gegaan. 'Juf! Lotte wilde mij pijn doen en ze fietste heel hard tegen mijn benen aan!' Bram heeft pijn, hij is boos. Maar Lotte heeft het niet expres gedaan. En nu krijgt ze de schuld. De juf denkt dat Lotte echt Bram pijn wil doen. De juf wil praten met Lotte en met Bram. Maar Lotte steekt haar vingers in haar oren. Ze wil Bram niet horen, het is niet waar wat hij zegt. Ze gelooft hem niet.

Bijbelverhaal

Op een avond, wanneer er veel discipelen bij elkaar in een huis Pinksterfeest aan het vieren zijn, gebeurt er iets bijzonders. Zij horen een vreemd geluid, het lijkt alsof het hard begint te waaien. Ook zien ze vlammen boven de hoofden van de discipelen verschijnen. Zoiets hebben ze nog nooit gezien. Iedereen in het huis krijgt de Heilige Geest. Zij willen heel graag aan andere mensen van God vertellen.

'Moet je horen, moet je kijken!', zegt de vader van Samuël. 'Dit begrijp ik echt niet, deze mannen praten toch altijd in een ander taal dan wij? Nu kan ik ze gewoon verstaan!'. Alle mensen komen kijken en luisteren naar de discipelen. De discipelen kunnen niet meer stoppen met vertellen over de bijzonder prachtige dingen die God doet. En alle mensen die luisteren, waar ze ook wonen, welke taal ze ook praten, kunnen het gewoon allemaal verstaan.

'Wat moeten we nu, wat gebeurt er?', vraagt Samuëls vader. 'Ah joh, ik denk dat ze een beetje te veel wijn op hebben', lacht een andere meneer. Veel mensen begrijpen er niets van. Er zijn mensen die verbaasd zijn, er zijn boze mensen die hun handen voor hun oren houden en er zijn mensen die hard beginnen te lachen. Zij geloven niet wat de discipelen vertellen. Het kan niet waar zijn.

Dan stapt Petrus naar voren, hij zegt: 'Luister, we hebben niet te veel wijn gedronken, het is nog erg vroeg. Vandaag is de Heilige Geest gekomen. Hij wil dat we praten over wat Jezus heeft gedaan, hoeveel Hij van ons houdt. Het is 'eerlijk en echt' wat we vertellen en daarmee kunnen we niet meer stoppen!' 'Wij willen aan iedereen vertellen dat God van mensen houdt, dat mensen van Hem moeten houden en van elkaar houden. Dan wordt iedereen gelukkig!' Wat een eerlijk en goed bericht is dat!

Auteur: KvdG

Ze zullen ook jullie vervolgen

Vandaag is het Pinksteren!

Er is een lied wat zingt: Zoals die morgen was het nooit geweest, geluid als van een sterke wind. Tongen van vuur zag men dat Pinksterfeest. Gods Trooster kwam, de Heilige Geest.

De mensen die daar waren, kregen hoop gered te worden door God Geest. Duizenden ontvingen daar de doop, herboren door Gods Heilige Geest.

Pinksteren is een feest dat soms zo moeilijk uit te leggen is. Geluid als van de wind. Tongen van vuur, een duif, Trooster, helper. Soms begrijpen we het zelf niet en leg het dan maar eens uit aan anderen.

De vrienden van Jezus waren bij elkaar, dit was een opdracht die Jezus hun gegeven had, voordat Hij naar de hemel ging. Op de morgen van het Pinksterfeest kwam Gods Geest op hen/bij hen/in hen en konden ze aan heel veel mensen vertellen over Jezus. Joden overal vandaan hoorden de boodschap over Jezus en over bekering in hun eigen taal. Ze hoorden het, kwamen tot geloof en lieten zich dopen. Prachtig!

Zeker, heel mooi, goed, een groot geschenk van God. Maar er is een maar. De Geest van Pinksteren blijft, die gaat nooit meer weg. Mensen zullen door de Geest, via mensen, boeken, berichten op radio, tv, social media en nog veel meer, over God horen. Mensen zullen tot geloof komen, mensen zullen gedoopt worden. Maar! Maar er zullen ook altijd mensen zijn die dit niet doen. Die het niet willen horen, die niet willen geloven, die hun leven niet zo om willen gooien als God dat van hen vraagt. Die mensen zullen vijanden zijn van de mensen die wel geloven.

Jezus vertelt en leert zijn discipelen hier al over als Hij nog op aarde is, nog voordat Hij sterft aan het kruis. Wat Hij vertelt staat in de Bijbel, wij kunnen dit lezen. Lezen als informatie, maar ook lezen als troost.

Jezus zegt: Als de wereld je haat, denk er dan aan dat ze Mij eerder haatte dan jullie. Met de wereld bedoeld Jezus dan iedereen die niet bij God wil horen. Dat kunnen burens zijn, familie van je, mensen op school, maar ook regeringen van landen, groepen mensen.

Jezus zegt: Ik heb jullie uit de wereld geroepen. Jullie geroepen om niet meer bij de wereld te horen, maar bij Mij. Daarom zal de wereld jullie haten.

Haat is een heftig woord. Haat gaat verder dan grappen over iets maken, iemand beledigen, iemand buitensluiten. Haat is dieper.

Jezus zegt: een slaaf is niet meer dan zijn meester. In dit voorbeeld is Hij zelf de Meester en zijn de mensen die in Hem geloven de slaven.

Ze hebben Mij vervolgd, legt Jezus uit, dus zullen ze ook jullie vervolgen. De mensen die Hem wel volgen zullen zich met Hem verbonden weten. De gelovigen zullen zich in elkaar herkennen en bondgenoten zijn. Ze zullen samen niet altijd winnen of zo sterk zijn dat hen niets gebeurt.

Maar ze zullen bondgenoten op aarde hebben en een grote Bondgenoot in de hemel.

Jezus is voor iedereen op aarde gekomen. Hij heeft tijdens zijn leven heel veel gesproken met belangrijke Joodse leiders. Hij heeft hun de woorden en de wil van God uitgelegd, maar ze wilden die niet horen, ze wilden die niet geloven. Ze hadden hun eigen regels, daar paste Jezus niet bij.

Jezus weet wat er met Hem zal gaan gebeuren, maar Hij weet ook waarom het zal gebeuren. Al in het Oude Testament is voorspeld dat de mensen Hem zonder reden zullen haten. Het hoofdstuk dat hierna in de Bijbel staat, begint met de volgende woorden van Jezus: Dit alles heb Ik tegen jullie gezegd om te voorkomen dat jullie je geloof verliezen.

Dat was voor de mensen toen, maar ook voor de mensen nu.

Vandaag mogen we denken aan de dag dat de Geest van God werd uitgestort op de discipelen. Petrus ging er prachtig van preken. Duizenden mensen kwamen tot geloof op één dag. Maar daarna ging het gewone leven wel verder. Mensen moesten aan het werk, moesten terug naar hun huizen en families. Soms waren ze de enige in hun omgeving die geloofden, soms raakten ze hun werk kwijt. Sommigen zijn gedood, omdat ze in Jezus geloofden.

Ook nu zijn er landen op de wereld waar het heel moeilijk is om te geloven. Bijbels zijn niet overal te koop. Bij elkaar komen om te zingen, te bidden, de Bijbel te lezen, in sommige landen is dit verboden. Verdrietig en moeilijk, maar... Jezus wist het al, hou vol, het hoort erbij, Ik ben erbij! Dat leert Hij ons in het bijbelgedeelte van vandaag.

Ook in Nederland in 2024 is het niet altijd makkelijk en normaal om in Jezus te geloven. Sommige kinderen vinden je misschien raar, omdat je naar de kerk gaat in plaats van naar de voetbal op zondagochtend. Bijbellezen? Dat is toch voor oude mensen? Vloeken en zomaar 'Jezus' zeggen is voor veel mensen en kinderen normaler dan het geloof in Hem.

Geloven is niet makkelijk. Ons hoofd wil alles zo graag begrijpen, dingen moeten logisch zijn. Dat is met het geloof niet altijd zo. Met hardlopen kun je oefenen, goed trainen, de juiste dingen eten en dan kan je er beter in worden. Je kunt er zelf iets voor doen. Bij geloven werkt dat anders, dan gaat het niet om wat je allemaal doet. Het wordt niet makkelijker als je meer uren bidt, zingt of uit de Bijbel leest.

Maar hou vol, wees niet bang, sta er niet van te kijken, zo is het en Ik ben erbij, zegt Jezus.

Het feest van Pinksteren wil ons dat vandaag leren, het zal niet makkelijk zijn geloven in Jezus, maar Hij is erbij!

Auteur: CdG

Geloof en haat in de wereld

Vandaag is het Pinksteren, maar toch gaan we in het verhaal even terug naar de tijd, kort voordat Jezus gevangen werd genomen en aan het kruis stierf.

Tijdens en na de laatste maaltijd die Jezus met zijn leerlingen gebruikte, heeft Hij hun nog veel uitgelegd. Vorige week hebben we kunnen horen dat Jezus beloofde de Heilige Geest te sturen, als Hij naar zijn Vader in de hemel terug zou zijn gegaan. De Heilige Geest zal hun helper zijn, als zij over Jezus gaan vertellen. Want dat is de taak die Jezus hun geeft.

Je moet niet denken dat zij dat wel even zullen gaan doen. Daar zien zij heel erg tegenop! Hoe moeten zij dat doen? Je denkt toch niet dat iedereen gaat geloven wat zij komen vertellen? Bovendien hebben zij geen opleiding gehad om goed te kunnen preken. Ze zijn eenvoudige mannen, al hebben er wel een paar een opleiding gehad. Maar ook dat zegt niet dat je vrijuit over Jezus kan vertellen.

Maar Jezus heeft gezegd dat het wel goed komt als de Heilige Geest eenmaal bij hen is gekomen. De Heilige Geest zal hun de juiste woorden geven. En hen enthousiast maken om op reis te gaan. Om het verhaal van Jezus door te geven.

Jezus is nog niet klaar met spreken, Hij wil de leerlingen nog zoveel vertellen om hen voor te bereiden op het leven zonder Hem hier op aarde.

‘Ik moet jullie nog meer vertellen,’ zegt Jezus. ‘Jullie weten dat er veel mensen zijn die Mij haten. Zij houden vast aan hoe zij altijd gedacht hebben over God.

Zij kennen alleen de verhalen van voordat ik over mijn Vader kwam vertellen.

Zij hebben God gemaakt tot een God die alleen maar dingen verbiedt en de mensen straft.

Ik vertel nu over een liefdevolle God en over vergeving van de zonde. Die mensen denken helaas dat zij gelijk hebben en daarom haten ze Mij.

Ik bereid jullie er op voor, dat dit ook met jullie zo zal gaan.

Heel veel mensen zullen zich verwonderen over wat jullie vertellen over Mij en over mijn Vader. Zij willen ook bij Mij horen en hun leven veranderen.

Maar er zullen ook mensen zijn die jullie haten om wat je zegt. Zij geloven het niet en willen ook niet dat jullie ermee doorgaan. Maar ik zal bij jullie zijn door de Heilige Geest. Die zal jullie moed geven en sterk maken. Hij zal jullie de juiste woorden in je hart geven.’

En dat is ook gebeurd op het Pinksterfeest, toen de Heilige Geest op de leerlingen neerdaalde en in hun hart kwam. Vol enthousiasme vertelden zij aan alle mensen in Jeruzalem over Jezus.

En er waren heel veel mensen! Het Loofhuttenfeest werd gevierd in Jeruzalem, waar mensen overal vandaan

naar toe waren gekomen, zelfs uit het buitenland. En het wonderbaarlijke was, dat al die mensen in hun eigen taal verstonden wat er werd gezegd.

Er kwamen drieduizend mensen tot geloof en zij lieten zich allemaal open.

De apostelen (zo heetten de leerlingen vanaf toen) konden nu ook wonderen doen en mensen genezen. De mensen die zich bekeerd hadden, bleven bij de apostelen. Zo ontstond het begin van de Christelijke Kerk, waar de mensen alles met elkaar deelden.

Het was een goede tijd en er kwamen steeds meer mensen bij die gered wilden worden.

Maar al gauw kwamen de leiders van de synagoge naar hen toe. Zij waren er fel op tegen wat de apostelen allemaal vertelden en toen kwam de haat erbij...ze werden ondervraagd en opgepakt. Maar toen ze vrijkwamen gingen zij toch weer door, ze gingen de wereld in.

De apostelen kwamen ook naar Europa en zie daar... de kerk groeide en groeide...

Nog steeds wordt over Jezus verteld en waarom Hij leefde. Hij is onze Redder, Hij heeft voor ons de straf gedragen aan het kruis. Zo heeft Hij het weer goed gemaakt tussen God en ons.

Het verhaal van Jezus heeft zelfs ons bereikt in Nederland. En ook jou.

Wij horen ook bij Jezus. En... wij zijn de apostelen van nu. Tegenwoordig groeit de kerk hier niet meer zo. Er sluiten veel kerken, omdat er te weinig mensen komen.

Heb jij weleens het gevoel dat de Heilige Geest bij je is? Vertel jij weleens iemand over Jezus?

Dat is vaak lastig hè? Misschien word je uitgelachen, of pesten ze je ermee dat je naar de kerk gaat. Je hoeft op jouw leeftijd niet zoals de apostelen, de straat op om te evangeliseren.

Maar misschien zijn er situaties dat je ervoor uit durft te komen dat je van Jezus houdt en in God gelooft.

Een meisje van 18 jaar vertelde, dat zij met vrienden een etentje had bij iemand thuis.

Allemaal hadden ze een christelijke opvoeding gehad. Maar toen ze gingen eten werd er geen stille gegeven om te bidden. Zij zei toen dat ze graag even wilde bidden en danken voor het eten. ‘O prima, je mag het ook hardop doen, hoor,’ zei haar vriendin. Oeps, dat was wat anders, maar ze deed het toch. Durf jij dat ook?

Auteur: RvBvdB

26 mei 2024

God scheidt de aarde uit de chaos

Genesis 1:1-13

Thema: Licht uit de duisternis

Doel

De kinderen laten zien dat God het Licht is en dat Hij de aarde met alles wat daarop leeft heeft bedacht en gemaakt.

Toelichting

De eerste verzen van de Bijbel zijn heel sober. In grote lijnen wordt het wonder van de schepping van hemel en aarde verteld. De aarde is eerst woest en doods, een duistere oervloed, het niets. Dan zweeft Gods Geest erover en spreekt God zijn woord. De wereld komt er, doordat God die bedenkt, doordat Hij zijn woord spreekt en doordat Hij laat gebeuren wat Hij zegt. Zo ontstaan het onderscheid van dag en nacht (licht), de scheiding van hemel en aarde (hemelgewelf) en de scheiding van zee en droog land, waarop planten en bloemen kunnen groeien. Niets bestaat buiten God om. Daarom geven we aan Hem alle eer voor de wereld waarin wij leven.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: God heeft alles gemaakt

Richtlijnen: De jongste kinderen hebben geen duidelijk besef van tijd. Vertel aan hen eenvoudig, dat 'vroeger' er nog niets bestond. Geen mensen, geen dieren, geen wereld om op te wonen, geen zon, maan en sterren. Alleen God bestond. God heeft toen een mooie wereld bedacht en gemaakt. God schiept alles door te zeggen dat Hij wil dat het komt. En dan is het er. Leg de nadruk op Gods grootheid en liefde bij het maken van alle dingen.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: God schiep hemel en aarde

Richtlijnen: Sta met de kinderen eerst stil bij Genesis 1:1. De aarde was woest en doods, een duistere oervloed. Het is een grote chaos waar leven onmogelijk is. Hoe stellen de kinderen zich dat voor? Dan bedenkt God dat Hij het anders wil. Hij wil een mooie wereld waar Hij van kan genieten. Eerst komt er licht. Zonder licht is er geen leven. Dan het scheiden van hemel en aarde, het scheiden van zee en land en het bekleden van het land. Het gebeurt precies zoals God het zegt. Zo machtig is onze Heer! Hij is de grote Kunstenaar en Bouwer van alles dat bestaat!

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: God, de architect van hemel en aarde

Richtlijnen: Met de jongeren uit de bovenbouw kun je heel goed dit bijbelgedeelte lezen. Zo zien zij dat in stappen de wereld ontstaat door Gods ingrijpen: van een grote, duistere chaos, het niets, naar een groene wereld in Gods stralende licht. Daarnaast kun je uitleggen dat de Bijbel niet tot in detail verteld hoe alles precies is ontstaan (de Bijbel geen biologieboek), maar oproept tot geloof en het prijzen van God (de Bijbel is een geloofsboek). Eén ding is duidelijk: de wereld is niet toevalig ontstaan, maar door God gewild. We merken daarin zijn liefde voor alles dat leeft. Als we de schepping zien, gaan we, als het goed is, de Heer eren en voor Hem leven. Hij heeft ons gemaakt en zorgt voor ons.

Extra Bijbelgedeelte: Psalm 100

(In vers 3 lezen we de kern van Genesis 1: 'Hij heeft ons gemaakt en Hem behoren wij toe, zijn volk zijn wij, de schapen die Hij weidt. Kom zijn poorten binnen met een loflied')

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Inleidende opmerkingen:

Genesis 1 is geen natuurkundeles, maar een evangelie van bemoediging. De poëtische vorm geeft al aan dat hier geen sprake is van een beschrijvend journaalverslag. Genesis 1 (dat doorloopt tot en met 2:3) is een enthousiast gedicht, dat mag worden opgevat als lofprijzing op God en zijn goede schepping. Het is een trieste misvatting dat Genesis 1 om deze reden niet echt over historie zou gaan. Dat God een goede en leefbare aarde schiep uit chaos, mogen we beleven als een feitelijke heilsdaad en een dagelijks aanwijsbare blijk van zijn majesteit. Wie echter met de Bijbel in de hand wil concurreren met natuurkundigen, geologen en biologen, wedt mijns inziens op het verkeerde paard en zal die strijd vroeg of laat verliezen. Dat is helaas al te vaak gebeurd, met – haaks op wat men zo goed bedoelde – schade voor de zaak van Gods Koninkrijk tot gevolg. Liever houd ik mij bij het adagium van een hoogleraar uit mijn studietijd: 'De wetenschap leert ons over het proces van de dingen. Over oorsprong en zin daarvan leert zij ons niets.'

Voor dat laatste is ons het Woord van onze God geschonken. En hoe! Over de oorsprong van deze aarde en alles daarop is Genesis 1 glashelder: het is allemaal 'gewild'. Dat geldt voor mensen, maar ook voor de dieren, planten, sterren, dag en nacht enz. Een sprekende God riep het alles in het aanzijn. En Hij gaf er een zin aan. Goed om al vast te bedenken dat daarbij niet de schepping van de mens het hoogtepunt vormt, maar de met de zevende dag geschonken rust. Maar daarover in volgende Achtergronden meer...

Tot slot zij hier vermeld dat de Bijbel meerdere, onderling verschillende scheppingsoverleveringen kent. Zo begint in Gen. 2:4 een tweede scheppingsverhaal, dat begint met de plaatsing van de door God geformeerde mens in een paradijsstuin (hof van Eden). Daaromheen worden vervolgens vegetatie en dieren geschapen. Wie in de Bijbel natuurkunde of aardrijkskunde wil lezen, raakt met de vele onderlinge verschillen in de knoop. Wie zoekt naar rijke verkondiging over God en zijn bedoelingen met zijn schepping en schepselen, kan zich eindeloos laven. Zo ook aan Bijbelgedeelten als Psalm 8, 74:13-17, 104, 136; Job 38 en 39, met dikwijls ook nadruk op het voortgaande en onderhoudende scheppende werk van God.

Bij het Bijbelgedeelte

We beginnen bij het begin. Vers 1 kun je lezen als een soort opschrift boven het verhaal of als een zelfstandige, eerste handeling van God. In het eerste geval schetst vers 2a de chaotische situatie voordat God ging scheppen. De tweede keuze veronderstelt dat God eerste scheppingsactie een chaotisch heelal (inclusief aarde) voortbracht, waarin Hij vanaf vers 3 al sprekend ordening aanbrengt. In het licht van moderne discussies rond ouderdom van de aarde, evolutie etc., is de tweede optie interessant. Ook bij de eerste optie is er overigens een soort van voorbereidende fase. In vers 2b lezen we over de koesterende en beschermende aanwezigheid van Gods Geest over de oervloed. Mooi is de NBV-vertaling 'woest en doods' in vers 2a, vanwege het behoud van de onheilspellende oo-oe klanken van het Hebreeuwse 'toohoe waboohoe'. Enkel uit die klanken begrijp je al: Daar kan geen leven ontluiken en daar kan geen leven voortbestaan.

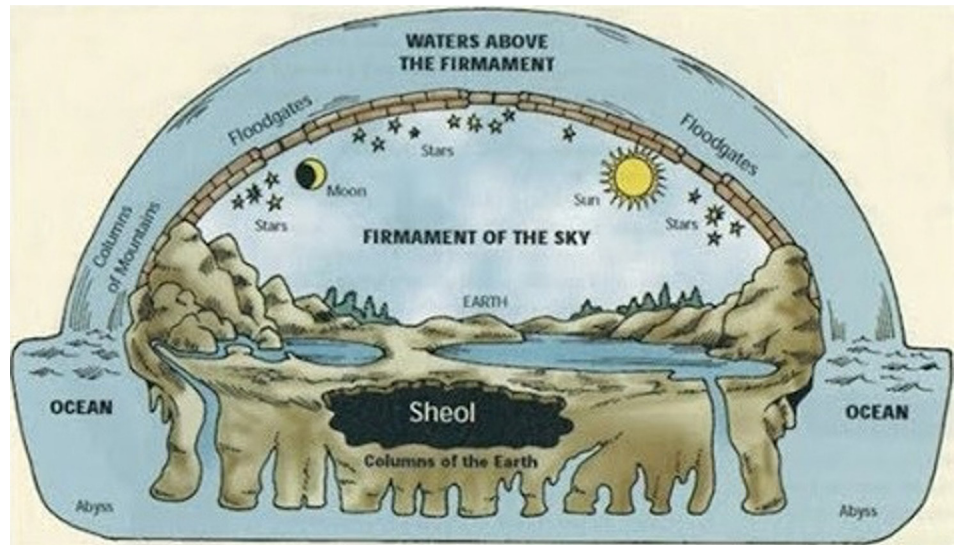
Vanaf vers 3 beginnen Gods scheppingshandelingen en de scheppingsdagen. Let op: het betreft in strikte zin zes scheppingsdagen en acht scheppingshandelingen. Voer genoeg voor bijbelwetenschappers om een complexe ontstaansgeschiedenis te vermoeden. Ook de 'gecombineerde eindvorm' heeft een betekenisvolle structuur. Zowel de derde als de zesde dag (beide een 'fase' in de schepping voltooiend) bevatten namelijk twee scheppingshandelingen, die onderling nauw verweven zijn.

Dat Genesis 1 een gedicht is, zien we aan de met enige variatie in alle alinea's herhaalde reeks van dichtelijke formuleringen:

- God zei: 'Laat.../laten...'
- God maakte/schiep.... – En zo gebeurde het
- (En Hij noemde ...; vers 5, 8, 10)
- (God zegende ze ...; vers 22, 28)
- En God zag dat het goed was
- (herhaling van bovengenoemd schema; vers. 11 e.v., 26 e.v.)
- Het werd avond en het werd morgen. De dag.

'Scheppen is scheiden', zo maken de eerste drie scheppingshandelingen duidelijk. Op de eerste dag (verzen 3-5) wordt het licht geschapen. Licht staat in de Bijbel voor leven en alles wat daarmee samenhangt. Licht is ook energie en warmte en staat daarmee aan de basis van alles. Door deze eerste scheppingsdaad kunnen ook licht en duisternis worden gescheiden. Let er op dat God zelf de 'dag' en 'nacht' hun naam geeft en daarmee hun wezen en bestemming aanduidt.

De tweede scheppingshandeling (tweede dag; verzen 6-8) is binnen ons moderne wereldbeeld wel heel moeilijk te begrijpen. God schiep een gewelf (oudere vertalingen: 'uitspansel') dat de watermassa's daaronder scheidt van die daarboven. Ook met deze handeling wordt een deel van de eerdere 'chaos' bezworen, met als gevolg dat er onder het geschapen gewelf een leefbare ruimte ontstaat. Hoe dat er volgens dit beeld kwam uit te zien? We moeten ons dan verplaatsen in de oude oosterling die de aarde zag als een plat vlak, staande op pilaren in een enorme watermassa (zie bijv. Psalm 93). Boven de aarde was een soort koepel, het 'gewelf' waarover deze scheppingshandeling gaat. Langs die koepel bewogen zon, maan en sterren (vers 14 e.v.). Ook boven deze koepel bevonden zich grote waterpartijen die naar beneden kwamen als 'de sluisen van de hemel' zich openden (zie Gen. 7:11).

Vanaf vers 9 maakt God voor een derde keer scheiding, opdat er een leefbare aarde ontstaat. Doordat op Gods spreken het water zich op vaste plaatsen verzamelt (zeeën en meren), komt er droog land vrij. Ook deze beiden ('aarde' en 'zee') krijgen hun naam van God zelf. Daarop volgt vanaf vers 11 (eveneens op de derde dag) direct een scheppingshandeling die een volgende scheppingsfase inleidt. Nadat door Gods scheidende daden hiervoor als het ware 'het toneel' is opgezet, is het nu tijd voor de schepping van wat dit toneel moet vullen. Als eerste betreft dat een rijke variatie van planten en bomen. Let op de toevoeging 'met zaad erin' oftewel: vol potentie voor groei en toekomst!

Vers voor vers

- Vs. 1 'In het begin schiep God ...' De eenvoudige, eerste zin van de Bijbel is een evangelie op zich. In scheppings-tradities van de volken rondom Israël werd de aarde geschapen in een strijd tussen meerdere goden en andere (kwade) machten of oermonsters. De Bijbel zet radicaal anders in. Ogenschijnlijk zo simpel: 'In het begin schiep God...'. Het hier gebruikte werkwoord wordt in de Bijbel enkel voor God gebruikt, hetgeen de radicaliteit van deze scheppingsvisie extra benadrukt. Dezelfde God, die Israël had leren door de bevrijding uit het slavenhuis Egypte en zijn verdere genadige omgang met zijn volk, is degene die achter de hele werkelijkheid staat en die deze draagt en bewaart.
- Vs. 1 '... de hemel en de aarde.': Hier op te vatten als aanduiding van de hele schepping die in het vervolg wordt beschreven, zoals wij spreken over 'het heelal'. Met 'de hemel' is hier dus niet de eeuwige woonplaats van God en zijn engelen bedoeld.
- Vs. 2 '... en over het water zweefde Gods Geest.': Het Hebreeuwse werkwoord is hetzelfde als in het bekende vers Deut. 32:11, met het beeld van God als een adelaar die boven zijn jongen zweeft. Ook daar heeft het de betekenis van bescherming en voorbereiding of toerusting (de jongen moeten leren vliegen).
- Vs. 3 'Laat er licht zijn': De schepping door het spreken van God is een uniek gegeven in Genesis 1. Wat een prachtige gedachte! Wanneer God iets wil en het uitsprekt, is het er. In de context van het oude Oosten, waarin de macht van het woord heel concreet werd gedacht (bijv. t.a.v. vervloeking en magie), moet dit zeer bevrijdend hebben geklonken. Gods scheppende spreken is de grond van ons bestaan en dankzij dat spreken mogen we ons geborgen en gedragen weten.
- Vs. 4 'God zag dat het licht goed was...': Licht is in de Bijbel vaak verbonden met Gods aanwezigheid (vgl. Jes. 9:1; Ps. 27:1). Daarentegen staat het duister voor een leven waarbij God afwezig is (Job 30:26). Is het daarom dat God in dit vers het licht 'goed' noemt, maar dit niet van het duister wordt gezegd? Het is een opmerkelijke variatie ten opzichte van andere scheppingsdaden en -dagen.
- Vs. 5 '... Het werd avond en het werd morgen...': De Joodse dagindeling begint 's avonds als het donker wordt. Anders dus dan wij, die met de 'ochtendstond' beginnen. Denk ook aan de Joodse sabbat die aanvangt op vrijdagavond en duurt tot zaterdagavond.

Vs. 9 '... En God zag dat het goed was'. Deze herhaalde zin (zie ook bij vers 4) vormt Gods eigen evaluatie van een voltooid onderdeel van zijn scheppingswerk. Het voorkomen van deze zin is niet helemaal regelmatig en ontbreekt bijvoorbeeld bij de tweede scheppingsdag. Dat God heel zijn schepping goed acht, blijkt evenwel vers 31, met de versterkte zin: 'het was zeer goed'. Het Hebreeuwse woord voor 'goed' is 'tov', via het Jiddisch in onze taal beland als 'tof'. Misschien is het iets te populariserend, maar ik zeg het toch: Wij hebben een God die tijdens zijn scheppingswerk telkens uitriep: 'Het is tof!'. En over heel zijn schepping zelfs: 'Het is supertof!'

Vraag:

- Hoe ervaar jij het lezen van Genesis 1 als een lofprijzing op Gods 'toffe' scheppingswerk? Kan dat een (extra) inspiratiebron zijn voor je houding ten aanzien van de moderne klimaat- en milieuproblemen, waarbij de aarde door menselijk toedoen tot chaos dreigt terug te keren?

Auteur: WMB

Liederen

Psalm 33: 1, 2 en 3

Lied 680

(=Gezang 250 LvdK)

Lied 686

(=Gezang 247 LvdK)

In het begin lag de aarde verloren

Op Toonhoogte 450

Ied're dag, ieder uur

Op Toonhoogte 443

Vuur uit de hemel

Op Toonhoogte 449

't Is feest vandaag

Lied 683

Vul mij met uw Geest

Op Toonhoogte 448

Gods Heilige Geest

Opwekking voor kinderen 221

Een rivier vol vrede

Opwekking voor kinderen 144

Auteur: PZ

God heeft alles gemaakt

Inleiding

Wanneer je met LEGO blokjes wilt spelen, lukt dat niet als alles door elkaar ligt als een grote rommel. Je wilt een auto bouwen met blauwe en rode blokjes. Die ga je eerst zoeken en dan bouwen. Het gaat al mooi worden, straks heb je een eigen auto gemaakt!

Bijbelverhaal

Eerst was er op de aarde niets, alles was donker en rommelig. Alleen God is er. Mensen konden niet op de aarde wonen, dieren niet leven en planten niet groeien. Het leek wel op een rommelige LEGO bak. Maar de HEER wilde het allemaal erg mooi gaan maken. Jouw auto heb je van LEGO blokjes gemaakt, die al bestonden. De HEER maakt de hemel, de aarde en alles wat daarop leeft, terwijl er helemaal niets is. Dat heet 'scheppen'.

'Er moet licht komen', zegt God wanneer Hij de aarde ziet. En het licht is er. Op de eerste dag scheidt God het licht. Het licht heet 'dag' en het donker heet 'nacht'. 'Dat is erg mooi', vindt God. De eerste dag gaat voorbij.

'Nu wil Ik dat het water op de aarde komt, en ook boven de aarde in de wolken. Het water moet uit elkaar, een eigen plek krijgen'. Zo komt er een hemel en een aarde. En de HEER kijkt naar de hemel en de aarde en Hij vindt het mooi. Dat is de tweede dag.

'Laat er nu een zee komen, een plek waar al het water naar toe stroomt. Daardoor komt er ook een droge plek. Die plek heet land. Het water bij elkaar heet 'zee'. En God vindt dit goed. 'Op het land moeten planten en bomen groeien, bomen waar vruchten aan groeien', zegt God. Dat gebeurt. God scheidt de zee, het land waar bomen en planten groeien. Het is de derde dag. God vindt het mooi en goed.

Wat wordt de aarde al mooi! De HEER heeft alles mooi en goed bedacht, omdat Hij het wil komt er een blauwe lucht, een zon, een zee en bomen. Wat een grote God!

Auteur: KvdG

God schiep hemel en aarde

Inleiding

Zowel grote mensen als kinderen maken allerlei soorten plannen. Misschien spannende, lieve, creatieve... Soms alleen, of bijvoorbeeld met een vriend of vriendin.

- Heb jij ook weleens een leuk plan bedacht? Wat was dat?
- Heb je je plan ook zo uitgevoerd?
- Lukte het? Zo ja: was je er toen blij mee?
- En zo nee: wat ging er fout?

God heeft ook een mooi plan bedacht. Hij wil graag een mooie wereld maken. Met alles erop en eraan. En bij God lukt dat plan toch zó mooi! Laten we meekijken bij de drie eerste dagen van onze aarde.

Bijbelverhaal

Helemaal aan het begin, als er nog helemaal niks is, begint God iets te maken. Dat maken, als er nog niks is, noemen we 'scheppen'. God scheidt eerst de hemel en de aarde. Dus de ruimte en onze wereld vol stoffen om nog iets mee te gaan maken. De grond om later iets op te laten groeien, en ook bijvoorbeeld het ijzer en andere stoffen in de grond, wat de mensen veel later weer kunnen gebruiken.

Maar zo ver is het nog niet, want de aarde is eerst nog niets meer dan een lege planeet, compleet bedekt met water. Daaroverheen zweeft Gods Geest. Het is er nog helemaal donker. Hier leeft behalve God nog niks, en er kan verder ook nog niks leven! Maar God gaat verder met zijn plan. Daarom scheidt Hij op de 1e dag ook het licht. Gewoon door te zeggen: 'Laat er licht zijn'. Gods woorden hebben zoveel kracht! Hij is de HEER, dat betekent eigenlijk: de Baas. Van alles. Want na zijn woorden vol kracht, is het ook gelijk licht. Ook andere dingen maakt Hij door te spreken.

Behalve de dag maakt God ook de nacht. In de nacht laat God het weer donker worden. De dag en de nacht zullen elkaar met vaste regelmaat afwisselen. Daarmee maakt de HEER ook de tijd. Nou is er een verschil tussen dag en nacht. De eerste dag is voorbij. Precies zoals Gods plan was. Ja, ziet God, zó is het goed!

Op de 2e dag zegt God: 'Laat er te midden van het water een koepel komen, met water eronder en water erboven.' En dat gebeurt. Door te spreken verdeelt God het water dat er op de aarde ligt, tussen water op de wereld, en wolken in de lucht. Er verdampst water op de aarde, waardoor er steeds nieuwe wolken blijven ontstaan. De wind neemt de wolken mee, waardoor er overal waar het nodig is op aarde water kan blijven komen. Eerst door dauw, en later ook door regen en sneeuw. Ja, ziet God, dit is ook helemaal goed!

Op de 3e dag zegt God: 'Laat het water dat onder de koepel is, naar elkaar toestromen, zodat er droge grond komt.' Dat gebeurt. Het water begint te stromen, weg van de plekken waar het door God weggestuurd is. Op die plekken komt het dan niet meer. God noemt het droge: 'land'. En het water noemt Hij: 'zee'.

Op die 3e dag zegt God nog meer: 'Laten er overal op de aarde planten groeien, en op het land ook bomen met vruchten. Er moeten allemaal verschillende soorten van zijn, en ze moeten veel zaden maken, zodat er altijd weer nieuwe planten en bomen zullen komen.' En dan gebeurt het: er komen ook allerlei planten uit de grond. Hier schiet een zonnebloem op, daar een eikenboom. Er komen madeliefjes, grassen, aardbeien, perzikbomen, viooltjes, bosbessen, paardenbloemen, appelbomen; overal schieten ze op. En allemaal zijn ze anders. De berkenboom krijgt een gladde witte bast, kleine puntblaadjes en minizaadjes met vleugeltjes om ver weg te zweven; terwijl de kastanjeboom grote bladeren krijgt als een enorme hand met vingers, en zware stekelige vruchten die juist weg kunnen stuiten. De pindaplant, de aardappel en de bietjes mogen hun vruchten onder de grond verstopten, terwijl de kokospalm en de perenboom hun vruchten juist hoog mogen laten groeien. Zo zijn er ook allerlei kleuren bloemen: witte, rode, paarse, gele, roze en zelfs groene. Zoveel verschillen! En God geeft de bomen en planten gelijk nog meer goede eigenschappen mee. Behalve God is er nog niemand om ervan te genieten. Wacht maar; dat komt nog wel! Nu mogen de bomen eerst nog diepe wortels krijgen. De zonnebloemen mogen hun kopjes naar de zon draaien. Alles moet klaar zijn voor als de rest van de schepping komt. De bomen en planten drinken van het water in de grond, en ze groeien en bloeien in het licht. Door al die groene blaadjes, en ook door de zaadjes, komt er alvast eten, en blijft er zuurstof om te ademen. Ja, zo heb ik het bedoeld, ziet God; wat mooi! Zo is het helemaal goed.

Verwerking

- Wat ziet God aan het eind van elke dag dat Hij wat maakt?
- Alles wat God maakte, was goed. Is alles wat God in de schepping maakte, nog even goed? Hoe komt dat?
- Wie heeft er wel eens een bijzondere wolk gezien? Hoe zag die eruit?

- Misschien ben jij wel eens op een mooi plekje geweest. Een mooi meer, bij heuvels, of heb je een mooie bloem gezien. Wat vond jij mooi?
- Wat kunnen wij doen om goed voor Gods schepping te zorgen?
- In deze eerste drie dagen maakt God vooral de verschillen. Wat voor verschillen maakte Hij?
- Een geblinddoekt kind wordt met een omweg naar iemand in de kring geleid. Hij moet voelen en raden wie dat is. Natuurlijk moet iedereen dan wel heel stil zijn! Gelukkig heeft God licht gemaakt!
- Het is lente, een prachtige tijd om met de kinderen zaadjes te zaaien. Versier bijv. boterdoosjes of beker-tjes (vergeet niet eerst hun naam te laten schrijven), doe er natte wattenschijfjes of in vochtige grond in, zaai er wat leukjes in en geef de zaadjes mee naar huis. Vrolijke bloemen, zoals de Oost-Indische kers (eetbaar) zijn bijvoorbeeld leuk. Om rommel te voorkomen, kun je de inhoud ook droog in zakjes meegeven, of het deksel op de boterdoosjes doen.

Auteur: PW

God, de architect van hemel en aarde

[Genesis 1: 1-13](#)

Begin de bijeenkomst met de 'levende knoop'. Eén kind moet even buiten de ruimte wachten terwijl de anderen een levende knoop maken. Dat gaat zo: Je gaat samen in een kring staan en houdt elkaars hand vast. Dan kruip je onder, boven, achter elkaar langs zodat er een kluwen van kinderen ontstaat. Het kind dat buiten de ruimte is mag terugkomen en de knoop proberen te ontwarren. Het is belangrijk dat iedereen in de kring/knoop elkaars handen goed vast blijft houden.

Vertel: Net was het een beetje een chaos van mensen, maar nu de knoop is ontward staat iedereen weer op z'n plek. We gaan samen uit de bijbel lezen. Het is het begin van de Bijbel. Daar begint het ook met chaos, maar al snel komen de dingen op z'n plek.

Onderaan deze pagina's staat het bijbelgedeelte van vandaag in stukjes geknipt. De tekst komt uit de Bijbel in Gewone Taal.

Knip de stukje tekst uit zodat je steeds één stukje met de groep kunt lezen en dan bespreken. Laat als ze willen de kinderen voor en ook meelesen.

Lees het 1e stukje *Bij vers 1 en 2*

Als je dit leest, hoe zag het eruit op aarde helemaal aan het begin? Waar doet het je aan denken? (Een woestijn, de maan, maar dan ook nog eens zonder licht enz...) het is eigenlijk niet voor te stellen, wij zijn zo gewend aan de wereld om ons heen. Maar het was echt chaos, niets had een eigen plek, net zoals in het spelletje aan het begin. De aarde was zelfs 'leeg en verlaten'. Er was geen leven. Niet van mensen, niet van dieren en niet van planten. Maar God heeft een mooi plan, en daar gaat Hij aan beginnen!

Lees het 2e stukje *Bij vers 3 t/m 5*

Nadat God de hemel en de aarde gemaakt heeft, wat maakt hij dan als eerste? (Licht)

Daarvoor was het nog donker, dat hebben we net ook samen gelezen.

Vinden jullie het fijn dat er licht is op aarde? En waarom? Licht betekent in de Bijbel 'leven'. Veel bomen en planten hebben ook licht nodig om te kunnen leven. Licht is ook energie en warmte. Dat kun je zelf misschien ook wel merken als je lekker in het zonnetje zit bijvoorbeeld. Het licht is dus het eerste dat God op de aarde maakt. En Hij doet nog meer. Hij zorgt ervoor dat er verschil is tussen dag en nacht. Het werd toen dus voor de eerste keer avond.

Lees het 3e stukje *Bij vers 6 t/m 8*

In het eerste stukje lezen we ook dat er overal water is. Het is net of Hij het water ook 'uit de knoop' haalt. Er komt water boven, én op de aarde. Het is best wel moeilijk voor te stellen wat er precies gebeurde op de tweede schepingsdag. Hoe zou de aarde er vóór die dag uitgezien

hebben? Dat weten we niet. Er zijn natuurlijk ook geen foto's van gemaakt of zoiets.

Wat heel goed en mooi is om te weten is dat de Bijbel niet een boek is waaruit je biologie kunt leren bijvoorbeeld, of een ander schoolvak. Dij Bijbel gaat er over dat God de aarde en de mensen gewild heeft en dat Hij die aarde en de mensen en dieren en alles wat erop leeft liefheeft. Ook jou heeft Hij gemaakt!

Lees het 4e stukje *Bij vers 9 t/m 13*

Mensen en de meeste dieren leven op het land. God maakt op de derde dag alvast een plekje voor alles wat leeft. Overall was nog water. Nu komt er een stuk land voor mensen en dieren. Op deze dag komt er verschil tussen de droge en de natte stukken op de aarde. (Vraag) Kunnen mensen in het water leven? En vissen op het land?

Moet je nagaan. De dieren en de mensen waren er nog niet eens, maar God maakt al een plek om te wonen voor alles. Ook laat Hij bomen en planten groeien die ook weer zaden hebben, zodat er nog meer groen kan komen op de aarde. God heeft alles echt mooi bedacht, vind je niet?

'God zag hoe mooi het was', staat er in het stukje dat we samen gingen lezen. In het Hebreeuws staat er 'tov'. Wij kennen daarvan het woordje 'tof'. Dat is wat God van het eerste begin van de aarde vond, Tov/f.

Als je nu een LEGO-pakketje krijgt, voor je verjaardag bijvoorbeeld. Wat moet je dan doen?

(Eventueel laat je, als je het hebt, bij dit deel van het praatje een LEGO-setje en een handleiding zien en ook dat je niet zomaar kunt gaan bouwen.)

Als het goed is pak je de handleiding en begin je te bouwen met het plan dat degene die die auto, het gebouw, of die bos bloemen heeft bedacht. Als je zomaar begint en wat doet, dan komt het meestal niet goed. Dan wordt het een chaos. Maar als je met een plan bouwt, dan wordt het iets moois. God had en heeft nog steeds een plan voor de wereld. Daar heeft Hij helemaal aan het begin, in Genesis, een start mee gemaakt.

Als mensen huizen bouwen gaan ze ook niet zomaar een paar stenen op elkaar stapelen. Daar wordt heel goed over nagedacht: hier komt de keuken en daar de douche. En dan zijn er natuurlijk ook waterleidingen nodig op die plek en stroomdraden voor de stopcontacten. Die moeten wel eerst maken, voordat je het huis gaat bouwen en je de keuken erin gaat zetten, of de douche. Architecten maken daarvoor meestal een plan, net als een handleiding bij de LEGO. Als dat plan goed in elkaar zit, dan komt er een mooi huis, een fijne plek om te wonen. Dan klopt alles met elkaar.

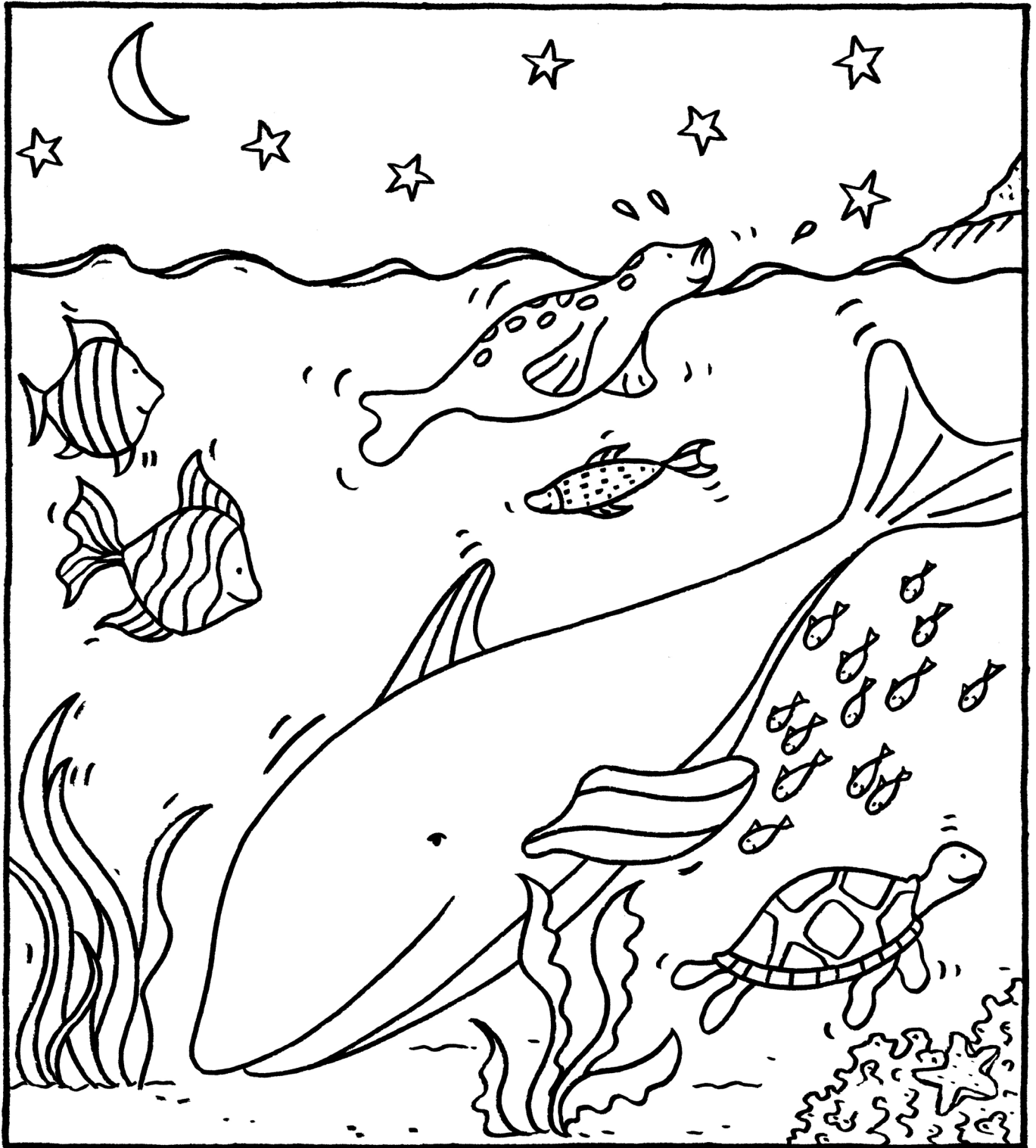
Zo is God eigenlijk de architect van de aarde. Dat mag je leren van Genesis 1. Hij heeft een plan voor een mooie plek bedacht. En dat plan, daar horen jij en ik ook bij.

Auteur: MZ

2 juni 2024

Dieren en mensen in Gods schepping

Genesis 1:14-2:3

Thema: Gods schepping is één groot wonder

Doel

De kinderen leren dat het leven van planten, dieren en mensen in het licht en de warmte van de zon precies op elkaar afgestemd zijn door God, de Schepper. De sabbat is dan ook de dag om dat wonder te bekijken en Hem daarvoor te eren.

Toelichting

Op deze zondag vertellen we over de natuur.

Op de vierde dag schiep God de planeten, die om de zon heen draaien op precies de goede afstand. Stond de aarde iets verder weg, we zouden bevriezen; stond die iets dichterbij, het zou te heet worden.

Op de vijfde dag schiep God de dieren in de zee en in de lucht.

Tenslotte op de zesde dag de zoogdieren, groot en klein.

En als kroon, hoogtepunt van alles, de mensen die op aarde gelukkig mogen zijn. En vooral: God op zijn dag te loven en te prijzen voor zijn prachtige werk.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: God maakte alles dat leeft

Richtlijnen: Vertel aan de kleinste kinderen dat God ons de zon gegeven heeft voor overdag, maar dat Hij ook de maan en sterren maakte voor de nacht. Licht is nodig om alles te laten leven. Zonder licht groeien planten niet.

Vertel ook, liefst met illustraties, over de rijkdom van dieren in de zee, in de lucht en op de aarde. Je kunt er ook voor kiezen kinderen het dier te laten noemen dat zij het mooiste vinden. Wat vinden ze daar zo mooi aan? Leg er de nadruk op dat God al die soorten dieren, die naast elkaar leven en elkaar vaak nodig hebben heeft gemaakt. Wat is Hij groot en machtig. Dat zeggen en zingen we iedere week in de kerk.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: God is Schepper van alles dat leeft

Richtlijnen: De kinderen uit de middenbouw weten al zoveel van het planten- en dierenrijk dat er veel verschillende invalshoeken mogelijk zijn om te laten zien hoe prachtig God de natuur heeft gemaakt. Het is een ingewikkeld systeem waarbij planten, dieren en mensen niet zonder elkaar kunnen bestaan. Wij begrijpen lang niet alles, maar God heeft het zo gemaakt. Wat is Hij wijs en machtig!

God wil dat wij speciaal op de rustdag ervan genieten en Hem daarvoor de eer brengen. Hoe doe je dat?

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Alleen God kan het zo maken

Richtlijnen: Laat aan de oudste kinderen van de basisschool zien dat God de grote ontwerper is van het heelal (Job. 38:31-33) en de dierenwereld (Job. 38:39-39:30). Het is een ingewikkeld systeem waarbij planten, dieren en mensen niet zonder elkaar kunnen bestaan.

God vraagt in dit gedeelte aan Job of hij het wonder van de natuur, van de samenhang daarin, begrijpt. Job moet straks zeggen dat hij het niet begrijpt. En God zegt: dat alles heb ik bedacht, tot in detail. Niemand heeft Mij daarbij raad gegeven of geholpen. Het is mijn schepping.

Lees het gedeelte samen en praat erover. Of neem enkele verzen daaruit en illustreer die met foto's of bewegende beelden.

Het doel van de schepping is, dat mensen hun verantwoordelijkheid zien om er goed voor te zorgen, maar vooral de sabbat vieren. De sabbat is de rustdag om Gods wonder te bekijken en Hem daarvoor te eren.

Extra Bijbelgedeelte: Job. 38:39-39:30

Zie bij het bovenbouw-verhaal.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Zie ook de Achtergronden van 26 mei t.a.v. van het nauw met dit gedeelte samenhangende eerste deel van dit scheppingsverhaal, Gen. 1:1-13, met daar ook enkele inleidende opmerkingen en een illustratie van het toenmalige wereldbeeld.

Bij het Bijbelgedeelte

In vers 14 zijn we bij de vierde scheppingsdag aangeland. Deze correspondeert op bijzondere wijze met de eerste scheppingsdag. Daar werd het licht geschapen, nu de dragers van het licht. Wie hier natuurkunde wil lezen, loopt vast. Wie het poëtische genre met haar eigen verkondigende zeggingskracht onderkent, gaat meezingen over Gods grootheid. Des te meer omdat hemellichamen in het oude oosten alom als goddelijke machten werden vereerd. In Genesis 1 zijn zij gereduceerd tot delen van de schepping ('lampen'), in het aanzijn geroepen door de ene God die het licht zelfstandig tot schijnen bracht.

De taak van de 'lampen' is om de dag te scheiden van de nacht (vgl. de verzen 4-5). Behalve het grootste licht (de zon) voor de dag en het kleinere (de maan) voor de nacht, worden de sterren genoemd. Allen worden geplaatst aan het hemelgewelf (zie Achtergronden 26 mei, bij de tweede scheppingsdag), waarlangs ze hun weg gaan (zie bijv. Ps. 19:5-7 over de zon). Een ander beeld dus dan de moderne astronomie ons leert, niet alleen ten aanzien van onderlinge standen en bewegingen van zon, aarde en maan, maar ook met betrekking tot de onmetelijke grootte van het heelal met miljarden sterrenstelsels die elk vele miljarden sterren tellen.

Op de vijfde en de zesde dag worden de levende wezens door God geschapen. Vanaf vers 20 (de vijfde scheppingsdag) gaat het over water- en luchtdieren. De intrede van het woord 'leven' (de Naardense Bijbel vertaalt met 'beziel leven', vers 21, zie ook 24) markeert een belangrijk moment. Het onderscheidt datgene wat nu wordt geschapen van het vorige. Bij de grote zeemonsters kan men denken aan walvissen en potvissen, maar ook aan mythische monsters als de leviatan (Job 40:20 e.v.). Ook al het kleine, krioelende leven in de zee is door God gewild en gemaakt. Aan de vogels en andere gevleugelde dieren wordt de ruimte langs 'het gewelf' (vers 6-8) toebedeeld.

In de verzen 24 en 25 (begin van de zesde dag) worden de geschapen landdieren onderscheiden in vee, wilde dieren en kruipende dieren. In vers 25 is de volgorde anders, wellicht doordat vers 24 het menselijke 'gebruik' van dieren als uitgangspunt neemt. Net als bij de zee- en –luchtdieren (vers 21) ziet God ook bij de landdieren dat het goed is (vers 25).

Vanaf vers 26 volgt dan de beschrijving van de schepping van de mens. Het Hebreeuwse woord 'adam' duidt een collectief aan en kan vertaald worden als 'mensen' (NBV) of 'menschheid'. Heel bijzonder is de 'zelfberaadslaging' van God in vers 26. Dit geeft – bij alle overeenkomst met het voorgaande – het unieke van deze scheppingshandeling aan. De schepping van de mens is het resultaat van een specifieke beraadslaging. God heeft er extra over nagedacht! Daarbij klinkt een bijzonder meervoud: 'Laten Wij mensen maken...'. Nu is een koningsmeervoud in het bijbels Hebreeuws ongewoon. Dat maakt het verleidelijk om dit meervoud met de Drie-ene God te associëren. In de oudtestamentische context zal men eerder hebben gedacht aan het beeld van God die als Koning beraadslaagt met zijn hemelse hofhouding (vgl. Psalm 82). Vervolgens is er niets mis mee als we vanuit onze kennis van de hele Schrift bij deze 'volheid' van God ook denken aan de Zoon (vgl. Kol. 1:16) en de Geest (zie 1:2) en hun betrokkenheid bij Gods scheppingswerk.

Het unieke van de mens blijkt ook uit de zinssnede 'die ons evenbeeld zijn, die op Ons lijken' (oudere vertalingen: 'naar ons beeld, als onze gelijkenis'). Wat betekent dit geschapen zijn naar Gods beeld? De Heidelbergse Catechismus (vraag en antwoord 6) verbindt dit met de ware gerechtigheid en heiligheid die de mens voor de zondeval kenmerkte en die Hij deelde met God. Dan betreft het dus een reine, niet door kwaad of verleiding besmette gesteldheid van de mens, die bovendien een zuiver kompas en vermogen had om het goede te doen. Aantrekkelijk is ook de opvatting die bij het woord 'beeld'/'evenbeeld' denkt aan de gewoonte van oud-oosterse koningen om door middel van beelden van zichzelf hun gezag uit te drukken en zichzelf te laten vertegenwoordigen. De opdracht van vers 28 aan de mensen om heerschappij over de aarde te voeren, past daar goed bij. Wat mij betreft kunnen beide opvattingen worden gecombineerd. Als mensen zijn wij Gods vertegenwoordigers op aarde. Daarin zijn wij als het ware zijn 'beeld'. Om daartoe in staat te zijn, had God ons de gaven van rechtvaardigheid en heiligheid geschonken, alsook een ongeschonden gerichtheid op het goede. Ook daarin was de mens Gods evenbeeld en leek hij op Hem.

Belangrijk is ook de in vers 27 genoemde onderscheiding tussen 'mannelijk en vrouwelijk' (NBV; oudere vertalingen: 'man en vrouw'). Bij alle moderne discussies over gender en identiteit – waarover men, in het licht van de gebrokenheid van de door de zonde aangetaste werkelijkheid waarin wij allen leven, met grote zorgvuldigheid moet spreken – kan de door God bedoelde menselijke oerrelatie tussen man en vrouw niet ontkend worden.

In de verzen 28 e.v. spreekt God een zegen uit (vgl. vers 22), die ook nu is verbonden met vruchtbaarheid. De mensheid moet de aarde niet alleen bevolken, maar ook onder haar gezag brengen. Er staan stevige woorden ('heersen'), die wat mij betreft vooral een koninklijk gezag willen uitdrukken. Dat is dus iets heel anders dan onderdrukken of uitbuiten. Belangrijk is dat er voor de mens werk aan de winkel is. De schepping is geen kant-en-klaar luilekkerland. Ze is 'goed', maar het is aan de mens om haar verder -voor zichzelf en voor andere schepselen - 'goed' te ontwikkelen (vgl. Psalm 8).

Waren deze eerste mensen en de wilde dieren vegetariërs? In de verzen 29 en 30 lijkt het er op. Pas na de zondeval worden er dieren geslacht (Gen. 4:4; zie ook het Noachitische verbond in 9:3). De tekstgegevens zijn evenwel schaars, men hoede zich dus te grote conclusies te trekken. In vers 31 overziet God alles wat Hij heeft gemaakt en stelt vast: Het was zeer goed!

De middeleeuwse hoofdstukkenindeling, die het hoofdstuk met vers 31 laat eindigen, suggereert ten onrechte dat de schepping en taakstelling van de mens het hoogtepunt vormen. Dat is een misvatting met trieste gevolgen, zoals de zelfoverschatting van een mensheid die zichzelf en de eigen belangen als het middelpunt van alle dingen ging zien. Niet het einde van Genesis 1, maar de verzen 2:2-3 vormen echter de climax van dit scheppingsverhaal. Na de voltooiing van zijn werk rust God (het Hebreeuwse werkwoord is verwant aan het belangrijke woord sabbat – rustdag. Ook zegent hij de zevende dag. Waar eerder het scheppingswerk werd gezegend, geldt dat nu voor een bepaalde tijd. De zevende dag is een gezegende tijd, door God geheiligd (= afgezonderd voor een eigen bestemming). Zo is niet de mens, maar de sabbat de kroon van de schepping!

Vers voor vers

Hoofdstuk 1

- Vs. 14 '... ze moeten dienen als tekens die de feesten aangeven ...': Mooi is de vermelding dat de hemellichamen behalve de dagen en de jaren ook de feesten aangeven. Daarbij zal de schrijver vooral hebben gedacht aan de godsdienstige feesten van Israël (Pesach, Wekenfeest, Loofhuttenfeest, sabbat...). Als nieuwtestamentische gelovigen mogen we daar nog andere feesten bij aanvullen. Zo faciliteren de ontgoddelijkte hemellichamen de dienst aan de ene God, die de Schepper is van alles!
- Vs. 15 'en als lampen aan het hemelgewelf ...': Het hier gebruikte beeld van de kosmos sluit aan bij de kennis van die tijd; mensen zouden het anders ook niet begrepen hebben. Zie de illustratie in de Achtergronden van 26 mei. De verkondiging van de volkomen ontgoddelijking van de hemellichamen in deze verzen heeft ondertussen niets aan actualiteit ingeboet. Denk aan de astrologie ('de sterren vertellen ons dat ...') of aan meditatievormen waarbij de zon wordt aangeroepen. Genesis 1 verkondigt ons dat de hemellichamen niet behoeven te worden vereerd of gevreesd. Ze zijn er om de overige schepping en de schepselen te dienen. En er is maar één God die onze eer waard is en die ook niets liever wil dan zijn voortgaande zorg aan ons geven.
- Vs. 21vv 'alle soorten': Zee-, lucht- en landdieren worden alle geschapen 'in hun soorten' (zo de Naardense Bijbel). In oudere vertalingen stond 'naar hun aard', wat in contrast kon worden gelezen met de schepping van de mens 'naar Gods beeld' (vers 26). Taalkundig bezien is de NBV-weergave 'alle soorten' goed verdedigbaar. Het is ook niet de tegenstelling, maar de overkomst tussen dieren en mensen die in Genesis 1 als eerste opvalt. Belangrijk in de moderne discussies over onze omgang met dieren. Dieren en mensen vallen beide onder de categorie van het 'bezielde leven' van vers 21 en 24. Zee- en luchtdieren (vers 22) ontvangen net als de mens (vers 28) een op vruchtbaarheid gerichte zegen. Bij de landdieren (24-25) wordt die niet vermeld (wel besloten in vers 28; zie ook 8:17). Zij worden echter op dezelfde (zesde) dag als de mens geschapen. De mens en zijn belangen vormen dus niet het één en al in Gods bestel.
- Vs. 26 '... die ons evenbeeld zijn, die op Ons lijken ...': Volgens Gen. 9:6 is het ook na de zondeval nog relevant dat mensen als Gods evenbeeld zijn geschapen. Dat 'beeld' is qua vermogens, gerichtheid en verhoudingen wel verstoord. Mooi is hoe het thema in het Nieuwe Testament terugkeert in verband met Jezus Christus. Als geen ander was en is Hij het Beeld van God, naar wie ook wij door Gods Geest vernieuwd worden (vgl. 2 Kor. 4:4; Kol. 1:15, 3:10).
- Vs., 27 '... mannelijk en vrouwelijk...': Let erop hoe er ook een verbinding lijkt te zijn tussen vers 27b ('mannelijk en vrouwelijk') en het in 27a tweemaal herhaalde motief van de schepping van de mens als Gods evenbeeld. Volgens vers 26 ging het bij God daarbij in een meervoud ('Ons'). Zo zijn ook mensen bedoeld om in meervoud – dat is ook: in relatie – te leven.
- Vs. 29 '... dat zal jullie voedsel zijn': Wil de gedachte dat mensen en dieren (vers 30) elkaar niet opeten hier vooral iets paradijselijks uitdrukken (vgl. Jes. 11:6-9)? Ik wil niet laten om in het licht van de actualiteit een gevolgtrekking te maken: Wat minder vlees eten schaadt ons echt niet; de aarde 'in den beginne' was er niet minder goed om.

Hoofdstuk 2

- Vs. 2 '... Op de zevende dag rustte Hij van het werk dat Hij gedaan had'. Het hier gebruikte Hebreeuwse werkwoord sjabat betekent 'ophouden, stoppen', maar verwijst ook naar de ruimte tot rusten en genieten die daardoor ontstaat. In een kanttekening bij een oudere bijbelvertaling lees ik: 'Dit onderstelt geen vermoeidheid bij God, maar wil alleen zeggen dat Hij ophield met 'scheppen'. Dit 'rusten' sluit Gods voorzienigheid niet uit, waarmee Hij na de schepping het heelal in stand houdt.' Dit mag op zich allemaal waar zijn, maar ademt te veel vrees voor een mensvormige voorstelling van God en is met betrekking tot Gods 'rusten' te weinig. Liever zou ik zeggen dat rusten, ontspannen en genieten (ook in de zin van God loven en tot zichzelf en elkaar komen) bij uitstek Goddelijke kwaliteiten zijn, die God hier voordoet en waarin Hij vervolgens ook zijn schepping laat delen.
- Vs.3 'God zegende de zevende dag en heilige die ...': Het vierde gebod in Exodus 20 neemt dit op als motivatie voor alle schepselen om tijdig 'van ophouden te weten' (vers 11). Als de mensheid, voor wie - ondanks grote schade aan schepping en schepselen - genoeg nooit genoeg lijkt, dat nu eens zou bedenken en ter harte zou nemen?

Vraag:

- Wat zegt het jou dat niet de mens, maar de zevende (rust-)dag het hoogtepunt is van Gods scheppingswerk?

Auteur: WMB

Liederen

Psalm 8	
Lied 871	(=Gezang 281 LvdK)
Lied 823	(=Gezang 480 LvdK)
Trek de wereld in	Opwekking voor kinderen 238
Vertel het aan de mensen	Hemelhoog 691
Laat zo je licht maar schijnen	Hemelhoog 685
Psalm 8	Hemelhoog 4
Komt, laat ons vrolijk zingen	Hemelhoog 250
Ieder dag, ieder uur	Op Toonhoogte 443
Kom heel dicht bij mij	Opwekking voor kinderen no 6

Auteur: PZ

God maakte alles dat leeft

Dit verhaal kunt u vertellen als een zogenaamd 'Mee-Speel-Verhaal'.

De kinderen kunnen tijdens de vertelling meespelen door middel van het nazeggen van bepaalde woorden of zinnen. Deze staan cursief gedrukt.

Jij zegt het eerst, de kinderen zeggen het na.

Ook kunnen ze bepaalde emoties uitbeelden, geluiden maken, bewegingen nadoen.

Ook dit staat *cursief* gedrukt. Doe zelf mee, doe het voor.

Je kunt er voor kiezen om dit alle kinderen te laten doen, of tijdens het vertellen een kind aan te wijzen die dit doet. Ook kun je kinderen tijdens het vertellen mee laten spelen door iets uit te beelden.

Als ze dan iets moeten doen of zeggen kun je dit fluisterend aan hen vertellen.

Speel zelf ook mee.

Spreek van tevoren af, dat als jij jouw hand als stopteken omhoogsteekt, de kinderen stil zijn.

De kinderen blijven gewoon op hun plek zitten tijdens het vertellen, tenzij er kinderen iets uit moeten beelden waarbij ze moeten lopen.

Zelf kun je het verhaal beeldend vertellen.

Kom van je stoel, loop rond, of maak bepaalde bewegingen die van toepassing zijn.

Bij dit verhaal kunnen de kinderen raden welk woord je bedoelt. Dit is aangegeven met... en dan tussen haakjes () welk woord het moet zijn.

Inleiding

Kom even terug op het verhaal van vorige week: de eerste drie Scheppingsdagen.

Doe dit aan de hand van platen uit de kinderbijbel of illustraties van het internet.

Weten de kinderen nog wat er verteld is?

Ik ga nu verder vertellen, luister maar:

Bijbelverhaal

Wat is Gods wereld al mooi geworden! Maar het is nog niet klaar.

Op de *(steek vier vingers op)* vierde dag zegt God: 'Ik wil dat er heldere lichten aan de hemel komen, zodat er een verschil zal zijn tussen de dag en de nacht.'

En zo gebeurt het.

God maakt een groot licht voor overdag.

Het schijnt helder en is warm. Het is de ... *(zon)*.

Dan maakt God een kleiner licht voor de nacht. Het is mooi rond, maar lijkt soms ook een andere vorm te hebben. Het geeft een beetje licht in het donker. Het is de ... *(maan)*.

God maakt nog meer voor in de nacht. Allemaal kleine glinsterende lichtjes, ze flonkeren en stralen. Het zijn prachtige ... *(sterren)*.

En God ziet hoe mooi het is. Hij ziet dat het goed is. *(steek je duim omhoog)*.

Dan komt de *(steek vijf vingers op)* vijfde dag.

De wereld is al prachtig, maar het is nog helemaal stil.

God zegt: 'Het water moet vol leven zijn, vol met allerlei dieren.'

En zo gebeurt het.

God maakt de vissen. Heel grote die uit het water kunnen springen en door een gat boven op hun hoofd water omhoog kunnen spuiten. Het is de ... *(walvis, dolfijn, enz.)*. Maar ook het kleine visje in de vijver met z'n mooie goud-oranje kleur. De ... *(goudvis)*.

Alle soorten vissen maakt Hij, grote en kleine. Nu is het niet meer stil op de aarde.

In het water hoor je gespetter en geplons.

Maar God is nog niet klaar.

Hij zegt: 'Ik wil dat de lucht vol vogels is.'

En zo gebeurt het.

God maakt alle soorten vogels. Heel grote die met krachtige, sterke vleugelslagen heel hoog kunnen vliegen. De ... *(arend, adelaar, enz.)*.

Vogels met prachtige kleuren, die roepen van 'Lorre, lorre, koppiekrauw'. De ... *(papegaai)*.

Kleine vogeltjes, die rondvliegen en op de grond hippen, met prachtig oranje op hun borst.

Het ... *(roodborstje)*.

Alle soorten vogels maakt God. Ze vliegen rond in de lucht, ze fluiten, kwetteren, tjilpen.

De mooie aarde is vol met prachtige geluiden!

God zegent de vissen en de vogels en zegt: 'Julie moeten jongen krijgen. Overal in de zee moeten dieren komen en overal op aarde vogels.'

En God ziet hoe mooi het is. Hij ziet dat het goed is.

(steek je duim omhoog).

Dan komt de *(steek zes vingers op)* zesde dag.

God zegt: 'Ook op het land moeten allerlei dieren komen: wilde en tamme dieren, en heel kleine dieren.'

En zo gebeurt het.

God maakt een heel groot dier, met flaporen en een lange slurf. De ... *(olifant)*.

Een dier dat zo de blaadjes uit de hoogste bomen kan eten omdat hij een heel lange nek heeft.

De ... *(giraf)*.

Een dier met prachtige donkerbruine haren rondom zijn kop, een dier dat brullen kan. *(Aagh)*

De ... *(leeuw)*.

Hij maakt een wit dier met zwarte vlekken. Het zegt 'boe'. *(boe)* Het is de ... *(koe)*.

Hij maakt een roze dier, dat met zijn neus in de grond wroet en knort *(knor, knor)* Het ... *(varken)*.

Een dier dat kan rennen en springen, op zijn achterste poten kan staan. Het hinnikt *(hih, hih)*.

Het ... *(paard)*.

Een dier dat rondrent, met zijn tong uit zijn bek hijgt *(hhh)*, dat blaft. *(woef, woef)* De ... *(hond)*.

Een dier dat lenig overal op kan springen, dat spint en miauwt *(miauw, miauw)* De ... *(poes)*.

Een klein diertje dat rondvliegt van bloem naar bloem, het zoemt. *(bzzz, bzzz)* De ... *(bij)*.

Een diertje met op allebei de vleugels dezelfde figuren en dezelfde kleuren, dat rondfladdert in de lucht, omhoog en omlaag. De ... *(vlinder)*.

Een heel klein diertje dat rondkruipt op de blaadjes, het is rood en heeft zwarte stipjes op de rug.
Het ... (*lieveheersbeestje*).
Zo maakt God alle soorten dieren op de aarde.
En God ziet hoe mooi het is. Hij ziet dat het goed is.
(*steek je duim omhoog*).

God zegt: 'Laten we mensen maken. Mensen die op Ons lijken. Ze zullen de baas zijn over de vissen in de zee en de vogels in de lucht. En ook over het vee, over alle kleine dieren en over de hele aarde. Ze moeten er goed voor zorgen.'
En zo gebeurt het.
God maakt de mensen. Hij maakt ze zo dat ze op Hem lijken. Hij maakt een man en een vrouw.
Hij zegent hen en zegt: 'Jullie moeten kinderen krijgen. Zorg ervoor dat er overal op aarde mensen komen. Jullie moeten de baas zijn over de aarde. Zorg goed voor alles wat Ik gemaakt heb.'
God kijkt naar alles wat Hij gemaakt heeft. Hij ziet hoe mooi het is. Hij ziet dat het héél goed is. (*steek twee duimen omhoog*)

Dan komt de (*steek zeven vingers op*) zevende dag.
God is klaar met zijn werk. Alles wat Hij wilde maken, heeft Hij gemaakt. God kan nu rusten en genieten van alles wat Hij zo mooi gemaakt heeft.

Want wat is het práchtig geworden. De land en de zee. De lucht en de wolken. De planten en bloemen. De zon, maan en sterren. Het licht dat nodig is om alles te laten leven. Die práchtige dieren, alle soorten, die naast elkaar leven, zónder dat ze elkaar pijn doen. De leeuw speelt met het hert, de poes met de muis. De man en de vrouw die voor alles mogen zorgen.
Wat fantastisch mooi en goed!

God zegent de zevende dag. Hij maakt van die dag een bijzondere dag.
Een dag waarop de mensen Hem kunnen loven en prijzen en danken voor alles wat Hij zo mooi gemaakt heeft, want Hij is de machtige Schepper van hemel en aarde.

Afsluiting

Laat platen van de scheppingsdagen zien.
Zing met de kinderen een lied over de schepping.
Dank samen met de kinderen God voor alles wat Hij gemaakt heeft.
Misschien willen de kinderen zelf tijdens het danken een dier opnoemen om voor te danken.

Auteur: EZD

God is Schepper van alles dat leeft

Inleiding

Stel, een kind zit aan tafel een mooie tekening te maken. Pappa of mamma wil al komen kijken; wordt het mooi? Maar de tekening wordt gauw omgedraaid. 'Nee, nog niet kijken hoor; het is nog niet af!' Want de tekening is een verrassing. Het kind wil er eerst nog verder aan werken, voordat het de tekening aan iedereen wil laten zien. En als het af is, ja dan mag iedereen komen kijken. De tekening gaat mee naar de bank, waar het kind uitrust van het ingespannen tekenen. Pappa en mama komen er ook bij zitten om te kijken, en dan krijgt de tekening een mooi plekje aan de muur, waar iedereen het kan zien.

Zo is het ook een beetje met de wereld die God aan het scheppen is. In de eerste drie dagen is God al hard aan het werk geweest. Door te spreken is er een aarde gekomen met licht, water, land, vocht in de lucht, en vaste tijden voor dag en nacht. En op die aarde heeft God heel veel planten en bomen laten groeien. Maar het is nu nog niet af. Niemand kan het nog zien. Het is nog een verrassing voor degenen die erop mogen gaan leven. Wat zal God nu gaan scheppen?

Bijbelverhaal

Op de 4e dag zegt God: 'Laten er lichten komen aan de koepel, die het verschil maken tussen dag en nacht. Zo kunnen mensen de dagen tellen en weten wanneer ze een feest hebben, en wanneer de nieuwe maanden en jaren beginnen. En het moeten lampen zijn om licht te geven op aarde.' En zo komt er de grote zon voor overdag, die geeft warmte en zorgt voor groei. Er komt ook de kleinere maan en de sterren voor 's nachts. Heel handig! En God ziet dat dat ook helemaal goed gelukt is. Het mooie is: God maakt de zon pas drie dagen na het licht. Zelf heeft God de zon dus niet eens nodig voor licht! En als helemaal aan het eind van de tijd de zon geen licht meer zal geven, zal God zelf ons licht zijn. *

Op de 5e dag zegt God: 'Laat het water wemelen van de vissen en andere dieren, en laten er in de lucht van de koepel vogels vliegen. Grote en kleine, in allerlei soorten! De dieren drinken van het water en ademen de zuurstof in. Ze kunnen zien bij het licht van de zon, maan en sterren, en eten van de planten die God alvast voor hen heeft laten groeien. De dieren vinden allemaal iets lekkers. God ziet dat, en ook dit deel van de schepping is helemaal goed. God zegent ze en zegt tegen ze: 'Krijg maar veel jonkies, zodat jullie overal zijn'.

Op de 6e dag zegt God: 'Laten er allemaal verschillende soorten insecten en andere kruipende dieren zijn, grote dieren en allemaal wilde en tamme dieren.' En dat gebeurt. Er komen fladderende vlinders en kriebelende torretjes, druk scharrelende muisjes en rustig grazende koeien, kruipende slakken en grappig springende kikkers, wormen die onder de grond hun eten vinden en giraffes die hoge blaadjes eten, vossen die een diep hol graven en aapjes die hoog in de boom slapen. Er zijn nu dieren

in allerlei kleuren, en de lucht is vol van de verschillende geluiden die ze maken. Ook deze dieren kunnen prachtig leven van wat God in de eerdere dagen voor ze heeft klaargemaakt. De bijen eten nectar uit de bloemen, de varkens eten van de eikels, de vogels pikken zaadjes. Op dezelfde dag zegt God: laten we nu mensen maken, die op Ons lijken. Die moeten zorgen voor alles wat er leeft. Dus Hij maakt mannen en vrouwen. Ook zij krijgen een zegen mee: 'Wees vruchtbaar, zodat er overal mensen zijn om voor alles te zorgen wat ik gemaakt heb. Eet van alle planten die zaad maken en van de vruchtboomen. De vogels, en de grote en kleine dieren mogen alle groene planten eten.'

Nu is alles klaar. God kijkt rond. Hij ziet dat zijn plan supergoed gelukt is. Alles is perfect!

Maar ook al is de wereld klaar, God is nog niet klaar. Want op de 7e dag maakt Hij nog iets moois: de rust. Zelf rust Hij van al het werk dat Hij deed, net zoals het kind met de tekening op de bank. God geniet van alles wat Hij geschapen heeft. Nu zijn er dieren en mensen om van alles mee te genieten. Ook zij mogen uitrusten. God zegent deze rustdag en maakt deze dag heilig.

(*Joël 3:15, Openb. 22:5)

Verwerking

- Wat heeft God níét gemaakt? (Bijv. huizen, auto's, ring.) Wie heeft dat dan gedaan? Waarmee? (Stoffen die God maakte.)
- Bij goed weer: samen naar buiten, om op te zoeken wat God allemaal gemaakt heeft. Neem blaadjes, bloempjes, takjes, en diertjes in een potje mee (geen bloemen uit tuinen, dieren natuurlijk weer vrijlaten). Heb je veel kinderen: deel groepjes in, dan 1 onderwerp per groepje. Vraag zo nodig anderen (evt. van tevoren) mee te lopen. Spreek een terugkomtijd af of luid een bel; 3-4 dingen per groep is al goed.
- Bekijk wat er is meegenomen, evt. weer per groepje. Bij slechter weer zelf dingen meenemen of plaatjes kijken in planten- en dierenboeken. Bekijk eens het verschil tussen kleuren, het aantal bloemblaadjes, poten, vleugels, ogen, haren, en kijk waar ze eigenlijk vastzitten. Ze zijn allemaal verschillend, maar alles zit precies op de plek die God ervoor bedacht heeft, want zo zijn ze het best!
- Als jij een plant en een dier zou kunnen maken, wat zou jij dan maken? Teken het maar. (Buiten met stoepkrijt of binnen met potloden/stiften) Waar groeit je plant? Wat eet en drinkt je dier? Hoe loopt/zwemt/vliegt het? Waar wonen de jonkies? Zou het net zo goed worden als wat God maakte?
- Raadspeel. Leiding fluistert elk kind om de beurt een dier in. Dit kind mag dan (zonder geluid als dat lukt) doen alsof hij zo'n dier is, en de andere kinderen mogen raden welk dier het is.

Auteur: PW

Alleen God kan het zo maken

[Genesis 1:14 – 2:3](#)

Vraag aan de kinderen of ze nog weten waar het de vorige keer over ging.

We hebben toen samen gelezen over de eerste drie dagen van de schepping en gezien dat God als een architect een mooi huis bouwt, heel speciaal voor iedereen die daar gaat wonen. (Zie vorige week voor de info.) Vandaag gaat het over de andere dagen van de schepping.

Knip de afbeeldingen hieronder uit, en gebruik ze bij het (samen) vertellen. Je kunt natuurlijk ook eigen plaatjes (of digitale afbeeldingen) regelen.

Wie weet nog wat God de eerste dag van de Schepping maakte? (Licht, pak het symbool voor licht erbij en laat het zien).

En wat maakte God op de tweede dag? (Uitspansel, koepel, scheiding van water boven en op de aarde. Pak het plaatje van wolken en water er ook bij.)

En de derde dag? Wat kwam er toen bij? (Verskil tussen water en land en wat daarop groeit -eerst was er alleen nog water-. Pak ook het plaatje met de bomen. Leg de drie plaatjes naast elkaar in de juiste volgorde.)

Is de aarde nu klaar? Wat mist er nog? (Dieren en mensen, al het leven.)

Op de vierde dag gaat God verder met het maken van de 'bewoners' van de aarde. Hij zegt: 'Er moeten lichten komen. In de hemel. Die kunnen het verschil maken tussen dag en nacht.' En dat gebeurt. God maakt de zon, voor overdag en de maan voor 's nachts. En ook nog eens ontelbare sterren. Al deze lichten kunnen helpen om te weten of het zomer is, of winter. En 's nachts kun je, als je een beetje weet waar de sterren altijd staan, naar de lucht kijken om te weten waar je naartoe moet. De poolster bijvoorbeeld, staat altijd in het Noorden. Mooi he? Toen heeft God dat al zo gemaakt en nu staan al die sterren nog steeds op hun plek. En nog steeds komt iedere morgen de zon op en zie je 's nachts de maan. (Pak het plaatje van zon maan en sterren erbij.) De zon maan en de sterren geven licht. Op de eerste dag maakte God het licht. Ik leg het plaatje van de dingen die licht géven boven het licht. Deze twee dagen, die horen een beetje bij elkaar.

Op de vijfde dag zegt God: 'Er moeten dieren komen om in de lucht en in het water te wonen. Grote en kleine dieren moeten op de aarde zwemmen en vliegen.' En dat gebeurt. God wil ook dat de dieren weer jonge dieren kunnen krijgen. Dat er altijd en overal leven is. Als God ernaar kijkt, dan ziet hij hoe goed het is.

(Pak het plaatje met de vogels en vissen erbij.) De vogels en vissen leven boven de aarde en in het water. Dit plaatje leg ik boven die van het uitspansel. Ook deze plaatjes horen bij elkaar.

Dan wordt het avond en weer ochtend en begint de zesde dag. Op de zesde dag zegt God: 'Ook op het land moeten allerlei dieren komen: wilde en tamme dieren, en heel kleine dieren.' En ook dat gebeurt. En God ziet ook hoe mooi dit is.

Maar met de dieren is er nog niet genoeg leven op de aarde. God wil ook mensen maken. Mensen die op Hem lijken. Ook de mensen moeten, net als de dieren, kinderen krijgen. Overal op aarde wil God mensen hebben. Die moeten voor de aarde zorgen en ze kunnen van alle soorten vruchten die op de aarde groeien ook eten. (Pak het plaatje van de dieren en mensen erbij. Alle mensen en dieren leven op het land. Deze zesde dag past bij de derde dag. Ik leg dit plaatje boven dat van de bomen waarvan en waarnaast de mensen en de dieren kunnen leven.

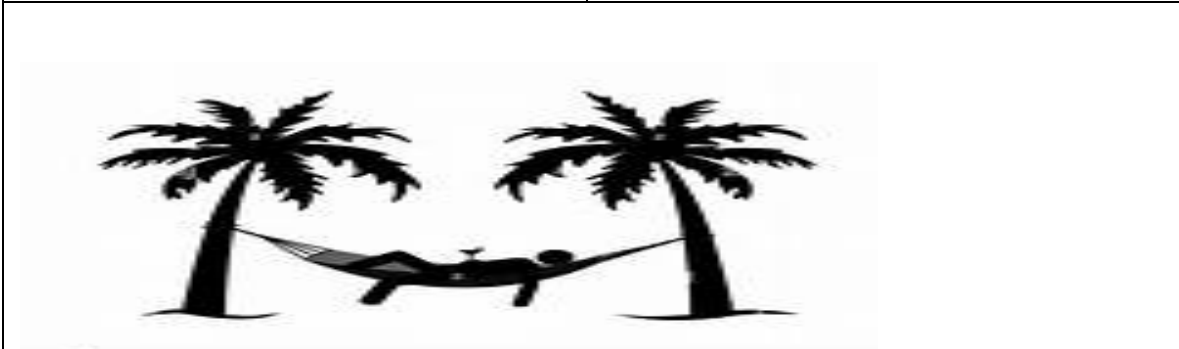
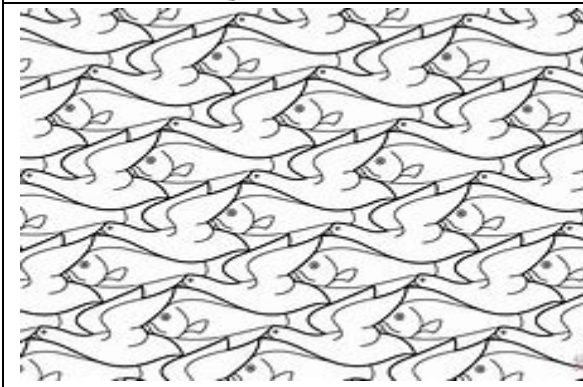
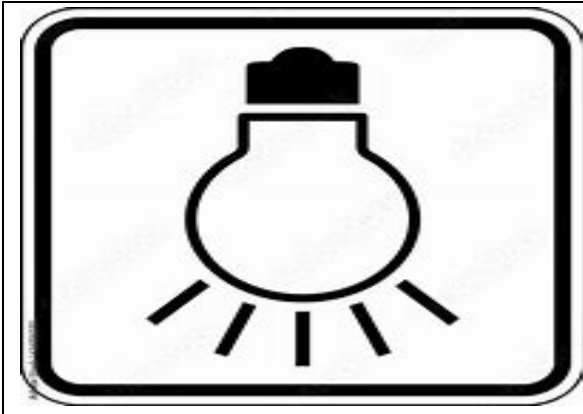
Nu is de aarde klaar. God ziet hoe goed en mooi het is. Maar weet je. God is nog niet klaar. Hij stopt niet na zes dagen. Er komt ook nog een zevende dag. En die dag doet Hij niets anders dan genieten van al het moois dat er op de aarde is. De eerste dag dat de mens op aarde is mag die ook genieten van die mooie wereld. (Neem de afbeelding van het luiende mensje erbij en leg die bovenaan.) Het is een dag om stil te staan bij alles wat er is. En om God daarvoor te danken. Nu is het allemaal pas écht af.

Vertel!

Kijk nog eens naar de plaatjes. Wat vind je van de volgorde van de schepping?

- Wat vind je ervan dat er zéven dagen zijn en niet zes in een week. Dat er ook een rustdag is?
- Kun jij genieten van alles wat er in de wereld te zien is?
- Kun je God daar ook voor danken? Hoe vind je het om dat te doen?
- Mensen moeten voor de schepping zorgen. Zijn ze dan ook het belangrijkste? Of juist niet belangrijker dan de andere dingen?

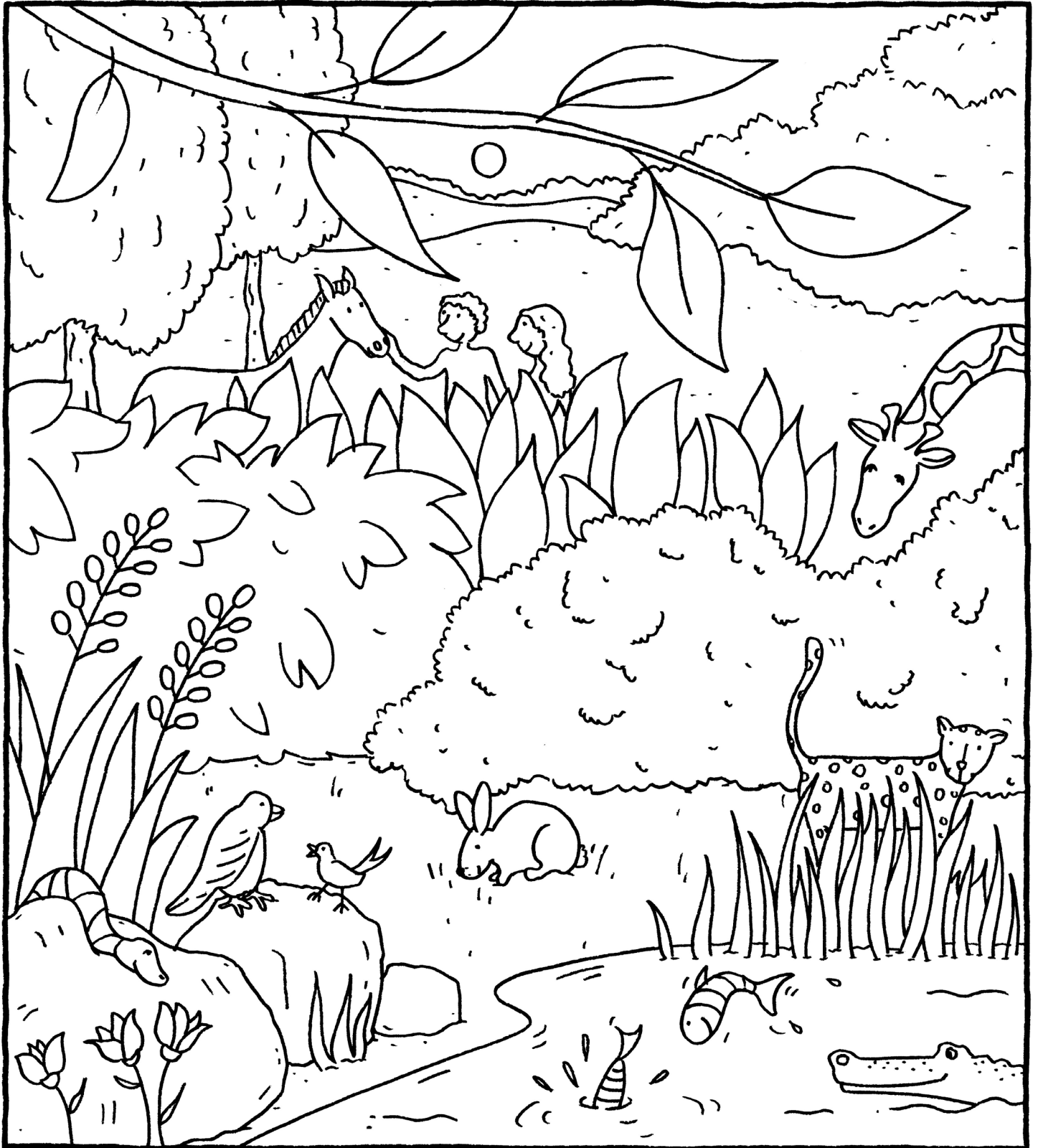
Auteur: MZ

9 juni 2024

Adam en Eva samen gelukkig in het Paradijs

Genesis 2:4-25

Thema: Adam en Eva in het Paradijs

Doel

De kinderen laten zien, dat het leven in Gods schepping mooi en vredig is. De mensen dragen daarvoor een grote verantwoordelijkheid.

Toelichting

God heeft de mensen lief. Ze zijn door Hem geschapen naar zijn evenbeeld (Gen. 1:26-27). Mensen lijken op God zelf. Ze zijn de enige schepselen van wie de Bijbel dat zegt. Daarom krijgen de mensen een verantwoordelijke taak. Adam mag ieder dier een naam geven. Ook mogen ze de aarde bewerken en erover waken. Vanuit Gods bedoeling mogen zij beslissingen nemen over de ontwikkeling van de wereld.

Dat kan één mens niet alleen. Daarvoor hebben ze elkaar nodig; ze moeten elkaars helper zijn. Als medemensen, als vrienden en, als ze op een bijzondere manier van elkaar houden, als man en vrouw.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Een fijn leven

Richtlijnen: Vertel aan de jongste kinderen hoe fijn het voor de zondeval in het paradijs was. Maak duidelijk dat God de mensen verantwoordelijkheid gaf (geven van namen, zorgen voor de hof van Eden). En dat ze elkaar mogen helpen. En het allerbelangrijkste, dat God van mensen houdt en voor hen zorgen wil.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: De goede God is altijd dichtbij

Richtlijnen: De mens is bijzonder; hij kan nadenken. Een dier volgt zijn instinct, heeft hij honger dan zoekt hij een prooi. Hij is gericht op zichzelf. Maar de mens kan kiezen, eraan denken dat planten, dieren en andere mensen het ook goed moeten hebben. De Bijbel zegt daarom dat mensen daarom op God lijken.

God laat de mensen voor de aarde zorgen. Zij kunnen dat zo doen als bij God past. Ze kunnen Gods goedheid en liefde laten zien. En daarbij mogen Adam en Eva elkaar helpen. Samen nadenken over wat God wil is beter dan alleen. Een heerlijk leven, waarin de goede God altijd dichtbij is.

Eventueel kun je de verbinding leggen naar volgende week door te vragen waarom onze wereld geen paradijs is en God soms zo ver weg lijkt te zijn.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Gods evenbeeld

Richtlijnen: Bij de oudste kinderen van de basisschool zal onze afstamming zeker belangrijk zijn; ze zullen vermoedelijk naar de evolutie vragen. De meeste tv-programma's gaan uit van een bewezen evolutietheorie. De mens stamt af van de aap. Het is de kunst om niet Genesis 2 alleen op deze vraag te richten en toch duidelijk te zijn. Genesis 1:26-27 zegt dat wij niet heel intelligente dieren zijn, maar wezenlijk van hen verschillen. Alleen de mens is Gods evenbeeld. Hij heeft eigenschappen die dieren niet hebben. Wij volgen niet ons instinct, maar hebben verstand. Wij hebben gevoelens zoals liefde, verantwoordelijkheid en rechtvaardigheid. Vanuit dat gevoel kunnen wij nadenken en ons verplaatsen in een ander mens of in de waarde van dieren en mensen. Wij kunnen tegen wat wij zelf willen en wensen (ons eigenbelang) ingaan, omdat dat meer past bij Gods bedoeling met de schepping. Bij zo'n leven mogen mensen elkaar helpen en met elkaar als vrienden of als man en vrouw optrekken.

Extra Bijbelgedeelte: Psalm 8

(De dichter van deze Psalm noemt de mens bijna een god, gekroond met glans en glorie, vs. 6. Het werk van Gods handen, de schepping, is aan hem toevertrouwd.)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

In het gedeelte over de schepping gaat het ook over de hof of de tuin van Eden, waarin de mens geplaatst wordt. Waar die tuin van Eden precies gelegen heeft, is niet duidelijk te zeggen. De zondvloed is er ook nog een keer geweest en daarna zal alles wel weer veranderd zijn. Het is ook helemaal niet erg dat we niet weten, waar die hof gelegen heeft. Belangrijker is, dat we weten dat die er geweest is en dat de eerste mensen en allerlei dieren daar in volmaakte rust en vrede gelopen en zeer waarschijnlijk ook geslapen hebben. Het moet daar heerlijk geweest zijn, een plek waar je zo naar terug verlangt. Laten we hopen en bidden dat zo'n plek voor ons allemaal er weer een keer mag komen. Allerlei prachtige bomen met heerlijke vruchten stonden er.

Twee bijzondere bomen stonden in het midden van de hof: 1. De levensboom en 2. De boom van de kennis van goed en kwaad. Vier rivieren ontspringen in de hof van Eden.

De Eufraat en de Tigris zijn rivieren, die we nog kennen. Zeer waarschijnlijk zijn het rivieren, die dezelfde naam hebben als de rivieren vandaag de dag met gelijklopende namen, maar niet op dezelfde plaats. De eerste mens (Adam) wordt dus in die tuin van Eden neergezet en mag die bewerken en bewaren. Van alle bomen in de tuin mag hij eten, maar niet van die ene boom, die boom van de kennis van goed en kwaad. Als hij dat doet, zal hij onherroepelijk sterven.

Alle dieren en vogels, die de Here God gemaakt heeft, laat Hij bij Adam komen en Adam mag ze allemaal een naam geven. Adam ontdekt dan dat ze allemaal met zijn tweeën zijn. Laten we maar zeggen: een mannetje en een vrouwtje. Ik denk dat we mogen zeggen, dat Adam toen ontdekte, dat hij als man alleen was. Hij had geen vrouw, die als helper bij hem paste. Toen liet God de HEER de man in een diepe slaap vallen en nam een rib bij hem weg. Hij vulde die plaats weer met vlees. Uit de rib, die de HEER had weggenomen bij Adam, bouwde God een vrouw en bracht deze bij Adam.

Toen riep Adam uit: Eindelijk één gelijk aan mij, mijn eigen gebeente, mijn eigen vlees, één die zal heten: vrouw, één uit een man gebouwd.

Man en vrouw horen dus bij elkaar.

Zo komt het dat een man zich losmaakt van zijn vader en moeder en zich hecht aan zijn vrouw met wie hij één lichaam vormt. In een zondeloze volmaakte situatie bevinden zij zich, man en vrouw. En zij waren beiden naakt en zij schaamden zich niet voor elkaar. Wat waren zij toentertijd nog heerlijk gelukkig samen. Jammer dat dit gelukkig samen-zijn van dit eerste moment daarna zo vaak door duivels toedoen verstoord werd en verstoord wordt. We geloven echter dat de ruzies, vijandigheden, oorlogen en duivelse verstoringen door Christus toedoen, door zijn sterven en opstanding verbannen worden uit onze wereld en er weer een wereld ontstaat met paradijselijk geluk. Het zal anders zijn dan in het begin. Op sommige plekken in de Bijbel kunnen we daarover lezen.

Vragen

- Wat zal er bijvoorbeeld anders zijn op de nieuwe hemel en de nieuwe aarde dan toentertijd in den beginne. Praat hierover door met elkaar.
- Kunnen we uit dit Bijbelgedeelte afleiden dat het in de nieuwe hemel en op de nieuwe aarde er zo paradijselijk zal uitzien? Er wordt ook wel gesproken over het nieuwe Jeruzalem. Dan denk ik toch aan een stad. Of zal het er mogelijk allebei zijn?
Praat hier eens over door.

Auteur: DR

Liederen

Psalm 134	
Lied 747	(=Gezang 288 LvdK)
Lied 547	(=Gezang 184 LvdK)
In het begin	Op Toonhoogte 450
Ied're dag, ieder uur	Op Toonhoogte 443
Vuur uit de hemel	Op Toonhoogte 449
Vul mij met uw Geest	Op Toonhoogte 448
Gods Heilige Geest	Opwekking voor kinderen 221
Psalm 8	Hemelhoog 4
Komt, laat ons vrolijk zingen	Hemelhoog 250
Laat zo je licht maar schijnen	Hemelhoog 685
Vertel het aan de mensen	Hemelhoog 691

Auteur: PZ

Een fijn leven

Inleiding

Kijk eens naar buiten, wat zie je allemaal?
Zie je in de nacht ook de zon? Wat dan wel?
Wie heeft dit alles bedacht en gemaakt denk je?
Heeft God nog meer gemaakt?
Het allermooiste dat God gemaakt heeft is de mens,
Adam.
Over hem gaat het vandaag.

Bijbelvertelling

God maakte de hemel en de aarde. Met alle planten en bomen en alle dieren, groot en klein. Dieren op het land, dieren in de lucht en in de zee. Het is prachtig geworden op de aarde. Het allermooiste wat God maakte is de mens.
Adam mag wonen op de aarde. In een prachtige tuin. De mooiste tuin van de hele wereld. En weet je, er gebeurt er iets heel fijns. God brengt Adam zelf naar die tuin. 'Jij mag hier wonen, Adam'. Dat is heel erg fijn. De Here God zorgt voor mooie fruitbomen en planten en bloemen. Er zijn ook een paar rivieren in de tuin. Het water van die rivieren zorgt ervoor dat alles goed kan groeien en bloeien, want zonder water kan er niets groeien. Wat heeft God het allemaal mooi en goed gemaakt. 'Adam, jij mag voor de tuin zorgen en ervan genieten. Je mag van alle bomen de vruchten eten: appels, peren, wat je maar wilt. Maar midden in de tuin zet ik een boom waar je niet van mag eten. Vergeet dat niet' Nu, dat vindt Adam helemaal niet erg. Hij kan best van die ene boom afblijven, aan de andere bomen groeien genoeg vruchten om wél van te eten. Adam zorgt voor de prachtige tuin, hij wandelt erin en hij geniet ervan.

Hij mag van God alle dieren die er wonen een naam geven, dat is leuk! Het grote grijze dier met de slurf noemt hij olifant, de vogel met die prachtige kleuren noemt hij papegaai. En zo gaat Adam verder. God zegt ook: 'Zorg voor de aarde, zorg voor elkaar. Eigenlijk moet er iemand zijn die Adam kan helpen bij al dat werk en waar hij samen mee kan zijn'. Adam wil dat ook wel. Alle dieren zijn samen, een mannetje en een vrouwtje, maar Adam is alleen.

Dan zorgt God dat Adam een vrouw krijgt. Dat is Eva. 'Nu ben ik niet meer alleen, nu ben ik ook met iemand samen, dank U wel Heer', zegt Adam. Adam houdt heel veel van zijn vrouw, wat zijn ze gelukkig. Ze genieten van elkaar, ze genieten van de mooie tuin. Samen genieten ze van de vriendschap van God. God, hun Vader, die alles zo goed en zo mooi heeft gemaakt.

Gebed

Ook wij mogen dankbaar zijn voor de mooie aarde die God gemaakt heeft.
Maar we moeten er ook goed voor zorgen, zodat iedereen kan genieten van alles wat er groeit en bloeit.
Help ons Heer om voor de aarde en voor elkaar te zorgen.
Amen.

Auteur: IFF

De goede God is altijd dichtbij

Inleiding

'Papa, kijk eens wat er is gebeurd!' Eline heeft een dood vogeltje in haar handen en stormt ermee naar binnen, de keuken in. Eline heeft tranen in haar ogen. 'Kijk nou toch', roept ze, 'dit arme vogeltje had Max de kat in zijn bek'. Papa loopt op Eline af en bekijkt het vogeltje in haar handen nauwkeurig. 'Daar kunnen we niet veel meer voor doen', mompelt hij zacht. 'Het is gemeen van Max', snikt Eline. Hij wilde hem niet eens opeten. Ik zag dat Max hem ving in de tuin, hij beet hem dood, speelde er even mee en liet de vogel toen gewoon op het gras achter. Dat doe je toch niet?'

Papa houdt Eline vast in zijn armen terwijl hij geknield voor haar zit. 'Ach meisje toch', zegt hij met een zucht. 'Max de kat die weet niet beter. Het is zijn instinct. Hij moet jagen. Hij kan daar verder niet over nadenken of hij dat wel of niet wil doen, het gaat vanzelf'

'Maar als ik een kat was', snikt Eline, 'dan zou ik nooit vogeltjes en muisjes doodmaken.'

'Gelukkig ben jij een mens en geen kat. En mensen kunnen nadenken. Inderdaad, als Max een mens was, dan zou hij snappen dat hij geen dieren hoeft te vangen, omdat hij bij ons thuis al eten krijgt. Maar dat is hij nu eenmaal niet. Dieren en mensen zijn verschillend door God geschapen'.

Bijbelverhaal

God de HEER maakt de hemel en de aarde naar zijn plan. Wanneer Hij klaar is met het scheppen van de natuur ziet Hij dat alles mooi en goed is. Toch is de schepping nog niet compleet.

Uit stof en uit aarde scheidt God de mens, Adam. De HEER blaast Adam levensadem in zijn neus, Hij wekt hem tot leven.

God de HEER legt in het oosten een tuin aan in Eden, daar mag Adam gaan wonen.

God laat uit de aarde allerlei bomen en planten opschieten. Die zien er prachtig uit, met heerlijke vruchten waarvan Adam kan eten. In het midden van de tuin plaatst de HEER de levensboom en de boom van de kennis van het goed en het kwaad. Vier grote rivieren stromen door de hof van Eden. Water is belangrijk, een bron van leven. God brengt Adam in de tuin van Eden om die te bewerken en erover te waken. God zegt tegen Adam: 'Van alle bomen in de tuin mag je eten, maar niet van de boom van de kennis van het goed en het kwaad. Wanneer je daarvan eet, zul je moeten sterven'.

God heeft een paradijs gemaakt voor Adam. Met de mooiste bloemen, planten en bomen. En allerlei dieren, groot en klein. De HEER brengt de dieren bij Adam om te vragen welke naam Adam ieder dier wil geven. Zo geeft Adam de namen aan alle vogels, de wilde dieren, en het vee. Toch is Adam nog niet volmaakt gelukkig. Want de dieren zijn echt heel anders dan hijzelf. De dieren hebben geen verstand gekregen. Ze leven naar hun instinct. De dieren kunnen niet praten en nadenken zoals Adam. Daarom voelt Adam zich best eenzaam en alleen.

De dieren zijn ook allemaal twee aan twee, een mannetje en een vrouwtje. Adam mist iemand aan zijn zijde, een ander mens waarmee hij kan praten en kan leven.

God de HEER denkt: 'Het is niet goed dat Adam alleen is als mens, Ik zal een helper voor hem maken, die bij hem past.

Adam valt in een diepe slaap. Terwijl hij slaapt neemt God een van zijn ribben weg. Uit de rib die God wegneemt bij Adam bouwt Hij een vrouw. God brengt de vrouw bij Adam.

'Eindelijk', roept Adam. 'Iemand zoals ik. Iemand die ook kan nadenken. Nu ben ik niet meer zo eenzaam en alleen'. Ze mogen voor de natuur om hen heen zorgen. Allebei zijn ze naakt, ze dragen geen kleren. Maar ze schamen zich niet voor elkaar. Adam en Eva mogen samenwonen in het paradijs. Ze mogen voor de natuur om hen heen zorgen. Ze zijn volmaakt gelukkig.

Afsluiting

God heeft ons, mensen zo gemaakt dat we kunnen kiezen. We zijn gemaakt naar het beeld van God. We lijken dus op God. Adam en Eva mogen samen zorgen voor alle natuur om hen heen, in het Paradijs. Ze kunnen elkaar helpen en ondersteunen.

Zo mogen wij vandaag de dag ook nog voor Gods schepping zorgen. Wij hebben het verstand van God gekregen om er goed mee om te kunnen gaan. Doen we dat ook altijd? Nee, jammer genoeg niet. Er zijn veel voorbeelden waarin we zien dat er niet goed voor Gods schepping wordt gezorgd. Als christenen mogen we proberen om Gods goedheid ook te laten zien in onze zorg voor de natuur. Samen kunnen we een verschil maken.

Probeer goed voor Gods schepping te zorgen, voor planten, dieren en voor de andere mensen die op aarde leven. Zij zijn allemaal door de HEER geschapen en verdienen onze tijd en aandacht. We mogen dat samen doen en niet alleen, want God heeft ons aan elkaar gegeven om elkaar te helpen. Net als Adam die Eva als helper kreeg om hem te helpen.

Auteur: MMe

Gods evenbeeld

Vorige week hoorden we hoe God de hemel en de aarde heeft gemaakt. Hij schiep de aarde, met daarop water en land. De lucht, met wolken, zon, maan en sterren. Op de aarde schiep God planten en dieren, en hij zag dat het goed was.

Maar daar stopte het niet. We hebben vorige week óók gehoord, dat God ook mensen maakte. Een man en een vrouw. Adam en Eva. En daar gebeurde iets bijzonders. Er had zomaar in de Bijbel kunnen staan: 'God maakte twee soorten mensen, een man en een vrouw, en God zag dat het goed was.' Punt. Net zoals dat er staat toen God de planten, de bomen, de vissen en de vogels schiep.

Het had gekund. Maar zo staat het er dus niet. Er staat: 'God zei: laat ons mensen maken die ons evenbeeld zijn, die op ons lijken.' En daarna: 'God schiep de mens als zijn evenbeeld'.

God deed dus niet zomaar iets. God deed iets, wat hij bij de andere onderdelen van de schepping niet deed. Hij maakte iets, hij maakte iemand, die op Hem leek!

En ook dan is het nog niet klaar. Er gebeurt meer, dat we niet lezen bij de schepping van de dieren. Als God de mensen heeft geschapen, staat er in de bijbel: 'Hij zegende hen'. De mensen krijgen, als enige in de schepping, een opdracht van God mee: 'bevolk de aarde en breng haar onder je gezag'. Daarmee zegt God eigenlijk tegen de mens, die op Hem lijkt: zorg goed voor de aarde die Ik heb gemaakt.

Dat staat allemaal in Genesis 1, waarover het vorige week ging. Deze week lezen we verder in het eerste boek van de Bijbel, Genesis.

We lezen verder in hoofdstuk 2. Eigenlijk lijken die twee eerste hoofdstukken een beetje op elkaar. In Genesis 1 staat al, dat God de mens schiep, man en vrouw. In hoofdstuk 2 lezen we er nog meer over, hoe God dat deed. Dat is belangrijk om te weten. Lees je mee?

Vers 7: 'Toen maakte de Here God de mens. Hij vormde hem uit stof, uit aarde, en blies hem de levensadem in de neus. Zo werd de mens een levend wezen.'

Zie je hoe bijzonder dit is? De mens wordt een levend wezen, door de adem van God! God zelf geeft zijn leven door aan de mens die Hij heeft geschapen.

Verderop lezen we dat God ook een tweede mens maakt. Omdat het niet goed is, dat een mens alleen is. We lezen hoe blij de eerste mens, Adam, is als hij de vrouw die God maakte, voor het eerst ziet. 'Dit is ze!', roept hij uit. Hij weet het direct: dit is anders dan de dieren die hij al in de schepping heeft gezien. Dit is een mens, zoals hij. Dit is zijn vrouw, die hij van God ontvangt als maatje, als mede-mens, om samen mee te leven in Gods schepping.

Misschien ken je ze wel: anderen, die zeggen dat de mens eigenlijk afstamt van de apen. De plaatjes, die dat laten zien, ben je vast wel eens tegengekomen. In een boek, een film, of online. Of mensen, die beweren dat de mens 'eigenlijk ook gewoon een zoogdier is', niet anders dan een hond, een leeuw of een aap. Maar hier, in de eerste hoofdstukken van de Bijbel, lezen we toch echt iets heel anders. Wij geloven dat God alles maakte. En ja, er zijn daarna dingen veranderd. Er zijn dieren uitgestorven. Er zullen planten zijn, die er nu anders uitzien dan toen. Maar de Bijbel is er heel duidelijk over: God schiep de dieren, én Hij maakte de mens. En juist over hoe God de mens maakt, lezen we die bijzondere dingen. God maakte de mens als iemand, die op Hemzelf lijkt. God maakte de mens levend door zijn eigen levensadem. En God vond het niet goed dat de mens alleen was. De mens hoorde samen te zijn.

We lezen nog meer in Genesis 2. God maakte een tuin, Eden heette die. In die tuin mocht de mens wonen. Heel precies wordt beschreven, dat er een rivier ontspringt, die zich in vier stromen vertakt. Die stromen zorgen voor water in heel de tuin. We weten uit andere gedeeltes van de Bijbel, dat die tuin heel bijzonder was. Het was een plek van rust en vrede. Een plek waar mensen en dieren allemaal met elkaar in vrede en harmonie leefden.

In Eden, in die tuin, stonden bomen waarvan de mens mocht eten. Maar God geeft de mens ook verantwoordelijkheid. Er is één boom, waarvan de mens niet mag eten. Die boom noemt God 'de boom van de kennis van goed en kwaad'. Als de mens daarvan eet, zegt God, zal hij onherroepelijk sterven.

Genesis 2 is een heel belangrijk hoofdstuk in de Bijbel. Misschien lezen we er wel eens makkelijk overheen. In Genesis 1 lezen we hoe God in zes dagen alles schiep. In Genesis 3 lezen we hoe het mis ging, hoe de zonde in de wereld kwam. En Genesis 2 hangt daar een beetje tussenin. Toch is het belangrijk. Want juist in Genesis 2 lezen we hoe bijzonder God de mens maakte. God maakte de mens leven met zijn eigen adem. Hij maakte de mens een sociaal wezen. Iemand, die anderen om zich heen nodig heeft. Die samen optrekt met anderen, het leven samen deelt, en zorgt voor elkaar en voor Gods schepping. Ook krijgt de mens een opdracht (zorg voor mijn schepping) én verantwoordelijkheid; God vertelt de mens wat wel én wat niet mag.

Veel later zingt David hier ook over. Hij ziet hoe bijzonder God de mensen heeft gemaakt.

Luister maar wat David in Psalm 8 heeft gezongen:

6 U hebt hem – de mens - bijna een god gemaakt,
hem gekroond met glans en glorie,
7 hem toevertrouwd het werk van uw handen
en alles aan zijn voeten gelegd:
8 schapen, geiten, al het vee,
en ook de dieren van het veld,
9 de vogels aan de hemel, de vissen in de zee
en alles wat trekt over de wegen der zeeën.

Zó bijzonder heeft God ons gemaakt. Jou en mij. Dat vraagt ook wat van ons. God heeft ons zo gemaakt, dat we goed kunnen zijn voor zijn schepping. Voor de aarde, de natuur, planten en dieren. Maar ook, zodat we kunnen zorgen voor elkaar, en God groot kunnen maken. Doe je mee?

Auteur: MvdB

16 juni 2024

De eerste zonde

Genesis 3

Thema: Gods schepping beschadigd

Doel

De kinderen leren dat mensen in opstand tegen God. De valse woorden van de duivel maakten dat ze tegen God in opstand kwamen. Ze wilden aan Hem gelijk zijn. Toen was de heerlijke schepping niet meer hetzelfde.

Toelichting

We lezen vandaag over de grootste verandering in de wereldgeschiedenis. De wereld is opeens geen volmaakte en gelukkige plaats meer. Het leven vertoont allerlei barsten en scheuren: er is verdriet, pijn en dood. Je zou denken: alles is erg goed, de mensen hebben toch niets te wensen? Toch besluit de mens om de enige grens over te gaan die hij niet over mocht gaan. God is Schepper en de mens is hoogste schepsel naar zijn evenbeeld, die de Schepper moet gehoorzamen. De eerste zonde is dus meer dan het eten van de verboden vrucht, het is de gedachte dat de mens gelijk wil zijn aan God. Zelfstandig en los van God bepalen hoe hij wil denken en handelen. Adam en Eva negeren God; zo zijn ze ondankbaar en liefdeloos naar Hem. Iedere zonde van mensen begint daarmee: ik luister lekker niet naar God, ik doe wat ik zelf wil.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: De wereld is niet mooi meer

Richtlijnen: Vertel een korte inleiding over iets moois dat kapotgaat (deuk, scheur) Het is niet mooi meer, je blijft de gevolgen zien.

Vertel dan het verhaal van Eva en de slang. Kern daarvan is dit: Door de woorden van de slang begint Eva aan God te twijfelen? Houdt God wel echt zoveel van Adam en haar, als ze niet van die ene boom mogen eten? Mogen zij het verschil tussen goed en kwaad niet kennen? Dan doet Eva wat ze zelf wil. En Adam doet met haar mee. Ze vertrouwen niet op God, terwijl God hun toch alle goeds geeft.

De gevolgen zijn heel erg. Ze moeten het paradijs uit. Ze moeten het nu zelf uitzoeken, zonder God heel dichtbij. Gelukkig laat God hen niet alleen. Hij blijft van Adam en Eva houden en belooft dat Hij hen zal helpen buiten het paradijs, maar het leven kan wel heel erg moeilijk en verdrietig zijn.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Ik doe wat ik zelf wil

Richtlijnen: De kinderen kunnen het zich vast heel goed voorstellen, dat Eva en Adam deden wat ze zelf wilden. Mensen zijn nu eenmaal af en toe eigenwijs en denken dat ze het beter weten dan een ander. Laat de kinderen voorbeelden noemen. Liep het goed af of ging het verkeerd?

Adam en Eva denken dat ze God niet nodig hebben, dat ze het net zo goed weten als Hij. Daarom zetten ze zijn verbod om van die boom te eten aan de kant. Eigenlijk gaan ze met hun rug naar God toe staan: ik luister toch niet naar U. Dat wilde de slang, de duivel, bereiken. Hij stelt het heel mooi voor: net zo wijs zijn als God, maar dat kan natuurlijk niet. Mensen zijn God niet!

Dan is opeens alles anders. Adam en Eva worden bang voor God, ze schamen zich voor elkaar. Ze gaan elkaar de schuld geven. God straft hen; ze moeten uit het volmaakte paradijs vandaan. Maar God heeft ook medelijden. Hij belooft hun dat het eens weer goed zal komen. Er zal een Redder komen.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Ik weet het beter dan God

Richtlijnen: Zie de uitleg bij de middenbouw. Met de oudste kinderen kun je ook bespreken wat de verwoestende gevolgen van het niet gehoorzamen aan God zijn. Allerlei relatie worden verstoord:

- de relatie met God (niet meer rechtstreeks contact in het paradijs),
- de relatie met elkaar (de man heerst over de vrouw, hij gebruikt zijn lichaamskracht en macht verkeerd)
- en de relatie met de aarde (dorens en distels groeien op het land, kinderen krijgen is pijnlijk)

In deze drie dingen zien we ook vandaag de strijd van de mensen tegen de satan.

Extra Bijbelgedeelte: Romeinen 5:12

Paulus zegt dat door één mens de zonde in de wereld gekomen is, maar dat vanaf toen ieder mens zondigt. Het is net een rij dominostenen: als er één valt, vallen ze allemaal. Alleen Jezus, de beloofde Redder, kan de zonde nog stoppen.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

Adam en Eva leefden zo gelukkig en vredig tussen de bomen en struiken in het paradijs. Echt een paradijselijk gelukkig leven te midden van de dieren en de vogels. Een van de dieren was de slang. De slang, komen we hier achter, liet zich gebruiken door de duivel. Deze slang was sluw en vroeg op een keer aan de vrouw of zij van geen enkele boom in de tuin mochten eten. Al een beetje vreemde vraag, want zij mochten juist van alle bomen eten, behalve één. De vrouw antwoordt dan ook met: 'We mogen van de vruchten van alle bomen eten, behalve van die ene in het midden van de tuin. Die mogen we zelfs niet aanraken. Doen we dat toch, dan zullen we sterven. De slang zegt dan, dat zij helemaal niet zullen sterven. Integendeel, hun ogen zullen opengaan en als goden zijn en kennis hebben van goed en kwaad. Hier komt de sluwheid van de slang naar voren, want dit antwoord gaat gepaard met leugen en bedrog.

Wat doet de vrouw? Ze kijkt naar de boom en de vruchten zien er heerlijk uit, een lust voor het oog. Ze vindt het aanlokkelijk dat de boom haar wijsheid zou schenken. Ze plukt dus een paar vruchten en eet ervan. Ze geeft ook haar man van de vruchten. Toen werden bij hun beiden de ogen geopend en ze zien dat ze naakt zijn. Hier is sprake van de eerste zonde. Ze rijgen vijgenbladeren aan elkaar en maakten er lendenschorten van.

In de avondkoelte hoorden Adam en Eva God, de Heer, door de tuin wandelen en zij verborgen zich tussen de bomen voor Hem. De Here God riep echter de twee mensen: 'Waar ben je?' De mens, waarschijnlijk Adam, antwoordde: 'Ik hoorde u in de tuin en werd bang, omdat ik naakt ben. Daarom verborg ik mij.' Wie heeft jou verteld dat je naakt bent, vroeg de Here God. Heb je soms gegeten van de boom, waarvan ik jou verboden had te eten?

De mens, Adam, zei toen: De vrouw, die u hebt gemaakt om mij terzijde te staan, heeft mij vruchten van de boom gegeven en toen heb ik ervan gegeten. Waarom heb je dat gedaan, vroeg God toen aan de vrouw. Zij antwoordde: De slang heeft me misleid en toen heb ik ervan gegeten.

Hier ontdekken we dat de man de schuld afschuift naar zijn vrouw en de vrouw de schuld afschuift naar de slang.

De slang wordt vervloekt. In vers 14 en 15 kunnen jullie lezen op welke wijze de slang vervloekt wordt. Dat houdt onder anderen in op welke wijze de slang zal leven met andere dieren en hoe de verhouding zal zijn met het nageslacht van de slang en van de vrouw, zoals dat in de zogenaamde moederbelofte van Genesis 3: 15 naar voren komt.

Die moederbelofte houdt in: de slang, de duivel zal de mens, we mogen ook zeggen 'mensen' veel dwarszitten. Hij zal zorgen dat ze ruzie maken, jaloers zijn, oorlog voeren, ziek worden enz., enz. Het nageslacht van de vrouw zal de kop vermorzelen van de slang. We mogen hierbij denken aan Jezus, die de duivel, die voor dood en verderf zorgt, zal verslaan. De zwangerschap, die de vrouw of met andere woorden 'vrouwen' krijgen, zullen gepaard gaan met moeite en pijn. Daarnaast zal de begeerte van de vrouw uitgaan naar haar man en hij zal over haar heersen. Dit laatste is bedoeld als een vloek. Is dus niet goed, zoals Gods opdracht om te heersen over de schepping in Genesis 1.

Ook de man krijgt als vloek mee: met moeite en zorg, met andere woorden 'met zwoegen gepaard, zal hij moeten werken.' De eerste zonde gaat dus met vervloekingen gepaard. Wat bij de eerste mensen zo gelukkig begon in de hof van Eden, in het paradijs, loopt uit op de eerste zonde. Die eerste zonde gaat echter gepaard met een hoop ongeluk voor de mens en zijn nageslacht. Het eerste mensenpaar heeft kennis gekregen aan goed en kwaad. Tegelijk voorziet God erin dat de mensen niet meer kunnen eten van de levensboom, die ook in het midden van de tuin staat. De mensen worden daarom weggestuurd uit de hof van Eden. Cherubs worden voor de tuin geplaatst om de weg naar de levensboom te bewaken. Toch is er een mogelijkheid voor mensen om op een bepaalde manier te blijven leven.

We mogen daarbij denken aan het nageslacht van de vrouw, Jezus. Zijn naam noemden we al. Hij kan zorgen voor opnieuw leven, voor eeuwig leven.

Vragen

- In dit Bijbelgedeelte staat dat de man over de vrouw zal heersen. Dat is niet mooi bedoeld. Wat zou hiermee bedoeld kunnen zijn? Kunnen jullie hier voorbeelden van geven?
- De eerste zonde loopt uit op moord bij de eerste kinderen van Adam en Eva. Kunnen jullie vertellen wat er toen gebeurde?
- De eerste zonde is ook uitgelopen op veel zonden in onze tijd. Wat kunnen wij eraan doen dat dit minder wordt?

Auteur: DR

Liederen

Psalm 1	
Lied 944	(=Gezang 395 LvdK)
Lied 474	(=Gezang 147 LvdK)
In het begin	Op Toonhoogte 450
Adam, waar ben je?	Liedjes voor kinderen 3 Elly en Rikkert Zuiderveld
Abba, Vader, U alleen	Hemelhoog 627
Psalm 8	Hemelhoog 4
Komt, laat ons vrolijk zingen	Hemelhoog 250
Een wijs man bouwde zijn huis op de rots	Hemelhoog 89
Als je bidt, zal Hij je geven	Hemelhoog 101
Kom heel dicht bij mij	Opwekking voor kinderen 6
Ik volg de Heer	Hemelhoog 305
Als je gelooft in de Here Jezus	Op Toonhoogte 476

Auteur: PZ

De wereld is niet mooi meer

Inleiding

Ruben heeft een mooie fiets. Blauw met oranje strepen erop. Hij is er heel erg blij mee. Voorzichtig rijdt hij door de straat, hij kijkt goed uit. Maar dan gaat het mis... er is een grote jongen op een grote fiets die niet goed uitkijkt. Ze botsen tegen elkaar op en Ruben valt met de fiets op de grond. Gelukkig heeft hij zich geen pijn gedaan. De grote jongen ook niet. Maar de fietsen zijn wel beschadigd. Gelukkig kan papa de fiets van Ruben weer maken. Hij zet het stuur weer recht en verft de oranje strepen opnieuw. Maar toch... je blijft zien dat er wat gebeurd is met de fiets, hij is niet nieuw meer.

Bijbelvertelling

Vorige keer hoorden we over de prachtige tuin die God maakte voor Adam en Eva. Ze mogen er voor zorgen, ervan genieten en lekker eten van de vruchten van alle bomen. Van alle bomen? Nee, er is één boom daar mogen ze niet van eten, dat heeft God gezegd. Wat is alles mooi en goed. Maar jammer genoeg blijft het niet zo mooi en goed. Er is een vijand van de Here God. Hij wil dat Adam en Eva niet naar God luisteren en verkeerde dingen gaan doen. Dan zal het niet meer goed zijn tussen God en Adam en Eva.

Als Eva in de tuin aan het wandelen is, hoort ze iets achter zich. Het is een slang. De vijand van God gebruikt de slang om met Eva te praten. Hij zegt: 'God heeft jullie zeker wel gezegd dat je niet mag eten van de bomen in de tuin' 'Nee hoor', zegt Eva, 'we mogen van alle bomen eten. Behalve van de boom die in het midden van de tuin staat, daar moeten we van afblijven.' De slang is heel slim maar ook gemeen. Hij fluistert: 'Ah, nee joh, dat is niet zo. God wil niet dat jullie net zo wijs worden als Hij. Als je er van eet, zul je net als God worden. Je kan gerust van die boom eten hoor.'

Eva kijkt nog eens naar de vruchten aan de boom in het midden van de tuin. Wat zou ze er graag één willen proeven. En... ze plukt een vrucht en eet ervan. Dan plukt ze nog een vrucht en brengt die naar Adam. 'Kijk eens Adam. Proef eens! De slang zegt dat het best mag en dat we dan net zo wijs worden als God'. En Adam? Wat doet hij? Hij eet ook van de vrucht, net als Eva. Oh, wat jammer, Adam wil ook net als God zijn. Zijn ze nu ook zo wijs als God geworden? Nee, ze voelen zich helemaal niet wijs, ze voelen zich heel ongelukkig, verdrietig en alleen. 'Adam, ik voel me zo naar, zo bang'. 'Ja, ik ook Eva.' 'Oh, Adam, had ik maar nooit naar de slang geluisterd, hij heeft gelogen'.

Adam en Eva hebben niet geluisterd naar God. Hoe moet dat nu verder? Die avond horen ze de Here God aankomen. Ze worden altijd heel erg blij als God eraan komt. Maar nu schrikken ze, ze zijn bang en ze verstoppen zich. God roept: 'Adam, waar ben je?' Bang komen ze tevoorschijn. 'Waarom hebben jullie je verstopt?', vraagt God. 'Omdat we niet willen dat U ons ziet, HEER'. Ze vinden het ineens ook raar dat ze bloot zijn en ze willen zich verstoppen voor God. 'Heb je soms van de boom in het midden van de tuin gegeten?' vraagt God. 'Ja', zegt Adam, 'Eva heeft mij van de vrucht laten eten'. 'Ja, dat klopt', zegt Eva, 'maar de slang heeft gezegd: 'eet er maar van, er zal niks ergs gebeuren. Maar hij heeft gelogen!' Adam geeft de schuld aan Eva en Eva geeft de schuld aan de slang. Maar ze vergeten dat ze zelf ongehoorzaam zijn aan God. God is verdrietig en boos. Adam en Eva krijgen straf. 'Jullie mogen niet meer in de mooie tuin wonen. Dat is jullie eigen schuld.' O, wat schrikken Adam en Eva daarvan, ze zijn heel erg verdrietig. 'Maar ik zal jullie niet in de steek laten. Ik ben nog steeds bij jullie. En op een dag zal het goed komen tussen jullie mensen en Mij'.

Gebed

Here God, wat is het verdrietig dat Adam en Eva niet meer in de mooie tuin mogen wonen. Ze hebben niet naar U geluisterd. En toch wilt U dat het weer goed komt tussen de mensen en U. Daarom kwam Jezus naar de aarde. Dat is iets heel moois waar we altijd aan mogen denken. Amen.

Auteur: IFF

Ik doe wat ik zelf wil

Inleiding

Aad en Eef zijn goede vrienden. Ze zitten in dezelfde klas. Ze hebben sinds kort een nieuwe meester in de klas. De meester is heel aardig. De kinderen in de klas mogen best veel zelf regelen van hem. Ze mogen zelf hun werk nakijken. Ze mogen zelf inplannen wat ze willen doen wanneer ze klaar zijn met hun taak. Maar in één ding is de meester best streng. Op zijn bureau staat een glazen pot met felgekleurde snoepjes erin. De meester heeft de kinderen verboden om daar aan te komen. De meester is de enige die een greep uit de pot mag doen. Aad en Eef hebben het na schooltijd met elkaar besproken. Waarom zou dat zijn dat de meester zo zuinig is op die pot met snoep? De pot of de snoepjes zien er niet heel bijzonder uit ofzo. En zou de meester het merken wanneer ze er in de pauze één enkel snoepje uitpakken? Dat kan hij toch niet zien? Er zitten zoveel snoepjes in. En waarom zou je altijd doen wat de meester zegt? Ze kunnen toch doen wat ze zelf willen?

De volgende dag in de pauze sluipt Eef vanaf het schoolplein de klas in. Ze loopt naar de pot met snoep die op het bureau staat. Ze kijkt om zich heen. Haar hand ligt al op het deksel. Dan komt er opeens een jongen uit de bovenbouw binnen. Het is een pestkop, die binnen strafwerk zat te maken toen Eef voorbij sloop. 'Zo, wat ben jij van plan?', sist de jongen Eef toe. 'Oh, niks', Eef haalt haar schouders op. 'Ik zie het wel', zegt de jongen 'Jij bent van plan om een snoepje te pikken zeker?' Eef krijgt een rood hoofd. 'Dat kun je gewoon wel doen hoor', zegt de jongen, 'dat merkt de meester toch niet.' Eef kijkt nog een keer om zich heen, doet het deksel van de pot eraf, pakt een heerlijk rood snoepje en stopt het snel in haar mond. De jongen begint te lachen en rent weer snel naar zijn eigen lokaal. Als Eef over haar schouder kijkt ziet ze Aad staan. 'Hé Aad', fluistert ze. 'Kom, neem jij ook maar een snoepje hoor, die jongen uit de bovenbouw zegt dat het mag.' Aad komt naar voren en neemt het snoepje aan dat Eef hem geeft. Het is raar, maar het snoepje smaakt helemaal niet zo lekker als ze van tevoren hadden gedacht.

En wie komt daar heel onverwacht de klas binnengestapt? De meester. 'Wat doen jullie hier?', bromt hij streng, 'Waarom zijn jullie niet buiten in de pauze?' 'Eh', Aad en Eef staan te draaien. 'Wat ruik ik?', zegt de meester. 'Doen jullie je mond eens open!' Aad en Eef doen hun mond allebei een stukje open. 'Ah, roept de meester, ik zie het al, jullie hebben met je handen in mijn snoeppot gezeten en ik had jullie nog wel zo gezegd daar niet aan te komen!' 'Ja, maar', roept Aad, 'Eef zei dat het best wel mocht' Eef kijkt naar Aad en dan naar de meester. 'Nou, maar die jongen uit de bovenbouw, die zei tegen mij dat het niet erg was'. 'Ik hoor het al', zegt de meester, 'hou maar op met smoesjes verzinnen. Ik hoef jullie na de pauze even niet in de klas. Ga maar op de gang werken. Jullie houden je niet aan de regels. Ik ben teleurgesteld in jullie'

Bijbelverhaal

God de HEER heeft alles zo mooi gemaakt. De natuur in de hof van Eden is prachtig. Door heel de tuin staan mooie bomen, struiken en er groeien kleurige bloemen. Ook de dieren zijn prachtig om te zien. God heeft Adam en Eva dit alles gegeven. Zij mogen samen voor Gods schepping zorgen. Adam en Eva mogen van alle bomen in de hof de vruchten eten. Van bijna alle bomen dan. Er is één boom die God apart heeft gezet. In het midden van de tuin staat de boom van de kennis van goed en kwaad. Deze boom mogen Adam en Eva niet aanraken en de vruchten van deze boom mogen ze niet eten. Want God heeft gezegd dat ze zullen sterven als ze dat toch doen. Op een dag vraagt de slang, het sluwste dier onder de dieren, aan Eva: 'Is het waar dat God gezegd heeft dat jullie van geen enkele boom in de tuin mogen eten?' 'Dat is niet waar', zegt Eva, 'we mogen van alle bomen eten, behalve van die ene boom die in het midden van de tuin staat'.

'Jullie zullen helemaal niet sterven', sist de slang. 'Juist het tegenovergestelde zal gebeuren. Jullie zullen dan net als God zijn en kennis hebben van wat goed en kwaad is.' Eva kijkt naar de boom waar ze niet van mag eten. De vruchten van de boom zien er heerlijk uit. 'En zou het waar zijn wat de slang vertelt', denkt Eva? 'Waarom zou ik naar God luisteren? Ik weet toch zelf wel wat goed voor mij is? Ik kan toch doen wat ik zelf wil?'

Eva plukt een paar vruchten van de boom en proeft ervan. Adam is er ondertussen ook bij gekomen. Eva geeft ook hem de vruchten om te proeven. 'Hier Adam, moet je eens proeven, deze vruchten zijn verrukkelijk' Ze hebben de hap nog niet doorgeslikt of ze kijken elkaar verschrikt aan. Het valt hen ineens op dat ze beiden naakt zijn. Ze schamen zich voor hun eigen lichaam, terwijl ze hier eerder geen erg in hadden. Snel plukken ze wat bladeren van de vijgenboom en maken er een soort rokje van om hun lichaam te bedekken.

In de koelte van de avondwind horen Adam en Eva de HEER door de tuin wandelen. Ze verbergen zich snel voor Hem tussen de bomen.

Maar God de HEER roept Adam: 'Waar ben je Adam?' Adam geeft antwoord, hij zegt: 'Ik hoorde U in de tuin en werd bang, omdat ik naakt ben; daarom heb ik mij verstopt.' De HEER zegt: 'Wie heeft jou verteld dat je naakt bent? Heb je soms gegeten van de boom waarvan ik je verboden had om van te eten?' Adam antwoordt: 'De vrouw die U hebt gemaakt om mij gezelschap te houden, Eva, zij heeft mij vruchten van de boom gegeven en toen heb ik ervan gegeten.' 'Waarom heb je dat gedaan?', vraagt God de HEER dan aan Eva.

Eva wijst naar de slang en zegt: 'De slang heeft mij misleid. Hij zei dat het wel mocht, en toen heb ik ervan gegeten'

De HEER is boos op Adam en Eva en op de slang, die eigenlijk de duivel zelf is. De duivel heeft Adam en Eva ervan overtuigd dat het niet belangrijk is om naar God te luisteren, maar dat ze mogen doen wat ze zelf willen. God straft de slang. Hij zegt: 'Ik vervloek jou.

Vanaf nu zul je op je buik door het stof moeten kruipen. Je zult een vijand zijn van de mensen die op aarde leven'. Ook Eva krijgt straf, God zegt tegen haar: 'Wanneer je een baby krijgt zal dit pijnlijk zijn. Je zult hard moeten werken op de aarde. En je man zal de baas over je spelen.'

En tegen Adam zegt God: 'Je hebt geluisterd naar je vrouw en gegeten van de boom die Ik je had verboden. Je hele leven lang zul jij je in het zweet moeten werken. Op het land zul je met onkruid te maken krijgen dat je steeds weer moet opruimen.

God maakt kleren van dierenvelen voor Adam en Eva en daarna worden ze uit het Paradijs weggestuurd. Ze mogen er niet meer blijven wonen. God denkt: 'Stel dat ze ook gaan eten van de levensboom, dan zullen ze voor eeuwig in zonde leven. Ze zijn niet te vertrouwen. Ze luisteren niet naar Mij en doen hun eigen zin.' Bij de ingang van de hof zet God engelen als bewakers met een heen en weer flitsend en vlammend zwaard.

Afsluiting

Adam en Eva hebben hun keus gemaakt. Ze kunnen niet meer in het Paradijs blijven wonen.

God de HEER straft Adam en Eva voor hun ongehoorzaamheid. En daarmee alle mensen die daarna worden geboren. Ook wij leven niet in het Paradijs, maar in de wereld. Wij leven vandaag nog steeds met de straf die Adam en Eva kregen. Toch mogen we weten dat de zonde van Adam en Eva teniet is gedaan door het bloed van de Here Jezus. Hij heeft betaald aan het kruis voor de zonden van Adam en Eva, maar ook voor onze zonden. En als de Here Jezus eens terugkomt op de wolken dan zal er een nieuwe hemel en een nieuwe aarde komen. Het nieuwe paradijs op aarde!

Auteur: MMe

Ik weet het beter dan God

Vorige week hebben we nagedacht over hoe bijzonder God de mens heeft gemaakt. De mens, die mocht wonen in die prachtige tuin, Eden, waar rust en vrede heerste. God maakte de mens heel speciaal: de mens lijkt op God, leeft van Gods levensadem, krijgt de opdracht om voor Gods schepping te zorgen, en krijgt verantwoordelijkheid om God gehoorzaam te zijn. En juist bij dat laatste gaat het mis. Luister maar.

Je weet het vast nog wel van vorige week. Van de bomen die in de tuin, in Eden staan, mag de mens eten. Behalve van die ene: de boom van kennis van goed en kwaad. 'Als je daarvan eet', zei God, 'zul je onherroepelijk sterven.'

Eén gebod van God, waaraan de mens gehoorzaam moet zijn. Dat moet toch lukken?

Maar dan is daar de slang. De slang, die door de duivel wordt gebruikt. 'Hé, psst, is het écht waar? Heeft God gezegd dat je van geen enkele boom in deze tuin mag eten?' Zo begint het. Het gesprek tussen de slang, de duivel, en Eva, de vrouw door God gemaakt.

Gelukkig, Eva spreekt de slang tegen. 'Nee hoor, we mogen juist van alle bomen eten. Behalve die ene. Als we daarvan eten, zullen we sterven.' Maar de slang geeft niet op. 'Niks van waar', zegt hij. 'Als je van die boom eet, zul je juist net zo worden als God.'

We hebben vorige week gehoord, dat God de mensen zó maakte, dat ze op Hem lijken. Maar ze zijn niet gelijk.

De vrouw, Eva, hoort wat de slang zegt. Het brengt haar aan het twijfelen. Waarom zouden ze eigenlijk sterven, als ze van die boom eten? De vruchten zien er mooi en heerlijk uit. Wie zegt, dat God gelijk heeft? Wat die slang zegt, klink ook wel geloofwaardig. Zal ze...?

Eva doet het. Ze eet van die ene boom. En ook Adam, haar man, doet mee. Allebei eten ze van die ene boom, waarvan God had gezegd dat ze er niet van mochten eten.

Wat gebeurt hier? De mens, die door God zo bijzonder is gemaakt, met een opdracht en eigen verantwoordelijkheid, draait God de rug toe. De mens gebruikt die verantwoordelijkheid verkeerd. Ze denken het beter te weten, zélf wel te kunnen bepalen. Wie weet, worden ze dan wel zoals God!

Vanaf dat moment gaat alles mis. De tuin, die zo bijzonder was, zo rustig en vreedzaam, is dat ineens niet meer. Verschrikt kijken Adam en Eva elkaar aan. Maar... ze zijn naakt! Dat kan toch niet? Wat eerder geen probleem was, ervaren ze nu ineens als slecht, als zondig. En als God hen dan roept: 'Adam, waar ben je?', dan verstoppen deze mensen zich. God, die hen heeft gemaakt, hen aan elkaar heeft gegeven, hun de opdracht gaf om voor zijn schepping te zorgen... die God, met wie ze gewoon konden praten, maakt hen nu bang. Adam en Eva kruipen weg. Ze voelen aan, dat ze iets heel verkeerd hebben gedaan.

Wat doet God? Zegt hij: 'Ik heb jullie zó bijzonder gemaakt. Zó'n mooie plek gegeven om te wonen. Ik ben zó dicht bij jullie geweest. En er was maar één ding waar je je aan hoefde te houden... Dat was blijkbaar te veel gevraagd, zoek het nu zelf maar uit. Jullie draaiden Mij je rug toe, nu doe Ik dat ook naar jullie. Ik wil niets meer van jullie weten.'...? Is dat wat God zegt? Nee. Gelukkig niet.

God ziet wat er is gebeurd. En hij straft. God vervloekt de slang, die door de duivel werd gebruikt. God straft ook de mensen, die hem ongehoorzaam waren. Die dachten het zelf beter te weten. God straft. Hij stuurt de mensen weg uit Eden, uit die prachtige plek van vrede en rust. Het leven zal niet meer zijn zoals het was. Het zal moeilijk worden. Mensen zullen over elkaar heersen. Er zal geen vrede meer zijn op aarde. Niet alles zal meer mooi en goed zijn, maar dieren zullen elkaar aanvallen. En behalve mooie en goede planten, zullen er doorns, distels en giftige planten op de aarde groeien.

Zo is het nog altijd. Er is geen vrede op aarde. Denk bijvoorbeeld aan de oorlog in Oekraïne. Het gaat niet goed met deze aarde, de mens zorgt er niet goed meer voor. Het klimaat verandert, en sommige delen van de aarde worden bijna onleefbaar. Niet alles is meer mooi en vreedzaam, integendeel.

Maar tóch... God laat op dat moment de aarde, zijn schepping en de mensen niet los. Hij belooft ook een Redder, die de straf voor de zonde van de mensen zal dragen. Zodat het weer goed wordt tussen God en de mensen. Gelukkig stopt de Bijbel hier niet, bij Genesis 3. Gelukkig weten wij dat Jezus is gekomen. Deze aarde is een plaats waar oorlog, honger, onrecht en rampen zijn. Maar wij weten dat Jezus de weg naar God weer heeft vrijgemaakt. En dat er ééns een dag komt, waarop God alles goed maakt. Een dag, waarop alles weer wordt zoals het was. Een dag, waarop er rust en vrede zal zijn, en waarop we mogen leven héél dichtbij God.

Auteur: MvdB

23 juni 2024

Kain en Abel

Genesis 4:1-16 en 25-26

Thema: De eerste moord

Doel

De kinderen laten zien dat het loslaten van God grote gevolgen heeft. Wie niet van God houdt, kan ook niet van een ander mens houden. Kaïn krijgt ruzie met zijn broer en slaat hem zelfs dood.

Toelichting

De eerste zonde van Eva en Adam wordt gevolgd door meer zondige momenten. De duisternis en de liefdeloosheid veroveren een plaats in het leven op aarde. Jaloersheid tussen twee broers leidt tot ruzie, en ruzie tot moord. En na de moord volgt het goedpraten: het is zijn eigen schuld, ik hoef toch niet voor hem te zorgen?

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Kaïn, wat doe je nu?

Richtlijnen: Zeggen je vader en moeder wel eens tegen je: wat doe je nu? Wanneer zeggen ze dat? Wanneer je geknoeid hebt of iets kapot hebt gemaakt.

Hetzelfde zegt God tegen Kaïn, als hij zijn broer Abel heeft doodgeslagen. Hij is jaloers, omdat hij denkt dat God meer van Abel houdt. Maar Kaïn is sterker en neemt dus wraak. Dan is Abel er niet meer en is hij voor altijd nummer één. En als God zegt: wat doe je nu? doet Kaïn net of hij van niks weet. God stuurt hem weg, voor straf, want zo kan het niet.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Moet ik op mijn broertje passen?

Richtlijnen: Kaïn wordt jaloers op zijn broer. Hij gunt Abel niet dat God zoveel van hem houdt. Kaïn vindt zichzelf veel belangrijker. Hij is boos, omdat God oneerlijk lijkt en iets minder naar hem omkijkt. God waarschuwt Kaïn nog: hou gewoon veel van Abel en wees samen gelukkig. Pas goed op je broer en help elkaar als kinderen VAN God. Kaïn luistert niet. Hij is sterker dan Abel en misbruikt die kracht. Dan is Abel dood en God stuurt Kaïn weg, de wijde wereld in. Hij kan niet meer thuisblijven. In onze tijd zou hij in de gevangenis komen. Adam en Eva hebben nu niets meer. Dan wordt Set geboren. Hij lijkt op Abel en houdt veel van God.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Kaïn: arrogant en liefdeloos

Richtlijnen: Wanneer je gelooft, gaat God in je leven boven alles. Hij bepaalt wat goed is en wat niet. God wil dat we van Hem houden en evenveel van onze medemensen houden als van onszelf? Vinden de jongeren dat moeilijk? Waarom? Kaïn is sterk en zijn ouders hebben grote verwachtingen van hem. Hij heeft een broer Abel, maar die is zwak en presteert veel minder. Je ziet het aan hun namen: Kaïn=man, Abel=zuchtje wind. Als God zijn broertje lijkt voor te trekken is dat te veel voor de arrogante Kaïn. Hij reageert ongelovig en liefdeloos. Hij ziet Abel niet als broer en medemens, maar als concurrent. God waarschuwt nog: Ik houd van jou, houd jij van Abel. Maar Kaïn vermoordt hem. De ene zonde volgt de andere op, en het wordt steeds groter en erger. Herkennen de jongeren dat het van kwaad tot erger kan gaan? Het einde is, dat er voor Adam en Eva geen zoon meer overblijft: Abel is dood, Kaïn is weg. Maar God geeft Set. Zijn liefde overwint, Hij geeft niet op.

Extra Bijbelgedeelte: Matteüs 5: 21-22

Schelden en liefdeloos gedrag zijn niet strafbaar; je zult er niet voor in de gevangenis komen; maar het gaat wel in tegen Gods bedoeling. En verkeerd denken is de basis voor verkeerd doen. Je broeder haten kan leiden tot ruzie... of erger.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

De mens was mannelijk en vrouwelijk geschapen. Hij mag en moet beeld en gelijkenis van God dragen, gezamenlijk. Pas nadat het Paradijs verloren lijkt te zijn, worden er kinderen geboren, niet eerder. Dan manifesteert zich ook voor het eerst de dood voor een mens. In de broedermoord. Misschien is elke dood wel in zekere mate herinnering aan die dood. Niet toevallig noemt de apostel Paulus de dood de laatste vijand. Juist in het benoemen van die vijandigheid van de dood wordt zij ontmaskerd als een uiterste van de zonde waarvan de mens/mensheid bevrijd moet worden. Let ook op hoe de Bijbel niet zozeer de strijd ziet als een geschil tussen de generaties, maar vooral met de broeders onderling. De spanning met de medemens in al zijn/haar onverdraaglijkheid. Dat is meer dan een beetje jaloezie. Heeft die ander eigenlijk wel bestaansrecht? En zo ja, hoe dan?

Vers voor vers

- Vs.1 Sara roept haar verworvenheid uit. Alsof het door haar eigen kracht is dat het beloofde zaad dat de slang de kop zal vermorzelen wordt geboren. Dat verwervende, die krachtdadigheid tekent haar, maar ook deze eerstgeboren zoon van de mensheid; Kaïn. Terecht stelde Miskotte de ontvankelijkheid van Maria – zie de dienstmaagd des Heren; mij geschiede naar Uw Woord – als bevrijdend contrast tegenover de trotse Eva. Toch, blijkt dat God de op zich verloren mens niet loslaat. In de geboorte komt nieuw leven en daarmee hoop op de Messias.
- Vs.2 Abel. Zijn naam kennen we uit het boek Prediker. Die verzucht dat alles slechts ijdelheid is. Alles is vluchtigheid. Abel tekent het menselijke leven anders dan zijn (tweeling-?) broer Kaïn. Niet in kracht, maar juist in zijn totale kwetsbaarheid en daarmee afhankelijkheid. In zijn bestaan op de ander aangewezen. Ook op de Ander aangewezen; dat zal ook het verschil van zijn offer straks duidelijk maken. Zijn leven is een ademtocht – dat weet ook die andere kwetsbare, namelijk Job 7:7 – lijkt te vergeefs. Toch zal zijn bloed, die drager van het leven, blijven spreken. Zie ook Hebrëeën 12:24.
- Vs. 3v Kaïn brengt een offer; Abel ook. Daarover zijn boeken volgeschreven. De neerslaande rook is romantische onzin. Die vergeten we gauw. Een mogelijke en plausibele uitleg vind ik dat Kaïn zijn offer achteraf brengt, nadat zijn oogst is binnengehaald en hij goed geslaagd is. Dat zou inderdaad bij dat verwervende, dat eigenmachtige, passen, waarmee zijn naam hem al had getoont. Abel daartegen offert het eerste mannelijke lammetje. Zonder te weten of daarna nog wel een tweede of derde ooit geboren zal worden. Kaïn geeft een gift; Abel brengt een offer. Zo staat het er niet, maar misschien is dat wel wat de schrijver van de Hebrëeënbrief (11:4) geloof van Abel noemt. Geloven is vooral vertrouwen. Abel vertrouwt de ander. Zowel die met de grote als kleine A. daarom gaat hij ook gewillig als een lam met Kaïn mee straks.
- Vs. 5vv Dit vind ik een ontroerend gedeelte. De Here God gaat met een mens die gevangen is in zichzelf, die geen blik meer kan richten op de dingen die boven zijn, in gesprek. De zonde ligt aan de deur. Ik stel me daar altijd een grote hond bij voor. Jij moet over hem heersen. Dat kan alleen als je onder een geopende hemel in afhankelijkheid durft te leven. Dan is de ander die je op aarde ontmoet geen bedreiging maar een door God geven naaste in wie je een broer mag ontdekken, die niet beter of slechter is dan jij.
- Vs.8 Wat heeft Kaïn gezegd? We weten het niet. Het is spreken. Hier wordt nadrukkelijk niet het woord *dabar* gebruikt. *Dabar* dat woord en daad tegelijk is. Nee, dat niet. Het is dus geen creatief woord dat hier wordt gezegd. Integendeel blijkt zelfs.
- Vs. 9 Deze vraag is cruciaal in de Bijbel. Ging het in het vorige hoofdstuk – eveneens het negende vers! – om de grote vraag: ‘Waar zijt gij?’ Kortom, waar ben je ten opzichte van de Here God? Hoe verhoud jij je tot de eerste tafel van de Tien Woorden, in de eerste vijf geboden waarin een mens wordt opgeroepen om de Here God lief te hebben met heel z'n hart, ziel, verstand en kracht. Hier moet de mens bij monde van Kaïn antwoord geven op de vraag: ‘Waar is uw broeder?’ Kortom, waar ben je ten opzichte van je naaste? Hoe verhoud jij je tot de tweede tafel van de Tien Woorden, in de laatste vijf geboden waarin een mens wordt opgeroepen de naaste lief te hebben als zichzelf. Op beide vragen blijven we het antwoord schuldig. Kaïn antwoordt met een wedervraag. ‘Ik weet niet. Ben ik mijn broeders hoeder?’ Hij geeft aan dat hij niet weet. Hij heeft letterlijk geen weet van zijn broeder. Je zou ook kunnen vaststellen, dat hij geen vertrouwelijke omgang met zijn broeder heeft. Hij heeft in zijn schuld zich vervreemd van zijn broeder, van zijn naaste. Dat is nu zijn positie. Vervolgens vraagt hij of hij de hoeder van zijn broeder is. Er valt een sterk accent op het ik. Ook dat is Kaïn, de mens ten voeten uit. De zelfredzame, die God niet nodig meent te hebben. Ten diepste Hem niet kent of met zijn leven rekening wil houden. Psalm 14/53. We horen er een verwijt in. Net at Adam, de mens/mensheid had geantwoord: ‘de vrouw, die Gij mij gegeven heeft!’ Anders gezegd, het ligt aan de ander, maar... die Gij mij gegeven hebt! Het ligt uiteindelijk aan U. U moet maar de hoeder van mijn broeder zijn! Eigenlijk stelt Kaïn een retorische vraag, waar tenslotte – Bijbels gezien – maar één antwoord op mogelijk zou moeten zijn. Ben ik mijn broeders hoeder? Jazeker! Dat ben je, daar roept de broeder – je naaste – in zijn afhankelijkheid, in zijn kwetsbaar bestaan jou toe op! Daarom ben jij op haar/zijn weg gebracht en omgekeerd zij/hij op die van jou. Om in de ander dé Ander te ontdekken.

- Vs.10vv Het bloed van Abel roept. Het is ten hemel schreiend. Uiteindelijk zal het bloed van Christus sterker en anders roepen. Hebreeën 12:24. Dat klaagt des te sterker aan, maar roept ook verlossing uit.
- Vs. 14vv Wij kunnen – net zomin als Kaïn – dat oordeel dragen. Daarom ontvangt hij ook een teken. Dat leggen velen uit als het teken van het kruis. Kaïn zal een zwerver blijven, net als wij misschien. Net zolang totdat we een hoger burgerschap – in de hemel, dat wil zeggen in de nabijheid van God – mogen ontdekken. (Fil. 3:20)
- Vs. 25v Set en zijn zoon Enos worden geboren. De herkomst van de vrouwen blijft onverklaard, daar werpt blijkbaar de Bijbel voor ons geen logisch-positivistisch licht op. Zie in dit verband een tekst als Joh. 20:30 over het genoeg hebben aan déze woorden. Set wordt geboren als plaatsvervanger. Strikt genomen kan dat niet; elk kind, elk mens is uniek. Bijbels gezien echter is plaatsvervanging als een rode draad. Christus wordt op onze plaats geboren, ja meer nog sterft onze dood, opdat wij door Hem zouden leven. Enos is een sterfelijk mens. Opnieuw kwetsbaar. Juist dan wordt de naam van de Here aangeroepen.

Auteur: GJK

Liederen

Psalm 133	
Lied 754	(=Gezang 443 LvdK)
Lied 675	(=Gezang 447 LvdK)
Ik volg de Heer	Hemelhoog 305
Als je gelooft in de Here Jezus	Op Toonhoogte 476
Kom heel dicht bij mij	Opwekking voor kinderen 6
Als je bidt, zal Hij je geven	Hemelhoog 101
Abba, Vader, U alleen	Hemelhoog 627
Als je liefde hebt onder elkaar	Liedjes voor kinderen 1
Vertel het aan de mensen	Hemelhoog 691
Door de kracht van	De Heilige Geest Hemelhoog 222
Er is iemand	Liedjes voor kinderen deel 3 – Elly en Rikkert Zuiderveld

Auteur: SvK

Kaïn, wat doe je nu?

Inleiding

Heb je weleens iets kapot gemaakt in huis? Of je broertje of zusje een klap gegeven toen je boos was? Meestal is er dan wel een papa of mama in de buurt. Die komt dan helpen en zegt: 'hé, wat heb jij nou gedaan?' 'Dat mag niet!'. Als we boos zijn, doen we soms dingen die niet goed zijn. In de Bijbel staat ook een verhaal waarin dat gebeurde. God vraagt van ons dat we goede dingen doen en dat we niet boos blijven. Luister maar hoe het ging.

Bijbelvertelling

Adam en Eva hebben samen twee zonen gekregen: Kaïn en Abel. Als de broers groot genoeg zijn, kiezen ze werk dat ze leuk vinden om te doen. Kaïn houdt ervan om op het land te werken. Elke dag staat hij vroeg op om de planten water te geven en het onkruid weg te halen. Abel houdt van dieren. Hij kiest ervoor om een herder te worden voor de schapen. Iedere dag neemt hij de dieren mee naar een groot grasveld met een ondiep meer. Daar kunnen de dieren lekker water drinken en spelen in het lange gras. Abel houdt van God en probeert goede dingen te doen. Op een dag bekijkt Kaïn zijn oogst. Hij ziet mooie pompoenen, wortels en druiven die rijp zijn om te oogsten. Hij zegt tegen zichzelf: 'laat ik een mand vullen met groente en fruit en het offeren aan de Here God. Van zijn vader en moeder heeft hij geleerd dat het goed is om dat te doen. Hij vult een mand en brengt die naar het altaar om het met vuur aan God te offeren. Abel wil God ook een offer geven. Omdat hij veel van God houdt, neemt een paar van de mooiste lammeren en offert ze aan God. Kaïn merkt dat God niet geniet van zijn offer van groente en fruit dat hij gaf. God is wel blij met het offer van Abel, omdat hij uit liefde aan God offert. Dit maakt Kaïn zo jaloers en woedend. En dat ziet God. 'Waarom ben jij zo boos?', vraagt God aan Kaïn? 'Als jij goede dingen doet, hoef je niet zo kwaad te zijn. Pas op Kaïn, want als je zo boos blijft, dan kun je makkelijk verkeerde dingen gaan doen!', waarschuwt God hem.

Luistert Kaïn naar God? Nee, hij is boos op God en op zijn broer. Zo boos, het wordt steeds erger. Op een dag ziet hij zijn broer Abel lopen op het land. Kaïn rent op hem af en slaat hem dood. Dan hoort Kaïn weer de stem van God: 'Wat heb je nu gedaan Kaïn en waar is je broer?' 'Hoe moet ik dat weten?', antwoordt Kaïn brutaal. 'Ben ik soms zijn oppas?'. Kaïn krijgt straf van God. Hij wordt weggestuurd. Zijn broer is dood en Kaïn begrijpt wel dat wat hij gedaan heeft ontzettend erg is. Hij zegt: wat ik gedaan is zo erg, dit nooit vergeven worden. Maar dat is niet waar. Hoe groot de zonde ook is die je gedaan hebt, God kan en wil ze vergeven. God had al aan Adam en Eva beloofd, dat Jezus in de wereld zou komen om ons te redden. Hij heeft de straf gedragen die wij voor onze zonden verdienen.

Vragen

- Abel offerde een paar lammetjes aan God om te laten merken dat hij van God hield. Hoe laat jij aan God merken dat je van Hem houdt?
- Kaïn deed iets heel verkeerd toen hij Abel dood sloeg. Wat had hij beter kunnen doen?

Auteur: SvK

Moet ik op mijn broertje passen?

Bijbelverhaal

Adam en Eva wonen niet meer in het Paradijs. Alles is anders geworden. Ooit was hun leven zo mooi.

Iedere dag was God dichtbij. Ze konden zo met Hem praten. Als ze even wilden zeggen hoe dankbaar ze waren of iets wilden vragen over de dingen die ze zagen. Nu is alles heel anders geworden. Het Paradijs is ver weg. Het leven lijkt kouder en eenzamer. Ja, Adam en Eva zijn samen, maar ze moeten hard werken om eten te hebben. Ze hebben vaak pijn en verdriet. En soms zijn ze boos op elkaar en hebben ze een tijdje ruzie. Dan gaat Adam aan het werk en scheldt in zichzelf op Eva. En Eva denkt: wat is die Adam soms een akelige man!

Adam en Eva moeten voor zichzelf zorgen. Toch is God hen niet vergeten. Hij heeft hen iets beloofd. 'Een van jullie kinderen zal de duivel overwinnen. De duivel, die de slang zijn gemene praatjes had ingefluisterd. De slang die ervoor had gezorgd dat Adam en Eva de verkeerde keuze maakten. Die duivel, die slang zal uiteindelijk worden gestraft. En God doet wat Hij heeft beloofd.

Adam en Eva zijn blij als ze een kindje krijgen. Het is een gezonde jongen en ze noemen hem Kaïn. Ze bedanken God dat Hij hun deze man gegeven heeft. Na Kaïn komt er nog een zoon. Dan zijn er twee broers.

De jongens zijn heel verschillend. Kaïn is sterk en stoer. Hij is nergens bang voor. Hij is zo sterk dat hij denkt dat hij niemand nodig heeft. Ook God niet! Kaïn wordt boer. Hij bewerkt het land. Dat is zwaar werk, maar daar geeft Kaïn niet om. Adam en Eva denken: zou Kaïn die zoon zijn die de duivel een kopje kleiner gaat maken, die de gemene slang zal doden? Zo'n sterke vent moet dat toch kunnen?

Abel is rustiger en niet zo sterk. Daarom heet hij ook Abel: zuchtje wind. Hij is schaapherder. Hij zit tussen de kuddes schapen en geiten. Hij verzorgt ze goed. Niet zulk zwaar werk als Kaïn elke dag doet. En dat is maar goed ook, want Abel is regelmatig ziek. Hij houdt veel van God. Adam en Eva verwachten geen grote dingen van hem, maar ze houden wel veel van hem. Maar zal Abel de duivel wel kunnen verslaan, zo'n kwetsbare jongen?

Dan loopt alles anders dan iedereen dacht. Er gebeurt iets vreselijks.

Kaïn en Abel brengen elk een offer aan God. Ze doen hetzelfde: ze leggen stenen op elkaar en bouwen een altaar. Daarop leggen ze hout dat ze verzameld hebben. Kaïn kiest wat producten uit zijn oogst om aan God te offeren. Abel kiest de mooiste lammeren uit zijn kuddes en wil dan dankbaar aan zijn God geven.

Beide offers worden aangestoken. Beide broers knielen neer voor God. Ze danken en bidden.

Kaïn merkt dat God zijn offer niet aan wil nemen en het offer van zijn broer wel. Hij wordt woedend. Houdt God soms meer van zijn broertje dan van hem? Presteert hij niet veel meer dan die slappeling met z'n geitjes en schaapjes? Heeft God niet veel meer aan hem dan aan

Abel, als hij de wereld weer goed wil maken? Hoe kan dat watje nu de duivel voorgoed uitschakelen?

God ziet dat Kaïn boos is. 'Waarom ben je boos en staat je gezicht op onweer? Als je eerlijk bent en je goed gedraagt tegenover de mensen om je heen, kun je je iedereen toch recht in de ogen kijken. Dan ben je dankbaar voor wat je krijgt en word je niet jaloers op een ander. Maar zorg dat je niet laat verleiden om te zondigen'. Kaïn luistert niet naar God. Hij blijft jaloers en verongelijkt. Hij zou zijn broer het liefst nooit meer zien. Maar ja, hij is er nu eenmaal. Op een dag zegt hij tegen Abel: Kom, laten we een wandeling maken, dan laat ik je mijn nieuwste akkers zien. Als ze ver weg zijn, slaat Kaïn Abel dood. Kaïn denkt dat niemand het heeft gezien. En wordt het lichaam van Abel gevonden, zal men aan een ongeluk of een aanval door een wild dier denken. Maar God ziet alles. Hij roept Kaïn. 'Waar is je broer?' 'Nou Heer, dat weet ik niet hoor. Ik ga niet iedere minuut achter hem aanlopen of hem niet iets overkomt. Hij kan echt wel voor zichzelf zorgen, al is het een vrome slappeling'. 'Kaïn, je hebt je vergist daar ver weg in het veld. Niemand zag het, dacht je. Ik heb gezien wat je deed. Je hebt je broer gedood. Zijn bloed klaagt jou aan als moordenaar, het schreeuwt om het rechtzetten van de dingen. Abel kan dat niet meer, ik zal je hiervoor straffen. Ik stuur je weg van je ouderlijk huis. Je mag hier nooit meer terugkeren. Je zult het moeten zien te redden met je eigen kracht en dat wordt een leven van tegenslagen en dwalen. Je zult nergens thuis zijn.' Kaïn smeekt God of Hij toch bij hem wil blijven en hem wil beschermen, ook al is het ver weg van huis. Dat belooft de HEER. Niemand zal Kaïn doden om wat hij heeft misdaan. In de buurt van Nod, ten oosten van Eden, waar het paradijs is. Kaïn trouwt en krijgt kinderen.

Voor Adam en Eva is het natuurlijk verschrikkelijk wat er is gebeurd. Abel is dood en Kaïn wordt door God verbannen. Hun beide zonen zijn ze kwijt. Wat komt er nu van Gods belofte terecht dat een zoon de duivel zal verslaan? Het nieuwe Paradijs, waar de zonde weg is en alles vrede en rust zal zijn, lijkt onbereikbaar. Eigenlijk is dat de harde waarheid: Sterke mannen als Kaïn die vertrouwen op hun kracht en arrogant worden brengen geen vrede. En een zwak mens die van God houdt zoals Abel wordt weggewerkt, aan de kant geschoven.

Maar God is er nog steeds. Hij komt zijn belofte na. De duivel moet verslagen worden. Adam en Eva krijgen weer een kind, hun derde zoon. Ze noemen hem St. Het is een jongen die lijkt op Abel. Hij gedraagt zich net zo: trouw aan God en de mensen. Midden in een wereld waarin mensen soms ongelovig en haatdragend zijn. Als hij volwassen is, krijgt hij ook weer kinderen. Zo krijgen Adam en Eva nieuwe hoop. Er zijn mensen die in God geloven. Ooit zal een van hen Gods belofte waarmaken. God laat zien: vertrouw op Mij! Ik doe wat ik beloof. De schepping zal ooit weer zeer goed zijn.

Auteur: RvO

Kaïn, arrogant en liefdeloos

Inleiding-gesprek

- Wie van jullie heeft nog nooit ruzie gehad? Soms is het een korte woordenwisseling, soms kun je dagenlang nukken over iets wat die ander heeft gedaan. En soms, heel soms, komt het nooit meer goed.
- Hoe los jij ruzies op? Misschien kunnen we iets van elkaar leren. Vertel....
- Vertel als leiding ook over uw eigen ervaring met 'ruzies' of iets dergelijks, zonder specifieke namen te noemen. Waardoor ontstaan ruzies? Hoe reageerde die ander? Wat heb jij gezegd?
- Hoe voelt het om ruzie te hebben met iemand? Als je ruzie met iemand hebt voel je je vaak ongelukkig, maar toch wil je vaak niet de eerste stap zetten om het goed te maken. Hoe zou dat komen denk je? Wat is het beste om te doen wanneer je met iemand in de clinch ligt? Wat zou God willen en waarom?

Bijbelverhaal

Samen staan ze gebogen over de prachtige baby in haar armen. 'Een zoon Adam, we hebben een zoon van de Here God ontvangen', fluistert Eva haar man toe. Het leek of ze in hun leven nooit meer gelukkig konden zijn, nadat ze hadden gezondigd en de Here God hen buiten het paradijs had geplaatst. Maar wat ze samen nu ervaren als ze naar dit prachtige wezentje kijken. Stralend kijkt Eva haar man aan. Ze ziet het geluk in zijn ogen. 'Ja Eva, wat is God genadig dat Hij ons zoiets prachtigs heeft gegeven'. 'Met de hulp van de HEER heb ik het leven mogen schenken aan een man, Adam. Wat een wonder'. En daar blijft het niet bij, want Adam en Eva krijgen nog een zoon. De oudste zoon hebben ze de naam Kaïn gegeven en de jongste noemen ze Abel. Ze hebben deze namen niet zomaar uitgekozen, want ze zien dat deze twee zoons zo verschillend zijn. Kaïn betekent 'man' en Abel betekent: 'zuchtje wind'. Wel een verschil, hè? Als jij broertjes of zusjes hebt zie je dat vast ook wel in jullie gezin. Je bent allemaal verschillend, ook al ben je broer en zus of broer en broer.

Als de zoons van Adam en Eva groot zijn, kiezen ze dan ook een beroep dat bij hen past. Kaïn wordt landbouwer en Abel herder.

Ze hebben van hun ouders veel over de Here God geleerd. Misschien hebben ze hen ook wel verteld welke fouten ze zelf hebben gemaakt in het paradijs. Dat weten we niet. Ze hebben hun zoons in ieder geval verteld dat het belangrijk is God altijd voor alles te danken en Hem iets van je rijkdom te geven. Offeren noemen ze dat.

'O ja, dat is waar ook, het is weer tijd voor een offer dat ik de Here God moet brengen', peinst Kaïn bij zichzelf, terwijl het zweet langs zijn gezicht gutst. Hij is een grote, stoere, sterke man en zijn ouders hebben grote verwachtingen van hem. Hij loopt naar de oogst, graait het een en ander daar bij elkaar en offert dit aan de Here God. 'Zo, dit is ook weer klaar', denkt Kaïn bij zichzelf. 'Mijn plicht is weer gedaan'. Even gaan zijn gedachten naar zijn broer Abel. 'Een watje', denkt hij. Kaïn weet dat hij veel meer

presteert dan zijn broer. Maar toch is er iets dat hem boos en jaloers maakt. Ook al is zijn jongere broer in zijn ogen een slappeling, toch lijkt het hem voor de wind te gaan. Het lijkt wel of de Here God zijn broer meer zegent dan hem. Jaloersheid begint zijn hart binnen te dringen en daar laat hij het zitten. Daar groeit het en groeit het verder....

De jaloersheid en boosheid in het hart van Kaïn staat op ontploffen.

Ineens hoort hij een stem: 'Kaïn, waarom ben je zo boos? Waarom staat je gezicht op onweer? Als je goed handelt kun je toch iedereen recht in de ogen kijken? Handel je slecht, pas dan op dat de boosheid niet overwint'. Kaïn hoort het, maar toch ook eigenlijk niet. Zijn eigen boze en jaloeerse gedachten overstemmen Gods stem.

Abel kan niet wachten tot er lammetjes worden geboren. Zodra de eerste lammetjes geboren zijn, offert Abel ze aan God. Hij zoekt zorgvuldig uit welke lammetjes zullen worden geofferd. 'De allermooiste dieren zijn voor U, Here God', fluistert Abel, terwijl zijn handen en ogen zorgvuldig de lammetjes uitzoeken. 'Dit beestje mankeert niets. Dat is voor de Here God', besluit Abel. Zo kiest hij er nog een paar en offert ze aan God.

'Hé Abel, heb je zin om mee het veld in te gaan?'. Abel voelt daar wel voor, samen met zijn broer even een eindje lopen. Met grote stappen beent Kaïn voor zijn broer uit. Nog even en zijn hart ontploft, zo kwaad is hij op zijn broer. Ze lopen samen verder en verder. Abel rent bijna achter zijn broer aan om hem bij te houden. Eindelijk zijn ze zover het veld ingegaan dat er niemand meer te bekennen is. Plotseling draait Kaïn zich om, kijkt zijn broer woedend aan, even maar. Met zijn grote sterke handen geeft hij zijn broer een grote, harde slag. Abel valt dood voor zijn voeten neer.

Eigenlijk ging het van kwaad tot erger met Kaïn en nu is het ergste gebeurd wat je je maar kunt bedenken. De boosheid en de jaloezie waren niet uit zijn hart verdwenen, maar er juist blijven zitten en gegroeid. Maar zoiets moet je nooit in je hart laten zitten, hoe boos je ook bent. Ga er over praten, bid er voor als je zoiets in je hart voelt opkomen, maar laat het nooit zitten, want op een dag ontploft het, net als bij Kaïn is gebeurd.

Kaïn keert zo snel mogelijk terug naar zijn velden om verder te gaan met oogsten. Of er niets is gebeurd. 'Kaïn, waar is Abel, je broer?' hoort hij ineens een stem. Kaïn schrikt en geeft een bits antwoord: 'Dat weet ik niet. Moet ik soms waken over mijn broer?' 'Kaïn, wat heb je toch gedaan', gaat de stem van God verder. 'Het is vreselijk wat je hebt gedaan. Ga weg van deze plek. Ook al bewerk je het land, het zal je niets meer opbrengen. Dolend en dwalend zul je over de aarde gaan'.

Met een schok staat Kaïn stil. Dit raakt hem diep, wat God tegen hem zegt. 'Dat kan U niet menen. Die straf is echt te zwaar.

U verjaagt mij en ik mag U niet meer onder ogen komen? Iedereen die ik tegenkom kan mij dan doden'. 'Dat zal niet gebeuren', belooft de Here God. Hij geeft Abel een teken, zodat niemand die hem tegenkomt hem zou doodslaan. Daarna gaat Kaïn weg uit deze streek en gaat wonen in Nod, als een zwerver.

Maar weet je, bij de Here God hoeft niemand een zwerver te blijven. Als je je leven in zijn handen legt, je leven aan Hem geeft, mag je jezelf een kind van God noemen, in plaats van een zwerver. Maak je hart schoon van jaloezie en boosheid en andere dingen die de Here God verdriet doen. Daarvoor is de Here Jezus gestorven aan het kruis en weer opgestaan, om ons te bevrijden van verkeerde dingen, van zonden.

Adam en Eva blijven alleen achter. Abel is dood, Kaïn is vertrokken. Maar dan doet God opnieuw een wonder. Ze krijgen weer een zoon: Set.

Gebed

Here God, boos worden op zijn tijd is niet erg, maar help ons om boosheid weer kwijt te raken en die niet te laten zitten zoals Kaïn dat deed.

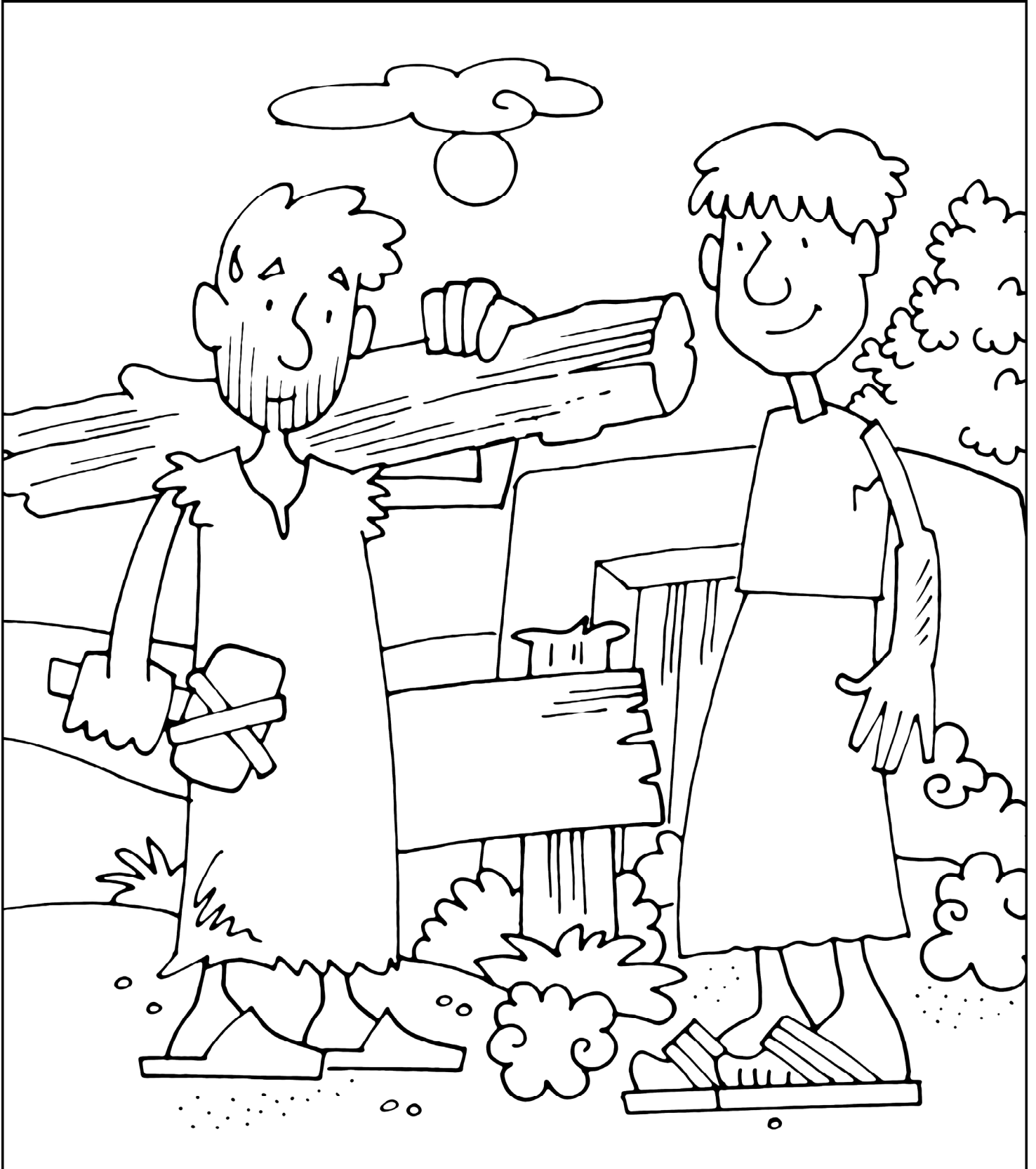
Misschien zijn er kinderen die op dit moment boos of jaloers zijn. Bid ook voor hen. Misschien wel met hen in een apart hoekje, zodat je het heel persoonlijk kunt maken. Een ander kind wil misschien na afloop even blijven, tot de anderen weg zijn. Creëer in ieder geval een mogelijkheid dat de kinderen juist op dit moment kunnen belijden dat ze boos of jaloers zijn en dat willen vertellen aan de Here God. Wat is het mooi wanneer het besef tot hen doordringt dat ze boosheid en jaloezie nooit zullen bewaren in hun hart zoals Kaïn dat deed, maar er mee voor de dag komen, zodat het geen kans krijgt om te groeien.

Auteur: JvVvN

30 juni 2024

Lamech en Henoch

Genesis 4:17-24 en 5:21-24

Thema: Dicht bij God

Doel

De kinderen laten zien dat er twee manieren van leven zijn, waartussen ook zij zullen moeten kiezen: van God houden en Hem op de eerste plaats zetten of God niet liefhebben en doen wat je zelf wilt.

Toelichting

Lamech, een nakomeling van Kaïn, wordt beschreven als iemand die veel maakt en uitvindt en presteert, maar niet van God houdt. Henoch, nakomeling van Set, valt niet zo op. Hij presteert geen bijzondere dingen, maar leeft in nauwe verbondenheid met God. Daarom mag Henoch zonder te sterven bij God in de hemel komen wonen.

Het verschil tussen deze beide manieren van leven zien we ook vandaag nog. Waarvoor kies jij?

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Kiezen

Richtlijnen: Elke dag moeten we kiezen: welke kleren doe ik aan? met welk vriendinnetje ga ik spelen? welk snoepje zal ik nemen? zal ik de waarheid vertellen of liegen?

Lamech is een opschepper. Hij doet wel veel goede dingen: een stad bouwen, muziekinstrumenten maken en bespelen, in de smederij dingen maken. Hij is beroemd, maar niemand vindt hem aardig. Hij maakt altijd ruzie en begint meteen te vechten. Dat komt omdat Hij niet van God houdt en alleen aan zichzelf denkt.

Henoch heeft een vrouw en kinderen. Hij werkt hard op het land en met zijn vee. Alleen zijn familie, vrienden en buren kennen hem. Ze komen graag bij Henoch, want Henoch houdt veel van God. Hij bidt regelmatig en denkt vaak: wat vindt God fijn, dat ik doe? Daarom wil hij andere mensen goed helpen en raad geven.

Waar kies jij voor: lijken op Lamech of lijken op Henoch?

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Beroemd, maar ook geliefd

Richtlijnen: Je kunt uit een tijdschrift twee foto's knippen: van een beroemdheid en een onbekende die veel goeds doet.

Praat over de voor- en nadelen van hun leven met de kinderen.

Vertel daarna over de twee familielijnen vanuit Adam en Eva. Richting Lamech die veel presteert, maar uit is op eigen eer. Die hard en liefdeloos is tegen zijn gezin en zijn omgeving (zie achtergrondinformatie). En richting Henoch, die niet boven anderen uitsteekt, maar door zijn gelovige leven dichtbij God wel erg geliefd is bij zijn omgeving (zie achtergrondinformatie). Daarom mag Henoch zonder te sterven bij God verder leven, zomaar op een dag: een wonder waarin God laat zien welke manier van leven hij waardeert.

Conclusie: iedereen kan door in de Bijbel te lezen en te bidden, door over God na te denken en iets voor anderen te doen, waardevol zijn. Beroemd zijn is daarvoor niet nodig. Jij kunt het dus ook!

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Kiezen hoe je wil leven

Richtlijnen: De prepubers kunnen al behoorlijk bezig zijn met hun imago en uiterlijk. Zet daarbij in. Je kunt door je uiterlijk en gedrag kiezen bij wie je wilt horen. Deze keuzes zijn belangrijk voor de vraag wie je vrienden zijn, hoe je je tijd besteedt en waarmee.

Aan de hand van de achtergrondinformatie kun je Lamech en Henoch schilderen. Twee verschillende stijlen van leven die voortkomen uit leven voor zichzelf of leven met en voor God. Bespreek de voor- en nadelen daarvan, ook in deze tijd. Wijs hen erop, dat God zegt dat de stijl van Lamech tijdelijk is en de stijl van Henoch eeuwig waarde houdt. Waar kiezen de jongeren voor?

Extra Bijbelgedeelte: Hebreëën 11:5

God vond vreugde in Henoch.

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

Hoofdstuk 5 uit Genesis wordt meestal overgeslagen. Geslachtregisters heten nu eenmaal saai te zijn en dat proberen we als kerk vaak een beetje verkrampt te voorkomen. Het moet ons vooral direct aanspreken, waarbij je elk woord zou kunnen benadrukken. Aanspreken; direct en ons. Dat doet zo'n lange opsomming met getallen niet. Dus gauw wegleggen. Hm. Jammer, want vanouds was dit een klassieke lezing op de Paasmorgen! Wie hardop leest en herleest voelt een bepaalde spanning. Het woord 'afstammelingen/boekrol/geslachtregister' leest moet bedenken dat er Toledot staat. Dat komt tien keer in Genesis voor. Hier voor het eerst, bij Jakob (37:2) als laatste. Het gaat om de geschiedenis van Israël. Die is nooit vanzelfsprekend. Zou er een nieuw geslacht komen? Zou er een kind worden geboren? Door God gegeven? Zou er mogelijk een Redder worden geboren? Bij heidenen gaat alles natuurlijk; zij woekeren maar voort. Israël leert afhankelijk te zijn van Gods zegen. Zie ook Psalm 92: 8 en 13 voor deze tegenstelling. In Lamech en Henoch is dat contrast in twee personen uitgetekend.

Vers voor vers

Hoofdstuk 4

Vs. 17v Ook hier wordt een Henoch geboren. Niet te verwarren met Henoch uit hoofdstuk 5. Dit is het geslacht van de stedenbouwers. Het verschil tussen Kaïn en Abel zet zich voort. Kaïn is meer aan de grond gebonden, Abel was als een herder, dus meer nomadisch in zijn levensstijl. De spanning tussen nomadische en sedentaire levensstijl blijft in de Bijbel aanwezig. Jeruzalem is uiteindelijk de heilige stad, toch is David net als Abraham in de eerste plaats herder en dat mag nooit uit het oog worden verloren. De tentpinnen niet te diep in de grond slaan. Voor Israël geldt: bedenk dat je voorvader een rondzwerfende Arameeër was (Deut. 26:5).

Vs. 19vv Ook hier twee broers. De mens en zijn naaste.

Vs. 22vv De nazaten van Kaïn zijn bouwers en werkzaam. Zij vertrouwen steeds op eigen kracht. Dat vindt zijn hoogtepunt – zo je wilt dieptepunt – in Lamech. Hij tekent opnieuw een gebrokenheid, schuld en misser die in bijna elk mens aanwezig is en alleen in de kracht van de Heilige Geest kan worden overwonnen. De mens die als een godheid wil zijn; daarbij de naaste niet kan velen – niet naast zich wil hebben; en zichzelf meer rechtvaardigt dan goed is. Wij lezen vaak de woorden 'oog om oog en tand om tand' als buitengewoon wreed en menen soms dat het primitief is. Levinas toont aan dat we ons vergissen. We verkijken ons, omdat we letterlijk zo'n oog of tand zien. Waar het principieel om gaat is dat je de ander geen groter onrecht aan mag doen dan dat hij/zij jou heeft aangedaan. Het is dus een begrenzing van de geldings- en vergeldingsdrang die ons zo maar in de greep kan krijgen. Denk aan de beroemde schop na. Die dus niet! Lamech ontmaskert onze geneigdheid. In hem zien we als in een pijnlijke spiegel.

Hoofdstuk 5

Vs. 21 Henoch werd al in vers 18 genoemd. Hij is de zevende in de geslachten – de Toledot van Adam – daarmee als het ware het sabbatskind. Kind van de belofte. Zijn zoon wordt dan de spreekwoordelijk de alleroudste. Dat is de achtste. Acht is in de Bijbel getal van nieuwe verbond; denk aan de besnijdenis; de dag waarop Thomas geloof ontvangt. Kind van Henoch dus.

Vs. 22vv Henoch leefde 365 jaar. Elk jaar als een dag. Later zal de Bijbel ons leren dat voor de Here God duizend jaar als een dag zijn. Petrus verkondigt dat een dag is als duizend jaar. Het gewicht van elke dag. Het leven van Henoch heeft in die 365 jaar iets van het zonnejaar. Opnieuw een volheid. Henoch wandelde met God. Lucas noemt hem zelfs in het geslachtregister van de Here Jezus. In de Judasbrief wordt vermeld dat Henoch zou hebben geprofeet over het oordeel Gods dat zou komen. Naar wie ga je toe als je een oordeel ergens over wilt hebben? Niet naar degene die je volkomen uit het niets haast de hemel in lijkt te prijzen. Ook niet naar degene die op voorhand alles wat je doet of zegt op voorhand af lijkt te willen branden. Je gaat naar degene die betrouwbaar is, omdat hij/zij betrouwbaar is gebleken. De Kerk belijdt te geloven dat het uiteindelijke oordeel over levenden en doden bij de Here Jezus alleen rust. Henoch wandelde met God. De Hebreeënbrief ziet dat als uiting van zijn geloof. Door het geloof is hij door God weggenomen, opdat Henoch de dood niet zou hoeven zien. Geheel anders dan Lamech met z'n dreiging en vergelding komt Henoch in zijn wandelen menselijk en zachtmoedig over. Alsof hij in zijn leven als een zonnejaar al iets van de Gezalfde van God, de Christus, de Messias van Israël heeft mogen laten zien in het allereerste begin. Christus als het Licht der wereld. Zo mogen we elke dag opnieuw beginnen. Het lijkt op de zon die steeds in de morgen het duister verjaagd.

Auteur: GJK

Liederen

Psalm 25: 1, 2 en 6

Lied 686

(=Gezang 247 LvdK)

Lied 683

Op Toonhoogte 445

Psalm 8

Hemelhoog 4

Komt, laat ons vrolijk zingen

Hemelhoog 250

Een wijs man bouwde zijn huis op de rots

Hemelhoog 89

Als je gelooft in de Here Jezus

Op Toonhoogte 476

Er is iemand

Liedjes voor kinderen 3 – Elly en Rikkert

In het begin

Op Toonhoogte 450

Laat zo je licht maar schijnen

Hemelhoog 685

Ied're dag, ieder uur

Op Toonhoogte 443

Uw Woord

Hemelhoog 37

Uw Woord is een lamp voor mijn voet

Hemelhoog 94

Auteur: PZ

Kiezen

Inleiding

Loïs staat met moeder voor de kast op haar slaapkamer. Daarin liggen haar kleren. Een stapel onderbroeken en hebben, een bak met sokken. Natuurlijk een paar broeken, nette en voor het spelen in het bos. En Loïs heeft een stapel shirts. Ze heeft er een met een tijgerprint. Die staat heel stoer. Ze plaagt er de jongens uit haar groepje soms mee. Dan zegt ze 'wraah, wraah' en beweegt haar vingers net als een tijger met scherpe klauwen. Ze heeft ook een knalgroen shirt met in gele letters 'zon' erop en een plaatje van een lachend zonnetje. Die is vrolijk en leuk.

'Welke wil je vandaag aan naar school: je tijger of je zonnetje?' vraagt mama. 'Ik weet het niet, ik vind ze allebei leuk. Loïs vindt het lastig om te kiezen. 'Kom op, Loïs, je moet nog ontbijten en je schoenen aantrekken. Kies er maar één, dan doe je morgen de ander aan. Of je gaat in je hemd naar school...' 'Nee, schreeuwt Loïs, dat is stom.' En gauw pakt ze haar tigershirt. Ze trekt het aan, gaat naar beneden en holt naar haar vader. Ze geeft hem een dikke kus en als ze wegloopt, draait ze zich opeens om. 'Wraah, wraah', ik ben een gevaarlijke tijger, hoor. Vandaag gaat het bijbelverhaal over twee mannen uit de Bijbel. Ze zijn verschillend, dat merk je meteen. Ze heten Lamech en Henoch. Jij mag kiezen op wie jij wil lijken.

Bijbelverhaal

De familie van Kaïn is groot geworden. Ze wonen bij Nod, omdat ze niet in de buurt van de familie van Adam, Eva en Set mogen komen. Dat wil God niet, omdat Kaïn zijn broer heeft doodgeslagen.

Een belangrijke man in de familie is Lamech. Hij is groot en sterk, net als Kaïn was. Hij heeft kinderen, die heel knap zijn. Jubal is heel goed in muziek. Hij heeft ontdekt dat je uit een blok hout een muziekinstrument kan maken. Je snijdt de binnenkant eruit, maakt er van boven een opening in waarop je kunt blazen en aan de zijkant gaatjes waar je je vinger op kunt houden. Dan klinkt de fluit opeens heel anders. Knap, he.

Lamech heeft nog een zoon, Tubal-Kaïn. Hij is uitvinder. Hij heeft ontdekt dat je ijzer kunt maken in een vuurtje. Daar kun je dan een schoffel of een schep of een hark van maken. Lekker handig als je op het land werkt. Of een hek om de dieren weg te houden bij je tent. Lamech scheidt graag op over zichzelf en zijn zoons. Wat zijn zij goed en knap! Trouwens, je moet geen ruzie krijgen met Lamech. Hij is heel snel boos en dan slaat hij je een bloedneus of hij duwt je op de grond en geeft je dan een keiharde schop tegen je benen of je rug of je hoofd. De meeste mensen blijven liever bij Lamech uit de buurt. Hij denkt alleen aan zichzelf. Het kan hem niks schelen wat God zegt of wat andere mensen fijn vinden.

Ook de familie van Set is groter geworden. Ze wonen bij elkaar. Iedereen heeft zijn tent en zijn stukje land met groenten en fruit en natuurlijk schapen en geiten als huisdieren. Dan hebben ze melk en vlees. De huiden van de gestorven dieren gebruiken ze om kleren van te maken. Ze zorgen goed voor elkaar en helpen een ander, als dat nodig is.

Een belangrijke man in de familie is Henoch. Dat kun je niet aan hem zien. Hij is maar heel gewoon. Hij zit bij zijn schapen in de wei in de verte te turen. 'Wat is Gods wereld toch mooi', zegt hij iedere dag. Kijk eens hoeveel graan er op de akker staat, God zorgt maar goed voor ons. We hebben altijd genoeg eten. Dan doet Henoch zijn handen samen: 'Dank U God, dat ik een huis heb met een lieve vrouw. Dankuwel voor al mijn kinderen. Terwijl hij na het werk op het land zit te genieten en te bidden, komt er opeens iemand aanlopen. 'Henoch, kun je even komen?' 'Natuurlijk Kenan', en hij springt op, 'Wat is er aan de hand?' 'Nou, een van de geiten zit vast in een struik aan de rand van mijn land, waar zo'n steile helling is. Ik ben bang dat hij straks valt.' 'Ik kom je helpen, Kenan, dat moet niet gebeuren. Samen krijgen we die geit wel los. Jij hakt wat takken weg, terwijl ik haar vasthoud'. 'Henoch, jij bent toch aardig. Je helpt echt iedereen. Wat moeten we zonder jou beginnen? Henoch is goed en aardig. Daarom is hij zo belangrijk voor iedereen.

Afsluiting

Lamech en Henoch, twee heel verschillende mensen. Jij mag kiezen wie je het beste vindt. Op wie wil jij lijken? Op Lamech die handig en knap is maar met iedereen ruzie zoekt. En die niet van God houdt. Of op Henoch. Een heel gewone man. Hij doet niks bijzonders, is heel gewoon. Maar hij houdt van God en heeft veel familie en vrienden die hij helpt en die goed voor hem zijn. Kies maar!

Auteur: RvO

Beroemd, maar ook geliefd

Inleiding

Neem kranten mee of knip er een aantal nieuwsfoto's uit van bekende en onbekende mensen in verschillende situaties. Laat de kinderen kiezen welke personen zij het belangrijkste vinden? Wie betekenen het meeste voor de samenleving.

Hebben de kinderen zelf ook een beroemd familielid (een minister of een beroemde tv-presentatrice of een professor aan de universiteit)? Ben je daar trots op? Schep je daarover op naar anderen?

Leven als Kaïn

Lang geleden is het al dat de sterke Kaïn Abel vermoordde. Uit jaloezie, omdat hij dacht dat God meer gaf om zijn broertje. God had Kaïn tot de orde geroepen. Hij was verbannen bij Eden vandaan. Hij zwierf rond in de buurt van Nod, ver naar het oosten. Maar ja, eigenlijk bevat dat leven hem wel. Het is zo beroerd niet. Kaïns familie breidt zich uit, hij sticht zelfs een stad. Die noemt hij naar zijn zoon. Je leest er zo overheen in de Bijbel, maar ik dacht wel: 'dat doe je toch niet, als je dat doet denk je wel erg groot over jezelf en je familie. Dan ben je een opschepper en een ijdelruit.

Zeven generaties later komt in deze familie een zekere Lamech voor (Genesis 4:19-24). We lezen in de Bijbel dat hij erg slimme zoons heeft. Jabal bedenkt dat je aan een kudde dieren veel geld kunt verdienen. Je hebt altijd vlees en kleding genoeg. Hij trekt met zijn kudden langs vruchtbare grasvlaktes. Is het eten op de ene plaats op, dan ga je naar de volgende. De eerste handelaar. Broer Jubal vindt muziekinstrumenten uit: de lier en de fluit. Hij is de voorloper van iedereen die muziek maakt: Bach, de Beatles en Blöf. Tubal-Kaïn wordt de eerste smid. Hij weet van koper en ijzer allerlei gereedschap te maken. Je kunt wel zien dat ze komen uit de familie van krachtpatser Kaïn.

Lamech leeft ook op de manier van Kaïn. Luister maar eens wat hij zegt tegen zijn vrouwen: 'Ada en Silla, hoor wat ik zeg! Vrouwen van Lamech, luister naar mij! Als iemand mij verwondt sla ik hem dood. Een kind dat mij een schram bezorgt. Kaïn nam zeven keer wraak voor iets, Lamech zeventig keer'. Oeh, daar griezel je toch van. Hij is er trots op dat hij iedereen vermoord die hem iets aandoet.

Ik zag op TV een jongen die leider was van een straatbende. Ze beroofden mensen en gebruikten daarbij veel geweld. Hij vertelde dat je al door hen in elkaar geslagen kon worden als jouw hoofd hen niet aanstond. Dat is nu de manier van leven van Kaïn: ik ben de baas over iedereen. Alles moet gaan zoals ik wil. En als iemand mij daarbij in de weg staat, dan is hij er geweest. In onze tijd zou je zeggen: een leven met veel geld, drugs en geweld. Lamech, de zevende generatie na Kaïn. Zeven betekent in de Bijbel: daar loopt het op uit. Als je leeft als Kaïn wordt het uiteindelijk zo.

Leven als Set

God gaf Adam en Eva na de dood van Abel een nieuwe zoon, Set. In plaats van Abel staat er in de Bijbel bij. Ook hij trouwt en krijgt kinderen. Veel bijzonders presteren ze niet. Ze leven gewoon bij hun tenten met hun kuddes en hun groentetuin. Geen opwindend leven; een beetje slaapverwekkend als je het leest.

Zeven generaties na Set komt Henoch voor. Eens kijken waar het leven op de manier van Abel op uitloopt (Genesis 5:21-24). Het zal wel niets bijzonders zijn. Inderdaad, 365 jaar oud, zonen en dochters. 'Henoch leefde in verbondenheid met God. Op en dag was hij er niet meer, omdat God hem wegnam.' Henoch is dus niet gestorven, maar door God weggenomen. Dat is wel sensatie! Niet sterven, maar zo de hemel in.

Net als zijn stamvader Abel betrok Henoch God in zijn dagelijks leven. Ook de gewoonste dingen kunnen met Hem te maken hebben. In een oudere vertaling staat: Henoch wandelde met God (NBG51). Twee vrienden kunnen onder het wandelen echt alles met elkaar bespreken. Ze delen hun diepste geheimen, maar kunnen ook gewoon grappen en plezier maken. Henoch deelde zijn hele leven met God.

Dominee Okke Jager schreef in 1954 een gedicht, waarin hij zich dat wandelen heel letterlijk voorstelde. God en Henoch waren vrienden en gingen een stukje wandelen. Henoch deed de deur op slot en ze 'tot straks' tegen zijn vrouw. Al pratend liepen ze steeds verder.

*Totdat opeens- 'o Heer', zei hij geschrokken,
Wij zijn al veel te ver: daar staat uw Huis
't Is lang geleden al dat wij vertrokken...
Hoe kom ik ooit alleen weer veilig thuis?'
'Och Henoch', zei de Heer om tijd te winnen,
'Je komt later toch bij Mij wonen- zeg,
Ga nu dan maar gelijk met Mij naar binnen!'
En Henoch was niet meer: God nam hem weg.*

Dat is toch prachtig. Niet sterven, maar opeens verdwenen omdat God zei: 'Kom maar thuis' Behalve Henoch zijn er maar twee mensen die niet gestorven zijn, maar rechtstreeks naar de hemel gingen. Het zijn de profeet Elia op een vurige wagen en de Here Jezus op de wolken. Henoch is dus heel bijzonder. Op zoiets loopt de manier van leven op de manier van Abel uit. Leven dichtbij God, het lijkt maar een windvlaagje (dat betekent Abel, weet je nog?) In Gods ogen is leven in verbondenheid met Hem het beste van het beste. Zo ben je zijn kind, zijn vriend. Dan hoor je altijd bij Hem thuis.

Hoe leef jij?

Vergelijk jouw leven eens met dat van Lamech en Henoch. Op wie lijkt jij? Ga je tekeer om te krijgen wat je krijgen kunt. Of probeer je jouw leven mooi te maken met God als begeleider?

Dat is een moeilijke vraag. Soms lijken we wel een beetje op Lamech en denken we vooral aan onszelf. En God is echt niet altijd de Vriend met wie we alles bespreken. Maar op wie wil je graag lijken? Ik hoop dat dat Henoeh is. Dat je graag wil doen wat God fijn vindt. En dat je, als het eens mis gaat, naar God gaat en zegt dat je er spijt van hebt. Dan zegt God vriendelijk: je hebt het me verteld, Ik vergeef het je. We gaan samen verder op weg naar huis, elke dag opnieuw. BFF: Best Friends Forever.

Auteur: RvO

Kiezen hoe je wil leven

Suggestie voor de leiding

Laat onderstaande vier verhalen door 2 of 4 verschillende mensen voorlezen.

De laatste twee stukje gaan over twee jongens. Vertel de kinderen dat je ook als voorbeeld twee meisjesnamen had kunnen gebruiken.

Bijbelverhaal

Vandaag gaan we jullie kort iets vertellen over twee mannen uit de bijbel. Twee heel verschillende mannen. Eerst horen jullie over Lamech, daarna over Henoch. En daarna ook nog over twee kinderen die zomaar bij jullie in de klas zouden kunnen zitten. Ik ben benieuwd op wie jullie wel zouden willen lijken...

Lamech

Kaïn is gaan wonen in Nod, nadat hij zijn broer Abel heeft vermoord. Dit hebben we jullie vorige week al verteld. Hij gaat trouwen en krijgt kinderen en zijn kinderen krijgen ook weer kinderen. Dat kun je allemaal in de Bijbel lezen. En net als hun voorvader Kaïn is zijn nageslacht goed in het bewerken van het land en het maken van nieuwe dingen. Maar dat niet alleen. Ze lijken ook op hun voorvader door dingen te doen die ze zelf willen en belangrijk vinden. Het is of God helemaal is verdwenen uit hun leven. In ieder geval houden ze weinig rekening met Hem. Een van hen heet Lamech. Hij wordt door velen geprezen. Hij is namelijk heel erg handig. Kan veel maken en vindt zelfs nieuwe dingen uit. Lamech is trots op zichzelf en geniet van alle complimenten. De mensen hebben het maar met hem getroffen. Ze vinden het geweldig dat hij zoveel presteert. Echt iemand die het heeft gemaakt in het leven. Een man met succes. Wij zouden zeggen: Kijk eens wat een mooie auto hij heeft en in wat voor prachtig huis hij woont! Dat God helemaal naar de achtergrond is verdwenen in het leven van Lamech, maakt de mensen niet zoveel uit. Het daagt Lamech uit nog meer te presteren om zo nog meer complimenten te krijgen. Hij heeft het maar goed getroffen met zichzelf. De mensen bewonderen hem.

Henoch

Het nageslacht van Adam en Eva wordt groter en groter. Er worden na Set steeds weer kinderen geboren die ook weer kinderen krijgen. In de bijbel worden ze zelfs bij naam genoemd en ook hoe oud ze zijn geworden. Een van die mensen is Henoch. De bijbel vertelt dat Henoch 365 jaar is geworden, in die tijd een normale leeftijd. Heel veel mensen bereikten die leeftijd en werden zelfs nog ouder.

Henoch valt op. Waarom? Eigenlijk staat er in de Bijbel niet zo heel veel. Er staat hoeveel kinderen hij krijgt en ook dat hij in verbondenheid met God leeft. Wat betekent dat, 'in verbondenheid met God leven?' Hebben jullie een idee?

Henoch houdt in zijn leven rekening met God. Nee, niet zo af en toe, hij is met God verbonden. Hij overlegt alles met God, waar hij heen zal gaan, wat hij zal doen, wie

hij mag ontmoeten, wat God wil, wat God niet wil, wat hij zal kopen of niet. Over Henoch staat niets geschreven over wat hij presteerde. Dus geen mooie, dure auto's, geen villa, omdat hij zoveel geld verdient. Van Henoch is bekend dat hij wandelt met God, iedere dag. Dat staat in de Bijbel.

Van Henoch staat nog iets in de Bijbel geschreven dat je over niemand anders leest. 'Henoch wandelde met God. Aan zijn leven kwam een einde doordat God hem wegnam'. Stel je voor. Mensen praten op een dag met Henoch, vragen advies, of roddelen over hem. En de volgende dag is hij ineens nergens meer te vinden, omdat God zelf hem heeft meegenomen, naar de hemel. Dus geen begrafenis nodig. Apart he, maar het staat wel zo in de Bijbel geschreven. Net als bij Jezus, die ook in de wolken verdween. In het Nieuwe Testament, het tweede gedeelte van de Bijbel, in de brief aan de Hebreëen wordt Henoch nog een keer genoemd als een geloofsheld, een grote gelovige. Lamechs naam vind je niet meer terug in de Bijbel.

Peter

Wat een toffe peer is die Peter. Hij is de superheld van de klas. Draagt altijd merkschoenen en merkkleding. Hij wordt bewonderd. Heeft veel vrienden. Als hij jarig is geeft hij superfeesten. Iedereen probeert vriend met hem te worden. Ook is hij heel goed in voetballen. Op het voetbalveld wordt hij geprezen, omdat zijn voeten razendsnel zijn om de bal te pakken te krijgen. Ja, Peter gaat het ver schoppen in het voetbal. Leren kan hij niet zo goed, maar hoe dan ook, hij is erg met zichzelf ingenomen. De ander interesseert hem niet zoveel, als hij maar wordt gezien. Elke dag kijkt hij op zijn spiksplinternieuwe iPhone hoeveel likes hij nu weer heeft gekregen en vertelt hij trots hoeveel volgers hij heeft. Digitaal kan hij nog meer over zichzelf vertellen en laten zien. Jammer dat hij zijn iPhone in de klas niet tevoorschijn mag halen. Regelmatig kan hij woedend reageren op, ja, waarop eigenlijk. Niemand weet het. Iedereen deinst dan terug. Maar toch drommen ze weer omheen als hij weer normaal doet. Sommige kinderen vindt hij maar watjes, zoals Matthijs. Wat een suf joch is dat. Peter heeft het voor elkaar gekregen om zo ver mogelijk bij hem vandaan in de klas te zitten.

Matthijs

Wie is Matthijs dan? Matthijs kan best wel goed leren, maar je moet geen voetbal voor zijn voeten leggen. Hij kan niet voetballen en vindt het ook niet leuk. Soms ziet hij hoe Peter kinderen uit de klas negeert of pest of iets lelijks over hen vertelt. Peter gaat dan naar dat andere kind toe om het te troosten. Veel vrienden heeft Matthijs niet, maar de jongens met wie hij omgaat zijn dan ook echte vrienden, door dik en dun. Die pesten hem niet omdat hij toevallig naar de kerk gaat. Er is maar een vriend die ook naar de kerk gaat. Hij wordt ook gepest en Matthijs probeert zijn vriend te helpen en te beschermen. Soms vindt Matthijs de situatie in de klas best wel

moeilijk. Dat komt vooral door Peter. Hij zou het zo graag op willen lossen, maar kan dat niet. Daarom bidt hij elke avond voor Peter.

Het doet Matthijs wel pijn wanneer hij wordt gepest. Soms is hij ook best wel een beetje jaloers op Peter die zo'n schitterende iPhone heeft gekregen. Hij krijgt pas een mobieltje als hij naar de middelbare school gaat. Maar Peter vertelt alles aan de Here Jezus. Hij weet dat God blij met hem is, en dat is het allerbelangrijkste.

En jij?

Op wie wil jij lijken? Waarom? Zou je niet rijk of beroemd willen zijn? Is het verkeerd om rijk en beroemd te zijn? Waarom? Heeft dat iets met je uiterlijk te maken? Heeft dat iets te maken met je schoolkeuze of met iets wat je later wilt worden? Heeft dat iets te maken met het huis waarin je woont of in de auto die je later koopt? Wat vind jij belangrijk in het leven? Waarom is een leven met God belangrijk?

In een leven zonder God is het belangrijk dat je hier op aarde presteert. Je leeft maar een keer, dus doe je je best om zoveel mogelijk te bereiken. Je bewaart alles zo goed mogelijk. En als je dan sterft.... blijft er toch niets meer over.

In een leven met God vraag je wat God belangrijk vindt, want alles wat je voor Hem doet blijft zijn waarde behouden. Zelfs wanneer je niet meer leeft. Want dan heeft God het bewaart en niet jijzelf.

Belangrijk om daar nu al rekening mee te houden. De keuze is aan jou. Mensen kunnen je adviseren en dat is goed, maar uiteindelijk mag je zelf leren luisteren naar de stem van God. Wat vraagt Hij van jou?

Auteur: JvVvN